

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח כספי

ליום 30.6.2011

(בלתי מבוקר)

30 באוגוסט 2011

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

תוכן העניינים

עמוד

	1. דוח הדירקטוריון
	א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה
2	- תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחותם הכללית
3	- השליטה בבנק
6	- אמצעים הוניים ועיסקאות במניות הבנק
9	- חלוקת דיבידנדים
10	- נתונים עיקריים בקבוצת לאומי
	ב. מידע אחר
11	- התפתחויות עיקריות במשק
17	- סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות
23	- מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
25	- גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
	ג. תיאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות
27	- התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס
40	- המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות
60	- מגזרי הפעילות בקבוצה
97	- פעילות חברות מוחזקות עיקריות
99	- פעילות חוץ-בנקאית של חברות כלולות
100	- חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
126	- מצב ההצמדה ומצב הנזילות
128	- הוראות באזל
132	- הליכים משפטיים
	ד. נושאים נוספים
133	- לאומי למען הקהילה
134	- המבקר הפנימי
134	- בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
	2. סקירת ההנהלה
137	- שיעורי הכנסה והוצאה
144	- חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
148	- סיכון אשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
151	- חשיפה למדינות זרות
155	3. הצהרת המנכ"ל הראשי
156	הצהרת החשבונאי הראשי
	4. תמצית דוחות כספיים
157	- דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
158	- תמצית מאזן - מאוחד
159	- תמצית דוח רווח והפסד - מאוחד
160	- תמצית דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
166	- תמצית דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד
169	- באורים לתמצית הדוחות הכספיים - מאוחדים

א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2010. פרט לאמור בביאור 1. בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2011, יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי של 2010.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה (מאזניים וחוף מאזניים*) הסתכמו בסוף יוני 2011 בכ-883 מיליארד ש"ח לעומת 889 מיליארד ש"ח בסוף 2010, ירידה בשיעור של כ-0.7% הנובעת בעיקר מירידה בשוק ההון שקווצה חלקית על ידי גידול בפעילות.

תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחות הכללית

* סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות, שווי ניירות ערך שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות, קופות גמל ופנסיה וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (להלן הרווח הנקי) הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-1,118 מיליון ש"ח לעומת 1,232 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 9.3%, וברביע השני של 2011 בסך 563 מיליון ש"ח לעומת 689 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 18.3%. הירידה נובעת מהרווח הבלתי רגיל בסך 182 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010 שנבע ברובו ממכירת אחזקות הבנק בפז חברת נפט בע"מ.

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-1,115 מיליון ש"ח לעומת 1,046 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 6.6%, וברביע השני של 2011 בסך 561 מיליון ש"ח לעומת 507 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 10.7%.

העלייה ברווח הנקי מפעולות רגילות נובעת בעיקר מגידול ברווח המימוני ומירידה בהוצאה בגין הפסדי אשראי. מאידך הגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות (שנובעות בעיקר מהפרשות לכיסוי ההפסדים בקופות לפיצויים ותגמולים), קיטון בהכנסות התפעוליות והאחרות וירידה בתרומות החברות הכלולות קיזזו חלקית את ההשפעות הנ"ל.

הרווח הנקי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי במחצית הראשונה של 2011 היה 0.76 ש"ח לעומת 0.84 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ו-0.38 ש"ח ברביע השני של השנה לעומת 0.47 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ו-1.58 ש"ח בכל שנת 2010.

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 31 במרס 2011 כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל חלקה של קבוצת לאומי בסך המערכת הבנקאית היה כדלהלן:

31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	31.3.2011	
באחוזים						
30.1	30.0	29.3	29.6	29.3	29.3	סך כל הנכסים
29.8	29.7	29.1	28.3	28.9	28.8	אשראי לציבור, נטו
30.5	30.2	29.8	29.9	29.5	29.4	פיקדונות הציבור
(2) 27.5	37.9	(1) 1.5	35.0	30.4	28.4	רווח מפעולות רגילות לפני מס
(2) 25.6	38.4	(3) -	35.8	29.8	28.2	רווח מפעולות רגילות לאחר מס

(1) לאחר נטרול הפסדי בנק הפועלים.

(2) הירידה בחלק הקבוצה נובעת בעיקר מהיקף הוצאות השכר החריגות שכמחציתן נבעו מהפרטה.

(3) הפסד מפעולות רגילות לאחר מס.

מדינת ישראל הפכה לבעלת מניות בבנק ביום 31 באוקטובר 1993, מכוח הסדר המניות הבנקאיות וחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 ("חוק המניות הבנקאיות"). על פי הקבוע בחוק המניות הבנקאיות, העברת מניות הבנק למדינה ושימוש בזכויות מכוחן לפי חוק זה לא טעונים היתר לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

ביום 30 ביוני 2011 וביום 24 באוגוסט 2011 החזיקה המדינה ב-6.02% מההון המונפק וב-6.46% מזכויות ההצבעה בבנק, וזאת בעקבות מכירת 5% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה בבנק על ידי המדינה ביום 19 בינואר 2011 (ראה "מכירת מניות הבנק על ידי המדינה" להלן), וכן מכירת כ-0.43% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה בבנק על ידי המדינה לעובדי הקבוצה ביום 17 במאי 2011 (ראה "מכירת מניות לעובדים" להלן).

חוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 (להלן: "חוק המניות הבנקאיות").

חוק המניות הבנקאיות הסמיך את ועדת המניות של הבנק לעשות שימוש מטעם המדינה ובשבילה בזכויות ההצבעה מכוח החזקות המדינה בבנק.

ועדת המניות הנוכחית של הבנק מונתה מכוח הוראות המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה) (מינוי ועדות ותקופת כהונתן), התשס"ט-2009 אשר פורסמו ביום 12 במרס 2009. תוקף מינוי הועדה הינו עד ליום 31 באוקטובר 2011, ויסתיים קודם לכן אם וכאשר יקרה אחד מהאירועים הבאים: (1) אין אחר בבנק המחזיק בהיתר שליטה לפי סעיף 34(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ושיעור המניות המוחזקות על ידי המדינה בבנק פחת לשיעור שאינו עולה על 5%, או (2) יש אחר בבנק המחזיק בהיתר שליטה לפי סעיף 34(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ושיעור המניות המוחזקות על ידי המדינה בבנק פחת לשיעור שאינו עולה על 10%.

ביום 24 במאי 2011 התקיימה אסיפה כללית שנתית של הבנק אשר על סדר יומה היה, בין היתר, בחירת ארבעה דירקטורים לדירקטוריון הבנק. עובר ליום 24 במאי 2011, כל הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון הבנק מונו בהתאם לחוק המניות הבנקאיות, כאשר כל הדירקטורים המכהנים של הבנק הומלצו לאסיפות הכלליות של הבנק על ידי ועדת המניות של הבנק והועדה הצביעה בעדס מכוח מניות המדינה בבנק. באסיפה נבחרו שני דירקטורים, אשר הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי שלמה אליהו אחזקות בע"מ ושני דירקטורים, אשר הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי ועדת המניות של הבנק. המפקח על הבנקים אישר כי אין לו התנגדות למינויים כדירקטורים של כל המועמדים שנבחרו לאסיפה - ראה "אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים" להלן.

מכאן אתה למד, כי כל עוד למעלה מ-50% מהדירקטורים בבנק התמנו על פי חוק המניות הבנקאיות הרי שמדינת ישראל מחזיקה בלמעלה מ-50% באחד מאמצעי השליטה בבנק ועל פי החזקה לעניין הגדרת שליטה שנקבעה בחוק ניירות ערך הינה בעלת שליטה בבנק בכפוף למגבלות הקבועות בחוק המניות הבנקאיות. יצויין כי קיימת גם פרשנות אחרת. למיטב ידיעת הבנק אף אחד ממחזיקי אמצעי השליטה לא קיבל היתר שליטה. עוד יצויין כי שלמה אליהו אחזקות מחזיקה ב-9.59% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק ומדינת ישראל באמצעות נכסים מ.י. מחזיקה ב-6.03% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק (ראה פירוט להלן).

מכירת מניות הבנק על ידי המדינה

ביום 9 ביוני 2010 פנה שר האוצר לוועדת הכספים של הכנסת בבקשה לאשר מכירה של עד 10.46% מהחזקות המדינה בבנק לגופים פיננסיים לצורך שיווקם למשקיעים בארץ ובחו"ל, במסגרת הליך תחרותי, אחד או יותר ("בלוק טרייד"). ביום 3 בנובמבר 2010 התקבלה החלטת ועדת הכספים לפיה הבקשה האמורה אושרה באופן עקרוני, אך מכירה כלשהי תהא טעונה את אישורה של ועדת המשנה החסויה של ועדת הכספים.

דוח הדירקטוריון

ביום 19 בינואר 2011, נודע לבנק על ידי משרד האוצר כי הושלמה מכירתן בהליך תחרותי (מחוץ לבורסה) של 73,677,561 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.נ. כל אחת (המהוות 5% מהון המניות המונפק של הבנק) שבבעלות המדינה ל-UBS Limited, בתמורה לסך של 17.611 ש"ח למניה (סך כולל של 1,297.5 מיליוני ש"ח). לאחר המכירה, נותרו בידי המדינה 95,179,941 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.נ. כל אחת של הבנק, המהוות שיעור של 6.46% מההון המונפק של הבנק.

ביום 17 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי הושלמה מכירתן מחוץ לבורסה של 6,339,730 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.נ. כל אחת של הבנק (המהוות 0.43% מהון המניות המונפק של הבנק), שבבעלות המדינה לעובדי קבוצת הבנק, בתמורה לסך של 13.3002797 ש"ח למניה (סך כולל של 84.3 מיליוני ש"ח). כמו כן, ביום 30 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי ביום 29 במאי 2011 הושלמה מכירתן מחוץ לבורסה של 9,442 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.נ. כל אחת של הבנק (המהוות 0.0006% מהון המניות המונפק של הבנק), שבבעלות המדינה ליו"ר דירקטוריון הבנק, בתמורה לסך של 13.37813 ש"ח למניה (סך כולל של 126.3 אלפי ש"ח), וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית שהתקיימה ביום 24 במאי 2011. מכירת המניות לעובדים כאמור כפופה להוראות המתאר שפורסם על ידי הבנק ביום 6 באפריל 2011.

לאחר המכירות כאמור לעיל, נותרו בידי המדינה 88,830,769 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.נ. כל אחת של הבנק, המהוות שיעור של 6.028% מההון המונפק של הבנק.

יצוין, כי בהתאם להוראות המתאר, בתקופת החסימה של המניות וכל עוד שיעור החזקות המדינה בבנק עולה על 5% - ניתן ייפוי כוח בלתי חוזר להצביע מכוח המניות שנמכרו כאמור, ולעשות שימוש בזכות למינוי דירקטורים מכוח המניות. לפירוט נוסף, ראה "מכירת מניות לעובדים" להלן.

יצוין כי ב-5 בינואר 2011 פורסמה הצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, אשר מציעה, בין היתר, להוסיף ולתקן את חוק הבנקאות (רישוי) ופקודת הבנקאות, באופן אשר יסדיר, בין היתר, הצעת דירקטורים, מינויים וכהונתם, בתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה. הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה בכנסת והחלו דיונים בה בוועדת הכספים של הכנסת.

אם וכאשר המדינה תרד באחזקותיה בבנק לשעור של 5%, או פחות והצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה) התשע"א-2011 תתקבל, אזי ימונו הדירקטורים בבנק על פי המתכונת המתוארת בהצעת החוק הני"ל כמתואר בעמוד 49 לדוח השנתי של הבנק לשנת 2010.

ביום 5 באפריל 2011 הודיע דש איפקס הולדינגס בע"מ ("דש איפקס") לבנק כי דש איפקס הינו בעל עניין בבנק, וזאת באמצעות החזקות בחשבון נוסטרו, החזקות של קרנות נאמנות המנוהלות על ידו והחזקות של קופות גמל וקרנות פנסיה המנוהלות על ידו. ביום 26 במאי 2011 הודיע דש איפקס לבנק כי ביום 25 במאי 2011 דש איפקס חדל להיות בעל עניין בבנק.

מכירת מניות לעובדים

בהתאם להסכמים בעניין הפרטת הבנק ובהתאם להסכמות בין החשב הכללי במשרד האוצר לבין עובדי הבנק, פורסם ביום 6 באפריל 2011 מתאר בדבר הצעת מניות של הבנק על ידי מדינת ישראל לעובדי הבנק, בנק ערבי ישראלי בע"מ, בנק לאומי למשכנתאות בע"מ ועמותת מסעדות עובדי בנק לאומי לישראל (ע.ר.) ("המשתתפים", "המתארי").

ביום 17 במאי 2011 הושלמה הרכישה על ידי המשתתפים, בהתאם ובכפוף להסדרים ולתנאים המפורטים במתאר, של 6,339,730 מניות המוחזקות על ידי מדינת ישראל והמהוות 0.43% מהונו המונפק והנפרע של הבנק כפי שהוא במועד פרסום המתאר. ביום 24 במאי 2011 האסיפה הכללית של הבנק אישרה הצעת 9,442 מניות ליו"ר דירקטוריון הבנק, וכן מתן הלוואה על ידי הבנק לרכישת המניות. ביום 30 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי ביום 29 במאי 2011 הושלמה מכירת המניות ליו"ר הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

מחיר המניה לצורך ההצעה למשתתפים על פי המתאר היה 13.20825 ש"ח למניה נכון ליום 19 בינואר 2011, כשמחיר למניה זה, צמוד למדד המחירים לצרכן לפי שיטת מדד אחרון ידוע כאשר המדד הבסיסי היה מדד חודש דצמבר 2010 שפורסם ביום 14 בינואר 2011. מחיר המניה בפועל היה 13.3002797 ש"ח (מחיר המניה של המניות שנרכשו על ידי יו"ר הדירקטוריון היה 13.37813 ש"ח).

חלוקת המניות בין המשתתפים וקביעת מספר המניות שהוצעו לכל משתתף נערכה באופן יחסי למשכורת המהווה בסיס להפרשות סוציאליות עבור אותם משתתפים עבור חודש ינואר 2011 והכל בהתאם לקבוע במתאר. יו"ר הדירקטוריון (כאמור לעיל) והמנכ"ל הראשי של הבנק נכללו בין המשתתפים.

המניות תהיינה חסומות לתקופה של 4 שנים מהמועד הקובע (כהגדרתו במתאר), ותופקדנה בנאמנות בידי נאמן.

בנוסף, ועדת הביקורת והדירקטוריון אשרו מתן הלוואות למשתתפים לרכישת המניות המוצעות במתאר.

שווי ההטבה לעובדים וליו"ר הדירקטוריון בגין הרכישה הנ"ל, אשר נערך על ידי מעריך חיצוני, כולל מספר מרכיבים ובסך הכול מסתכם בכ-16 מיליון ש"ח (כולל מס שכר וביטוח לאומי). סכום זה נזקף ברביע השני של השנה כהוצאת שכר. בקרן ההון נטו נרשמה הטבה בסך 14 מיליון ש"ח.

למימון רכישת המניות, הבנק העמיד הלוואות לעובדים שבחרו בכך בסך כ-43 מיליון ש"ח, שפרעו בתשלום אחד בתום תקופת החסימה של המניות. מזה הלוואות בסך 12 מיליון ש"ח צמודות למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית בשיעור של 1.55% והלוואות בסך 31 מיליון ש"ח לא צמודות על בסיס הפריים מינוס 0.75%. ההלוואות אינן בתנאי non-recourse. סכום ההלוואות הופחת מהון הבנק.

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

בהתאם לתקנון הבנק, פרשו לפי התור באסיפה הכללית השנתית של הבנק ארבעה דירקטורים: עו"ד מרים (מירל) כץ, מר רמי אברהם גוזמן, עו"ד יעקב משעל ומר צבי קורן.

ביום 24 במאי 2011 התקיימה האסיפה הכללית השנתית של הבנק ובה נבחרה מחדש הדירקטורית המכהנת עו"ד מרים (מירל) כץ ונבחרו מר דוד אבנר ומר עמוס ספיר לכהונה כדירקטורים חדשים בבנק.

גב' ציפורה סמט נבחרה לכהונה כדירקטור חיצוני בבנק לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, לתקופה של שלוש שנים.

ה"ה סמט וספיר הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי שלמה אליהו אחזקות בע"מ. ה"ה אבנר וכץ הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי ועדת המניות של הבנק.

המפקח על הבנקים אישר כי אין לו התנגדות למינויים כדירקטורים של כל המועמדים שנבחרו באסיפה. בעקבות כך, ביום 25 ביולי 2011 החלה כהונתם של ה"ה צפורה סמט ודוד אבנר, וכהונתו של מר עמוס ספיר תחל ביום 31 באוקטובר 2011, מועד סיום תקופת הצינון בה הוא מחויב כדירקטור חיצוני על פי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין.

ההון העצמי של הקבוצה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הסתכם ב-30 ביוני 2011 ב-22,844 מיליון ש"ח, לעומת 23,293 מיליון ש"ח בסוף 2010 ירידה של 1.9%. נתוני השוואה של ההון העצמי הוצגו מחדש עקב הוראת המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים לביצוע הפרשה בגין "עובדים שצפויים לעזוב ואת ההטבות שהם צפויים לקבל מעבר לתנאים החוזיים", ראה להלן עמוד 24 ובבאור 4.1. הירידה נובעת מהשפעת השינוי בגין המעבר לראשונה לאופן חישוב ההפרשות להפסדי אשראי לפי הוראות המפקח על הבנקים שמתבססים על תקן אמריקאי FAS114, מירידת שווי של תיק ניירות הערך הזמין למכירה, וחלוקת דיבידנד שהומלץ על ידי הדירקטוריון ביום 29 במרס 2011 ואושר על ידי האסיפה הכללית ביום 24 במאי 2011. שינויים אלו קוזזו חלקית על ידי הרווח למחצית הראשונה של השנה.

בתיק ניירות הערך (נוסטרו) מוחזקות בעיקר אגרות חוב ממשלתיות, בנקאיות ומוסדות פיננסיים זרים המהוות בדרך כלל שימוש למקורות שגויסו ולהון הפנוי. מרבית תיק ניירות הערך מסווג כניירות ערך זמינים למכירה ונכלל במאזן על בסיס שווי הוגן. ההכנסות נוקפות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, וההפרש בין השווי לפי צבירה לגבי אגרות חוב ולפי עלות לגבי מניות לבין השווי ההוגן נרשם ישירות לסעיף נפרד בהון העצמי בניכוי השפעת המס המתייחס. במחצית הראשונה של השנה נרשמה בהון העצמי בגין סעיף זה ירידת ערך בסך 394 מיליון ש"ח נטו לעומת עליית ערך בסך 79 מיליון ש"ח נטו בתקופה המקבילה אשתקד (כל הסכומים הינם נטו לאחר השפעת המס המתייחס).

סך כל היתרה המצטברת נטו של התאמות בגין ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה לפי שווי הוגן ליום 30 ביוני 2011 מסתכמת בסכום חיובי של 74 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס).

על פי כללי חישוב הלימות ההון - באזל 2, היתרה בגין התאמת ניירות ערך לשווי הוגן מובאת בחשבון בחישוב ההון לצורך יחס הון מזערי.

יחס הון למאזן ב-30 ביוני 2011 הגיע ל-6.9% בהשוואה ל-7.1% ב-31 בדצמבר 2010.

יחס הון לרכיבי סיכון לפי באזל 2 הגיע ב-30 ביוני 2011 ל-13.96%, בהשוואה ל-14.96% ב-31 בדצמבר 2010. שיעור זה גבוה מהשיעור המזערי של 9% שנקבע על ידי המפקח על הבנקים. יחס ההון של רובד 1 הגיע ב-30 ביוני 2011 ל-8.20%, יחס זה משקף את הון הליבה בפועל על פי הגדרת בנק ישראל, בהשוואה ל-8.43% בסוף 2010, גם יחס זה גבוה מהנדרש כפי שמוסבר להלן. הסבר מפורט ראה בדוח השנתי ל-2010 בעמודים 26-31.

יעד הלימות ההון

לקבוצה מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל וגבוהה בדרך כלל ביחס למערכת הבנקאות בישראל וביחס דומה לממוצע במדינות ה-OECD לאורך זמן.

מדיניות הקבוצה, המבטאת את תיאבון הסיכון שלה, בהתאם לאמור לעיל, כוללת יעד של יחס הון כולל בשיעור של 14.0%-14.5% ויחס הון ליבה בשיעור שבין 8.0%-8.5%.

בנוסף, הוגדרו יעדים שהקבוצה תיערך לעמוד בהם בעת אירוע תרחיש קיצון:

1. יחס הלימות הון רובד 1 לא יפחת מ-6.0% בכל שלבי התממשות התרחיש.
2. יחס הלימות הון כולל לא יפחת מ-9.0% בכל שלבי התממשות התרחיש. כמו כן נשאף, שבסיס ההון יהיה גבוה מהון הסיכון הנדרש (נדבך 1 + נדבך 2) בכל שלבי התממשות התרחיש.

בחוזר מיום 30 ביוני 2010 הודיע המפקח על הבנקים, שעל הבנקים לאמץ מדיניות הון לתקופת ביניים הכוללת יעד ליחס הון הליבה (הון רובד 1 ללא מכשירי הון מורכבים). שיעור היעד שניקבע לא יפחת מ-7.5%. ליום הדוח עומד יחס זה בקבוצה על 8.2%, הגבוה מהיעד שקבע המפקח.

דוח הדירקטוריון

מדיניות הלימות ההון הנ"ל מתייחסת לפעולות עתידיות של הבנק, והיא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה סעיף "תיאור עיסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד" בדוח הדירקטוריון להלן בעמוד 17.

מבנה רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון - (טבלה 2 באזל 2):

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
			במיליוני ש"ח
			הון רובד 1:
7,059	7,059	7,059	הון מניות
1,129	1,129	1,129	פרמיה
* 15,063	* 14,512	14,693	עודפים
			קרנות הון בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
35	10	51	וקרנות הון אחרות
(460)	(460)	(132)	התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות
(1)	(2)	(30)	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
318	292	333	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון
			סכומים שהופחתו מההון של רובד 1, לרבות מוניטין,
(246)	(230)	(275)	השקעות ונכסים לא מוחשיים אחרים
22,897	22,310	22,828	סך הכל הון רובד 1
			הון רובד 2:
			45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס
314	280	81	בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
428	428	428	הפרשה כללית לחובות מסופקים
5,911	5,837	5,997	מכשירי הון מורכבים לא חדשניים וחדשניים
11,217	10,164	9,601	כתבי התחייבות נדחים
(154)	(65)	(76)	סכומים שהופחתו מההון של רובד 2
17,716	16,644	16,031	סך הכל הון רובד 2
40,613	38,954	38,859	סך הכל בסיס ההון לצורך הלימות ההון

* הוצג מחדש בהתאם להוראת המפקח על הבנקים ראה להלן באור 1.

דוח הדירקטוריון

הלימות ההון - (טבלה 3 באזל 2):

31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2010		30 ביוני 2011		
נכסי דרישות	נכסי סיכון	נכסי דרישות	נכסי סיכון	נכסי דרישות	נכסי סיכון	הנובע מחשיפות של:
הון (3)	סיכון	הון (3)	סיכון	הון (3)	סיכון	
במיליוני ש"ח						
72	798	103	1,146	70	777	חובות של ריבונות
169	1,874	188	2,093	161	1,786	חובות של ישויות סקטור ציבורי
575	6,384	1,129	12,540	584	6,486	חובות של תאגידים בנקאיים
12,955	143,939	12,423	138,034	13,482	149,802	חובות של תאגידים
1,692	18,800	1,638	18,201	1,661	18,455	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
1,954	21,707	1,930	21,449	1,884	20,936	חשיפות קמעוניות ליחידים
855	9,499	910	10,106	864	9,601	הלוואות לעסקים קטנים
2,325	25,830	2,069	22,994	2,562	28,463	משכנתאות לדיור
24	267	53	588	30	333	איגורח
972	10,802	918	10,205	1,109	12,322	נכסים אחרים (5)
21,593	239,900	21,361	237,356	22,407	248,961	סך הכל בגין סיכון אשראי (1) (5)
959	10,653	694	7,708	791	8,793	נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון שוק (1)
1,881	20,904	1,882	20,914	1,863	20,696	נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון תפעולי (1) (2)
24,433	271,457	23,937	265,978	25,061	278,450	סך הכל נכסי הסיכון ודרישות ההון (4) (5)
	40,613		38,954		38,859	סך בסיס ההון לצורך הלימות ההון (5)
	14.96%		14.65%		13.96%	יחס הון כולל (5)
	8.43%		8.39%		8.20%	יחס הון של רובד 1 (5)

- (1) לפי הגישה הסטנדרטית, נדבך 1 בלבד.
- (2) לפי גישת האינדיקטור הבסיסי.
- (3) לפי 9% השיעור המזערי הנדרש.
- (4) בגין הנדבך השני מחושבות כריות הון נוספות.
- (5) נתוני 30 ביוני 2010 ו-31 בדצמבר 2010 הוצגו מחדש בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ראה להלן עמוד 24.

להלן יחס הלימות ההון על בסיס מאוחד וחברות הבנות העיקריות לפי באזל 2:

2010 בדצמבר	31 ביוני 2011	
		באחוזים
* 14.96	13.96	לאומי מאוחד
* 13.92	13.11	בנק לאומי למשכנתאות
* 14.61	14.52	בנק ערבי ישראלי
14.40	14.30	לאומי קארד
13.52	13.53	בנק לאומי ארה"ב (1)
32.10	29.24	בנק לאומי שוויץ

* הוצג מחדש בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ראה להלן בעמוד 24.

- (1) לא מחויבת בדיווח בהתאם לכללי באזל 2. הנתונים הינם לפי ההוראות בארה"ב.

הנפקת שטרי הון נדחים וכתבי התחייבות נדחים

באוגוסט 2011 תם תוקף תשקיף מדף שפרסם הבנק באוגוסט 2009.

במאי 2011 פורסם תשקיף מדף על ידי חברת לאומי למימון בע"מ המשמשת כזרוע לביצוע הנפקות של אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים עבור הבנק.

הדיבידנד לשנת 2010

חלוקת דיבידנדים

לאחר שהבנק אימץ מדיניות הון לתקופת ביניים ולנוכח יחסי הלימות ההון הגבוהים של הבנק שהם מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים ולנוכח הרווחיות הנאותה במחצית הראשונה של שנת 2010 המליץ הדירקטוריון בישיבתו מיום 30 באוגוסט 2010, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 500 מיליון ש"ח שהיווה 39.8% מהרווח הנקי למחצית הראשונה של 2010. הדיבידנד בסך של כ-34 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 30 בנובמבר 2010, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית המיוחדת של הבנק, שהתקיימה ביום 4 בנובמבר 2010.

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 בנובמבר 2010 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 500 מיליון ש"ח (ובסך הכל 1.0 מיליארד ש"ח כולל ה-500 מיליון ש"ח דלעיל). סך כל הדיבידנד בסך 1.0 מיליארד ש"ח המהווה 53.8% מהרווח לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010. הדיבידנד הנוסף בסך של כ-34 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 27 בינואר 2011, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית המיוחדת של הבנק, שהתקיימה ביום 28 בדצמבר 2010.

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 במרס 2011 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 400 מיליון ש"ח, וזאת בנוסף לדיבידנד במזומן בסך 1.0 מיליארד ש"ח, אשר חולק על ידי הבנק בשתי מנות שוות בסך 500 מיליון ש"ח כל אחד כאמור לעיל. הדיבידנד הנוסף היווה שיעור של כ-17% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010, כאשר סך כל הדיבידנד המחולק בגין שנת 2010, 1.4 מיליארד ש"ח, מהווה כ-59% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010. הדיבידנד בסך של כ-27 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 28 ביוני 2011, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית השנתית של הבנק שהתקיימה ביום 24 במאי 2011.

שנת	ינואר - יוני	ינואר - יוני	
2010	2010	2011	
הכנסות, הוצאות ורווח (במיליוני ש"ח):			
7,433	3,446	3,890	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
584	326	(29)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,111	2,038	1,989	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
7,951	3,851	4,163	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות *
(22)	(22)	16	מזה: עלויות הפרטה, (הנפקת מניות ואופציות לעובדים)
3,009	1,307	1,745	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים *
2,151	1,046	1,115	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי *
			רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
183	186	3	
2,334	1,232	1,118	רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי *
1.46	0.71	0.76	רווח נקי מפעולות רגילות למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (בש"ח) *
1.58	0.84	0.76	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (בש"ח) *
1,000	-	400	דיבידנדים ששולמו (בגין שנת 2010)
נכסים והתחייבויות לסוף התקופה (במיליוני ש"ח):			
328,322	328,426	333,056	סך כל הנכסים (סך כל המאזן) *
223,981	212,453	228,348	אשראי לציבור, נטו
55,791	51,211	40,146	ניירות ערך
249,584	251,677	252,704	פקדונות הציבור
26,939	26,846	27,034	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,293	23,136	22,844	הון המיוחס לבעלי המניות של התאגיד הבנקאי
יחסים פיננסיים עיקריים (ב-%):			
68.2	64.7	68.6	אשראי לציבור, נטו לסך המאזן
17.0	15.6	12.1	ניירות ערך לסך המאזן
76.0	76.6	75.9	פקדונות הציבור לסך המאזן
111.4	118.5	110.7	פקדונות הציבור לסך האשראי נטו
14.96	14.65	13.96	ההון הכולל לנכסי סיכון לפי באזל 2 (א) *
8.43	8.39	8.20	הון רוברד 1 לנכסי סיכון לפי באזל 2 *
7.1	7.0	6.9	הון (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) למאזן *
10.3	11.5	10.1	רווח נקי להון ממוצע (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ג) *
9.5	9.7	10.1	רווח נקי מפעולות רגילות להון ממוצע (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ג) *
41.2	34.3	36.2	שיעור הפרשה למס מהרווח מפעולות רגילות
0.26	0.31	(0.03)	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור נטו (ג)
0.17	0.19	(0.02)	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך כלל סיכון האשראי לציבור (ג)
2.26	2.11	2.35	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי לסך המאזן (ג)
3.52	3.37	3.56	סך כל ההכנסות לסך המאזן (ב) (ג)
1.30	1.36	1.34	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בנייהול הקבוצה (ב) (ג) (ד)
2.42	2.36	2.52	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך המאזן (ג)
0.89	0.95	0.95	סך כל ההוצאות לסך כל הנכסים בנייהול הקבוצה (ג) (ד)
0.73	0.77	0.68	רווח נקי לסך כל הנכסים הממוצעים (ג) (ה)
0.67	0.65	0.68	רווח נקי מפעולות רגילות לסך הנכסים הממוצעים (ג) (ה)
1.22	1.01	1.28	פער הריבית כולל הכנסות והוצאות ממכשירים פיננסיים נגזרים
68.9	70.2	70.8	ההוצאות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (ב)
51.7	52.9	47.8	ההכנסות התפעוליות והאחרות להוצאות התפעוליות והאחרות
35.6	37.2	33.8	ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (ב)

* נתוני יוני 2010 ודצמבר 2010 הוצגו מחדש. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ראה להלן באור 1.

- (א) הון עצמי - בתוספת זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי השקעות בהון של חברות כלולות והתאמות שונות.
- (ב) סך כל ההכנסות - רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בתוספת הכנסות תפעוליות ואחרות.
- (ג) על בסיס שנתי.
- (ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.
- (ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.

כללי

במחצית הראשונה של שנת 2011 צמח המשק הישראלי בקצב ריאלי שנתי של כ-5.3%, בהשוואה למחצית הראשונה של שנת 2010. לעומת זאת, ברביע השני של השנה הואט קצב הצמיחה לכ-3.3%, במונחים שנתיים, בהשוואה לרביע הראשון, בשל האטה בשימושים המקומיים וביצוא מישראל. שער החליפין של השקל יוסף בתקופת הדוח מול הדולר, אך פוחת מול האירו. זאת, בין השאר, על רקע היחלשות הדולר בעולם ומצבו הטוב של המשק הישראלי בהשוואה למשקים מתקדמים אחרים.

מדד המחירים לצרכן עלה בחודשים ינואר-יוני בכ-2.2% כאשר קצב עלייתו ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים ביוני 2011, הסתכם בכ-4.2% והוא חורג מיעד יציבות המחירים של 1% עד 3%. בחודש יולי 2011, ירד המדד ב-0.3%. בנק ישראל המשיך במחצית הראשונה של השנה בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית. זאת, על רקע סביבת האינפלציה הגבוהה מיעד יציבות המחירים והצורך בהמשך תהליך ה"נורמליזציה" של שיעור הריבית, כלומר בהתחשב במצב המשק הצומח בעקביות. כך, הריבית אשר הגיעה בחודש דצמבר 2010 ל-2.0% הועלתה במהלך תקופת הדוח ובחודש יוני 2011 הסתכמה ב-3.25%. בנוסף, הפעיל בנק ישראל אמצעים רגולטוריים (מקרו-יציבותיים) אשר נועדו להשפיע על שוק המשכנתאות, חלף העלאה ישירה של הריבית ובכך לנסות להביא למיתון עליית מחירי הדיור.

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד בששת החודשים הראשונים של השנה בכ-10.9%, כאשר מרבית הירידה הייתה ברביע השני של השנה. זאת, בעיקר על רקע העלייה באי הוודאות במישור הגיאופוליטי והחרפת המשברים באירופה ובארה"ב. מאז תחילת הרביע השלישי ועד ה-21 באוגוסט נרשמו ירידות שערים חדות בשערי המניות בעולם ובישראל, מרביתן בחודש אוגוסט. מדד הדאו-ג'ונס ירד בתקופה זו בכ-12.9%, מדד הניקיי ירד בכ-11.2% ואילו מדד תל-אביב 100 ירד בכ-13.1%. ברקע הדברים, הורדת דירוג האשראי של ארה"ב, החשש ממשבר חוב הן בארה"ב והן במדינות אירופה המובילות, כאשר בישראל היו גם השפעות מקומיות, בהן השלכות גל המחאה החברתית והמצב הביטחוני.

שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיין בעלויות שערים קלות. לעומת זאת, מדד האג"ח של חברות (קונצרניות), עלה בכ-1.1% כאשר ברביע השני נרשמו בו ירידות שערים של 0.8%.

בחודשים יולי ואוגוסט 2011, החל גל של מחאות בארץ, ובהן תביעות שונות מצד המפגינים להקלות על מעמד הביניים. ראש הממשלה הודיע ב-7 באוגוסט, 2011, כי הוא ממנה ועדה מקצועית בראשותו של פרופסור מנואל טרכטנברג, אשר הורכבה מאנשי מקצוע מתוך הממשלה ומחוץ לממשלה. הוועדה תקיים דיאלוג רחב עם קבוצות ומגזרים שונים מהציבור. הוועדה תקשיב למצוקות ולהצעות ותגבש המלצות שיובאו לקבינט החברתי כלכלי, בראשות שר האוצר. לאחר שהקבינט ישמע את ההצעות הללו, יגובשו המלצות סופיות שיובאו לראש הממשלה שמתכוון להביאן לדיון בממשלה.

המשק העולמי

בראשית שנת 2011, החל גל של אי שקט פוליטי-חברתי בחלק ממדינות העולם הערבי, שהתאפיין במידה רבה של אלימות, אשר החל בתוניסיה והמשיך למצרים, ללב, לסוריה ולמדינות נוספות. כתוצאה, עלתה מאד מידת אי-הוודאות הגיאו-פוליטית לגבי המצב במזרח התיכון. בעולם כולו היו תגובות שליליות בשווקים הפיננסיים, בשוקי המניות של המשקים המובילים, בשערי החליפין של המשקים המתעוררים, במחירי הסחורות (בפרט, הנפט) ועוד.

בחודש מרס 2011, התרחשה ביפן רעידת אדמה חזקה ובעקבותיה שטפו גלי צונאמי חלק מחופי יפן. הנוק שספגו חלק מהאזורים ביפן היה קשה וכלל פגיעה הן בנפש והן בתשתיות, בכללן בכורים גרעיניים, אשר הפגיעה בהם מביאה לנזק סביבתי משמעותי, גם במרחק רב מאזור הכורים. אומדנים ראשוניים לפגיעה בכלכלה היפנית מצביעים על פגיעה בצמיחה בשנת 2011 ועל

^(*) מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר והבורסה לניירות ערך.

דוח הדירקטוריון

התאוששות בשנת 2012, בעיקר בהובלת השקעות בבניה ובתשתיות. תחזית קרן המטבע הבינלאומית (IMF) לצמיחה ביפן היא 0.7%- ו-2.9%, לשנים 2011 ו-2012, בהתאמה.

ב-24 באוגוסט 2011, הודיעה חברת דירוג האשראי מודיס' כי היא מורידה את דירוג האשראי של יפן מ-Aa2 ל-Aa3. זאת, על רקע הגידול בגירעון בתקציב והתרחבות החוב הממשלתי, כאשר מספר גורמים מקשים על יפן להאט את עליית היחס חוב/תוצר.

קרן המטבע הבינלאומית (IMF), עדכנה בחודש יוני 2011, את תחזיתה לצמיחה העולמית לשנת 2011 בהשוואה לתחזית קודמת שפרסמה בחודש אפריל 2011. על פי התחזיות המעודכנות של הקרן, הצמיחה בארה"ב ובאזור גוש האירו צפויה להיות בשנת 2011 בשיעורים של 2.5%- ו-2.0%, בהתאמה, ירידה של 0.3 נקודות אחוז ועליה של 0.4 נקודות אחוז (בעיקר בהשפעת גרמניה וצרפת), בהתאמה, בהשוואה לתחזית הקודמת. זאת לאחר שיעורי צמיחה של 2.9%- ו-1.8%, בהתאמה, בשנת 2010. עם זאת, החולשה הגדולה מהצפוי בפעילות הכלכלית בארה"ב ועליית התנודתיות בשווקים הפיננסיים בשל החששות מעומק האתגרים במישור התקציבי העומדים בפני מדינות באזור האירו וארה"ב, הגדילו את הסיכונים לתחזיות לשנים 2011-2012.

בראשית חודש אוגוסט 2011, הודיעה חברת Standard & Poor's על הורדת דירוג האשראי של ארה"ב מ-AAA ל-(AA+). בעקבות הורדה זו והתנודתיות הרבה בשווקים הפיננסיים בעולם, הודיעו משרד האוצר וبنק ישראל ב-8 באוגוסט 2011, כי האפשרות של הורדת דירוג האשראי של ארה"ב נלקחה בחשבון מזה זמן במדיניות המקרו כלכלית של ישראל ואף תומחרה במידה מסוימת בשווקים בעת האחרונה.

התוצר העסקי וענפי המשק

תוצר הסקטור העסקי, התרחב במחצית הראשונה של 2011 בשיעור ריאלי של כ-5.8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. זאת בהמשך לקצב צמיחה מהיר של כ-6.7% במחצית השנייה של שנת 2010. יש בכך ביטוי להמשך הצמיחה המהירה של הסקטור העסקי המביאה גם להרחבת התעסוקה וירידה בשיעור האבטלה אשר הגיע בחודש מאי, על פי נתוני מגמה, לכ-5.7% מכוח העבודה האזרחי. עם זאת, ברביע השני של השנה נרשמה האטה בפעילות הסקטור העסקי ביחס לרביע הראשון וקצב הצמיחה הסתכם בכ-1.9%, במונחים שנתיים, בעיקר עקב התמתנות הפעילות של ענפי היצוא.

סקר החברות של בנק ישראל לרביע השני של השנה הצביע על המשך התרחבות הפעילות העסקית במרבית ענפי המשק, כאשר הציפייה היא להמשך התרחבות הפעילות גם ברביע השלישי של 2011. דיווחי חברות הבניה מלמדים כי עלה מעט היקף הביצוע של עבודות בינוי, בזכות עליה בהיקף בניית מבנים.

בהקשר זה, של פעילות ענף הבניה ראוי לציין, כי בראשית חודש אוגוסט 2011, פורסמו נתונים על מכירת דירות חדשות במסגרת הבניה הפרטית במשק, העשויים להצביע על צמצום בעודפי הביקוש (בשל ירידה במכירות ועליה בהיצע).

תקציב המדינה ומימונו

במחצית הראשונה של שנת 2011 הסתכם הגירעון בתקציב המדינה, ללא מתן אשראי נטו, בהיקף של כ-4.3 מיליארד ש"ח. זאת, לעומת גרעון של כ-10.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ובהשוואה לגירעון המתוכנן לשנת 2011 כולה שהוא כ-25.2 מיליארד ש"ח (כ-3.0% תוצר). בתקופה זו נצבר עודף בגביית מיסים, מול היעד שנקבע לתקופה, בהיקף של כ-0.3 מיליארד ש"ח. מרבית העודף נצבר ברביע הראשון של השנה, על רקע הצמיחה המהירה במשק. הגידול בהכנסות ממיסים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הקיף הן את ההכנסות ממיסים ישירים והן ממיסים עקיפים. הוצאות הממשלה גדלו בששת החודשים הראשונים של השנה בכ-5.5% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ושיעור ההוצאות מהתקציב המקורי היה כ-44.6%. הודעת משרד האוצר מלמדת כי שיעור זה עולה בקנה אחד עם ניסיון העבר של ביצוע התקציב במחצית הראשונה של השנה.

סחר חוץ ותנועות הון

הגירעון המסחרי הכולל של ישראל הסתכם בחודשים ינואר-יוני 2011, בכ-7.2 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-2.3 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה מקורו בעלייה של היבוא בהיקף גבוה מהתרחבות היצוא, בין השאר, על רקע עליית מחירי האנרגיה. ראוי לציין כי ברביע השני של השנה בהשוואה לרביע הראשון, נרשמה מגמה של צמצום ביצוא תוך המשך גידול ביבוא, שמשמעותו הרחבה בגרעון המסחרי.

תנועות ההון במט"ח לישראל התאפיינו במחצית הראשונה של השנה בעודף של תנועות הון נכנסות על פני יוצאות. בשונה משנת 2010, עלה משקלן של ההשקעות הישירות ביחס למשקל ההשקעות הפיננסיות קצרות הטווח (אג"ח ומניות). כך, הסתכמו ההשקעות של תושבי חוץ בישראל (ישירות באמצעות הבנקים ופיננסיות) בכ-4.3 מיליארד דולר בעוד ההשקעות של תושבי ישראל בחול הסתכמו בכ-2.3 מיליארד דולר.

חלק ניכר מההשקעות הפיננסיות של המשקיעים הזרים היה באגרות חוב ממשלתיות ובעיקר במק"מ. נתוני בנק ישראל על החזקות המשקיעים הזרים במק"מ מלמדים כי משקלם המשיך ועלה במחצית הראשונה של השנה, מכ-28.4% בסוף דצמבר 2010 לכ-34.6% בסוף יוני 2011. משמעות הדבר, שווי החזקותיהם במק"מ הסתכם בכ-42.6 מיליארד ש"ח. זהו גידול של כ-20 מיליארד ש"ח בהשוואה ליוני 2010. בהקשר זה, ציין בנק ישראל בדוח האינפלציה שפורסם בראשית אוגוסט 2011, כי "משקלם הגבוה של הזרים בשוק המק"מ מעלה את השפעתם על התשואות בשוק ובהתאם לכך דוחף את רמת הריביות במשק כלפי מטה".

ב-19 בינואר 2011, הודיע בנק ישראל כי בכוונתו להחיל על תושבי ישראל ותושבי חוץ הוראות דיווח חדשות בתחום עסקאות החלף שקל/מט"ח ועסקאות עתידיות במט"ח. ב-20 בינואר הודיע הבנק המרכזי כי החל מתאריך 27 בינואר 2011 תוטל על התאגידים הבנקאים בישראל חובת נזילות בשיעור של 10% על עסקאות בנגזרי מט"ח של תושבי חוץ דבר שייקר ללקוחות את העסקאות הנ"ל. זאת על רקע העובדה שבחודשים האחרונים חל גידול ניכר בהיקף העסקאות בנגזרות מט"ח שביצעו תושבי חוץ. חלק מהותי מהגידול מקורו בפעילות לטווח קצר של תושבי החוץ. צעד זה נועד לחזק את יכולת בנק ישראל להשיג את יעדי המדיניות המוניטרית, המדיניות בתחום מטבע חוץ והיציבות הפיננסית. לפירוט הוראות הדיווח ראה עמוד 19.

ב-27 בינואר 2011, הודיע שר האוצר כי בכוונתו לפעול לביטול הפטור ממס הניתן למשקיעי חוץ על רווחים הנובעים מהשקעה ממק"מ ואגרות חוב ממשלתיות קצרות. אלמלא היה ניתן פטור זה, היו אותם רווחים חייבים במס בשיעור של 15% או מס חברות, בהתאם לסוג הלקוח. הליכי החקיקה הנוגעים לרווח הון ממכירת ני"ע אלה טרם הושלמו. יחד עם זאת, ב-7 ביולי 2011, נכנס לתוקף ביטול הפטור למשקיעי חוץ בגין ריבית/דמי ניכיון, רווח הון מעסקה עתידית והכנסות מקרן נאמנות חייבת, הנובעים מהשקעה בני"ע אלה.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 נרשם ייסוף של כ-3.8% בשער של השקל מול הדולר, כאשר מול האירו פוחת השקל בכ-4.3%. התחזקות השקל מול הדולר נבעה הן מחוזקו של המשק הישראלי, בהשוואה למשקים מתקדמים אחרים והן מחולשת המטבע האמריקאי בעולם. במהלך החודשים יולי ואוגוסט (עד ה-19 לחודש) פוחת השקל מול הדולר ב-5.0%.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש יוני 2011 על כ-77.4 מיליארד דולר. זאת בהשוואה לכ-70.9 מיליארד דולר, בסוף דצמבר 2010. בתקופה זו, רכש בנק ישראל כ-4.4 מיליארד דולר בשוק המט"ח, בניסיון למנוע את התחזקותו של השקל.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-2.2%. ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים ביוני 2011, עלה המדד בכ-4.2%, שיעור הגבוה מהגבול העליון של יעד יציבות

דוח הדירקטוריון

המחירים של הממשלה, 1% עד 3%. התרומה הבולטת לעליית המדד בחודשים ינואר-יוני הייתה לסעיף הדיוור, אשר עלה בכ-3.5%. בחודש יולי ירד המדד ב-0.3%.

בנק ישראל המשיך במחצית הראשונה של השנה בתהליך של העלאה הדרגתית בריבית. כך, הריבית אשר עמדה בחודש דצמבר 2010 על 2.0% ובמרס 2011 על 2.5% המשיכה ועלתה ברביע השני של השנה עד ל-3.25% בחודש יוני, רמה בה נשארה גם בחודשים יולי ואוגוסט. המהלך ההדרגתי הוגדר כחלק מתהליך של "נורמליזציה" של רמת הריבית, כדברי בנק ישראל. "סביבת" האינפלציה המצויה מעל ליעד יציבות המחירים, כאשר קצב עליית מחירי הדירות נותר גבוה, ובהתחשב בצמיחת המשק המהירה, כל אלה תמכו בתהליך זה.

העלייה במחירי הדירות הנמדדים על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (אך אינם מהווים חלק ממדד המחירים לצרכן), הביאה את בנק ישראל לפעול באמצעים רגולטורים (מקרו-יציבותיים) המהווים חלופה להעלאה ישירה של הריבית. צעדים אלה מטרתם לפעול להתמתנות הביקוש להלוואות לדיוור ולמיתון עליות המחירים. פירוט באשר להוראות החדשות והצעדים שנקט בנק ישראל ראה בעמוד 66.

שוק ההון

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד במחצית הראשונה של השנה בכ-10.9% לאחר עליה של כ-12.6% בשנת 2010. מרבית הירידה (8.6%) הייתה ברביע השני של השנה. מדד ת"א 100 ירד בששת החודשים הראשונים של 2011 בכ-9.0%. ההסבר העיקרי לירידות השערים הוא, ככל הנראה, החשש מהחרפת המשבר הכלכלי באירופה, אי הוודאות במשק האמריקאי והשפעת המצב הגיאופוליטי באזור. בפרט, מדובר על התערערות המשטרים בחלק ממדינות העולם הערבי. תופעות אלה מגבירות את אי הוודאות ומקטינות את רצונם של משקיעים להשקיע בנכסים בעלי רמת סיכון גבוהה כמניות. מחזורי המסחר היומיים הממוצעים של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירדו במחצית הראשונה של השנה בשיעור של כ-4.3% בהשוואה לממוצע 2010 והסתכמו בכ-1,953 מיליון ש"ח. ירידה זו היא תוצאה של צמצום ניכר במחזורי המסחר ברביע השני של השנה אשר קטנו בכ-22.3% בהשוואה לרביע הראשון.

שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיין בחודשים ינואר-יוני בעליות שערים קלות, הן באג"ח צמודות המדד והן באג"ח הלא צמודות. עליות אלה נרשמו ברביע השני של השנה לאחר ירידות שערים ברביע הראשון. שעריהן של אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלו בשיעור של כ-0.3% (בפרט, בלטו אגרות החוב לטווח קצר של 0 עד 2 שנים שעלו בכ-1.7%, על רקע סביבת האינפלציה הקרובה לגבול העליון של יעד יציבות המחירים) ואילו אגרות החוב הלא-צמודות עלו בשיעור של כ-0.4% (מדדי האגרות בריבית קבועה "שחר" עלו בכ-0.4% ואילו מדד האגרות בריבית משתנה, "גילון" עלה בכ-1.6%).

בשוק אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד נרשמו במחצית הראשונה של השנה עליות שערים של כ-1.1%, כולן ברביע הראשון של השנה. ברביע השני נרשמו ירידות שערים של 0.8% ייתכן ועל רקע השלכות אפשריות של המצב הגיאופוליטי ושל העלייה באי הוודאות במשק העולמי, על תנאי הרקע של פעילות הסקטור העסקי בישראל.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור ירד בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 בשיעור נומינלי של כ-1.3% לכ-2,501 מיליארד ש"ח. ירידה זו בשווי התיק נבעה, בעיקר מצמצום בשווי רכיב המניות (בהשפעת ירידת המחירים בשוק). מנגד, גדל הרכיב הצמוד, בחלקו הגדול בשל גידול בהתחייבות הממשלה לקרנות הפנסיה הותיקות. משקל המניות (בארץ ובח"ל) בתיק הנכסים הכספיים של הציבור הישראלי הגיע בחודש יוני 2011 לכ-24.2%, כאשר הוא מצוי במגמת ירידה מאז ראשית השנה.

הנכסים הכספיים של הציבור המנוהלים **בבנק** (פיקדונות הציבור, אג"ח ושטרי הון, תיקי ניירות ערך, כולל ניירות ערך שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות, קופות גמל ופנסיה וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמרת וכן יעוץ פנסיוני), הסתכמו בסוף יוני 2011 בכ-829 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-837 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010 ירידה של 0.9%.

האשראי הבנקאי

האשראי הבנקאי במשק הניתן לסקטור הפרטי (לפני הפרשות להפסדי אשראי) גדל מסוף ינואר 2011 ועד סוף יוני 2011 בשיעור של כ-2.1%. זוהי תוצאה של עלייה באשראי למשקי הבית בשיעור של כ-6.0% (הן האשראי לדיוור והן האשראי הצרכני התרחבו) לעומת ירידה של 0.8% באשראי שניתן לסקטור העסקי.

ראוי לציין כי בחודש יולי 2011 היה עדכון לאחור של נתוני האשראי הבנקאי במערכת אותם מפרסם בנק ישראל עבור שנת 2011 כתוצאה מההוראות החדשות של הפיקוח על הבנקים בנוגע להפרשות להפסדי אשראי. נתוני החוב של הסקטור העסקי לבנקים, לפני הפרשות להפסדי אשראי, ירדו משמעותית כתוצאה ממחיקות חשבונאיות של חובות פגומים על פי ההוראה החדשה. בנוסף, גם באשראי לציבור (שלא לדיוור) היה עדכון כלפי מטה עבור 2011, אם כי בשיעורים נמוכים יותר. על כן, דיווח שיעורי השינוי מתחילת השנה (סוף דצמבר 2010) הוא דיווח מוטה ולכן השינוי באשראי הבנקאי במשק, לפני הפרשות להפסדי אשראי, בדוח זה הוא מסוף ינואר 2011.

ההתרחבות הניכרת באשראי לדיוור במשק (שיעור השינוי בחודשים יוני 2010-יוני 2011 הגיע לכ-16.1%) שלוותה בעלייה משמעותית במחירי הדירות בישראל, הביאה את בנק ישראל, כאמור, לנקוט בשורה של צעדים מקרו-יציבותיים, שנועדו לפעול למיתון הביקוש לאשראי לדיוור ומכאן למיתון העלייה במחירים. לפירוט הצעדים ראה עמוד 66.

האשראי לציבור בבנק הסתכם בסוף יוני 2011 בכ-144.6 מיליארד ש"ח לעומת 143.4 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010, עלייה של 0.8%. האשראי לדיוור בלאומי למשכנתאות עלה במחצית הראשונה של שנת 2011 בשיעור של 6.2%.

דירוגי האשראי של חברות הדירוג הזרות והמקומיות

חברת מודיס הודיעה ב-18 באפריל, 2011, כי היא מורידה את דירוג האשראי של לאומי על הפיקדונות לטווח ארוך במט"ח ובמטבע מקומי, מ-A1 ל-A2 כאשר תחזית הדירוג שונתה מ"שלישית" ל"יציבה". ברקע הדברים, הערכה מחדש של חוסנו הפיננסי של הבנק. הורדת הדירוג של הבנק הייתה חלק מהורדת דירוג לחמשת הבנקים הגדולים בישראל.

חברת דירוג	דירוג קצר	דירוג	תחזית דירוג	מועד העדכון
דירוג המדינה במט"ח	Moody's P-1	A1	stable	מאי 2011
	S&P A-1	A	stable	אפריל 2011
	Fitch F1	A	stable	מאי 2011
דירוג לאומי במט"ח	Moody's P-1	A2	stable	מאי 2011
	S&P A-2	BBB+	stable	מאי 2011
	Fitch F2	A-	stable	יולי 2011
דירוג לאומי במטבע מקומי	Moody's P-1	A2	stable	מאי 2011
דירוג לאומי במטבע מקומי	מעלות *	AA+	stable	מאי 2011
לאגרות חוב ופיקדונות רגילים	מידרוג P-1	Aaa	stable	מרס 2011
דירוג לאומי במטבע מקומי	מעלות *	AA	stable	מאי 2011
לכתבי התחייבות נדחים	מידרוג *	Aa1	stable	מרס 2011
דירוג לאומי במטבע מקומי	מעלות *	(A+, A)**	stable	מאי 2011
לשטרי הון נדחים (משני עליון)	מידרוג *	Aa2	stable	מרס 2011

* לא רלוונטי.

** A: הון משני עליון עם המרה כפויה למניות של הקרן (דירוג עודכן מאי 2011).

A+: הון משני עליון "חדש" ללא המרה למניות (דירוג עודכן מאי 2011).

דוח הדירקטוריון

התפתחות מניית לאומי

מתחילת השנה ועד 30 ביוני 2011 ירד שער מניית לאומי מ-1,752 נקודות ל-1,600 נקודות, ירידה בשיעור של 8.67% בתקופה זו, ירד שווי השוק של הבנק מ-26.8 מיליארד ש"ח ל-23.6 מיליארד ש"ח.

תשואת המניה במחצית הראשונה של השנה ירדה ב-8.67% לעומת מדד הבנקים שירד ב-9.73%, מזה ברביע השני ירידה של 6.77% לעומת ירידה של 7.67% במדד הבנקים.

מאז סוף יוני 2011 ועד 24 באוגוסט 2011 המנייה ירדה ב-16.6% עד למחיר של 1,335 נקודות ושווי השוק הגיע ל-19.7 מיליארד ש"ח.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

לשישה חודשים		לשלושה חודשים			
שנסתיימו ביום 30 ביוני		שנסתיימו ביום 30 ביוני			
2010	2011	2010	2011		
באחוזים					
2.3	0.38	2.16	1.34	1.27	שיעור עליית מדד המחירים ה"ידוע"
(6.0)	2.65	(3.78)	4.36	(1.90)	שיעור עליית שער הדולר של ארה"ב
(12.9)	(12.57)	4.35	(4.67)	(0.10)	שיעור עליית שער הארו
(10.1)	(4.72)	0.51	3.81	(2.35)	שיעור עליית שער הלירה שטרלינג
3.3	(2.23)	8.08	2.82	7.62	שיעור עליית שער הפר"ש

להלן שערי החליפין היציגים העיקריים:

31 בדצמבר		30 ביוני		
2009	2010	2010	2011	
בש"ח				
3.775	3.549	3.875	3.415	דולר ארה"ב
5.442	4.738	4.758	4.944	ארו
6.111	5.493	5.823	5.465	לירה שטרלינג
3.667	3.788	3.585	4.094	פרנק שויצרי

להלן שינויים רבעוניים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

2010		2011				
רביע ראשון	רביע שני	רביע ראשון	רביע שני			
באחוזים						
(1.0)	1.34	1.23	0.65	0.9	1.27	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"ידוע"
(1.6)	4.36	(5.42)	(3.17)	(1.9)	(1.90)	שיעור עליית שער הדולר של ארה"ב
(8.3)	(4.67)	4.83	(5.00)	4.5	(0.10)	שיעור עליית שער הארו
(8.2)	3.81	(0.38)	(5.31)	1.9	(2.35)	שיעור עליית שער הלירה שטרלינג
(4.9)	2.82	4.64	0.97	0.4	7.62	שיעור עליית שער הפר"ש

תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע המתייחס לעתיד המוגדר בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "יתכניות הבנק", "תחזית הבנק", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

המידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון נסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשנה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובת הדיווח של הבנק על פי כל דין.

חקיקה הנוגעת למערכת הבנקאית

חקיקה ורגולציה בתחום הייעוץ הפנסיוני

חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010

ביום 3 באוגוסט 2011, אושרה במליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית הצעת החוק הממשלתית להגברת האכיפה בשוק ההון, שבין הוראותיה נכללה גם הצעה לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), ("חוק הייעוץ הפנסיוני") אשר עיקריה הרחבת סמכויות הפיקוח והבירור של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ("הממונה") והרחבת הסנקציות הכספיות שהממונה רשאי להטיל בגין הפרה של חוק הייעוץ הפנסיוני במקרים של הפרה נמשכת והפרה חוזרת.

מסלוקה פנסיונית

ביום 12 ביולי 2011, הודיע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ("הממונה") על החלטתו לפרסם מכרז להענקת רישיון להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית ("המערכת"), להפעלה הדרגתית של השירותים השונים המנויים בחוק, לרבות מתן מידע לחוסכים וסליקת כספים. זאת, בהתאם לסמכותו של הממונה מכוח סעיף 31ב(ד) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה – 2005 ("חוק הייעוץ").

במסגרת הודעה זו, הבהיר הממונה כי בכוונתו לחייב את הגופים המוסדיים להתחבר למערכת וכן כי בכוונתו לחייב בעלי רישיון כהגדרתם בחוק הייעוץ, להתחבר למערכת באופן הדרגתי, ככל שיהא בכך צורך לשם הבטחת פעילותו התקינה של שוק החיסכון הפנסיוני בישראל.

דוח הדירקטוריון

תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני

ביום 27 במרס 2011, פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, טיוטת תזכיר חוק וטיוטות של תקנות וחוזרים, וזאת כחלק מהתוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010 ואשר פורטה בהרחבה בעמודים 44-57 בדוח הכספי לשנת 2010:

תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון) התשע"א-2011

מוצע לשנות את ההסדר הקבוע בחוק לפיו יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי אינו רשאי להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד, או לעובד של מי שהוא חבר בארגון המעבידים, וזאת על ידי מתן סמכות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לקבוע הוראות לעניין התקשרות יועץ פנסיוני עם מעביד וארגון מעבידים. עוד מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני, ולמנוע מצב שבו המעביד כופה על עובדו את זהות היועץ הפנסיוני, ולאפשר ללקוח לבחור את בעל הרשיון שימליץ לו על חיסכון פנסיוני ולאסור התניית שירות בשירות בידי בעל רישיון. בנוסף, מוצע להחיל על בעל רישיון את החובות החלות על מבטח לעניין הגשת דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) התשע"א-2011

עניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני מסוג קופות גמל וביטוחי מנהלים, אשר יעודכן באופן הדרגתי וקביעת שיעורי דמי הניהול המרביים במוצרי חיסכון פנסיוני מסוג קרנות פנסיה.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלת הפצה) התשע"א-2011

עניינן החלת מודל עמלת הפצה אחיד בכל מוצרי החיסכון הפנסיוני (למעט קרנות השתלמות) שיחול הן על ההפקדות השוטפות והן על הצבירה. מוצע לקבוע כי גם מבטח ישלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ואשר לגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני.

טיוטת חוזר בנושא דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני

מטרתו להגביר את השקיפות בנוגע לשיעורי דמי הניהול הנגבה במסגרת החיסכון הפנסיוני וקביעת איסור העלאת דמי ניהול שסוכמו עם הלקוח למשך שנתיים לפחות.

חוזר התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון

ביום 13 ביולי 2011, פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר חוזר "התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון" שמטרתו הסדרת הטיפול בהפקדות המשולמות לגוף מוסדי באמצעות בעל רישיון.

מטרת החוזר היא לבצע התאמה בין נהלי העבודה שנקבעו לטיפול בדמי ביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח, לכל התקשרות בין בעל רישיון וגוף מוסדי. בהתאם לכך, מפרט החוזר עקרונות כלליים לעניין קבלה והעברה של הפקדות מסוגים שונים ממבטוחים, עמיתים ובעלי רישיון לגופים מוסדיים, ובכלל זה הוראות לניהול חשבון נאמנות על ידי בעל הרישיון.

ביחס ליועץ פנסיוני שהינו תאגיד בנקאי ("התאגיד הבנקאי"), כולל החוזר הסדר מיוחד המאפשר לתאגיד הבנקאי להעביר הפקדות ביטוח פנסיוני לחשבון בנק נפרד טרם העברתן לגוף המוסדי ("חשבון המעבר"), בתנאים שנקבעו בחוזר.

דוח הדירקטוריון

במסגרת הוראות החוזר, חל איסור על התאגיד הבנקאי לעשות כל שימוש בהפקדות שהועברו לידי, למעט העברתן לגוף המוסדי ועבור המבוטח שבשלו הועברו לבעל הרישיון, וכן חל איסור על התאגיד הבנקאי לגבות הפקדות ממבוטחים בהסדרי תשלום השונים מאלה שסוכמו עם הגוף המוסדי.

החוזר חל על ההתקשרויות שיהיו בתוקף החל מיום 1 בינואר 2012.

טיטת חוזר ייפוי כח לבעל רישיון

ביום 13 ביולי 2011, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, טיטת חוזר "ייפוי כוח לבעל רישיון" ("טיטת החוזר") לצורך קביעת מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח, באמצעותו מייפה לקוח את בעל הרישיון לקבל מידע מגופים מוסדיים ומעסיקים או להעביר בקשות, במסגרת ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני.

בטיטת החוזר נקבעו הוראות המגבילות את תוקף יפוי הכח, את נוסח יפוי הכח והצורך לבצע אימות של ייפוי הכח במקרים מסוימים.

טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות) התשע"א-2011

ביום 28 ביוני 2011, פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"א - 2011, אשר במסגרתן מוצע, בין היתר, להסדיר את אופן תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל ולקבוע כי ככלל לא ישולמו דמי עמילות בשל מוצר ביטוחי מסוים (ובכלל זה, מוצר פנסיוני) ליותר מבעל רישיון אחד באותה עת, למעט במקרים המנויים בטיטת התקנות.

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010

לפירוט אודות החוק האמור ראה עמודים 48 ו-49 בדוח הכספי לשנת 2010.

הבנק נערך ליישום הוראות חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010 ומכין תכנית אכיפה פנימית בניירות ערך. הנושא הינו באחריות מערך הציות והאכיפה הפועל בעזרת צוותי עבודה מקצועיים. הוחל במיפוי הדרישות החוקיות בתחום הציות לדיני ניירות ערך ודינים נוספים שהוחלט לכלול בתכנית, הסיכונים, הסנקציות שבצידן כמו גם זיהוי היחידות וחברות הבנות הרלוונטיות לתכנית האכיפה הפנימית. יבוצע מיפוי של הסיכונים אל מול הבקורות הקיימות, הנובעות מתהליכי עבודה בבנק, לשם איתור חשיפות ופערים. תוכנית האכיפה תכלול תהליכים להתמודדות עם החשיפות והפערים שאותרו.

צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), התשע"א - 2011.

ביום 14 באפריל 2011, פרסם בנק ישראל צו לפיו החל מיום 1 ביולי 2011, תוטל חובת דיווח בין היתר לגבי העסקאות המפורטות להלן:

- בגין עסקות החלף שקל-מט"ח ועסקאות עתידיות במט"ח בסכומים של 10 מיליון דולרים ומעלה שתושבי ישראל ותושבי חוץ ביצעו ביום אחד, תוטל חובת דיווח על פרטי העסקאות האמורות ועל החזקותיהם של תושבי ישראל ותושבי חוץ בנכסים אלה ובאופציות שקל דולר.
- בגין עסקאות במק"ם ובאג"ח ממשלתיות קצרות בסכומים של 10 מיליון ש"ח ומעלה שביצעו תושבי חוץ ביום אחד, תוטל חובת דיווח על פרטי העסקאות האמורות ועל החזקות תושבי החוץ בנכסים אלה.

דוח הדירקטוריון

חובות הדיווח כאמור לעיל, חלות הן על מבצעי העסקאות הנ"ל והן על מתווכים פיננסים שביצעו עסקה כאמור, בין עבור עצמם או עבור לקוח שלהם.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 12) התשע"א 2011 בענין "קבוצות ריכוז"

ביום 18 ביולי 2011, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק הממשלתית לתיקון חוק ההגבלים העסקיים בנושא קבוצות ריכוז. עיקרי התיקון לחוק:

הכרזה על קבוצת ריכוז - על פי התיקון לחוק, הממונה רשאית לקבוע כי קבוצה מצומצמת של בני אדם המנהלים עסקים (לרבות חברות) שבידיהם נתון ריכוז של יותר ממחצית מכלל אספקת נכסים או מכלל מתן שרותים או רכישתם הם קבוצת ריכוז, כאשר בין חברי הקבוצה או בענף בו הם פועלים מתקיימים תנאים לתחרות מועטה או שקיימת ביניהם תחרות מועטה (זאת בצירוף תנאים נוספים שצריכים להתקיים לצורך הכרזה על קבוצה כקבוצת ריכוז).

על-פי תנאי זה, להבדיל מהמצב החוקי כיום, רשאית הממונה להכריז על קבוצת ריכוז גם במקרים בהם אין פגיעה בתחרות בפועל, אלא מתקיימים רק "תנאים לתחרות מועטה".

בתיקון לחוק נקבע, כי אינדיקציות לתחרות מועטה יכולות להיחשב, בין היתר, חסם כניסה יחד עם חסמי מעבר והחזקות צולבות.

סמכויות הסדרה כלפי קבוצת ריכוז – לאחר הכרזה על קבוצת ריכוז, מוקנות לממונה סמכויות להורות על מגוון רחב של פעולות שתכליתן מניעת פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית בציבור/בתחרות או הגברה משמעותית של התחרות או יצירת תנאים להגברה משמעותית של התחרות.

להבדיל מהמצב החוקי טרם התיקון, לפיו לממונה סמכות להורות רק על פעולות שנועדו למנוע פגיעה בתחרות, התיקון לחוק מקנה לממונה סמכות להורות גם על פעולות שייעודן הגברה משמעותית של התחרות או יצירת תנאים להגברה משמעותית של התחרות בין חברי הקבוצה או בענף בו הם פועלים, ובכלל זאת להורות על הסרתם או על צמצומם של חסמי כניסה או מעבר בענף, להורות על הפסקת פעילות מסוימת של חבר הקבוצה וכן לאסור על העברת או פרסום מידע בין חברי הקבוצה.

התיקון לחוק קובע הוראות מיוחדות לתחום הבנקאות והביטוח. בהתייחס לתחום הבנקאות נקבע כי:

על הממונה להתייעץ עם נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים קודם להכרזה על קבוצת ריכוז בתחום הבנקאות, וכן להודיע להם על כוונתו למתן הוראה לקבוצת ריכוז שהוכרזה, אשר נועדה למנוע פגיעה בציבור או בתחרות בעסקים.

לנגיד בנק ישראל ולמפקח על הבנקים מוקנית זכות וטו למנוע מתן הוראה (לקבוצת ריכוז שהוכרזה) כאמור לעיל, אם לדעת מי מהם מתן ההוראה יסכן את יציבות התאגיד הבנקאי או המערכת הבנקאית. זכות הוטו נקבעה עד ליום 1 בינואר 2014, ולאחר מכן ניתן יהיה להאריכה לתקופה של שנתיים בכל פעם על-פי בקשת שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת. הודעה לציבור על הפעלת זכות הוטו תנתן בסמוך להחלטת הנגיד או המפקח על כך. הנימוקים לכך יפורסמו חצי שנה לאחר מכן, אלא אם הוסכם בין הממונה לבין הנגיד או המפקח על דחיית מועד הפרסום (וזאת רק כאשר יש הסכמה ביניהם כי פרסום במועד עלול לפגוע ביציבות המערכת הבנקאית או בתאגיד בנקאי רלבנטי). הוראות דומות נקבעו גם ביחס לתחום הביטוח.

דוח הדירקטוריון

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) התשע"א – 2011

ביום 3 אוגוסט 2011 התקבל תיקון מס' 18 לחוק הבנקאות (רישוי) לגבי סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, שעיקרו כדלקמן:

סולק שסלק 20 אחוזים או יותר ממספר העסקאות בכרטיסי חיוב שנשלחו בישראל, או מסכום התמורה הכולל ששולם לספקים בישראל בשנה קודמת, ייחשב ל"סולק בעל היקף פעילות רחב" והמפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות לסולק כאמור לסלוק עסקאות בכרטיסי חיוב שהונפקו על ידי מנפיק אחר.

מנפיק שהנפיק 10 אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב בישראל, או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק, בוצעו בשנה קודמת 10 אחוזים לפחות מסכום העסקאות בישראל באמצעות כרטיסי חיוב שהונפקו בישראל, ייחשב ל"מנפיק בעל היקף פעילות רחב", אשר לא יסרב מטעמים בלתי סבירים, להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי החיוב שהנפיק. סעיף זה ייכנס לתוקף לאחר 9 חודשים מיום כניסת החוק לתוקף.

החוק הסדיר גם נושאים נוספים, כגון, חיוב גופים שעוסקים בסליקה בקבלת רשיון מנגיד בנק ישראל והסמכת המפקח על הבנקים לפקח על תחום כרטיסי האשראי.

כמו כן נקבע לגבי אפשרות בית עסק לקבל שירותי נכיון, כי סולק לא יוכל למנוע מבית עסק להתקשר עם חברת נכיון.

הצעת חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון – פעילות מתן ייעוץ בהשקעות), התשע"א - 2011

הצעת חוק הייעוץ (תיקון - פעילות מתן ייעוץ בהשקעות) הונחה על שולחן הכנסת ביום 30 במרס 2011 כהצעת חוק פרטית.

על פי הצעת החוק קרנות ההשתלמות יוצאו מהגדרת נכסים פיננסיים;

יורחב היקף תחולת חוק הייעוץ על הפעילות המוסדרת בו, באמצעות הוספת המונח "נכס קשור לנכס פיננסי" לפעילות של "שיווק השקעות".

תעשה הבחנה בין ייעוץ / שיווק השקעות במסגרתם ניתן ייעוץ ללקוח מסוים בהתאם לצרכיו ונתוניו האישיים, לבין ייעוץ / שיווק השקעות כללי במסגרתם ניתן ייעוץ אחיד ובלתי מסוים, למספר רב של אנשים (לעיתים מספר בלתי ידוע) שאינו מותאם לצרכים / נתונים אישיים של לקוח.

ייקבעו חובות לעניין ייעוץ / שיווק השקעות כללי, ביניהן גילוי של כל ניגוד עניינים של נותן הייעוץ / השיווק ושל כל העניינים המהותיים לייעוץ / לשיווק ההשקעות ועוד.

על פי הצעת החוק, חובות החלות על בעל רישיון במתן ייעוץ / שיווק השקעות יחולו עליו גם אם תוצאת השירות היא המלצה ללקוח בקשר לנכסים שאינם ניירות ערך או נכסים פיננסיים. כמו כן מוצע להוסיף הפרות בגינן ניתן להטיל סנקציה עונשית והפרות בגינן מוסמכת הרשות להטיל על המפר עיצום כספי (הן על יחיד והן על תאגיד), זאת לעניין מתן ייעוץ / שיווק השקעות כללי.

צו ניירות ערך (תיקון התוספת הראשונה לחוק), התשע"א – 2011

ביום 30 ביוני 2011 פורסם ברשומות צו ניירות ערך (תיקון התוספת הראשונה לחוק), התשע"א – 2011, במסגרתו תוקנה התוספת הראשונה לחוק ניירות ערך והורחבה הגדרת "המשקיע המסווג".

דוח הדירקטוריון

הצו נכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2011. במסגרת התיקון נוספו לתוספת הראשונה לחוק ני"ע כמשקיעים מסווגים - משקיע יחיד שהוא "לקוח כשיר" כהגדרתו בחוק הייעוץ, הרוכש בעבור עצמו.

תאגיד שההון העצמי שלו הוא 50 מיליון ש"ח (לפני הצו הדרישה הייתה להון עצמי של 250 מיליון ש"ח).

עוד נקבע בצו כי יש לקבל אישור בכתב מהמשקיע המסווג לפני כל מועד ביצוע רכישה, כי מתקיימים בו התנאים המנויים בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך וכי הוא מודע למשמעות היותו בגדר משקיע הכלול בתוספת ומסכים לכך.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון) – איסור גביית עמלה בעד ניהול חשבון להשקעה בניירות ערך, התשע"א-2011

ביום 1 באוגוסט 2011 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המציעה לקבוע הוראה לפיה הנגיד לא יכלול בתעריפון העמלות עמלה כלשהי שתאפשר לתאגיד בנקאי לגבות מלקוחותיו עמלה בעד ניהול חשבון להשקעה בניירות ערך.

Foreign Account Tax Compliance Act of 2009 - FATCA

במרס 2010 תוקן בארה"ב ה- Internal Revenue Code (חוק מס ההכנסה האמריקאי) באופן שמחיל סעיפים מסויימים של ה- (FATCA) Foreign Account tax Compliance Act of 2009.

החוק מחיל משטר דיווח שמטרתו לחייב מוסדות פיננסיים זרים Foreign Financial Institutions (FFI), לרבות בנקים שאינם אמריקאיים, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים על ידי לקוחות אמריקאיים, ובכך מרחיב משמעותית את דרישות הגילוי והדיווח המוטלות על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות אמריקאיים. לצורך כך על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם ה-IRS ("רשות המיסוי האמריקאית").

במקביל, החוק יוצר חובת ניכוי במקור חדשה, אם ה-FFI אינו מתקשר בהסכם עם ה-IRS, או לגבי בעלי חשבונות שסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים בחוק.

החוק מחייב לבצע בדיקות נאותות לאיתור חשבונות אמריקאיים.

החוק נמצא בתהליכי חקיקת משנה, הוצאו מספר חוזרי הבהרה ע"י רשות המיסוי האמריקאית. למועד פרסום דוחות אלה, תחילת החוק הינה החל מ-2013 או 2014, על פי הנושא.

לצורך ההיערכות ליישום החוק הבנק הקים ועדת היגוי הלומדת ועוקבת אחר ההתפתחויות בחקיקה, עוקבת אחר ומבקרת את התהליכים הנדרשים ליישום דרישות החקיקה, וכן בוחנת כיצד בנקים בעולם נערכים לקראת החוק.

מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים

בחודש מאי 2011 פירסם המפקח על הבנקים תקון לניהול בנקאי תקין 313, "מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים". במסגרת התיקונים הנ"ל נכללו המגבלות דלהלן:

- חבות לווה, למעט בנק לא תעלה על 15% מהונו של התאגיד הבנקאי (כמו בעבר).
- חבות קבוצת לווים, לא תעלה על 25% מהונו של התאגיד הבנקאי (כמו בעבר).
- חבות של קבוצת לווים בנקאית לא תעלה על הגבוה מבין 25% מהונו של התאגיד הבנקאי או על 250 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

- סך החבות של כל הלווים, קבוצת לוויים וקבוצת הלוויים הבנקאיות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על שיעור של 10% מהונו של התאגיד הבנקאי, לא יעלה על שיעור של 120% מהונו של התאגיד הבנקאי, (כיום המגבלה על קבוצת הלוויים בלבד שלא יעלה על שיעור של 150% מהונו של התאגיד הבנקאי). ההוראה תיכנס לתוקף מ-31 בדצמבר 2011.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט בבאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 ופרט לאמור בבאור 1ב. דוח הרבעוני.

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצויינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2010 הם כדלהלן: הפרשות לחובות מסופקים, מכשירים פיננסיים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, בניינים וציוד ומסים על הכנסה.

להלן פירוט השינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים במהלך תקופת הדיווח:

הוראות מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 נכנסה לתוקפה ההוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ההוראה מתאימה את כללי הדיווח החלים על התאגידים הבנקאיים בישראל בנושא זה לאלו החלים על בנקים בארה"ב והיא מבוססת, בין היתר, על תקני החשבונאות המקובלים בארה"ב והוראות הרשות לניירות ערך בארה"ב המתחייבות לבנקים.

להלן חמשת הנושאים המרכזיים שהוסדרו בהוראה:

א. שינוי ההגדרה של חוב בעייתי. בהוראה הוגדרו שלושה סוגים עיקריים של חובות בעייתיים, היוצרים מדרג של חומרת הבעייתיות בחוב.

1. חוב פגום - חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי הסכם החוב.

2. חוב נחות - חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות, או יכולת התשלום של החייב וקיימת אפשרות ברורה כי הבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו.

3. חוב בהשגחה מיוחדת - חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.

ב. שינוי בהפרשות להפסדי אשראי - נקבעה הבחנה בין הפרשה על בסיס פרטני לבין הפרשה על בסיס קבוצתי וכן נקבעו כללים לצורך חישוב הפרשות אלה.

1. הפרשה פרטנית - הפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני וזוהו כפגומים.

דוח הדירקטוריון

2. הפרשה קבוצתית - בגין כל האשראים שאינם מסווגים כפגומים.

ג. מחיקה חשבונאית של חובות.

1. נקבע שיש למחוק חשבונאית כל חוב שאינו בר גביה.

2. כל חוב בתום פיגור של 150 יום שההפרשה בוצעה בגינו על בסיס ההפרשה הקבוצתית.

3. הפרשה פרטנית לאחר שנתיים.

ד. הכנסות ריבית - נקבע שכלל לא ירשמו הכנסות ריבית שטרם נגבו לחובות שסווגו כפגומים.

ה. גילוי - ההוראה מרחיבה את הגילוי שניתן בדוחות לציבור לגבי איכות האשראי וההפרשות להפסדי אשראי וכן מרחיבה ההוראה את הגילוי לגבי השיטות וההנחות ששימשו למדידת ההפרשות להפסדי אשראי.

כמו כן קובעת ההוראה הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין כל יתר סיכוני האשראי שאינם פגומים. ההפרשה הנ"ל מבטלת את ההפרשה הנוספת והכללית בגין חובות בעייתיים ובגין מאפיינים אחרים, כגון: אי קבלת דוחות כספיים, חריגה ענפית ובגין חריגות אחרות מהוראות ניהול בנקאי תקין במידה והיו. בכל מקרה בשנת 2011 יש להמשיך ולחשב גם את ההפרשה הנוספת וזאת לצורך השוואה להפרשה הקבוצתית, כאשר בספרים יש לרשום את הגבוה מבין השתיים.

השפעת השינוי במעבר לראשונה לאופן חישוב ההפרשות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2010 נזקה לסעיף העודפים בהון. ההשפעה הסתכמה בסך 1,319 מיליון ש"ח ברוטו ו- 721 מיליון ש"ח נטו לאחר מס.

הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקרות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

ביום 23 במאי 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים הבהרה, לפיה נדחה יישום ההנחיות הנ"ל ליום 1 באפריל 2011.

ההנחיה קובעת בין היתר, כי תאגיד בנקאי הצופה כי ישלם לעובדיו, בעת עזיבתם, הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את מספר העובדים הצפויים לעזוב ואת ההטבות שהבנק צופה כי יידרש לשלם בגין הטבות שמעבר לתנאים החוזיים, בפרישה מוקדמת של עובדים. כתוצאה מההנחיה הנ"ל, שונה הצפי של מספר העובדים שיפרשו בפרישה מוקדמת, במודלים האקטואריים עליהם הבנק מתבסס לצורך חישוב ההתחייבויות שלו בגין פרישה מוקדמת של עובדים ומענקי יובל, וכן נלקחו בחשבון ההטבות מעבר לתנאים החוזיים.

הבנק יישם לראשונה בדוחות הכספיים לרביע השני של 2011 את ההנחיה הנ"ל. ליום 30 ביוני 2011 הוצגו מחדש כל תקופות הדיווח ויתרות הפתיחה תוקנו בהתאם. ההשפעה המצטברת של יישום ההנחיה על יתרת העודפים בהון העצמי ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה בסך 549 מיליון ש"ח ברוטו, ו- 390 מיליון ש"ח נטו. מזה סך של 16 מיליון ש"ח ברווח והפסד למחצית הראשונה של השנה. השינוי בהפרשות הנ"ל נרשם כהצגה מחדש של יתרת העודפים ל-31 בדצמבר 2008, והחל מאותו תאריך נרשמו ההשפעות לרווח והפסד של כל תקופה וזאת על ידי הצגה מחדש של הוצאות השכר, הפרשה למיסים והרווח הנקי. לפרטים נוספים ראה באור 4.ב1. בדוחות הכספיים להלן.

הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הוא הגורם המופקד על בקרת העל בבנק ועל אישור הדוחות הכספיים של הבנק. כל חברי הדירקטוריון הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הקים מבין חבריו ועדה לבחינת הדוחות הכספיים, שתפקידה לדון בדוחות הכספיים ולהמליץ בפני הדירקטוריון על אישורם.

לפני הבאת הדוחות הכספיים לדיון בועדה לבחינת הדוחות הכספיים, מתקיים דיון בועדת הגילוי בנושא הדוחות הכספיים של הבנק. ועדת הגילוי הינה ועדת הנהלה המורכבת מכל חברי הנהלת הבנק, וכן חברה בוועדה מזכיר הקבוצה. בדיוני הוועדה משתתפים המבקר הפנימי הראשי ומנהלים בכירים נוספים בבנק. ועדת הגילוי בוחנת, בין השאר, כי המידע בדוחות הכספיים הינו מדויק, מלא ומוצג באופן נאות. (ועדת הגילוי הוקמה כחלק מיישום הוראת הפיקוח על הבנקים המתבססת על סעיף 302 של חוק SOX. ראה "בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי" בעמוד 134 לדוח).

לפני הדיון בדוחות הכספיים במליאת הדירקטוריון מתקיימים דיונים בועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהשתתפות המנכ"ל הראשי, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי הראשי ואחרים.

חומר הרקע הנשלח לחברי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים לקראת הדיונים כולל את פרוטוקול הדיון בועדת הגילוי והחלטותיה, את טיוטת דוח הדירקטוריון, את טיוטת הדוחות הכספיים, מידע בדבר חשיפת הבנק לתביעות משפטיות ותיאור התביעות המשפטיות החדשות וחומר הרקע לדיון בנאותות סיווג הלקוחות הבעייתיים וההפרשות. עוד מקבלים חברי הוועדה פרטים בדבר דרישות גילוי חדשות (ככל שקיימות) החלות על הבנק.

במסגרת הדיונים דנה הוועדה בנאותות ההפרשות והסיווג של החובות הבעייתיים של הבנק, לאחר שהמנכ"ל הראשי מציג בפני הוועדה את היקפי ההפרשות והסיווגים לחובות בעייתיים ואת השינויים והמגמות בתחום זה ולאחר שמנהלים בכירים אחרים מציגים את היקפי ההפרשות והסיווגים שבאחריותם ומפרטים את הגורמים העיקריים לשינויים בתחומים אלה. נושא התביעות המשפטיות וחשיפת הבנק בגינן, מוצג על ידי היועצת המשפטית הראשית של הבנק. החשבונאי הראשי מציג בפני הוועדה את הנושאים העיקריים והמהותיים בדוח הדירקטוריון ובדוחות הכספיים, את השינויים במדיניות החשבונאית הקריטית, אם היו כאלה, ואת הנושאים העיקריים שנדונו בועדת הגילוי, והוועדה מקיימת דיון גם בנושאים אלו.

הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים מגישה לדירקטוריון את המלצותיה בקשר עם הדוחות הכספיים. המלצות הוועדה מתייחסות בין היתר (בהתאם לקבוע בתקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010 ("תקנות החברות")) להערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות; המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי, לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהם נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.

לאחר הדיונים בועדה, מתקיים דיון במליאת הדירקטוריון בטיוטה הסופית של הדוחות הכספיים, בהשתתפות המנכ"ל הראשי, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי הראשי, וככל שמדובר באישור הדוחות הכספיים השנתיים - גם חברי הנהלה בבנק. כחומר רקע לקראת הדיון מקבלים הדירקטורים את טיוטת הדוחות הכספיים, יחד עם חומר רקע נלווה רחב ובו ניתוחים מעמיקים ומקיפים בדבר פעילויות הבנק בתחומי עיסוקיו השונים.

במסגרת דיון זה סוקרת המנכ"ל הראשי של הבנק את תוצאות הפעילות בקבוצת לאומי והחשבונאי הראשי מציג ומנתח את תוצאות פעילות הקבוצה בארץ ובחוץ לארץ, לרבות תיאור החשיפות לסיכונים והעמידה במגבלות שנקבעו ביחס אליהם. לאחר מכן מקיימת מליאת הדירקטוריון דיון ובהתאם מאשרת את הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון

כל דיוני הדירקטוריון, הועדה לבחינת הדוחות הכספיים וועדת הגילוי בנושא הדוחות הכספיים נערכים בהשתתפות נציגי רואי החשבון המבקרים המשותפים של הבנק, אשר עומדים לרשות המשתתפים לשאלות ולהבהרות. הדוחות הכספיים מאושרים על ידי הדירקטוריון לאחר שרואי החשבון המבקרים המשותפים הציגו בפני הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, וועדת הביקורת של הדירקטוריון, חולשות מהותיות במידה והיו אשר עלו מתהליכי הביקורת שבוצעו, ולאחר שהוצגו בפני הדירקטוריון הצהרת המנכ"ל הראשי והצהרת החשבונאי הראשי בדבר הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק בדוח הכספי.

הרכב הועדה לבחינת הדוחות הכספיים עומד בקבוע בתקנות חוק החברות. בוועדה חברים חמישה דירקטורים, ובכלל זה דירקטור חיצוני אחד, על פי חוק החברות, המכהן בבנק, המשמש כיו"ר הועדה. שני חברי ועדה נוספים הינם דירקטורים חיצוניים, על פי הקבוע בהוראות הפיקוח על הבנקים, וכל חברי הועדה הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

מדיניות הגילוי

בהתאם להוראות בנק ישראל, דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של הוראות באזל 2, מחייבות את הבנק לקבוע מדיניות גילוי. על המדיניות להתייחס לגישת התאגיד הבנקאי לקביעה איזה גילוי יינתן לרבות לבקורות הפנימיות על התהליך.

לאומי קבע מדיניות גילוי, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

מדיניות הגילוי מבוססת על הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והוראות רשות ניירות ערך שאומצו על ידי המפקח על הבנקים.

על פי מדיניות הגילוי האמורה, לאומי ישאף לתת בדוחותיו כל מידע מהותי הנדרש להבנת תוצאות פעולותיו, אשר יובא באופן ברור ומפורט.

המידע הניתן בדוח הדירקטוריון ערוך על פי הוראות הדיווח לציבור, ובפרט על פי "הוראת שעה בדבר תיאור עסקי תאגיד בנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון". על פי ההוראה יש לכלול בדוח הדירקטוריון מידע בדבר עסקי הבנק, מגזרי הפעילות בהם הוא פועל, הסביבה הכללית בה הוא פועל והשפעתה על הבנק, מבנה השליטה בבנק ומבנהו הארגוני, הליכים משפטיים, הסכמים מהותיים, ומידע מפורט בנושאים נוספים.

לגבי מידע שניתן לתת לגביו כימות כספי, ניתנים נתונים כמותיים, ולגבי מידע אחר, ניתן מידע איכותי.

העקרון הכללי אשר לפיו ניתן מידע בדוח הוא עקרון המהותיות. עסקי הבנק ופעילויותיו נבחנים על פי היקפם ומהותם, ובתום הבחינה ניתן גילוי לגבי נושאים בעלי היקף כספי מהותי ביחס לרווח השנתי של הבנק, לסך נכסיו או להונו. כמו כן ניתן גילוי לנושאים בעלי היבטים ציבוריים או בעלי רגישות מיוחדת, כגון נושאים הקשורים למבנה הבנק, לניהולו, לחקיקה שיש לה השפעה על הבנק ועוד.

לצורך קיום מדיניות זו מובא כל נושא מהותי לדיון בפני ועדת הגילוי, (ראה לעיל בפרק הליך אישור הדוחות הכספיים), אשר היא זו שמחליטה בכל מקרה של ספק האם לתת את הגילוי הנדרש. פרוטוקול של ועדת הגילוי מועבר לעיון חברי הועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון.

כמו כן ראה להלן בעמוד 134 "בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי".

ג. תאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות

**התפתחות
ההכנסות, ההוצאות
וההפרשה למס ***

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 1,118 מיליון ש"ח לעומת 1,232 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 9.3%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 1,115 מיליון ש"ח לעומת 1,046 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 6.6%.

הירידה ברווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הקבוצה במחצית הראשונה של 2011 לעומת התקופה המקבילה אשתקד מוסבר בעיקר על ידי הגורמים כלהלן:

1. גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות (כולל שכר) בסך 312 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
2. קיטון ברווח הנקי מפעולות בלתי רגילות בסך 183 מיליון ש"ח, נטו. ברביע השני של 2010 רשם הבנק רווח ממכירת אחזקותיו בפז חברת נפט בע"מ.
3. ירידה בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות בסך 172 מיליון ש"ח, נטו.
4. קיטון בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 49 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
5. גידול בשיעור המס האפקטיבי ב-1.9 נקודות האחוז.

מאיךד הגורמים דלהלן קיזזו את מרבית הירידה הנייל:

1. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 444 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
2. קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 355 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הקבוצה, ברביע השני של השנה הסתכם בסך של 563 מיליון ש"ח לעומת 689 מיליון ש"ח ברביע המקביל אשתקד, ירידה של 126 מיליון ש"ח, קיטון של 18.3%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי של קבוצת לאומי הסתכם ברביע השני של 2011 בסך 561 מיליון ש"ח לעומת 507 מיליון ש"ח ברביע המקביל אשתקד, עלייה של 10.7%.

להלן הגורמים העיקריים לירידה ברווח הנקי**:

1. קיטון ברווח הנקי מפעולות בלתי רגילות בסך 180 מיליון ש"ח, נטו. ברביע השני של 2010 רשם הבנק רווח ממכירת אחזקותיו בפז חברת נפט בע"מ.
2. גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות (כולל שכר) בסך 134 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
3. ירידה בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות בסך 45 מיליון ש"ח, נטו.
4. קיטון בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 73 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

מאיךד הגורמים דלהלן קיזזו חלקית את ההשפעות הנייל:

1. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 312 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.
2. קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 123 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

* מספרי השוואה של ההוצאות התפעוליות והאחרות, ההפרשה למס, רווח מפעולות רגילות והרווח הנקי הוצגו מחדש עקב הוראת בנק ישראל, מיום 27 למרס 2011 לביצוע הפרשות נוספות בגין צפי עזיבות עתידיות של עובדים בתנאים משופרים מהתנאים החוזיים, ראה לעיל בעמוד 24.

** לפני זכויות שאינן מקנות שליטה.

דוח הדירקטוריון

הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-3,890 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,446 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 444 מיליון ש"ח, עלייה בשיעור של 12.9%.

ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 1,951 מיליון ש"ח לעומת 1,639 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 19.0%.

השינויים ברווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בקבוצה במחצית הראשונה של 2011 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מ-:

לשישה החודשים שהסתיימו ביום			
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	% השינוי
	במיליוני ש"ח		
פעילות שוטפת	3,725	3,131	19.0
גביית ריבית במזומן (1)	19	304	(93.7)
השפעה חובות שאינם נושאים הכנסה	(170)	(89)	(91.0)
הפרשי שער בגין מימון מניות שנוקפו בקרן הון	29	(9)	+
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	142	96	47.9
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות	(23)	181	-
לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו			
הכנסות מימון בק"ע חיסוי השקעות בחו"ל (2)	20	7	+
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	31	(180)	+
השפעת המדד הידוע	117	5	+
סך הכל	3,890	3,446	12.9

(1) החל מהרביע הראשון של 2011 נרשמות הגביות תחילה כהקטנה בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי, לעומת העבר שתחילה נרשמו בהכנסות מימוניות.

(2) הכנסות/הוצאות בגין חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי השער על ההשקעות בחו"ל לעומת הפרשי שער על מקורות המימון, הפיצוי מגיע בסעיף המס. ראה גם ההשפעה בסעיף המס.

כפי שעולה מהלוח לעיל הרווח המימוני בפעילות השוטפת עלה ב-19.0%. הגידול נובע מגידול בפעילות ושיפור פערי הריבית בכל המגזרים.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפי מגזרי פעילות עיקריים:

המגזר	מחצית ראשונה 2011	מחצית ראשונה 2010	% השינוי
	(במיליוני ש"ח)		
משקי בית	1,260	1,046	20.5
עסקים קטנים	462	440	5.0
בנקאות עסקית	879	1,059	(17.0)
בנקאות מסחרית	735	741	(0.8)
בנקאות פרטית	207	203	2.0
ניהול פיננסי - שוקי הון	339	(44)	+
אחר	8	1	+
סך הכל	3,890	3,446	12.9

פער הריבית הכולל (ללא עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים) במחצית הראשונה של 2011 הוא 2.66% לעומת 1.99% בתקופה המקבילה ב-2010. פער הריבית הכולל עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים הוא 1.28% לעומת 1.01% בתקופה המקבילה ב-2010, ו-1.22% בכל שנת 2010.

פער הריבית במגזר השקלי הלא צמוד, כולל נגזרים בתקופת הדוח היה 1.73% לעומת 1.84% אשתקד. הקיטון נובע מגידול בשיעור פעילות הנגזרים מסה"כ הנכסים במגזר, בהן פער הריבית

דוח הדירקטוריון

נמוך מפער הריבית בפעילות המאזנית. פער הריבית במגזר המט"ח עלה מ-0.53% ל-0.68% וסך כל ההכנסה גדלה בכ-215 מיליון ש"ח. במגזר המדדי פער הריבית לתקופה הינו 0.63% לעומת 0.52% שלילי בתקופה המקבילה אשתקד, וההכנסות גדלו ב-473 מיליון ש"ח, בעיקר עקב שינוי בשווי ההוגן של הנגזרים.

פער הריבית במחצית הראשונה של 2011 הושפע בעיקר מהסיבות כלהלן:

- א. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים החל משנת 2011 פער הריבית על אשראי לציבור מחושב על יתרות ממוצעות לפני הוצאה להפסדי אשראי לעומת שנים קודמות שהיתרה הממוצעת הייתה אשראי נטו.
 - ב. השינוי בריבית של בנק ישראל שיפר את פער הריבית ללא נגזרים בעיקר במגזר השקלי הלא צמוד.
 - ג. הגידול בפער הריבית הכולל, הושפע בין היתר מהפרשי עיתוי במדידת הרווחיות מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים ומהפרשי שער בגין חיסוי ההשקעות בחו"ל וההשקעות במניות.
 - ד. גורמי התחרות במערכת תרמו לקיצוץ חלק מהעלייה בפער הריבית מהגורמים דלעיל.
- היחס של הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לבין היתרה הממוצעת של הנכסים המאזניים הכספיים המניבים היה 2.52% (במונחים שנתיים) בהשוואה ל-2.28% תקופה המקבילה אשתקד.

עמלות מעסקי מימון הסתכמו במחצית הראשונה של 2011 ב-197 מיליון ש"ח לעומת 193 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.1%. עמלות אלו כוללות בעיקר את ההכנסות מהפעילות החוץ-מאזנית, כמו ערבויות למתן אשראי, ערבויות לרוכשי דירות, ערבויות אחרות וכן עמלות מפעילות סחר חוץ.

הכנסות והוצאות מימון אחרות כוללות בעיקר רווחים/הפסדים ממכירת אגרות חוב והתאמת אגרות חוב למסחר לשווי הוגן, והכנסות מעמלות פירעון מוקדם על אשראים. ההכנסות נטו מפעילויות אלו הסתכמו ב-205 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של 2011, לעומת סך של 680 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 69.9%.

להלן עיקרי השינויים בהכנסות והוצאות מימון אחרות:

לששת החודשים שהסתיימו ביום			
	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
	ב-%	במיליוני ש"ח	
רווח ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה	56.4	101	158
הפסדים ממכירה וירידת ערך של אג"ח זמין למכירה	-	(5)	(16)
רווח (הפסד) ממכירה והתאמה לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר	-	181	(23)
גביית ריבית במזומן (1)	-	295	10
עמלות פרעון מוקדם על אשראים	5.2	77	81
אחר	-	31	(5)
סך הכל	(69.9)	680	205

(1) החל מרביע הראשון של 2011 נרשמות הגביות תחילה כהקטנה בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי, לעומת העבר שתחילה נרשמו בהכנסות מימוניות.

דוח הדירקטוריון

הוצאות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של 2011 בהקטנת ההוצאה בסך 29 מיליון ש"ח, בהשוואה להגדלת ההוצאה בסך 326 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, שינוי חיובי של 355 מיליון ש"ח.

ברביע השני של 2011 הסתכמה ההוצאה בגין הפסדי אשראי בסך 73 מיליון ש"ח בהשוואה ל-196 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 123 מיליון ש"ח, 62.8%.

הירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי נובעת גם משינוי ההוראה בגין חובות פגומים הכוללת רישום הגביות תחילה כגביות קרן, המקטינות את ההוצאה בגין הפסדי אשראי.

לגבי השינויים בהוראות החדשות בדבר ההוצאה בגין הפסדי אשראי וחובות פגומים ראה עמוד 23 לעיל.

השפעת השינוי במעבר לראשונה לאופן חישוב ההפרשות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2010 נזקה לסעיף העודפים בהון. ההשפעה הסתכמה בסך 1,319 מיליון ש"ח ברטו ו-721 מיליון ש"ח נטו לאחר מס.

שיעור ההוצאה הכולל להפסדי אשראי במחצית הראשונה של 2011 היה (0.03%) מסך כל האשראי לציבור (במונחים שנתיים), לעומת שיעור של 0.31% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 0.26% בכל שנת 2010. שיעור ההוצאה הכולל להפסדי אשראי ביחס לסיכון האשראי הכולל (מאזני וחוף מאזני) היה (0.02%), 0.20% ו-0.23% בהתאמה.

כאמור לעיל, החל מ-1 בינואר 2011 חלות הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. ההוראות הנ"ל מאמצות את ההוראות המקובלות של הרגולטורים בארה"ב. כחלק מההוראה הנ"ל תבטל ההפרשה הכללית והנוספת ובמקומה תהיה הפרשה קבוצתית בגין סיכונים אשראי. ההפרשה הקבוצתית ליום 30 ביוני 2011 מסתכמת בסך 2,370 מיליון ש"ח לעומת 2,396 מיליון ש"ח ליום 1 בינואר 2011. סך הכל תוספת בהפרשה הקבוצתית מסתכמת ב-1,600 מיליון ש"ח לעומת ההפרשה הנוספת והכללית בסך 770 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. התוספת בהפרשה הקבוצתית ליום 1 בינואר 2011 נזקה לחובת ההון והשינוי במחצית הראשונה של 2011 נזקה לרווח והפסד.

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים:

	מחצית ראשונה 2011		מחצית ראשונה 2010	
	במיליוני ש"ח	באחוזים*	במיליוני ש"ח	באחוזים*
משקי בית	(5)	-	57	0.2
בנקאות פרטית	(26)	(0.7)	3	0.1
עסקים קטנים	4	-	50	0.6
בנקאות עיסקית	(41)	(0.1)	118	0.3
בנקאות מסחרית	40	0.2	95	0.4
ניהול פיננסי ואחר	(1)	(0.2)	3	0.6
סך הכל	(29)	(0.03)	326	0.31

* אחוז מסך האשראי לסוף תקופה על בסיס שנתי.

דוח הדירקטוריון

להלן התפלגות ההוצאה בגין הפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים * :

מחצית ראשונה 2011	מחצית ראשונה 2010	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
3	(128)	תעשייה
198	128	בינוי ונדל"ן
130	(6)	מסחר
(8)	(52)	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(19)	24	תחבורה ואחסנה
(9)	(2)	תקשורת ושירותי מחשב
39	39	שירותים פיננסיים
1	12	שירותים עסקיים אחרים
(17)	(10)	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
85	(19)	אנשים פרטיים - אחר
-	(15)	אחרים
403	(29)	סך הכל

* מחצית ראשונה 2010 הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.

להלן ריכוז ההוצאות בגין הפסדי אשראי * :

לשלושה חודשים שנסתיימו	לשישה חודשים שנסתיימו	
ביום 30 ביוני 2011	ביום 30 ביוני 2010	
במיליוני ש"ח		
155	275	הפרשה פרטנית במהלך התקופה
(131)	(312)	הקטנת הפרשה פרטנית
24	(37)	הגדלה נטו (הקטנה נטו), שנוקפה לדוח הרווח וההפסד
49	8	הגדלה שנוקפה לדוח הרווח וההפסד בגין הפרשה קבוצתית
73	(29)	סך כל הגדלה (הקטנה) ההוצאה בגין הפסדי אשראי

לשלושה חודשים שנסתיימו	לשישה חודשים שנסתיימו	
ביום 30 ביוני 2010	ביום 30 ביוני 2010	
במיליוני ש"ח		
585	951	הפרשה ספציפית במהלך התקופה
(336)	(536)	הקטנת הפרשה
(5)	(12)	גביית חובות שנמחקו בעבר
244	403	תוספת נטו, שנוקפה לדוח הרווח וההפסד
(48)	(77)	הקטנה שנוקפה לדוח הרווח וההפסד בגין הפרשה נוספת
196	326	סך כל ההפרשה לחובות מסופקים

* שנת 2010 הפרשות לחובות מסופקים לפי השיטה הקודמת.

דוח הדירקטוריון

להלן התפלגות ההוצאות בגין הפסדי אשראי בקבוצה (הבנק וחברות מאוחדות) שנזקפו לדוח הרווח וההפסד:

	מחצית ראשונה 2011	מחצית ראשונה * 2010	השינוי ב-%
במיליוני ש"ח			
הבנק	(59)	256	+
בנק ערבי ישראלי	2	12	(83.3)
בנק לאומי למשכנתאות	(14)	(23)	39.1
לאומי קארד	9	14	(35.7)
בלי"ל - ארה"ב	(1)	31	+
בלי"ל בריטניה	8	11	(36.4)
לאומי רומניה	25	19	26.3
לאומי ליסינג והשקעות	1	6	+
סך הכל (הכנסה) הוצאה	(29)	326	+

* שנת 2010 הפרשות לחובות מסופקים לפי השיטה הקודמת.

דוח הדירקטוריון

נכסים שאינם מבצעים^(*), חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר:

(*) חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

כל היתרות המוצגות בנספח זה מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. כל היתרות הינן לפני הפרשה להפסדי אשראי.

30 ביוני 2011		31 בדצמבר 2010	
סכומים מדווחים			על בסיס מאוחד
במיליוני ש"ח			
1. נכסים שאינם מבצעים:			
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית *			
8,876	7,101		שנבדק על בסיס פרטני
6	6		שנבדק על בסיס קבוצתי
-	-		איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
19	17		חובות פגומים אחרים שאינם צוברים הכנסות ריבית
8,901	7,124		סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
81	81		נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
8,982	7,205		סך הכל נכסים שאינם מבצעים
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית 128			
65			
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי (1):			
12,734	10,750		סיכון אשראי מאזני בעייתי בגין הציבור
1,800	1,028		סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי בגין הציבור (2)
14,534	11,778		סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
443	314		סיכון אשראי מאזני בגין אחרים
-	-		סיכון אשראי חוץ מאזני בגין אחרים
443	314		סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים
14,977	12,092		סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר			
1,109	1,544		מזה: הלוואות לדירוג בגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
788	702		הלוואות לדירוג בגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור (3)
258	249		איגרות חוב שאינן פגומות בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-		אחרים
63	593		

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

* יש לציין שלפי השיטה החדשה צבירת ריבית אינה כוללת הפרשי הצמדה מדי/מט"ח על הקרן.

- (1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, איגרות חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.
- (3) הלוואות לדירוג אשר הפרשה המזערית בגינן מחושבת לפי עומק הפיגור שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדירוג אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגינן לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

דוח הדירקטוריון

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי בהתאם להוראות החדשות :

2010 בדצמבר 31	30 ביוני 2011	באחוזים
3.9	3.1	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסה מיתרת האשראי לציבור
0.5	0.7	שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
2.4	1.9	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
60.5	60.8	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
4.5	3.3	שיעור סיכון האשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי כולל בגין ציבור

הרווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-3,919 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 25.6%.

ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 1,878 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,443 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 30.1%.

סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של 2011 ב-1,989 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,038 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, ירידה של 2.4%.

ברביע השני של השנה הסתכמו ההכנסות התפעוליות והאחרות בסך 966 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,039 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 7.0%.

להלן עיקרי השינויים בהכנסות התפעוליות והאחרות:

למחצית הראשונה שהסתיימה ביום		30 ביוני 2010		30 ביוני 2011	
במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	
60	3.3	1,821		1,881	עמלות תפעוליות (1)
(106)	(60.9)	174		68	רווחים מהשקעות במניות (2)
(3)	(7.0)	43		40	הכנסות אחרות (3)
(49)	(2.4)	2,038		1,989	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות

להלן פרטים נוספים עיקריים לכל אחד מהסעיפים הנ"ל:

1. עמלות תפעוליות (גידול של 60 מיליון ש"ח).
 - א. גידול בהכנסות מטיפול באשראי ובעריכת חוזים בסך 51 מיליון ש"ח (32.3%).
 - ב. גידול בהכנסות מכרטיסי אשראי בסך 27 מיליון ש"ח (6.9%).
 - ג. גידול בעמלות הפצת מוצרים פיננסיים בסך 10 מיליון ש"ח (8.9%).
 - ד. קיטון בהכנסות מפעילות בניירות ערך 13 מיליון ש"ח (3.0%).
 - ה. קיטון בהכנסות מדמי ניהול 7 מיליון ש"ח (1.7%).
2. רווחים מהשקעות במניות (ירידה של 106 מיליון ש"ח).
 - א. רווחים נטו ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה בסך 8 מיליון ש"ח לעומת רווחים נטו בסך 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

ב. רווחים ממימוש ומהתאמה לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר בסך 4 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ג. דיבידנדים ממניות זמינות ולמסחר בסך 56 מיליון ש"ח לעומת 137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3. הכנסות אחרות (ירידה של 3 מיליון ש"ח).

משקל ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (קרי, רווח מפעולות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי והכנסות תפעוליות ואחרות) היה בשיעור של 33.8% לעומת 37.2% בתקופה המקבילה אשתקד ו-35.6% בכל שנת 2010.

ההכנסות התפעוליות והאחרות מכסות 47.8% מההוצאות התפעוליות והאחרות לעומת כסוי של 52.9% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 51.7% בכל שנת 2010.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של 2011 ב-4,163 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,851 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 8.1%.

ברביע השני של השנה הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות ב-2,078 מיליון ש"ח לעומת 1,944 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 6.9%.

הוצאות השכר עלו במחצית הראשונה של 2011 בסך 213 מיליון ש"ח, עלייה של 8.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

העלייה בהוצאות השכר נובעת בעיקר מכך שבמחצית הראשונה של 2011 היו הפסדים בקופה לפיצויים ובקופת התגמולים המשמשות גם כיעודה לכיסוי ההתחייבויות הפנסיונית של העובדים, לעומת רווחים בתקופה המקבילה אשתקד. בנטרול הוצאות שכר מיוחדות (כמפורט בעמוד 39) הסתכמה עלית השכר בשיעור של 2.1%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות (אחזקת בנינים וציוד, פחת ואחרות) עלו במחצית הראשונה של 2011 בסך 99 מיליון ש"ח, עלייה בשיעור של 6.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בעיקר עקב גידול בהוצאות פחת, אחזקת בנינים, הוצאות שיווק וגידול בהוצאות ייעוץ מקצועי בעיקר כתוצאה מתחילת יישום פרויקט "מתקדמים ביחד" בחטיבה הבנקאית, פרויקט לשיפור המודל התפעולי של הפעילות הקמעונאית בלאומי.

ההוצאות התפעוליות מהוות 70.8% מסך כל ההכנסות לעומת 70.2% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 68.9% בכל שנת 2010. בנטרול הוצאות שכר מיוחדות כמפורט לעיל היה יחס 64.2% לעומת 66.2% ולעומת 66.0% בהתאמה.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהוות 2.52% מסך כל המאזן, לעומת 2.36% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 2.42% בכל שנת 2010.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס של קבוצת לאומי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-1,745 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,307 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 33.5%.

ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לפני מס בסך 766 מיליון ש"ח בהשוואה ל-538 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 42.4%.

ההפרשה למס על הרווח מפעולות רגילות של קבוצת לאומי הסתכמה במחצית הראשונה של 2011 ב-632 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-448 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה בתקופה הנ"ל היה כ-36.2% מהרווח לפני מס לעומת 34.3% בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-1.9 נקודות האחוז.

דוח הדירקטוריון

שיעור ההפרשה ברביע השני של השנה היה 33.8% לעומת 25.3% בתקופה המקבילה אשתקד, הגבוה ב-8.5 נקודות האחוז.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 1,113 מיליון ש"ח לעומת 859 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 29.6%.

ברביע השני של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לאחר מס בסך 507 מיליון ש"ח, לעומת 402 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 26.1%.

חלק הקבוצה ברווח מפעולות רגילות לאחר מס של חברות כלולות הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בתרומה של 30 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, לפרטים ראה להלן בעמוד 90.

הרווח הנקי מפעולות רגילות לפני ייחוס לבעלי זכויות, שאינן מקנות שליטה הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ברווח של 1,143 מיליון ש"ח לעומת רווח של 1,061 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 7.7%. ברביע השני של השנה הסתכם הרווח הנקי מפעולות רגילות בסך 579 מיליון ש"ח לעומת 519 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד עלייה של 11.6%.

הרווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ברווח של 28 מיליון ש"ח לעומת רווח של 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 1,115 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 1,046 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 6.6%. ברביע השני של השנה הסתכם הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בסך 561 מיליון ש"ח לעומת 507 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 10.7%.

הרווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך של 3 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 186 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד שנבע ברובו ממכירת אחזקות הבנק בפז חברת נפט בע"מ.

הרווח הנקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה למחצית הראשונה של השנה הסתכם בסך של 1,146 מיליון ש"ח לעומת רווח של 1,247 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ירידה של 8.1%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה למחצית הראשונה של השנה הסתכם בסך של 28 מיליון ש"ח לעומת רווח של 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי במחצית הראשונה של השנה הסתכם בסך של 1,118 מיליון ש"ח לעומת רווח של 1,232 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ירידה של 9.3%.

ברביע השני של השנה הסתכם הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בסך 563 מיליון ש"ח לעומת סך 689 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 18.3%.

דוח הדירקטוריון

התשוואה להון עצמי - ממוצע לתקופה לבעלי מניות התאגיד הבנקאי במונחים שנתיים:

מחצית ראשונה 2011	מחצית ראשונה 2010
באחוזים	
10.1	11.5
10.1	9.7

הרווח הנקי *

הרווח הנקי מפעולות רגילות *

2011			2010		
רביע שני	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון
באחוזים					
10.3	10.1	8.8	10.9	12.9	10.4
10.3	10.1	8.8	10.9	9.4	10.3

הרווח הנקי *

הרווח הנקי מפעולות רגילות *

* המיחוס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי.

הרווח הנקי הבסיסי מפעולות רגילות למניה המיחוס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הגיע
במחצית הראשונה של 2011 ל-0.76 ש"ח בהשוואה ל-0.71 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010.

הרווח הנקי הבסיסי למניה המיחוס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הגיע במחצית הראשונה של
2011 ל-0.76 ש"ח בהשוואה ל-0.84 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010.

דוח הדירקטוריון

התפתחויות הרווח בששת הרבעונים האחרונים

א. להלן תמצית דוח רווח והפסד מפעולות רגילות לאחר מסים בששת הרבעונים האחרונים:

		2010			2011		
	רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע שני	
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	1,807	1,639	1,846	2,141	1,939	1,951	
הכנסה (הוצאה) בגין הפסדי אשראי **	(130)	(196)	(46)	(212)	102	(73)	
הכנסות תפעוליות ואחרות	999	1,039	983	1,090	1,023	966	
הוצאות תפעוליות ואחרות *	(1,907)	(1,944)	(1,805)	(2,295)	(2,085)	(2,078)	
רווח מפעולות רגילות לפני מסים *	769	538	978	724	979	766	
הפרשה למס *	(312)	(136)	(415)	(376)	(373)	(259)	
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים *	457	402	563	348	606	507	
חלק הקבוצה ברווחים (הפסדים) מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות כלולות לאחר השפעת המס	85	117	57	161	(42)	72	
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(3)	(12)	(14)	(10)	(10)	(18)	
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי *	539	507	606	499	554	561	

* שנת 2010 ורביע ראשון של 2011 הוצגו מחדש ראה באור 4.ב1. להלן.

** שנת 2010 הפרשות לחובות מסופקים לפי השיטה הקודמת.

ב. להלן התפתחות הסעיפים העיקריים ברווח מפעולות מימון לפני הוצאה בגין הפסדי אשראי:

		2010			2011		
	רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע שני	
במיליוני ש"ח							
פעילות שוטפת	1,638	1,493	1,633	1,799	1,836	1,889	
גביית ריבית בגין הפסדי אשראי	144	160	109	205	42	(23)	
השפעת חובות שאינם נושאי הכנסה	(56)	(33)	(75)	(77)	(66)	(104)	
הפרשי שער בגין מימון מניות שנוקפו בקרן הון	5	(14)	19	10	17	12	
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	65	31	78	88	77	65	
רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר	70	111	29	(63)	(52)	29	
הכנסות (עלות) מימון בק"ע חיסוי השקעות בחו"ל	40	(33)	51	72	3	17	
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	(84)	(96)	(22)	83	33	(2)	
השפעת המדד הידוע	(15)	20	24	24	49	68	
סך הכל	1,807	1,639	1,846	2,141	1,939	1,951	

החל מ-2011 רוב הגביות נוקפות בסעיף הוצאות הפרשה להפסדי אשראי בדוח רווח והפסד.

דוח הדירקטוריון

ג. להלן התפתחות רבעונית של הוצאות בגין הפסדי אשראי:

		* 2010			2011	
רבע ראשון	רבע שני	רבע שלישי	רבע רביעי	רבע ראשון	רבע שני	
במיליוני ש"ח						
159	244	63	248	(61)	24	הפרשה פרטנית
(29)	(48)	(17)	(36)	(41)	49	הפרשה קבוצתית (ב-2010 נוספת)
130	196	46	212	(102)	73	סך הכל
שיעור ההפרשה מסך הכל האשראי לציבור (על בסיס שנתי)						
0.25%	0.37%	0.09%	0.38%	(0.18%)	0.13	

* שנת 2010 הפרשות לחובות מסופקים לפי השיטה הקודמת.

ד. להלן התפתחות רבעונית בהכנסות התפעוליות והאחרות:

		2010			2011	
רבע ראשון	רבע שני	רבע שלישי	רבע רביעי	רבע ראשון	רבע שני	
במיליוני ש"ח						
904	917	912	977	975	906	עמלות תפעוליות
74	100	14	28	30	38	רווחים מהשקעות במניות
21	22	57	85	18	22	הכנסות אחרות
999	1,039	983	1,090	1,023	966	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות

ה. להלן התפתחות רבעונית בהוצאות שכר:

		2010			2011	
רבע ראשון	רבע שני	רבע שלישי	רבע רביעי	רבע ראשון	רבע שני	
במיליוני ש"ח						
1,103	1,087	1,075	1,084	1,136	1,100	הוצאות שכר ללא מיוחדות
107	112	(21)	129	214	172	הוצאות שכר מיוחדות *
מזה:						
(26)	126	(16)	33	183	165	השלמת הפרשות לפיצויים ופנסיה
-	(22)	-	-	-	16	הטבה (ביטול ההטבה) בגין מכירת מניות לעובדים
133	8	(5)	96	31	(9)	שינויים אקטואריים בגין יובל ופנסיה *
1,210	1,199	1,054	1,213	1,350	1,272	סך הכל הוצאות שכר *

* הוצג מחדש ראה באור 1 להלן.

ו. להלן התפתחות רבעונית של הוצאות תפעוליות ואחרות ואחזקת בניינים וציוד:

		2010			2011	
רבע ראשון	רבע שני	רבע שלישי	רבע רביעי	רבע ראשון	רבע שני	
במיליוני ש"ח						
156	157	160	165	167	191	פחת
224	234	241	254	241	241	הוצאות אחזקה בניינים וציוד
317	354	350	** 663	327	374	הוצאות אחרות
697	745	751	1,082	735	806	סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות *

* ללא שכר.

** כולל הוצאות/הפרשות מיוחדות וחד פעמיות בהיקף של כ-200 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות⁽¹⁾

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2011 ב-333.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-328.3 מיליארד ש"ח בסוף 2010, עלייה של 1.4%, גידול זהה גם בהשוואה ל-30 ביוני 2010.

ערך הנכסים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ במאזן הינו כ-85.0 מיליארד ש"ח, כ-25.5% מסך הנכסים. במחצית הראשונה של השנה יוסף השקל ביחס לדולר ב-3.8%, וביחס לאירו פוחת בשיעור של 4.4%. השינוי בשערי החליפין במחצית הראשונה של השנה גרם לירידה בשיעור של 0.4% בסך כל המאזן.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה - סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות ויתרות בייעוץ פנסיוני לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמרת, מסתכמים בכ-883 מיליארד ש"ח, לעומת 889 מיליארד ש"ח בסוף 2010, (כ-259 מיליארד דולר ו-251 מיליארד דולר בהתאמה) כמפורט בהמשך.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שיעור השינוי				
מיוני 2010	מדצמבר 2010	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
				במיליוני ש"ח
	באחוזים			
				סך כל המאזן
	1.4	1.4	333,056	328,322*
	(3.4)	51.6	45,566	30,052
	(21.6)	(28.0)	40,146	55,791
	7.5	1.9	228,348	223,981
	1.8	(0.3)	3,627	3,638
	0.4	1.3	252,704	249,584
	63.1	99.3	5,362	2,691
	0.7	0.4	27,034	26,939

* הוצג מחדש ראה לעיל עמוד 24.

פיקדונות הציבור הסתכמו ב-30 ביוני 2011 ב-252.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-249.6 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010 עלייה של 1.3%, ובהשוואה ל-30 ביוני 2010, עלייה של 0.4%.

ייסוף השקל ביחס לדולר ופיחות ביחס למרבית מטבעות החוץ במחצית הראשונה של השנה תרם לירידה בשיעור של 0.7%, בסך כל פיקדונות הציבור.

להלן התפתחות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

מגזר			
30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010	% השינוי	
			במיליוני ש"ח
			משקי בית
	118,266	2.3	120,984
	16,579	1.8	16,877
	26,281	0.2	26,340
	36,421	11.9	40,749
	36,241	(6.0)	34,072
	15,796	(13.4)	13,682
	249,584	1.3	252,704

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ב-30 ביוני 2011 ב-27.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-26.9 מיליארד ש"ח ל-31 בדצמבר 2010, עלייה של 0.4% ובהשוואה ל-30 ביוני 2010 עלייה של 0.7%.

⁽¹⁾ השינויים באחוזים חושבו על פי היתרות במיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

פעילות חוץ מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות הנכסים הכספיים ⁽¹⁾ (החוץ מאזנים) של הלקוחות המנוהלים בקבוצת לאומי:

30 ביוני 2011		31 בדצמבר 2010		השינוי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	באחוזים
483,228	495,324	(12,096)	(2.4)	תיקי ניירות ערך	
56,713	57,129	(416)	(0.7)	מזה: בניהול קרנות נאמנות ⁽²⁾ ⁽³⁾	
44,743	44,014	729	1.7	קופות גמל ופנסיה ⁽²⁾ ⁽³⁾	
21,788	21,064	724	3.4	קרנות השתלמות ⁽²⁾ ⁽³⁾	
549,759	560,402	(10,643)	(1.9)	סך הכל	

(1) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי ניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמרת.

(2) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.

(3) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

האשראי לציבור נטו הסתכם ב-30 ביוני 2011 ב-228.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-224.0 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, עלייה של 1.9% ובהשוואה ל-30 ביוני 2010, עלייה של 7.5%. בנטרול ההשפעה של גידול בהפרשה להפסדי אשראי (קבוצתית ופרטנית) לפי ההוראות החדשות, היה הגידול באשראי לציבור בשיעור של 2.5% ו-8.1% בהתאמה.

ייסוף השקל ביחס לדולר ופיחות ביחס למרבית מטבעות החוץ במחצית הראשונה של השנה גרם לירידה בשיעור של 0.4% בסך האשראי לציבור.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה באגרות חוב של חברות לרבות מוסדות פיננסיים המסתכמות ב-30 ביוני 2011 ב-11.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-11.7 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, ירידה של 3.4%.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל (1) לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

30 ביוני 2011		31 בדצמבר 2010		
סיכון אשראי כולל לציבור	שיעור מסך הכל	סיכון אשראי כולל לציבור	שיעור מסך הכל	ענפי משק
במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	
2,175	0.6	2,162	0.6	חקלאות
48,622	13.5	46,919	13.7	תעשייה
79,795	22.2	73,559	21.4	בינוי ונדל"ן ⁽²⁾
2,199	0.6	2,109	0.6	חשמל ומים
30,008	8.3	25,923	7.6	מסחר
5,112	1.4	4,957	1.4	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
5,770	1.6	5,536	1.6	תחבורה ואחסנה
9,039	2.5	7,177	2.1	תקשורת ושירותי מחשב
45,187	12.6	48,650	14.2	שירותים פיננסיים
10,937	3.0	9,219	2.7	שירותים עיסוקיים אחרים
8,153	2.3	8,624	2.5	שירותים ציבוריים וקהילתיים
57,789	16.0	54,772	16.0	אנשים פרטיים – הלוואות לדירור
55,430	15.4	53,481	15.6	אנשים פרטיים – אחר
360,216	100.0	343,088	100.0	סך הכל

(1) לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. נתוני 30 ביוני 2011 הינם לפני הפרשה להפסדי אשראי ונתוני 31 בדצמבר 2010 לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל הלוואות לדירור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 806 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,874 מיליון ש"ח, לעומת 853 מיליון ש"ח ו-1,625 מיליון ש"ח בהתאמה ל-31 בדצמבר 2010.

דוח הדירקטוריון

להלן התפתחות רבעונית של האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

2010		2011			
רבע ראשון	רבע שני	רבע שלישי	רבע רביעי	רבע ראשון	רבע שני
במיליוני ש"ח					
68,248	71,156	73,136	76,341	77,826	79,720
17,590	17,544	17,614	19,018	19,153	19,371
44,210	45,259	46,302	47,226	46,116	46,376
70,415	70,845	72,390	73,163	73,404	74,001
6,150	6,666	6,859	7,738	7,666	7,587
1,000	983	917	495	906	1,293
207,613	212,453	217,218	223,981	225,071	228,348
					משקי בית *
					עסקים קטנים
					בנקאות מסחרית
					בנקאות עסקית
					בנקאות פרטית
					ניהול פיננסי, שוקי הון ואחר
					סך הכל

* האשראי למשקי בית כולל גם הלוואות לדיור (משכנתאות).

שעבוד לטובת בנק ישראל

ביום 21 במאי 2008 חתם הבנק על איגרת חוב על פיה שעבד הבנק בשעבוד צף ראשון בדרגה, לטובת בנק ישראל, את זכויותיו לקבלת סכומים וחובים כספיים בשקלים, המגיעים ושיגיעו לבנק מפעם לפעם מאת לקוחותיו, שהינם תאגידים (שהתאגדו לפי דיני מדינת ישראל), שאינם מפגרים בהחזר לבנק של אשראים שקיבלו מהבנק, ושמשיך החיים הממוצע (מח"מ) של כל אשראי אינו עולה על שלוש שנים, שניתנו וינתנו על ידי הבנק ללקוחות הנ"ל. השעבוד הינו בסכום השווה לגובה הסכומים המובטחים באיגרת החוב, כפי שיהיו מעת לעת, עד לסך של 1.1 מיליארד ש"ח.

שעבוד זה בא להבטיח כספים שידרשו לפעילות הבנק לצורך פעילותו במסלוקת CLS.

להלן נתונים נוספים על האשראי הכולל

להלן התפלגות סך כל האשראי לציבור* וסיכון אשראי חוץ-מאזני לפי גודל האשראי ללווה בודד:

30 ביוני 2011					
שיעור מסך הכל		שיעור מסך הכל		שיעור ממספר	
אשראי חוץ מאזני	האשראי המאזני	האשראי המאזני	האשראי המאזני	סך הכל הלווים	תקרת האשראי באלפי ש"ח
				אחוזים	מ -
16.5	6.1	83.2	80	0	
10.0	18.2	14.2	600	80	
2.7	9.3	1.6	1,200	600	
1.9	4.6	0.4	2,000	1,200	
5.1	9.1	0.4	8,000	2,000	
5.3	7.5	0.1	20,000	8,000	
5.6	6.9	0.05	40,000	20,000	
18.6	16.6	0.04	200,000	40,000	
18.5	15.2	0.01	800,000	200,000	
15.8	6.5	0.00	800,000	מעל 800,000	
100%	100%	100%		סך הכל	

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010					
שיעור מסך הכל אשראי חוץ מאזני		שיעור מסך הכל האשראי המאזני		שיעור ממספר סך הכל הלווים	תקרת האשראי באלפי ש"ח
				אחוזים	עד
16.5		6.2		84.4	80
10.8		18.8		13.3	600
3.5		8.8		1.4	1,200
1.8		4.1		0.4	2,000
5.3		8.9		0.3	8,000
5.7		7.7		0.1	20,000
6.3		7.1		0.05	40,000
19.5		16.3		0.04	200,000
18.3		14.1		** 0.01	800,000
12.3		8.0		*** 0.00	מעל 800,000
100.0		100.0		100.0	סך הכל

* לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

** ב-30 ביוני 2011 - 153 לווים וב-31 בדצמבר 2010 - 139 לווים.

*** ב-30 ביוני 2011 - 24 לווים וב-31 בדצמבר 2010 - 23 לווים.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני (א) שהיקפם ללווה בודד עולה על 800 מיליון ש"ח, בחתך מפורט יותר של תחומי האשראי ובחתך של ענפי משק:

1. סיכון אשראי לפי גודל אשראי של לווה:

30 ביוני 2011						
סיכון אשראי חוץ מאזני		אשראי מאזני		מספר לווים		תקרת האשראי
מזה	סך	מזה	סך	מזה	סך	במיליוני ש"ח
צדדים	הכל	צדדים	הכל	קשורים	הכל	עד
קשורים		קשורים				מ -
						800
במיליוני ש"ח						1,200
427	8,532	505	6,074	1	15	800
-	192	-	3,946	-	3	1,200
-	2,886	-	546	-	2	1,600
-	-	-	-	-	-	2,000
-	5,078	-	2,883	-	3	2,400
-	1,081	-	2,004	-	1	2,800
427	17,769	505	15,453	1	24	2,800
						סך הכל

כל הצדדים הקשורים הם תאגידיים שהבנק מחזיק בהם עד 20% ואינם בעלי שליטה בבנק. אין בין האשראים המפורטים בטבלה הנ"ל חובות שבגינם בוצעו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון

חובות בעייתיים

להלן סיכון אשראי בעייתי בהתאם להוראות החדשות לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות החלות מיום 1 בינואר 2011:

31 בדצמבר 2010			30 ביוני 2011			
פרופורמה						
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
6,677	661	6,016	5,268	248	5,020	חובות פגומים
1,019	50	969	871	61	810	חובות נחותים
4,703	899	3,804	4,391	588	3,803	חבות בהשגחה מיוחדת
12,399	1,610	10,789	10,530	897	9,633	סך הכל

סיכון אשראי בעייתי:

31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2011		
סיכון אשראי בעייתי		סיכון אשראי בעייתי		
במיליוני ש"ח				
14,977	12,092			סיכון אשראי בעייתי מסחרי
1,569	1,446			סיכון אשראי בעייתי קמעונאי
16,546	13,538			סך הכל
4,147	3,008			הפרשה להפסדי אשראי
				אשראי בעייתי לאחר הפרשה
12,399	10,530			להפסדי אשראי

להלן האשראים הבעייתיים (1) (6) (7) לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים עד 31 בדצמבר 2010:

31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2010		
במיליוני ש"ח				
חובות בעייתיים (1)				
1,582	1,364			שאינם נושאים הכנסה
850	906			שאורגנו מחדש (2)
546	482			מיועדים לארגון מחדש (3)
536	297			בפיגור זמני
11,423	9,921			בהשגחה מיוחדת*
14,937	12,970			סך הכל אשראי מאזני ללווים בעייתיים (1)
3,066	2,634			סיכון אשראי חוץ מאזני ללווים בעייתיים (1) (5)
541	465			אגרות חוב של לוויים בעייתיים (ציבור)
-	6			סיכון אשראי כולל של בנקים (אג"ח + פיקדונות בבנקים)
96	48			נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לוויים בעייתיים
18,640	16,123			סיכון אשראי כולל בגין לוויים בעייתיים (1)
86	81			נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
6,153	5,946			*מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית (4)
388	383			*מזה: אשראי לדיר שביגנו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור

דוח הדירקטוריון

- (1) לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על יד בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).
 - (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
 - (3) אשראי ללוים אשר לגביו קיימת החלטה של הנהלת התאגיד הבנקאי על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
 - (4) למעט אשראי לדיור שבגינו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
 - (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.
 - (6) אשראי ללוים בעייתיים כמפורט במתכונת הגילוי.
 - (7) החובות הבעייתיים כוללים סווגי אשראי מיישום הוראת נוהל בנקאי תקין 325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבון עובר ושב". בהתאם להוראה הנ"ל ובהתאם להבהרות של המפקח על הבנקים, על הבנק לסווג את החריגה ממסגרת האשראי המאושרת (כאשר החריגה מעל 1,000 ש"ח) במידה והבנק מחייב את הלקוח בריבית חריגה. במצב זה יש לסווג את החריגה כחוב שאינו נושא הכנסה, את האשראי במסגרת ואת יתרת החבות של הלקוח כחוב בהשגחה מיוחדת. כתוצאה סווגו חובות שאינם נושאים הכנסה בסך 49 מיליון ש"ח ובהשגחה מיוחדת בסך 1,163 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010.
- סך כל החובות הבעייתיים בשיטה הישנה ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בסך 16.1 מיליארד ש"ח ואילו על פי ההוראה החדשה הסתכמו החובות הבעייתיים בסך 13.1 מיליארד ש"ח. הקיטון בסך של 3.0 נובע בעיקר משינוי ההתייחסות להוראת ניהול בנקאי תקין 325 כאמור לעיל, מביטול הסיווג של חובות בהשגחה מיוחדת תוצאתי, וכן משיפור בהיקף החובות הבעייתיים.
- האשראי לממשלות** הסתכם ב-30 ביוני 2011 ב-352 מיליון ש"ח לעומת 379 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, ירידה של 7.1% ובהשוואה ל-30 ביוני 2010, ירידה של 11.1%.

דוח הדירקטוריון

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-30 ביוני 2011 הסתכמו ב-40.1 מיליארד ש"ח לעומת 55.8 מיליארד ש"ח, ירידה של 28.0% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2010, וירידה של 21.6% בהשוואה ל-30 ביוני 2010. הקיטון מניירות ערך נובע ממימוש אגרות חוב והפקדת התמורה ברובה בבנק ישראל ובחלקה בבנקים זרים.

ניירות הערך מסווגים לשלוש קטגוריות: ניירות ערך למסחר, ניירות ערך זמינים למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון.

ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לדוח רווח והפסד. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת מוצג בסעיף נפרד בהון העצמי ברווח כולל אחר שנקרא "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" ("הון עצמי") בניכוי המס המתייחס. בכל מקרה שבו ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני ההפרש נזקף לחשבון רווח והפסד. אגרות חוב המוחזקות לפדיון מוצגות לפי עלות מופחתת (הערך הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו עליו בנכוי/בתוספת דיסאגיו או אגיו).

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית והטיפול בשערוך תיק ניירות הערך והבחנה בין ירידת ערך בעלת אופי זמני או אחר מזמני, ראה בפרק מדיניות החשבונאית הקריטיית בעמוד 23 ובבאור 1 לדוח הכספי השנתי לשנת 2010.

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד בהתאם להוראות הנ"ל:

30 ביוני 2011					
	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן
אגרות חוב					
זמינות למכירה	28,889	258	(406)	28,741	28,741
למסחר	7,913	* 45	* (65)	7,893	7,893
	36,802	303	(471)	36,634	36,634
מניות וקרנות					
זמינות למכירה	2,617	461	(144)	2,934	2,934
למסחר	939	* 2	* (363)	578	578
	3,556	463	(507)	3,512	3,512
סך כל ניירות הערך	40,358	766	(978)	40,146	40,146

* נזקף לרווח והפסד.

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010					
רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		עלות מופחתת במיליוני ש"ח	
הערך במאזן	שווי הוגן	הערך במאזן	שווי הוגן	הערך במאזן	שווי הוגן
אגרות חוב					
44,257	44,257	(432)	418	44,271	זמינות למכירה
8,398	8,398	* (59)	* 90	8,367	למסחר
52,655	52,655	(491)	508	52,638	
מניות וקרנות					
2,859	2,859	(5)	653	2,211	זמינות למכירה
277	277	* (359)	-	636	למסחר
3,136	3,136	(364)	653	2,847	
55,791	55,791	(855)	1,161	55,485	סך כל ניירות הערך

* נזקף לרווח והפסד.

ליום 30 ביוני 2011 כ-78.9% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה וכ-21.1% סווג כתיק למסחר. סיווג זה מקנה גמישות בניהול תיק ניירות הערך. כ-8.7% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות, או שווי שוק של המניות הנסחרות בבורסה.

להלן נתונים על פעילות הקבוצה באגרות חוב:

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
30,709	23,803	אגרות חוב שיצאו לפדיון ו/או נמכרו (זמינות למכירה)
30,082	7,511	רכישות אגרות חוב זמינות למכירה
		רווח נטו מהשקעות באגרות חוב:
(951)	639	הכנסות מימון על בסיס צבירה
262	142	רווח ממכירה של אגרות חוב זמינות למכירה, נטו
		רווח (הפסד) שמומש ו/או טרם מומש מהתאמה לשווי הוגן של
147	(23)	אגרות חוב למסחר

להלן פירוט הרכב ההשקעות באגרות חוב לפי סוגי המנפיקים ומגזרי ההצמדה:

31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2011			
ממשלות ישראל	ממשלות זרות	ממשלות ישראל	ממשלות זרות	ממשלות ישראל	ממשלות זרות
523	-	22,961	628	-	8,428
937	-	6,399	965	-	6,462
17,174	2,851	1,810	16,254	2,007	1,890
18,634	2,851	31,170	* 17,847	2,007	16,780

* מזה אגרות חוב נדחות (Subordinated) 2,417 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

במחצית הראשונה של שנת 2011 חלה ירידה של כ-0.8 מיליארד ש"ח כ-4.2%, בהשקעות של הקבוצה באגרות חוב של חברות, לרבות בנקים, וזאת בעיקר באגרות חוב במט"ח בחו"ל. כ-51% מאגרות החוב מושקעות באגרות של ממשלת ישראל ובאגרות חוב של ממשלות החברות בארגון ה-OECD.

להלן שווי ניירות הערך לפי אופן המדידה במיליוני ש"ח:

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
47,874	32,175	ניירות ערך הנסחרים בשוק פעיל*
6,339	6,305	ניירות ערך לפי מחירים שנקבעו לפי מודלים חיצוניים**
1,578	1,666	ניירות ערך לפי ציטוט מהצד הנגדי או לפי עלות
55,791	40,146	סך הכל

* כולל שווי הוגן שמחושב על פי מודלים המבוססים על נתוני שוק שוטפים.
 ** כולל ני"ע בסך 544 מיליוני ש"ח ששווערכו על ידי הבנק בהתבסס על שיעורי הנכיון הנקבעים באופן עצמאי ובלתי תלוי בבנק על ידי חברת "מרווח הוגן" (31 בדצמבר 2010 על ידי חברת "שערי ריבית").

לפרטים נוספים ראה בבאור 2 לדוחות הכספיים.

להלן טבלת פירוט ההשקעות באגרות חוב של חברות בלבד (ללא בנקים) שהונפקו בישראל ובחו"ל לפי ענפי משק (תיק זמין למכירה ולמסחר):

30 ביוני 2011		
הונפק בישראל	הונפק בחו"ל	
מיליוני ש"ח		
-	-	ענף משק
-	-	חקלאות
84	662	תעשייה
40	109	בינוי ונדל"ן
228	251	חשמל ומים
379	134	מסחר
47	66	תחבורה ואחסנה
82	317	תקשורת ושרותי מחשב
614	8,039	שירותים פיננסיים
10	29	שירותים עסקיים ואחרים
24	174	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,508	9,781	סך הכל

התיק הזמין למכירה

להלן הרכב התיק הזמין למכירה:

30 ביוני 2011		31 בדצמבר 2010		שינוי	
במיליוני ש"ח					
בח"ל	בארץ	בח"ל	בארץ	בח"ל	בארץ
18,023	10,718	19,616	24,641	(1,593)	(13,923)
1,020	1,914	563	2,296	457	(382)
19,043	12,632	20,179	26,937	(1,136)	(14,305)
				סך הכל	

דוח הדירקטוריון

- א. בגין התיק הזמין למכירה נזקפה, במחצית הראשונה של שנת 2011 להון עצמי ירידת ערך בסך של 515 מיליון ש"ח (לפני מס) בעיקר בשל ירידת ערך של אגרות חוב ממשלת ישראל עקב עליית התשואות וכן ירידת ערך בגין מניות. לעומת עליית ערך בסך של 160 מיליון ש"ח (לפני מס) בתקופה המקבילה אשתקד.
- ב. כמו כן נזקפו לרווח והפסד רווחים ממכירת אגרות חוב בקיזוז הפרשות שהוגדרו כירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני של ניירות ערך בסך של 142 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 96 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- ג. **להלן ריכוז התוצאות הנ"ל בגין התיק הזמין למכירה (כולל הכנסות מימון):**

לתקופה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	30 ביוני 2011
במיליוני ש"ח		
		רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים
(546)	(206)	710
		למכירה שנוקפו לרווח והפסד
(1,866)	(871)	65
		מזה: הפרשי שער
235	160	515
		התאמות לקרן הון של ניירות ערך זמינים למכירה

- ד. **להלן פירוט היתרות נטו בהון (התאמות נטו בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפני מס):**

תנועה רבעונית		31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
ברביע הראשון	ברביע השני			
במיליוני ש"ח				
(190)	(141)	648	317	מניות
32	(226)	115	(79)	אגרות חוב ממשלת ישראל
11	(18)	3	(4)	אגרות חוב ממשלות זרות
4	63	(132)	(65)	אגרות חוב אחרות *
(48)	(2)	63	13	מכשירי חוב אחרים
(191)	(324)	697	182	סך הכל
13	108	(229)	(108)	המס המתייחס
(178)	(216)	468	74	סך הכל נטו

* מזה יתרת ירידת הערך המצטברת בגין כתבי התחייבות נדחים שהונפקו על ידי בנקים זרים כ-104 מיליון ש"ח.

היתרה המצטברת נטו של התאמות ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה לשווי הוגן ליום 30 ביוני 2011 מסתכמת בסכום חיובי של 74 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), סכום זה מייצג רווח נטו שטרם מומש לתאריך הדוח.

בשווי התיק הזמין למכירה, מאז סוף יוני 2011 ועד ל-22 באוגוסט 2011, חל קיטון כתוצאה מירידת ערך בסך 320 מיליון ש"ח, מזה 206 מיליון ש"ח בגין מניות. סך כל השפעה שלילית נטו 245 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

ה. להלן ירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה שנוקפה להון ליום 30 ביוני 2011:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה*						
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל		
במיליוני ש"ח						
1	-	-	-	1	מניות	עד 10%
					אגרות חוב מגובות	
6	4	1	20	31	נכסים	
52	141	13	105	311	אגרות חוב אחרות	
59	145	14	125	343	סך הכל	
14	-	-	-	14	מניות	10%-20%
					אגרות חוב מגובות	
1	-	-	-	1	נכסים	
-	-	-	47	47	אגרות חוב אחרות	
15	-	-	47	62	סך הכל	
129	-	-	-	129	מניות	20%-30%
					אגרות חוב מגובות	
-	-	-	6	6	נכסים	
5	-	-	-	5	אגרות חוב אחרות	
134	6	-	-	140	סך הכל	
-	-	-	-	-	מניות	30%-35%
					אגרות חוב מגובות	
-	-	-	3	3	נכסים	
-	-	-	-	-	אגרות חוב אחרות	
-	-	-	3	3	סך הכל	
-	-	-	-	-	מניות	35%-40%
					אגרות חוב מגובות	
-	-	-	1	1	נכסים	
-	-	-	-	-	אגרות חוב אחרות	
-	-	-	1	1	סך הכל	
-	-	-	-	-	מניות	40% מעל
					אגרות חוב מגובות	
-	-	-	1	1	נכסים	
-	-	-	-	-	אגרות חוב אחרות	
-	-	-	1	1	סך הכל	
144	-	-	-	144	מניות	סך הכל
					אגרות חוב מגובות	
7	4	1	31	43	נכסים	
57	141	13	152	363	אגרות חוב אחרות	
208	145	14	183	550	סך כללי	

בק"ע הטיפול בשערוך ניירות הערך והבחנות בין ירידת ערך בעלת אופי זמני או אחר מזמני ראה בעמוד 62 בדוח הכספי לשנת 2010.

* משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה משמעו מאז תחילת ירידת ערך כלשהיא של נייר הערך.

דוח הדירקטוריון

התיק למסחר

להלן הרכב התיק למסחר:

		31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2011		
		שינוי		במיליוני ש"ח		
בארץ	בחו"ל	בארץ	בחו"ל	בארץ	בחו"ל	
		6,279	2,119	5,882	2,011	אגרות חוב
		178	99	313	265	מניות וקרנות
		6,457	2,218	6,195	2,276	סך הכל
(397)	(108)					
135	166					
(262)	58					

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בדוח רווח והפסד הפסדים שמומשו וטרם מומשו בסך של 23 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 181 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ובגין מניות וקרנות נרשמו רווחים שמומשו וטרם מומשו בסך 4 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בחודש ספטמבר 2008 בעקבות קריסת קבוצת בנק ההשקעות ליהמן ברדרס ("בנק ההשקעות"), לא הוחזר לבנק סכום של כ-100 מיליון דולר בגין מכירת נייר ערך שהונפק על ידי חברה מקבוצת בנק ההשקעות ("נייר הערך"). ביום 17 באוגוסט 2011 התקבלה החלטה של בית המשפט לפשיטת רגל בארה"ב בהסכמת הצדדים למחיקת ההליכים המשפטיים שהתנהלו כנגד הבנק בארה"ב על ידי הנאמן של Lehman Brothers Inc ("LBI") וזאת כתגובה להליכים המשפטיים שנקט הבנק בישראל למיצוי זכויותיו המשפטיות להשבת הכספים המגיעים לו.

הסכמת הנאמן של LBI למחיקת ההליכים כנגד הבנק וכנגד בנק ישראלי נוסף, נבעה מכך שהבנק הסכים למחיקת העיקול אשר הוטל על ידו על כספים בישראל. הסכמת הבנק להסרת העיקול נובעת משורה של הסדרים אליהם הגיע הבנק עם חברות בקבוצת בנק ההשקעות ובכללם: הסתיימו ההליכים המשפטיים בישראל בין הבנק לבין Lehman Brothers International (Europe) ("LBIE"); ויסגרו ההליכים בישראל כנגד Lehman Brothers Holdings ("LBHI") - Lehman Brothers Securities N.V.

הסרת ההליכים המשפטיים בישראל, נבעה מכך שהבנק הגיע להסדר עם הנאמן על נכסי LBIE, לפיו יותר לו לממש את כל העיקולים שהוטלו על זכויות LBIE בישראל ולהמשיך ולהחזיק בידו את נייר הערך. הבנק מימש את העיקולים הנייל ומכר את נייר הערך, והכל בסך כולל של כ-210 מיליון ש"ח.

בגין ההסדרים האמורים ירשום הבנק ברביע השלישי של 2011 רווח של כ-130 מיליון ש"ח (לפני מס).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה יש כ-21.3 מיליארד ש"ח (כ-6.3 מיליארד דולר) ניירות ערך שהונפקו בחו"ל שכולם (פרט לכ-2%) מדורגים Investment Grade, מהם כ-93% בדרוג (A-) ומעלה וכ-30% בדרוג AAA. התיק כולל אגרות חוב נדחות של בנקים בחו"ל בשווי הוגן של 2,417 מיליון ש"ח, כ-11.3% מסך כל ההשקעה בניירות ערך שהונפקו בחו"ל. מתוך התיק הנייל כ-19.0 מיליארד ש"ח (כ-5.6 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה וכ-2.3 מיליארד ש"ח (כ-0.7 מיליארד דולר) מסווג בתיק למסחר.

דוח הדירקטוריון

להלן הרכב ההשקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל:

31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2011		
תיק סחיר	תיק זמין	תיק סחיר	תיק זמין	
במיליוני ש"ח				הערך במאזן
750	3,831	141	3,662	אגרות חוב ממשלתיות
348	10,589	617	8,968	אגרות חוב בנקים ומוסדות פיננסיים
213	4,341	264	4,132	אגרות חוב מגובות נכסים
808	855	989	1,261	אגרות חוב אחרות
99	563	265	1,020	מניות וקרנות
2,218	20,179	2,276	19,043	סך הכל

להערכת הנהלת הבנק, ירידת הערך בתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי זמני. כוונת הבנק היתה, מיום ביצוע ההשקעות, להחזיקן עד לפדיון. בכוונתו וביכולתו של הבנק להמשיך ולהחזיק את ההשקעות עד להשבה החזויה של מלוא העלות של הנכסים או עד לפדיון, לכן נזקפת ירידת ערך זו להון. עליית הערך נטו (הקיזוז בין עליות וירידות ערך) שנוקפה להון בגין ניירות הערך שהונפקו בחו"ל מיום רכישתם ועד ל-30 ביוני 2011, מסתכמת בסך של 3 מיליון ש"ח (כ-2 מיליון ש"ח לאחר מס).

דוח הדירקטוריון

להלן השווי ההוגן ל-30 ביוני 2011 של אגרות החוב של בנקים ומוסדות פיננסיים מחוץ לישראל (לא כולל אגרות חוב מגובי נכסים):

סך הכל	ללא דרוג	BB+ B - עד	BBB+ BBB- עד	A-	A	A+	AAA AA- עד	
במיליוני ש"ח								
1,590	-	87	382	222	24	115	760	הממלכה המאוחדת (בריטניה)
20	-	-	-	-	-	20	-	אוסטריה (1)
462	-	-	-	-	-	-	462	איטליה (1)
16	-	16	-	-	-	-	-	אירלנד (1) (5)
310	-	-	-	-	310	-	-	בלגיה (1)
315	-	-	-	115	-	152	48	גרמניה (1)
934	-	-	16	156	61	293	408	הולנד (1)
33	-	-	-	-	-	33	-	לוקסמבורג (1)
377	29	-	48	38	-	-	262	ספרד (1) (5)
27	-	-	-	-	-	-	27	פינלנד (1)
768	-	-	-	-	-	15	753	צרפת (1)
103	45	-	-	-	-	-	58	שוויץ
533	-	-	-	-	-	-	533	אוסטרליה
153	16	-	11	-	68	-	58	שוודיה
230	-	-	-	-	-	-	230	ניו זילנד
61	-	-	-	-	-	33	28	נורווגיה
17	-	-	-	-	-	-	17	קנדה
416	64	-	-	-	129	222	1	אחר (2)
ארצות הברית - לפי רמת בנק								
614	-	-	-	547	-	67	-	CITIGROUP INC NY
259	-	-	-	-	-	130	129	JP MORGAN CHASE
541	-	-	-	-	507	-	34	BANK OF AMERICA
366	65	-	-	-	-	301	-	GOLDMAN, SACHS AND CO.
294	28	-	-	-	252	14	-	MORGAN STANLEY
320	-	-	42	-	-	278	-	WELLS FARGO BANK N.A.
325	57	-	-	-	268	-	-	MERRILL LYNCH
501	126	-	20	152	-	117	86	ארצות הברית - אחר (3)
9,585	430	103	519	1,230	1,619	1,790	3,894	סכום כולל (4)

- (1) מדינות גוש האירו Eurozone
- (2) סכום זה כולל השקעות ב-4 מדינות.
- (3) סכום זה כולל השקעות ב-12 בנקים בארצות הברית.
- (4) כולל אגרות חוב נדחות Subordinated שהשווי ההוגן שלהן ליום 30 ביוני 2011 הוא 2,417 מיליון ש"ח (כולל תיק זמין ותיק מסחרי) 2,000 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010.
- (5) לפרטים נוספים בק"ע חשיפת אשראי ראה בעמוד 121.

1. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל

בתיק ניירות הערך ל-30 ביוני 2011 של הקבוצה יש כ-4.4 מיליארד ש"ח (כ-1.3 מיליארד דולר) ניירות ערך מגובי נכסים (משכנתאות ושאינם משכנתאות כאחת) שכולם (פרט ל-2% מדורגות בדרוג (A-) ומעלה, וכ-87% בדרוג AAA. מתוך התיק הנייל כ-4.1 מיליארד ש"ח (כ-1.2 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר.

דוח הדירקטוריון

להלן ריכוז ההשקעות באגרות חוב מגובות נכסים בתיק הזמין למכירה ליום 30 ביוני 2011:

עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	הערך במאזן (שווי הוגן)
3,362	66	(15)	3,413
MBS אגרות חוב מגובות משכנתאות			
ABS אגרות חוב מגובות נכסים			
732	15	(28)	719
שאינם משכנתאות:			
667	14	(27)	654
מזה: CLO			
2	1	-	3
SCDO			
63	-	(1)	62
אחר			
4,094	81	(43)	4,132
סך הכל			

בק"ע הגדרת ניירות ערך מגובי נכסים ראה באור 3 לדוח הכספי לשנת 2010.

חשיפות איגוח

השקעה בניירות ערך מגובי נכסים לפי סוגי חשיפה (טבלה 9 (ו') באזל 2)

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	הסכום המצטבר של החשיפה במיליוני ש"ח
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):		
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות:		
1,734	1,600	ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של ממשלת ארה"ב GNMA
257	189	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
7	6	ניירות ערך אחרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים:		
1,451	1,217	ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, GNMA או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה
48	456	שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות
3,497	3,468	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)		
38	64	חייבים בגין כרטיסי אשראי
5	5	קווי אשראי לכל מטרה בבטחון דירת מגורים
152	161	אשראי לרכישת רכב
6	5	אשראי אחר לאנשים פרטיים
5	5	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
760	654	אגרות חוב מסוג CLO
57	3	אגרות חוב מסוג SCDO
34	31	אחרים
1,057	928	סך הכל מגובי נכסים (ABS)
4,554	4,396	סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים

דוח הדירקטוריון

השקעות בניירות ערך מגובי נכסים לפי משקל סיכון* (טבלה 9 (ז) באזל 2)

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
דרישות ההון בגין חשיפות איגוח		הסכום המצטבר של החשיפה		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
9	16	502	886	20%
5	6	110	143	50%
10	8	111	84	100%
-	-	-	-	350%
הופחתו מההון		214	54	
24	30	937	1,167	סך הכל

* לא כולל ניירות ערך FHLMC, FNMA, GNMA, המוצגים כהתחייבות של ממשלת ארה"ב.

התיק הזמין למכירה של השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל ליום 30 ביוני 2011 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום כולל של כ-3.4 מיליארד ש"ח. 86.9% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הינן בערבות סוכנויות פדראליות בארה"ב או שהונפקו ישירות על ידן (FNMA, FHLMC, GNMA), FHLMC ו-FNMA הועברו לחסות ממשלתית במסגרת תוכנית ההצלה של הממשל האמריקאי ולאגרות חוב של GNMA ערבות מדינה. יתר אגרות החוב מדורגות AAA.

נכון ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה עליית הערך המצטבר נטו שנוקפה להון הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-51 מיליוני ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדראליים אמריקאים הן בתיק הזמין והן בתיק למסחר, מסתכם בכ-462 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-3.5 שנים בממוצע.

בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות (אשראי לרכישת רכב, ואשראים אחרים) בסך של כ-719 מיליון ש"ח מתוכן אג"ח מסוג CLO בסך של כ-654 מיליון ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-3 וחצי שנים בממוצע.

2. השקעות בניירות ערך אחרים שהונפקו בחו"ל (שאינם מגובי נכסים)

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-30 ביוני 2011 כ-16.9 מיליארד ש"ח (5.0 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים, הכוללים בעיקר ניירות ערך של בנקים ומוסדות פיננסיים, לרבות אגרות חוב נדחות והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל. 14.9 מיליארד ש"ח (4.4 מיליארד דולר) מניירות הערך הללו מסווגים בתיק הזמין למכירה וכ-2.0 מיליארד ש"ח בתיק למסחר. מסך ניירות הערך מדורגים 86% בדרוג A- ומעלה, מתוכם כ-11% בדרוג AAA.

לפרטים נוספים בק"ע חשיפה לבנקים ומוסדות פיננסיים זרים ראה בעמוד 121.

להערכת הבנק ירידת המחירים של ניירות הערך הללו הינה בעיקרה בעלת אופי זמני, ולכן נוקפה מרבית ירידת הערך להון. זאת, על בסיס הקריטריונים שפורט בעיקרי המדיניות החשבונאית בביאור 1 בדוח השנתי 2010, ותוך התחשבות בפרמטרים נוספים כגון, המערבות, והגיבוי, ובכלל זה השקעה ישירה בהון של ממשלות ובהבטחת האיתנות של בנקים אלה ואחרים במדינותיהן, והערכות השוק לסיכון הכשל של בנקים, כפי שזה בא לידי ביטוי במחירים של נגזרי האשראי

דוח הדירקטוריון

(CDS). וכן שינוי בשווי לאחר מועד הדוח הכספי, דירוג אשראי גבוה (קבוצה A ומעלה) וניתוחי עמידות בתרחישי לחץ.

ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה ירידת הערך המצטברת שנזקפה להון בגין ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-35 מיליון ש"ח (שהם 23 מיליון ש"ח לאחר מס) לאחר קיטון בסך 64 מיליון ש"ח ברביע הראשון של 2011.

אגרות החוב שאינן מגובות נכסים והונפקו בחו"ל הן ברובן אגרות חוב של בנקים.

בכוונת הבנק וביכולתו להחזיק באגרות חוב אלו עד למועד פדיון הצפוי או לפחות עד להשבת ערכן.

יורת קרן	שווי הוגן	
ההון בסוף		
המחצית	31 בדצמבר	30 ביוני
הראשונה	2010	2011
	במיליוני ש"ח	
סך הכל אג"ח נדחים זמינות למכירה של בנקים שהונפקו בחו"ל	1,796	2,127
	(206)	

בנוסף לתיק הזמין למכירה כולל התיק ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של בנקים ומוסדות פיננסיים, וכן תיקי ניירות ערך בניהול מנהלי השקעות חיצוניים, וקרנות של ניירות ערך. כל ניירות הערך שבתיק למסחר בדירוג השקעה (Investment Grade), וכ-80% מדורגים A ומעלה. שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-30 ביוני 2011 הסתכם ב-2.0 מיליארד ש"ח (0.6 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לחשבון הרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-30 ביוני 2011 ב-16.6 מיליארד ש"ח, מזה סך של 15.0 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל, והיתר סך 1.6 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-67.9% מההשקעות באגרות חוב חברות שהסתכמו ב-30 ביוני 2011 ב-1.1 מיליארד ש"ח מסווגים בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

מתוך כל תיק אגרות החוב של החברות שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 1.1 מיליארד ש"ח, קרן ההון החיובית מסתכמת בסך 27 מיליון ש"ח והקרן השלילית בסך 25 מיליון ש"ח.

3. השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 30 ביוני 2011 בכ-3,512 מיליון ש"ח, מזה מניות סחירות 2,240 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 1,272 מיליון ש"ח. מסך כל ההשקעה 2,934 מיליון ש"ח מסווגים כזמינות למכירה ו-578 מיליון ש"ח מסווגות בתיק למסחר.

דוח הדירקטוריון

להלן ההשקעות העיקריות במניות ובקרנות הרשומות בסעיף ניירות ערך (1) (טבלה 13 (ב) באזל 2):

סחיר/	חלק הבנק על בסיס מאוחד					
	2011		2010		2011	
סחיר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר
מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים	67	56	744	610	9.80	9.79
בע"מ	3	2	35	21	2.2	2.2
אפריקה ישראל נכסים בע"מ	16	-	182	-	18.0	-
סופר-פארם (ישראל) בע"מ**	8	6	85	71	8.62	8.62
אוצר התישבות היהודים בע"מ	50	36	553	398	4.96	4.99
פרטנר תקשורת בע"מ						
אלקטרה מוצרי צריכה (1970)	9	7	105	82	9.0	8.98
בע"מ	11	12	127	128	19.52	19.40
ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת	4	4	49	49	-	-
שטרי הון טאוואר סמיקונדקטר	3	5	35	54	-	-
ויזה בינלאומי	2	2	21	21	-	-
בנק CLS	849					
לא	77	158	861	1,761	-	-
קרנות	5	6	60	63	-	-
אייפקס	185					
לא	27	22	279	254	-	-
אחר	282	316	3,136	(2) 3,512	-	-
סך הכל						

* ערך ההשקעה במאזן המאוחד שווה ליתרת שווי הוגן של ההשקעה.
** הועבר לחברות כלולות.

(1) לפרטים בדבר השקעות ריאליות המוצגות לפי השווי המאזני ראה בעמוד 90.

(2) מיום 30 ביוני 2011 ועד ליום 22 באוגוסט 2011 חלה ירידה בשווי ההוגן של השקעות מניות סחירות בסך 206 מיליוני ש"ח.

תנובה

ביום 2 במרס 2011 חתם הבנק על הסכם עם חברת מ.ב.ש.ת בע"מ ("מבטח"), לרכישת כ-13.5% (בדילול מלא) מהון המניות המונפק והנפרע של אפ.מש.תנ בע"מ ("החברה") בתמורה לסך של כ-388.5 מיליון ש"ח. החברה מחזיקה (בעקיפין) בכ-76.7331% ממכלול הזכויות בקבוצת תנובה.

ביום 20 ביוני 2011 פקע תוקפו של הסכם הרכישה וזאת לאור אי התקיימות התנאים המתלים להשלמת העסקה.

ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת

ביום 31 בדצמבר 2010 הושלמה העסקה בה התקשרה לאומי פרטנרס בע"מ להשקעה (כשותף מוגבל) בשותפות מוגבלת, ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת ("השותפות"), אשר רכשה 50% בדרך ארץ הייוויי (1997) בע"מ, ("דרך ארץ") (הזכיון של פרויקט כביש האגרה הידוע ככביש חוצה ישראל (כביש 6)). סכום ההשקעה הני"ל של לאומי פרטנרס עמד על כ-127 מיליון ש"ח, וכן התחייבה לאומי פרטנרס להוסיף ולהשקיע כספים אם וכאשר ימומשו הערבויות הבנקאיות שהוצאו למדינה בקשר להסכם הזיכיון בכביש 6 ("ההתחייבות בגין הערבויות").

דוח הדירקטוריון

בתחילת אוגוסט 2011 רכשה קרן תשתיות ישראל II (אי.אי.אף. 2011) שותפות מוגבלת מכל השותפים בשותפות (למעט קרן תשתיות ישראל) זכויות בסכום כולל של 50 מיליון ש"ח, כך שלאחר רכישה זו מחזיקה לאומי פרטנרס ב- 17.82% מהזכויות בשותפות, וסכום ההתחייבות בגין הערבויות של לאומי פרטנרס עומד על כ-62 מיליון ש"ח.

בנוסף, ביום 10 באוגוסט 2011 חתמה לאומי פרטנרס על הסכם להשקעה נוספת בשותפות בסך של כ-187 מיליון ש"ח ("ההשקעה הנוספת"). ההשקעה הנוספת נועדה לאפשר לשותפות להשקיע בדרך ארץ לצורך מימוש זכות הסרוב של דרך ארץ כלפי המדינה, לרכישת תעודות השתתפות ברווחים, תעודות השתתפות בחוב נחות ותעודות השתתפות בחוב מזאנין ("תעודות ההשתתפות"), שהמדינה זכאית להקצאתן מכוח הסכם אופציה בינה ובין דרך ארץ. דרך ארץ הודיעה למדינה ביום 14 באוגוסט 2011 על מימוש זכות הסרוב הראשונה וביום 29 באוגוסט 2011 הודיעה המדינה לדרך ארץ כי הודעת המימוש של זכות הסרוב הראשונה אינה עומדת בתנאי הודעת ההצעה, הסכם האופציות עם המדינה והוראות הדין ולפיכך המדינה רואה את דרך ארץ כאילו לא הודיעה על מימוש זכות הסרוב הראשונה לרכישת תעודות ההשתתפות ברווחים. דרך ארץ הודיעה כי היא דוחה את טענות המדינה ובוחנת את האפשרויות העומדות בפניה.

בכפוף להשקעה הנוספת ולמימוש זכות הסרוב הראשונה, תחזיק לאומי פרטנרס בקשר עם תעודות ההשתתפות - בכ-13.41% מהזכויות בשותפות, ושיעור חלקה של לאומי פרטנרס בזכויות לרווחים מהשותפות (בגין כלל החזקותיה בשותפות, לרבות בקשר עם תעודות ההשתתפות), יעמוד על כ-14.9%.

להלן ההשקעות (פוזיציה) במניות ובקרנות בסעיף ניירות ערך (תיק זמין למכירה ותיק הסחיר) (במיליוני ש"ח):

יתרה מאזנית		
31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
1,847	2,240	מניות עם שער
714	883	קרנות לפי ציטוט מצד נגדי
575	389	מניות ללא שער
3,136	3,512	סך הכל

נכסים אחרים ויתרות חובה בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים הסתכמו ב-30 ביוני 2011 בסך 3.7 מיליארד ש"ח לעומת 2.6 מיליארד ש"ח בסוף 2010, עלייה בשיעור של 42.7%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה ביתרת מיסים נדחים לקבל נטו בסך 0.7 מיליארד ש"ח.

יתרת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שבוצעו עם ועבור לקוחות ירדה מ-8.7 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, ל-7.8 מיליארד ש"ח ב-30 ביוני 2011.

דוח הדירקטוריון

מגזרי הפעילות בקבוצה

הקבוצה פועלת במגזרי פעילות שונים באמצעות הבנק וחברות הבנות בכל תחומי הבנקאות והשירותים הפיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים הפועלים בתחומים שונים כגון ביטוח, נדל"ן, ספנות, אנרגיה, תעשייה ועוד.

מגזרי הפעילות הינם בהתאם למאפיינים שנקבעו על ידי בנק ישראל. תאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם ניתן בדוח השנתי ל-2010.

להלן נתונים עיקריים לפי מגזרי פעילות של סעיפי המאזן העיקריים ליום 30 ביוני 2011:

אשראי לציבור		פיקדונות הציבור		סך כל נכסים	
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר
2011	2010	2011	2010	2011	2010
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
ב-1%		ב-2%		ב-3%	
משקי בית (1)	79,720	76,341	120,984	118,266	80,368
עסקים קטנים	19,371	19,018	16,877	16,579	19,403
בנקאות עיסקית (2)	74,001	73,163	26,340	26,281	76,361
בנקאות מסחרית	46,376	47,226	40,749	36,421	48,712
בנקאות פרטית	7,587	7,738	34,072	36,241	10,125
ניהול פיננסי שוקי					
הון ואחרים	1,293	495	13,682	15,796	98,087
סך הכל	228,348	223,981	252,704	249,584	333,056

(1) האשראי למשקי בית כולל גם הלוואות לדיור (משכנתאות), בניטרול אשראי זה עלה האשראי למשקי בית (בנקאות ופיננסים) ב-1.7%. ההלוואות לדיור הסתכמו בסוף יוני 2011 ב-53.9 מיליון ש"ח וגדלו בשיעור של 5.8% שיעורי הגידול באשראי (בנקאות ופיננסים) ב-2010 היה 5.4%.

(2) באשראי במגזר הבנקאות העסקית היתה עלייה של כ-1 מיליארד ש"ח בפעילות בארץ ובסך הכל גידול בשיעור של 1.1%.

להלן נתונים עיקריים לפי מגזרי פעילות של סעיפים חוץ מאזניים ונתונים על יתרת לקוחות בשוק ההון:

מגזרים		ערבויות ואשראים דוקומנטריים		תיקי ניירות ערך כולל קרנות נאמנות	
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר
2011	2010	2011	2010	2011	2010
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
ב-1%		ב-11%		ב-9%	
משקי בית	458	519	94,705	96,212	94,705
עסקים קטנים	1,330	1,307	6,926	9,404	6,926
בנקאות עיסקית	26,127	24,114	84,952	94,234	84,952
בנקאות מסחרית	6,758	6,789	44,173	45,615	44,173
בנקאות פרטית	408	482	69,348	75,201	69,348
ניהול פיננסי-שוקי הון ואחרים	816	757	183,124	174,658	183,124
סך הכל	35,897	33,968	483,228	495,324	483,228

דוח הדירקטוריון

להלן פירוט הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות:

מגזרים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשישה חודשים שהסתיימו ביום		
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
	%		%		
משקי בית	85	63	195	95	105.3
עסקים קטנים	88	54	184	126	46.0
בנקאות עיסקית	185	289	522	519	0.6
בנקאות מסחרית	87	96	234	208	12.5
בנקאות פרטית	45	22	105	52	101.9
ניהול פיננסי - שוקי	73	165	(122)	232	-
הון ואחר	563	689	1,118	1,232	(9.3)
סך הכל					

ההסברים לשינויים ברווחיות מובאים בהמשך.

תשואה להון לפי מגזרי פעילות

בהתאם להוראות בנק ישראל נקבע שיש לחשב את התשואה להון שיוקצה בכל מגזר פעילות.

ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון (הון רובד 1 והון רובד 2) הוקצה בין המגזרים על פי חלקו היחסי של כל מגזר בסך כל נכסי הסיכון המשוקללים של הקבוצה ובהתאם להקצאת ההון של הנדבך השני לכל מגזר על פי מאפייניו ומרכיביו.

הרווח של מגזרי הפעילות הותאם להון הסיכון בכל מגזר. התשואה המותאמת לסיכון חושבה כיחס בין הרווח המותאם, להון המוקצה למגזר, המהווה חלק מהון הסיכון המוקצה (ראשוני ומשני).

להלן תשואת הרווח הנקי, מותאמת סיכון, להון על פי מגזרי פעילות המחושבים כאמור לעיל:

מגזר	תשואה להון ב-% מהרווח הנקי מפעולות רגילות		
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	31 בדצמבר 2010
משקי בית	9.5	5.1	4.4
עסקים קטנים	28.0	20.6	18.7
בנקאות עיסקית	13.7	12.9	14.3
בנקאות מסחרית	12.5	11.8	8.1
בנקאות פרטית	27.4	16.2	12.7
ניהול פיננסי שוקי הון	(3.9)	1.4	1.1
אחר	(22.7)	6.9	13.1
סך הכל	10.1	9.7	9.5

דוח הדירקטוריון

להלן תשואת הרווח מותאמת סיכון (Return on Risk Adjusted Capital - RORAC) והתרומה לרווח הבנק (Economic Value Added - EVA) בהתחשב בעלות ההון על פי התשואה הרב שנתית שנקבעה בתכנית העבודה, לפי מגזרי פעילות:

נתוני ה-EVA וה-RORAC חושבו על פי הקצאת כל הון הבנק בין המגזרים (על פי יחס הלימות ההון בפועל לפי באזל 2).

ל-30 ביוני 2011		ל-31 בדצמבר 2010		מגזר
הקצאת כל ההון		הקצאת כל ההון		
RORAC	EVA	RORAC	EVA	
%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	
9.5	(11)	4.4	(225)	משקי בית
28.0	116	18.7	119	עסקים קטנים
13.7	139	14.3	362	בנקאות עסקית
12.5	45	8.1	(70)	בנקאות מסחרית
27.4	65	12.7	18	בנקאות פרטית
(3.9)	(287)	5.7	(165)	ניהול פיננסי - שוקי הון
(21.2)	(57)	14.0	28	אחר
10.1	10	10.3	67	סך הכל לרווח הנקי

להלן התפתחות רבעונית של הרווח הנקי מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות:

2011		2010				מגזר
רביע שני	רביע ראשון	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון	
במיליוני ש"ח						
85	110	18	64	63	32	משקי בית
88	96	60	70	54	72	עסקים קטנים
185	337	336	343	289	230	בנקאות עסקית
87	147	43	52	96	112	בנקאות מסחרית
45	60	13	22	22	30	בנקאות פרטית
71	(196)	29	55	(17)	63	ניהול פיננסי - שוקי הון ואחר
561	554	499	606	507	539	סך הכל

דוח הדירקטוריון

1. משקי בית

להלן תמצית רווח והפסד של מגזר משקי בית:

פעילות חו"ל						
בנקאות	שוק	כרטיסי	בנקאות	כרטיסי	בנקאות	בנקאות
ופיננסים	ההון	אשראי	ופיננסים	אשראי	ופיננסים	ופיננסים
לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :						
מחיצוניים	418	3	(2)	646	2	59 (290)
בינמגזרי	232	-	4	(523)	(1)	(13) 765
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
מחיצוניים	418	-	2	29	126	121 140
בינמגזרי	56	-	-	4	-	53 (1)
סך כל ההכנסות	1,124	3	4	156	127	220 614
הוצאות בגין הפסדי אשראי	24	1	-	(3)	-	6 20
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
לחיצוניים	955	2	4	72	76	149 652
בינמגזרי	6	-	-	4	-	(1) 3
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	139	-	-	83	51	66 (61)
לפני מיסים						
הפרשה למיסים (הטבה) על						
הרווח מפעולות רגילות	46	-	-	28	17	18 (17)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות						
לאחר מיסים	93	-	-	55	34	48 (44)
רווח נקי מפעולות רגילות						
המיוחס לבעלי זכויות שאינן						
מקנות שליטה	(8)	-	-	-	-	(8) -
רווח נקי (הפסד)	85	-	-	55	34	40 (44)
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :						
מחיצוניים	384	1	544	1	44	(206)
בינמגזרי	173	4	(440)	(1)	(6)	616
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
מחיצוניים	433	2	30	133	113	155
בינמגזרי	60	-	6	-	55	(1)
סך כל ההכנסות	1,050	7	140	133	206	564
הוצאות בגין הפסדי אשראי	37	4	(13)	-	5	41
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
לחיצוניים	901	6	64	60	137	634
בינמגזרי	6	-	7	-	(1)	-
רווח (הפסד) מפעולות רגילות						
לפני מיסים	106	(3)	82	73	65	(111)
הפרשה למיסים (הטבה) על						
הרווח מפעולות רגילות	36	-	29	27	20	(40)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות						
לאחר מיסים	70	(3)	53	46	45	(71)
רווח נקי מפעולות רגילות						
המיוחס לבעלי זכויות שאינן						
מקנות שליטה	(7)	-	-	-	(7)	-
רווח נקי (הפסד)	63	(3)	53	46	38	(71)

דוח הדירקטוריון

משקי בית (המשך)

פעילות חו"ל	בנקאות		שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	לשישה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2011	במיליוני ש"ח
	משכנתאות ופיננסים	משכנתאות סך הכל					
רווח מפעילות מימון :							
מחיצוניים	834	5	(2)	1,168	3	111	(451)
בינמזרי	426	(1)	9	(927)	(2)	(22)	1,369
הכנסות תפעוליות ואחרות :							
מחיצוניים	853	-	3	55	268	236	291
בינמזרי	111	-	-	9	-	102	-
סך כל ההכנסות	2,224	4	10	305	269	427	1,209
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(5)	2	-	(16)	-	11	(2)
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
לחיצוניים	1,905	3	9	133	167	301	1,292
בינמזרי	12	-	-	10	-	(2)	4
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	312	(1)	1	178	102	117	(85)
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח מפעולות רגילות	103	-	-	62	35	33	(27)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	209	(1)	1	116	67	84	(58)
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(14)	-	-	-	-	(14)	-
רווח נקי (הפסד)	195	(1)	1	116	67	70	(58)
תשואה להון							
	9.5%						
יתרה ממוצעת של נכסים כלולות	78,627	150	116	52,721	122	7,327	18,191
התחייבויות	6	-	-	-	-	6	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	124,587	7	837	9,440	-	971	113,332
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	55,925	53	289	27,503	122	7,270	20,688
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	54,741	-	-	-	54,741	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	52,800	-	164	-	52,636	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	6,089	-	-	5,822	-	-	267
יתרת אשראי לציבור	79,720	151	112	53,942	122	7,174	18,219
יתרת פיקדונות הציבור	120,984	8	807	5,031	-	31	115,107

דוח הדירקטוריון

משקי בית (המשך)

סך הכל	פעילות חו"ל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
לשישה חודשים שנתיימו ב-30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :						
704	1	657	2	87	(43)	מחיצוניים
342	7	(485)	(1)	(10)	831	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
861	3	62	268	227	301	מחיצוניים
118	-	10	-	109	(1)	בינמגזרי
2,025	11	244	269	413	1,088	סך כל ההכנסות
57	6	(19)	-	10	60	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
1,792	12	120	129	276	1,255	לחיצוניים
12	-	12	-	(2)	2	בינמגזרי
164	(7)	131	140	129	(229)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
55	-	47	50	37	(79)	הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח מפעולות רגילות
109	(7)	84	90	92	(150)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(14)	-	-	-	(14)	-	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
95	(7)	84	90	78	(150)	רווח נקי (הפסד)
תשואה להון						
5.1%						
69,461	297	46,191	102	6,796	16,075	יתרה ממוצעת של נכסים
8	-	-	-	8	-	מזה : השקעות בחברות כלולות
123,437	953	10,304	-	957	111,223	יתרה ממוצעת של התחייבויות
51,385	366	24,107	100	6,773	20,039	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
46,643	-	-	46,643	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
49,625	154	-	49,471	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
6,778	-	6,638	-	-	140	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
76,341	252	51,002	123	7,247	17,717	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010
118,266	872	5,378	-	27	111,989	יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר משקי הבית גדל ב-3.3 מיליארד ש"ח, 4.4% בהשוואה לסוף שנת 2010. הלוואות לדיור גדלו בשיעור של 5.8% האשראי בניטרול הלוואות לדיור עלה בשיעור של 1.7% פיקדונות הציבור הסתכמו בסך של כ-121 מיליארד ש"ח, עלייה של 2.3% בהשוואה לסוף שנת 2010.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר משקי בית הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-195 מיליון ש"ח בהשוואה ל-95 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 100 מיליון ש"ח, 105.3%. הגידול ברווח נובע מגידול בהכנסות בסך של כ-199 מיליון ש"ח, 9.8%, מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 62 מיליון ש"ח, שקוזזו חלקית מעליה בהוצאות התפעוליות בסך 113 מיליון ש"ח, 6.3%. התשואה להון של הרווח הנקי היתה 9.5%.

ייעוץ פנסיוני

יתרות הנכסים הפנסיוניים של הלקוחות המיועצים בקבוצת לאומי הידועות עד לסוף יוני 2011, לרבות קרנות השתלמות, שניתן בגינת ייעוץ במסגרת הייעוץ הפנסיוני ו/או ייעוץ בהשקעות, מסתכמות בכ-14.57 מיליארד ש"ח.

מידע בנוגע למאפייני סיכון של הלוואות לדיור שניתנו על ידי בנק לאומי למשכנתאות

בהתאם למכתב בנק ישראל מיום ה 15 במאי 2011, נדרש הבנק לכלול בדוח הדירקטוריון גילוי בקשר להתפתחויות בסיכוני האשראי בתיק ההלוואות לדיור כהגדרתן בהוראה 451 לניהול בנקאי תקין של בנק ישראל (להלן: "הלוואות לדיור"), והפעולות המתבצעות לצורך ניהול סיכונים אלו.

להלן הנתונים בנוגע למאפייני הסיכון של הלוואות לדיור בהתאם למכתב בנק ישראל הנ"ל, ההתפתחויות בסיכוני האשראי ואופן ניהולם, לרבות התייחסות לצעדים שננקטו על ידי לאומי למשכנתאות לצורך התמודדות עם מאפייני סיכון אלה.

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים:

מחצית ראשונה 2011	מחצית ראשונה 2010	שיעור השינוי	
במיליוני ש"ח		ב-%	
6,474	6,875	(5.8)	מכספי הבנק
			מכספי האוצר:
14	20	-	הלוואות
1	2	-	הלוואות עומדות
6,489	6,897	(5.9)	סך הכל הלוואות חדשות
668	639	4.5	הלוואות שמוחזרו
7,157	7,536	(5.0)	סך כל ביצועים

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור בניכוי הפרשה להפסדי אשראי:

יתרת תיק האשראי	שיעור גידול שנתי	
במיליוני ש"ח	ב-%	
39,344		דצמבר 2008
42,734	8.6	דצמבר 2009
* 49,319	15.4	דצמבר 2010
52,399	6.2	יוני 2011

דוח הדירקטוריון

יתרת תיק האשראי לדיור ליום 30 ביוני 2011 עומדת על 52,399 מיליון ש"ח, גידול של 6.2% ביחס ליתרת התיק ליום 31 בדצמבר 2010. הגידול בהיקף האשראי לדיור בשנים האחרונות נובע מהגידול בביקושים ליחידות דיור ועלייה במחירי יחידות דיור, ועיקרו מהווה אשראי למטרת רכישת דירות מגורים.

* נתוני דצמבר 2010 הוצגו לאחר ישום הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של החובות הפגומים.

התפתחות יתרת תיק האשראי על פי בסיסי הצמדה:

סך התיק במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי		שיעור מתיק האשראי		שיעור מתיק האשראי		לא צמוד במיליוני ש"ח
	ב-%	מט"ח	ב-%	מט"ח	ב-%	מט"ח	
44,273	2.4	1,035	61.1	26,114	36.5	15,585	דצמבר 2009
49,319	2.3	1,148	54.0	26,619	43.7	21,552	דצמבר 2010 *
52,399	2.7	1,428	53.1	27,800	44.2	23,171	יוני 2011

כפי שניתן לראות בלוח זה עלה משקל האשראי הלא צמוד מ-36.5% בסוף שנת 2009 לכ-44.2% בסוף הרביעי השני של שנת 2011, וזאת כתוצאה מגידולו בשיעור של כ-48.7% בשנים 2009 ועד סוף הרביעי השני של שנת 2011, על חשבון הקיטון בחלק האשראי הצמוד למדד.

התפתחות יתרת תיק האשראי בריבית משתנה וקבועה:

סך תיק האשראי	משתנה		קבועה		במיליוני ש"ח	
	מט"ח	צמוד	לא צמוד	צמוד		
49,319	1,148	15,310	20,786	11,309	766	דצמבר 2010 *
52,399	1,428	16,842	22,225	10,958	946	יוני 2011

סביבת ריבית שיקלית נמוכה במשק, בשנים המפורטות 2010-2011, הביאה לעלייה במשקל ההלוואות במסלול הלא צמוד במיוחד ובמסלולי הריבית המשתנה, ובעיקר במסלול הלא הצמוד על בסיס ריבית הפריים.

* נתוני 31 בדצמבר 2010 הוצגו לאחר ישום הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של החובות הפגומים.

** ההגדרות הנזכרות בגילוי לעיל (כדוגמת: יחס החוזר, שיעור מימון וכיו"ב), הינן בהתאם לדיווחי הבנק לבנק ישראל.

דוח הדירקטוריון

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית:

להלן התפתחות ביצועי האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חייה הלוואה):

		2010			2011			
		רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון	רביע ראשון	רביע שני	
		2009	רביעי	שני	ראשון	ראשון	שני	
שיעור מביצוע								
ב-%								
	קבועה-צמודה	6.5	7.1	5.6	6.9	7.1	6.1	5.9
	משתנה- צמודת מדד 5 שנים ומעלה	4.5	10.3	10.7	13.1	12.0	8.9	17.5
	קבועה- לא צמודה	1.2	6.0	2.7	5.0	3.0	2.8	2.1
	משתנה- צמודת מדד עד 5 שנים	15.0	11.6	15.9	15.4	15.3	15.3	19.2
	משתנה-לא צמודה	70.5	61.2	61.9	56.7	60.1	61.6	48.8
	משתנה-מט"ח	2.3	3.8	3.2	2.9	2.5	5.3	6.5

שיעור האשראי החדש שהעמיד לאומי למשכנתאות בהלוואות לדיור בריבית משתנה במחצית הראשונה של שנת 2011 עמד על 92% לעומת 88% בשנת 2010, מזה בעיקר במסלול על בסיס הפריים (משתנה לא צמודה). הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של חמש שנים ומעלה.

התפתחות יתרת החובות הבעייתיים:

להלן יתרת החובות הבעייתיים בתיק ההלוואות לדיור מעל 90 יום פיגור:

יתרת חוב רשומה	חוב בעייתי	שיעור החוב הבעייתי	
במיליוני ש"ח		ב-%	
40,024	1,587	4.0	דצמבר 2008
43,317	1,306	3.0	דצמבר 2009
49,911	1,046	2.1	דצמבר 2010
52,945	950	1.8	יוני 2011

נתוני 31 בדצמבר 2010 הוצגו לאחר ישום הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של החובות הפגומים

סך ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011 הכוללת את ההפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור (להלן: "ההפרשה הכוללת"), כנדרש במכתב בנק ישראל מיום ה-1 במאי 2011 הינה 546 מיליון ש"ח ומהווה 1.1% מיתרת האשראי לדיור לעומת סך אותה ההפרשה הכוללת כמפורט לעיל ליום ה-1 בינואר 2011, העומדת על 592 מיליון ש"ח ומהווה 1.19% מיתרת האשראי לדיור. הקיטון בהפרשה להפסדי אשראי נובע מהקיטון ביתרת הפיגורים בתיק האשראי של לאומי למשכנתאות והינו תוצאה של השיפור באינדיקטורים הכלכליים.

נתונים בהתייחס לאשראי חדש לדיור:

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011 ביצע לאומי למשכנתאות אשראים חדשים בסך של 6,004 מיליון ש"ח מכספי הבנק.

דוח הדירקטוריון

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60%:

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד לאומי למשכנתאות בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה (אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל) לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

2009		2010			2011		
ממוצע	רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע שני	
באחוזים							
32.3	30.1	28.7	21.6	21.5	21.7	20.9	מ-60 - 69
14.8	19.3	22.3	18.1	18.8	15.3	10.4	מ-70 - 79
2.0	2.6	3.5	3.7	2.8	3.0	3.6	מעל 80

כפי שניתן לראות מצמצם הבנק בהדרגה במהלך הרבעונים האחרונים את האשראי שניתן בשיעור מימון הגבוה מ-60%. שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 30 ביוני 2011 עומד על 51.9%.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2:

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2011 בהן יחס ההחזר נמוך מ-2 לבעלי הכנסה הנמוכה מ-10,000 ש"ח, במועד אישור האשראי, עמד על 2%, לעומת 3% ברביע הראשון של 2011 ו-2% בשנת 2010, מסך העמדות האשראי החדשות. יצוין כי במקרים כאמור נכללים גם, אך לא רק, לוויים בעלי דירוג אשראי איכותי. (יחס ההחזר מחושב כדלהלן: ההכנסה החודשית הקבועה של הלווה חלקי סך ההחזרים החודשיים בגין הלוואות הקיימות וההלוואה החדשה).

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה:

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2011, בהן מועדי הפירעון על פי חוזה ההלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד על 49% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת ממוצע של 37% בשנת 2010. התארכות משך חיי ההלוואה נובע בחלקו משינוי במדיניות האשראי של הבנק, במסגרתו צומצמה באופן משמעותי העמדת הלוואות גישור (בוליט) לזמן קצר.

ככלל, לאומי למשכנתאות לא מעמיד הלוואות חדשות שתנאיהן מאפשרים ללווה לשלם תשלום הנמוך מהריבית שנצברה על ההלוואה, למעט במקרים חריגים.

לאומי למשכנתאות לא מעמיד הלוואות המובטחות בשיעור משני, למעט במקרים חריגים.

ככלל, לאומי למשכנתאות לא מעמיד הלוואות חדשות בהן המידע שיש ללאומי למשכנתאות על הלווה, או על הביטחון, במועד מתן ההלוואה, אינו שלם, מעודכן ומאומת.

התפתחויות בסיכוני אשראי

בשנים האחרונות קיימת עליה ניכרת במחירי הדיור, הגורמת לגידול מהותי בהיקף האשראי לדיור, על רקע ביקושים גואים ליחידות דיור, הן למטרת מגורים והן להשקעה. על רקע עליית מחירים זו, גדל הסיכון הטמון בהעמדת הלוואות בשיעורי מימון גבוהים, הנובע מנטל חוב גבוה על הלווה וחשיפה גבוהה יותר בעת ירידת ערך הבטוחה.

כמו כן, שיעורי הריבית הנמוכים ששררו במשך בשנים האחרונות, ובעיקר ריבית הפריים הלא צמודה, הביאו לעליה חדה במשקל הלוואות בריבית משתנה לא צמודה, מתוך סך האשראי

דוח הדירקטוריון

לציבור בשוק המשכנתאות. לפיכך בסביבה של עליית ריביות הלווים חשופים לעליה בגובה תשלומי המשכנתא.

העלייה החדה במחירי הדירות, הגידול באשראי לדיור, הגידול בגובה ההלוואות שניטלו והעלייה במשקל האשראי בריבית משתנה - הן מגמות אשר מגדילות את הסיכון הבסיסי הגלום בתיק האשראי של לאומי למשכנתאות. המשכנתא הממוצעת שהועמדה על ידי לאומי למשכנתאות בשנת 2009 היתה 596 אלפי ש"ח, בעוד המשכנתא הממוצעת בשנת 2010 עמדה 665 אלפי ש"ח במחצית הראשונה 2011 היתה 602 אלפי ש"ח.

נראה, כי עד כה איכות התיק של לאומי למשכנתאות טובה וזאת על סמך נתוני גובה חוב הפיגורים, שיעור ההפרשות להפסדי אשראי ואחוז החוב הבעייתי מכלל תיק האשראי של לאומי למשכנתאות, כמו גם שיעור נמוך מאוד של הפסדים במימוש נכסים.

התמודדות עם ההתפתחויות בסיכוני אשראי

ניהול סיכוני האשראי של לאומי למשכנתאות מעוגן במסמך מדיניות האשראי ומגובה בנהלי עבודה שונים לרבות נהלי החיתום. מדיניות האשראי מגדירה את יעדי לאומי למשכנתאות תוך שיקולי תחזית מאקרו כלכלית ויחסי הלימות ההון, לרבות תיאבון הסיכון. המדיניות מקיפה את אופן בחינת הבקשה לאשראי והגורמים העיקריים המובאים בחשבון בעת מתן אישור למסגרת האשראי, סמכויות האשראי והדרישות להקצאת בטחונות מתאימים לכל סוג בקשה.

לאומי למשכנתאות בוחן ומבצע שינויים במדיניות האשראי בהתאם לשינויים שחלים בסביבה העסקית והרגולטורית.

סיכוני האשראי מנהלים באופן שוטף בהתאם לעקרונות מדיניות האשראי, תהליך שדרוג איכות ניהול הסיכונים מתקיים בשגרה ומתבצע הידוק בקורות על אשראי שרמת הסיכון בו עלתה. לנוכח מורכבות הנושאים והסביבה המשתנה בוצעו מספר פעולות שיפורטו בהמשך, לצורך צמצום החשיפה לסיכוני אשראי של לאומי למשכנתאות, לרבות הגדרת מגבלות ניהוליות מחמירות יותר והקצאת כריות הון בגין נדבך 2 להוראות באזל 2, בגין מאפייני סיכון גבוהים.

להלן הפעילויות העיקריות שלאומי למשכנתאות מבצע לצורך ניהול סיכוני האשראי:

א. מבנה הניהול וסמכויות:

מנהל סיכוני האשראי של לאומי למשכנתאות אחראי לעיצוב מדיניות האשראי של לאומי למשכנתאות ולתאום ופיקוח על מדיניות זו. תחת אחריות מנהל סיכוני האשראי מתבצע ניהול ובקרת סיכוני האשראי, וכן עדכוני מדיניות ונהלים, עבודות אנליזה, פיתוח ותיקוף מודלים ובקרת מתן וניהול אשראי.

יחידת ניהול סיכוני אשראי מבצעת מעקבים בתדירות שנקבעה במסמך המדיניות, כמו כן מזווחת אחת לרבעון לועדות ניהול הסיכונים של ההנהלה ושל הדירקטוריון. כל סיכון חדש או מוצר חדש עובר לאישור של כל מנהלי הסיכונים, כאשר כלים למזעור הסיכונים מוגדרים גם במסמך מדיניות האשראי.

ללאומי למשכנתאות יחידת בחינת אשראי (יב"א) אשר פעולותיה המרכזיות הינן להעריך את איכותן של אוכלוסיות חריגות ואת איכות תיק האשראי הכולל. כמו כן, היחידה עוקבת אחר נתונים חריגים בבנק הקשורים בכמות החוזרי חיובים ופיגורים בהלוואות חדשות, ומבצעת הפקת לקחים.

בלאומי למשכנתאות פועלת מערכת סמכויות לקביעת מסגרות אשראי ללקוח. מערכת זו מאפשרת מענה אפקטיבי לצרכי הלקוחות על פי 3 רמות של מקבלי החלטות עיקריים: סמכות

דוח הדירקטוריון

אישית, ועדות אשראי של הנהלת לאומי למשכנתאות ושל הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון. הסמכות המתאימה לאישור של כל תיק אשראי נקבעת בין היתר על פי הקריטריונים הבאים: דירוג הסיכון של הלווה לפי מודל פנימי סטטיסטי, גובה מסגרת האשראי המבוקשת, אחוז המימון המבוקש.

ב. עקרונות בניהול סיכונים אשראי מול הלקוח:

בקשה לאשראי נבחנת על פי סוג העסקה ומאפייניה כגון: רכישת דירה על ידי משפרי דור, רכישה על ידי זוגות צעירים, הלוואות במשכון נכס קיים, רכישת מגרשים, בניה עצמית וכו'.

בכל בקשה לאשראי, נבדקת בין היתר, יכולת החזר של הלווה הפוטנציאלי אל מול גובה החזר החדשי, בו היא עליו לעמוד. כמו כן, נבדק דירוג האשראי של הלווה על בסיס מודל סטטיסטי המצביע על פרופיל הסיכון של הלווה.

לאומי למשכנתאות מעמיד אשראי כנגד משכון בטוחה מסוג נדל"ן, כאשר המשכון מתקבל טרם מתן האשראי.

בעת אישור האשראי בוחן לאומי למשכנתאות בין היתר, את שיעור המימון בבקשה על פי עקרונות מדיניות האשראי.

ללאומי למשכנתאות נהלים המגדירים את סוג הרישום למשכון המתקבל, כפונקציה של סוג העסקה ואופן רישום הנכס (טאבו, מנהל מקרקע ישראל), ומוודא כי הלקוח רכש ביטוחים מתאימים לצורכי הפחתת סיכון האשראי - ביטוח חיים ו/או ביטוח נכס.

ג. כלי הבקרה בסיכונים אשראי:

ללאומי למשכנתאות מספר צוותי בקרה הבודקים את מסמכי האשראי והביטחונות הנדרשים הן לפני ביצוע ההלוואה והן לאחריה.

ללאומי למשכנתאות מפת סיכונים אשראי ובקרה המתארת את הסיכונים והאמצעים אותם נוקט הבנק במטרה להקטין את סיכון הלווה והביטחונות ולצמצם את החשיפה.

כחלק אינטגרלי מפעילות יחידת ניהול סיכונים אשראי נבנים ומתוחזקים מודלים סטטיסטיים לדירוג של אשראי המועמד ללקוח בעת הבקשה ולבחינת תיק האשראי המנוהל. היחידה מקיימת מעקב ובקרה עצמאית שיטתית של דרוג הסיכון של לקוחות.

מתבצעים מבחני רגישות, תרחישים ותרחישי קיצון על התוצאות הכמותיות של הסיכונים שנמדדו. תרחישי הקיצון מתבססים על גורמי סיכון מאקרו-כלכליים וגורמים פנימיים כגון: אחוז מימון, יחס החזר, שינויים באחוז מובטלים, ירידה בשווי נכס, אזור גיאוגרפי ועוד. התרחישים מסייעים לבנק בין היתר בקביעת יעדי אשראי בתוכנית העבודה השנתית, בכימות הסיכון הגלום בפעילות/מוצר חדש שעומד להיכנס ובגיבוש כריות הון במסגרת הנדבך השני.

ללאומי למשכנתאות דוחות ניהוליים לצרכי חשיפה וניהול סיכונים אשראי, לרבות איכות דירוג האשראי של הלווים וביצוע ניתוחי רגישות ותרחישי קיצון, וכחלק מתפעול תהליכי האשראי נעשות בדיקות לשלמות, אמינות, ואיכות המידע.

בקרה ברמת הקבוצה - במסגרת החטיבה לניהול סיכונים של לאומי פועלות פונקציות של בקרת ניהול סיכונים אשראי ושל בקרת מודלים ומתודולוגיה למדידת סיכונים אשראי. בין היתר, פועלת החטיבה לניהול סיכונים של לאומי לצורך סיוע בהערכת הלימות המודלים המיושמים בלאומי למשכנתאות למדידת הסיכון ופיתוח מתודולוגיה למדידה כמותית של סיכונים אשראי בלאומי למשכנתאות.

הצעדים שננקטו:

בעקבות ההתפתחויות הכלכליות שחלו במשק בשנים האחרונות, כפי שהוצגו לעיל, ביצע לאומי למשכנתאות מספר פעולות על מנת להתמודד עם הגידול בסיכוני אשראי הנ"ל:

במסגרת ניהול הסיכונים של הבנק הוחלט על החמרת המגבלות הניהוליות למאפיינים הבאים: שיעורי מימון גבוהים, יכולת החזר חודשי שוטף, דירוגי אשראי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק, מוצרי/מסלולי הלוואה סוגי ריבית וגובה הלוואה.

בעת אישור בקשת האשראי, נבחן כושר החזר של הלווים הנוטלים הלוואה בריבית משתנה שאינה צמודה, לפי שיעור ריבית גבוה יותר משיעור הריבית הנוכחי, וזאת על מנת להבטיח שהלווה יעמוד בהחזרי ההלוואה גם במידה ותחול עלייה בשיעורי הריבית.

לאומי למשכנתאות בחן במסגרת תרחיש קיצון את השפעת ירידת ערכי הבטוחות ועליית ריביות, על הפסדי לאומי למשכנתאות.

כחלק מתכנון ההון ויעדיו שומר לאומי למשכנתאות "כריות הון" נוספות להתמודדות עם מאפייני סיכון גבוהים יותר, כגון: כרית הון בגין הלוואות בשיעורי מימון גבוהים, כרית הון בגין הפער בין שיעור הפרשות לחומ"ס נוכחי לבין השיעור הממוצע על פני מחזור כלכלי וכרית הון בגין האפשרות של ירידת מחירי הנדל"ן.

יצוין כי החל מיום 5 במאי 2011, לאומי למשכנתאות פועל בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום 3 במאי 2011, על פיו לאומי למשכנתאות יוכל לאשר הלוואות לדיור בתנאי שמרכיב הריבית המשתנה בהלוואה אינו עולה על 33.3% (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שבה הריבית משתנה בתקופה של עד 5 שנים).

כמו כן, ולאור דרישת המפקח על הבנקים, בוצעה הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011, מעבר להפרשות על פי עומק הפיגור כנדרש בהוראה 314 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל.

* ההגדרות הנזכרות בגילוי לעיל (כדוגמת: יחס החזר, שיעור מימון וכיו"ב), הינן בהתאם לדיווחים הנעשים על ידי לאומי למשכנתאות לבנק ישראל.

דוח הדירקטוריון

2. עסקים קטנים

להלן תמצית רווח והפסד של מגזר עסקים קטנים:

פעילות חו"ל		בנקאות כרטיסי שוק					בנקאות	
בנקאות		משיכנותאות נדל"ן					ופיננסים	
סך הכל		שנת 2011 ביוני 30					שנת 2010 ביוני 30	
		במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :								
מחיצוניים	192	6	1	2	78	9	288	
בינמגזרי	(26)	(1)	-	(1)	(29)	(1)	(58)	
הכנסות תפעוליות ואחרות :								
מחיצוניים	76	28	7	-	13	3	127	
בינמגזרי	-	(13)	-	-	-	-	(13)	
סך כל ההכנסות	242	20	8	1	62	11	344	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	10	(1)	-	-	(8)	6	7	
הוצאות תפעוליות ואחרות :								
לחיצוניים	150	11	4	-	26	8	199	
בינמגזרי	1	-	-	-	-	-	1	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	81	10	4	1	44	(3)	137	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	29	2	2	-	16	-	49	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	52	8	2	1	28	(3)	88	
הפסד (רווח) נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1	(1)	-	-	-	-	-	
רווח נקי (הפסד)	53	7	2	1	28	(3)	88	

פעילות חו"ל		בנקאות כרטיסי שוק					בנקאות	
בנקאות		משיכנותאות נדל"ן					ופיננסים	
סך הכל		שנת 2010 ביוני 30					שנת 2009 ביוני 30	
		במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :								
מחיצוניים	188	4	1	2	62	11	268	
בינמגזרי	(26)	-	-	(2)	(18)	(2)	(48)	
הכנסות תפעוליות ואחרות :								
מחיצוניים	71	25	7	-	10	3	116	
בינמגזרי	-	(14)	-	-	-	-	(14)	
סך כל ההכנסות	233	15	8	-	54	12	322	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	24	1	-	-	9	3	37	
הוצאות תפעוליות ואחרות :								
לחיצוניים	155	11	2	-	24	7	200	
בינמגזרי	1	-	-	-	-	-	1	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	53	3	6	-	21	2	84	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	20	1	2	-	7	-	30	
רווח נקי (הפסד)	33	2	4	-	14	2	54	

דוח הדירקטוריון

עסקים קטנים (המשך)

פעילות חו"ל		בנקאות		בנקאות כרטיסי שוק		ופיננסים אשראי ההון		משכנתאות נדל"ן		ופיננסים נדל"ן סך הכל	
לשישה חודשים שנתיים ב-30 ביוני 2011											
במיליוני ש"ח											
רווח מפעילות מימון :											
572	1	18	152	3	1	11	386				
(110)	-	(3)	(50)	(2)	-	(2)	(53)				
הכנסות תפעוליות ואחרות :											
256	-	6	26	-	14	54	156				
(26)	-	-	-	-	-	(26)	-				
692	1	21	128	1	15	37	489				
4	-	10	(5)	-	-	(1)	-				
הוצאות תפעוליות ואחרות :											
401	1	15	50	-	7	22	306				
2	-	-	-	-	-	1	1				
285	-	(4)	83	1	8	15	182				
100	-	-	29	-	3	4	64				
185	-	(4)	54	1	5	11	118				
(1)	-	-	-	-	-	(1)	-				
184	-	(4)	54	1	5	10	118				
תשואה להון											
28.0%											
19,206	107	572	5,316	109	33	798	12,271				יתרה ממוצעת של נכסים
18,273	74	407	2,865	-	-	1,392	13,535				יתרה ממוצעת של התחייבויות
17,601	107	670	5,235	83	37	624	10,845				יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,266	-	-	-	-	2,266	-	-				יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
6,146	-	4	-	-	6,142	-	-				יתרה ממוצעת של ניירות ערך
249	-	-	-	-	-	-	249				יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
19,371	111	558	5,476	106	25	802	12,293				יתרת אשראי לציבור
16,877	67	398	2,902	-	-	-	13,510				יתרת פיקדונות הציבור

דוח הדירקטוריון

עסקים קטנים (המשך)

פעילות חו"ל								
בנקאות				בנקאות כרטיסי שוק				
ופיננסים נדל"ן				משכנתאות נדל"ן				
לשישה חודשים שנתיים ב-30 ביוני 2010								
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון :								
498	1	22	118	3	1	9	344	מחיצוניים
(58)	-	(7)	(25)	(2)	-	(1)	(23)	בינמגורי
הכנסות תפעוליות ואחרות :								
234	-	6	22	-	13	49	144	מחיצוניים
(28)	-	-	-	-	-	(28)	-	בינמגורי
646	1	21	115	1	14	29	465	סך כל ההכנסות
50	-	8	9	-	-	1	32	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות :								
398	1	15	49	-	4	21	308	לחיצוניים
2	-	-	-	-	-	1	1	בינמגורי
196	-	(2)	57	1	10	6	124	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
70	-	(1)	20	-	3	2	46	הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח מפעולות רגילות
126	-	(1)	37	1	7	4	78	רווח נקי (הפסד)
20.6%	תשואה להון							
17,612	101	662	4,846	138	29	769	11,067	יתרה ממוצעת של נכסים
16,439	80	453	2,158	-	-	1,399	12,349	יתרה ממוצעת של התחייבויות
16,679	101	812	4,816	106	33	584	10,227	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,924	-	-	-	-	1,924	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
4,087	-	4	-	-	4,083	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
301	-	-	-	-	-	-	301	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
19,018	103	572	5,238	114	42	778	12,171	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010
16,579	86	386	2,705	-	-	-	13,402	יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר עלה ב-353 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 1.9% ופיקדונות הציבור עלו ב-298 מיליון ש"ח, עליה של 1.8%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר עסקים קטנים הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-184 מיליון ש"ח בהשוואה ל-126 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד עלייה של 46%. העלייה ברווח נובעת מעלייה בהכנסות בסך 46 מיליון ש"ח, 7.1%, ומירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 46 מיליון ש"ח.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 28.0%.

דוח הדירקטוריון

3. בנקאות עסקית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות העיסקית:

פעילות חו"ל						
בנקאות			שוק כרטיסי שוק			
סך הכל	נדל"ן	ופיננסים	נדל"ן	ההון	אשראי	ופיננסים
לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :						
869	-	2	408	-	8	451
(477)	2	-	(246)	-	(3)	(230)
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
113	1	1	27	5	50	29
(30)	-	-	-	-	(30)	-
475	3	3	189	5	25	250
34	-	-	85	-	(1)	(50)
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
160	1	2	35	2	17	103
1	-	-	-	-	-	1
280	2	1	69	3	9	196
94	-	-	23	1	2	68
186	2	1	46	2	7	128
(1)	-	-	-	-	(1)	-
185	2	1	46	2	6	128
רווח נקי						
פעילות חו"ל						
בנקאות			שוק כרטיסי שוק			
סך הכל	נדל"ן	ופיננסים	נדל"ן	ההון	אשראי	ופיננסים
לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :						
998	-	4	433	3	6	552
(428)	2	(2)	(190)	(3)	(2)	(233)
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
109	1	-	18	7	44	39
(30)	-	-	-	-	(31)	1
649	3	2	261	7	17	359
45	-	1	79	-	1	(36)
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
161	2	2	27	2	16	112
-	-	-	-	-	-	-
443	1	(1)	155	5	-	283
154	-	-	54	2	-	98
289	1	(1)	101	3	-	185

דוח הדירקטוריון

בנקאות עסקית (המשך)

פעילות חו"ל	בנקאות		שוק		כרטיסי		בנקאות	שוק
	בנקאות	ופיננסים	נדל"ן	נדל"ן	ההון	אשראי		
סך הכל	נדל"ן	ופיננסים	נדל"ן	נדל"ן	ההון	אשראי	ופיננסים	אשראי
לשישה חודשים שנתיים ב-30 ביוני 2011								
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון :								
1,535	(1)	6	743	5	14	768	מחיצוניים	
(656)	4	-	(413)	(5)	(5)	(237)	בינמגורי	
הכנסות תפעוליות ואחרות :								
252	1	2	57	10	98	84	מחיצוניים	
(58)	-	-	-	-	(58)	-	בינמגורי	
1,073	4	8	387	10	49	615	סך כל ההכנסות	
(41)	-	-	1	-	(1)	(41)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הוצאות תפעוליות ואחרות :								
321	2	5	69	5	34	206	לחיצוניים	
1	-	-	-	-	-	1	בינמגורי	
792	2	3	317	5	16	449	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	
268	-	1	109	2	3	153	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	
524	2	2	208	3	13	296	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	
(2)	-	-	-	-	(2)	-	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
522	2	2	208	3	11	296	רווח נקי	
13.7%	תשואה להון							
75,564	-	586	26,283	156	409	48,130	יתרה ממוצעת של נכסים	
34,466	286	296	5,632	77	2,592	25,583	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
96,800	-	913	26,782	156	388	68,561	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	
1,345	-	-	-	1,345	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	
90,071	-	153	-	89,918	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך	
164	-	-	-	-	-	164	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים	
74,001	-	474	26,150	157	418	46,802	בניהול	
26,340	283	284	4,706	-	-	21,067	יתרת אשראי לציבור	
							יתרת פיקדונות הציבור	

דוח הדירקטוריון

בנקאות עסקית (המשך)

פעילות חו"ל							
בנקאות			בנקאות כרטיסי שוק				
סך הכל	נדל"ן	ופיננסים	נדל"ן	ההון	אשראי	ההון	
לשישה חודשים שנתיימו ב-30 ביוני 2010							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
1,415	-	8	643	2	12	750	מחיצוניים
(356)	3	(3)	(219)	(2)	(3)	(132)	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות :							
222	1	1	33	14	87	86	מחיצוניים
(61)	-	-	-	-	(62)	1	בינמגזרי
1,220	4	6	457	14	34	705	סך כל ההכנסות
118	-	1	175	-	2	(60)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
303	3	4	60	4	32	200	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
799	1	1	222	10	-	565	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח							
280	-	1	78	4	-	197	מפעולות רגילות
519	1	-	144	6	-	368	רווח נקי
12.9%							תשואה להון
72,711	72	585	26,743	157	459	44,695	יתרה ממוצעת של נכסים
33,259	369	88	5,317	-	2,592	24,893	יתרה ממוצעת של התחייבויות
90,771	72	735	26,577	156	413	62,818	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות							
863	-	-	-	863	-	-	וקרנות השתלמות
83,725	-	162	-	83,563	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים							
206	-	-	-	-	-	206	בניהול
יתרת אשראי לציבור ל-31							
73,163	-	680	26,422	155	398	45,508	בדצמבר 2010
יתרת פיקדונות הציבור ל-31							
26,281	317	144	4,940	89	-	20,791	בדצמבר 2010

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר העסקי גדל ב-838 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2010, גידול של 1.1%, סך פיקדונות הציבור עלו ב-59 מיליון ש"ח, כ-0.2% וערבויות ואשראים דוקומנטריים גדלו ב-2 מיליארד ש"ח, 8.3%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר בנקאות עסקית הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך של 522 מיליון ש"ח לעומת 519 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 0.58%. העלייה ברווח נובעת בעיקר מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 159 מיליון ש"ח שקוזזו כמעט במלואו מירידה מסך ההכנסות בסך 147 מיליון ש"ח, 12%.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 13.7%.

4. בנקאות מסחרית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות המסחרית:

פעילות חו"ל		שוק		שוק		שוק		שוק	
סך הכל	נדלי"ן	ההון	בנקאות ופיננסים	ההון	נדלי"ן	ההון	אשראי	כרטיסי	בנקאות ופיננסים
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011									
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון :									
573	32	-	120	123	3	4	291	מחיצוניים	
(208)	(9)	-	(13)	(67)	(3)	(1)	(115)	בינמזרי	
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
107	2	2	11	8	10	15	59	מחיצוניים	
(10)	-	-	-	-	-	(10)	-	בינמזרי	
462	25	2	118	64	10	8	235	סך כל ההכנסות	
56	21	-	15	3	-	-	17	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הוצאות תפעוליות ואחרות :									
261	12	1	84	17	8	7	132	לחיצוניים	
1	-	-	-	-	-	-	1	בינמזרי	
144	(8)	1	19	44	2	1	85	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	
56	(2)	1	10	15	-	1	31	הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח מפעולות רגילות	
88	(6)	-	9	29	2	-	54	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	
(1)	-	-	-	-	-	(1)	-	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
87	(6)	-	9	29	2	(1)	54	רווח נקי (הפסד)	

פעילות חו"ל		שוק		שוק		שוק		שוק	
סך הכל	נדלי"ן	ההון	בנקאות ופיננסים	ההון	משכנתאות נדלי"ן	ההון	אשראי	כרטיסי	בנקאות ופיננסים
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010									
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון :									
456	36	-	119	92	19	5	3	182	מחיצוניים
(79)	(12)	-	(14)	(36)	(16)	(5)	(1)	5	בינמזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
104	2	3	9	5	2	14	16	53	מחיצוניים
(11)	-	-	-	-	-	-	(11)	-	בינמזרי
470	26	3	114	61	5	14	7	240	סך כל ההכנסות
64	4	-	27	24	1	-	1	7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות									
254	11	1	78	16	3	12	7	126	לחיצוניים
-	-	-	-	-	1	-	-	(1)	בינמזרי
152	11	2	9	21	-	2	(1)	108	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
56	3	1	6	7	-	1	-	38	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
96	8	1	3	14	-	1	(1)	70	רווח נקי (הפסד)

דוח הדירקטוריון

בנקאות מסחרית (המשך)

פעילות חו"ל							
שוק		בנקאות		שוק		כרטיסי	
סך הכל	נדליין	ההון	ופיננסים	נדליין	ההון	אשראי	ופיננסים
לשישה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2011							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
926	66	-	242	245	(4)	6	371
(191)	(18)	-	(31)	(130)	5	(2)	(15)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
216	3	4	21	16	21	31	120
(19)	-	-	-	-	-	(19)	-
932	51	4	232	131	22	16	476
40	22	-	20	25	-	-	(27)
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
520	22	3	163	35	15	13	269
1	-	-	-	-	-	-	1
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים							
371	7	1	49	71	7	3	233
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות							
136	4	1	22	24	2	1	82
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים							
235	3	-	27	47	5	2	151
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(1)	-	-	-	-	-	(1)	-
234	3	-	27	47	5	1	151
רווח נקי							
תשואה להון							
12.5%							
יתרה ממוצעת של נכסים							
48,779	3,322	-	12,903	7,931	541	323	23,759
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
41,319	367	-	8,174	2,470	-	885	29,423
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
49,857	3,322	-	13,041	8,436	675	260	24,123
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות							
4,258	-	137	-	-	4,121	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							
40,628	-	1,886	-	-	38,742	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניחול							
655	-	-	-	-	-	-	655
יתרת אשראי לציבור							
46,376	2,970	-	13,008	8,018	274	327	21,779
יתרת פיקדונות הציבור							
40,749	331	-	8,523	2,344	-	-	29,551

דוח הדירקטוריון

בנקאות מסחרית (המשך)

פעילות חו"ל	שוק		שוק		קרטיסי	שוק	בנקאות	ופיננסים	אשראי	ההון	משכנתאות	נדל"ן	סך הכל
	בנקאות	ההון	בנקאות	ההון									
לשישה חודשים שנתיים ב-30 ביוני 2010													
במיליוני ש"ח													
רווח מפעילות מימון :													
מחיצוניים	374	5	6	16	157	233	-	70	861				
בינמגזרי	6	(1)	(6)	(12)	(50)	(31)	-	(26)	(120)				
הכנסות תפעוליות ואחרות:													
מחיצוניים	109	30	27	2	13	18	5	4	208				
בינמגזרי	-	(20)	-	-	-	-	-	-	(20)				
סך כל ההכנסות	489	14	27	6	120	220	5	48	929				
הוצאות בגין הפסדי אשראי	31	1	-	(2)	27	32	-	6	95				
הוצאות תפעוליות ואחרות													
לחיצוניים	258	12	19	3	34	155	3	25	509				
בינמגזרי	-	-	-	1	-	-	-	-	1				
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	200	1	8	4	59	33	2	17	324				
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	72	-	3	1	20	14	1	5	116				
רווח נקי	128	1	5	3	39	19	1	12	208				
תשואה להון	11.8%												
יתרה ממוצעת של נכסים													
45,762	3,686	-	12,291	6,254	534	400	324	22,273	48,698				
יתרה ממוצעת של התחייבויות													
38,002	380	-	8,383	2,120	121	-	887	26,111	48,698				
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון													
3,312	-	163	-	-	-	3,149	-	-	3,312				
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות													
38,619	-	2,416	-	-	-	36,203	-	-	38,619				
יתרה ממוצעת של ניירות ערך													
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניחול													
556	-	-	-	-	-	-	-	-	556				
יתרת אשראי לציבור ל-													
47,226	3,761	-	12,042	7,781	-	1,045	306	22,291	48,698				
יתרת פיקדונות הציבור ל-													
36,421	412	-	7,989	2,183	-	-	-	25,837	36,421				

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר המסחרי קטן ב-850 מיליון ש"ח, ירידה של 1.8% בהשוואה לסוף שנת 2010, וסך פיקדונות הציבור עלו ב-4.3 מיליארד ש"ח, 11.9%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר בנקאות מסחרית הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 234 מיליון ש"ח בהשוואה ל-208 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 26 מיליון ש"ח בשיעור של 12.5% הגידול ברווח נובע מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 55 מיליון.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 12.5%.

5. בנקאות פרטית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות הפרטית:

פעילות חו"ל									
בנקאות כרטיסי שוק משכנ-					בנקאות שוק משכנ-				
ופיננסיכ אשראי ההון		תאות נדל"ן ופיננסיכ		ההון תאות		נדל"ן סך הכל			
שללושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011									
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון :									
מחיצוניים	(43)	-	-	1	1	3	-	9	(29)
בינמגזרי	80	-	-	2	-	49	-	(4)	128
הכנסות תפעוליות ואחרות :									
מחיצוניים	7	-	39	2	-	32	30	1	111
בינמגזרי	-	-	-	-	-	3	-	-	3
סך כל ההכנסות	44	-	39	1	5	87	30	6	213
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(5)	-	-	-	1	(21)	-	1	(24)
הוצאות תפעוליות ואחרות :									
לחיצוניים	46	1	13	-	2	73	30	4	170
בינמגזרי	-	-	-	-	-	1	-	-	1
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	3	(1)	26	1	2	34	-	1	66
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	3	-	8	-	-	9	-	-	20
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	-	(1)	18	1	2	25	-	1	46
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
רווח נקי (הפסד)	-	(1)	18	1	2	24	-	1	45
פעילות חו"ל									
בנקאות כרטיסי שוק					בנקאות שוק				
ופיננסיכ אשראי ההון		נדל"ן ופיננסיכ		ההון		נדל"ן סך הכל			
שללושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010									
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון :									
מחיצוניים	(43)	-	-	3	-	30	-	-	(10)
בינמגזרי	74	-	-	(2)	-	42	-	1	115
הכנסות תפעוליות ואחרות :									
מחיצוניים	9	-	37	-	-	30	32	-	108
בינמגזרי	2	-	-	-	-	1	-	-	3
סך כל ההכנסות	42	-	37	-	1	103	32	1	216
הוצאות בגין הפסדי אשראי	1	-	-	-	-	1	-	1	3
הוצאות תפעוליות ואחרות :									
לחיצוניים	46	1	13	1	1	88	26	-	175
בינמגזרי	-	-	-	-	-	-	1	-	1
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	(5)	(1)	24	-	24	14	5	-	37
הפרשה (הטבה) למיסים על הרווח מפעולות רגילות	(2)	-	8	-	8	6	1	-	13
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	(3)	(1)	16	-	16	8	4	-	24
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	(2)	-	-	(2)
רווח נקי (הפסד)	(3)	(1)	16	-	16	6	4	-	22

דוח הדירקטוריון

בנקאות פרטית (המשך)

פעילות חו"ל										
בנקאות פרטית שוק משכנ-					בנקאות פרטית שוק משכנ-					
ופיננסיכ אשראי ההון תאות נדלין ופיננסיים					ופיננסיכ אשראי ההון תאות נדלין ופיננסיים					
לשישה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2011										
במיליוני ש"ח										
רווח מפעילות מימון :										
(37)	-	18	-	29	3	1	-	-	(88)	מחיצוניים
244	2	(8)	-	86	3	-	-	-	161	בימגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:										
230	-	2	67	61	4	-	82	-	14	מחיצוניים
6	-	-	-	5	-	-	-	-	1	בימגזרי
443	2	12	67	181	10	1	82	-	88	סך כל ההכנסות
(26)	-	1	-	(22)	2	-	-	-	(7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:										
315	1	7	60	128	4	-	29	1	85	לחיצוניים
2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	בימגזרי
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים										
152	1	4	7	74	4	1	53	(1)	9	הפרשה למיסים על הרווח
מפעולות רגילות										
45	-	1	1	20	1	-	17	-	5	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
107	1	3	6	54	3	1	36	(1)	4	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	-	-	(2)	-	-	-	-	-	רווח נקי (הפסד)
105	1	3	6	52	3	1	36	(1)	4	תשואה להון
27.4%										
יתרה ממוצעת של נכסים										
10,446	23	762	-	7,690	434	42	9	58	1,428	יתרה ממוצעת של התחייבויות
36,336	188	12	-	15,066	906	-	-	-	20,164	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,154	23	267	-	7,157	471	33	8	44	1,151	יתרה ממוצעת של קרנות טאמנות וקרנות השתלמות
6,415	-	-	1,630	-	-	-	4,785	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
67,202	-	-	28,489	-	-	-	38,713	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים
217	-	-	-	-	-	-	-	-	217	בניהול
7,587	18	1,151	-	4,596	356	37	10	57	1,362	יתרת אשראי לציבור
34,072	200	15	-	13,943	1,021	-	-	-	18,893	יתרת פיקדונות הציבור

דוח הדירקטוריון

בנקאות פרטית (המשך)

פעילות חו"ל							
בנקאות שוק		בנקאות שוק		כרטיסי שוק		בנקאות ופיננסים	
סך הכל	נדל"ן	ההון	פיננסים	נדל"ן	ההון	אשראי	ההון
לשישה חודשים שנתיימו ב-30 ביוני 2010							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
(9)	-	-	50	4	-	-	(63)
212	2	-	85	(1)	-	-	126
הכנסות תפעוליות ואחרות :							
219	-	63	62	2	76	-	16
5	-	-	3	-	-	-	2
427	2	63	200	5	76	-	81
3	1	-	1	-	-	-	1
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
341	1	52	170	3	27	1	87
2	-	1	1	-	-	-	-
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים							
81	-	10	28	2	49	(1)	(7)
הפרשה (הטבה) למיסים על הרווח מפעולות רגילות							
26	-	2	10	1	16	-	(3)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים							
55	-	8	18	1	33	(1)	(4)
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(3)	-	-	(3)	-	-	-	-
52	-	8	15	1	33	(1)	(4)
רווח נקי (הפסד)							
תשואה להון							
16.2%							
10,944	26	-	9,249	442	1	53	1,173
40,672	226	-	17,134	743	-	-	22,569
9,182	26	-	7,104	449	1	40	1,562
יתרה ממוצעת של נכסים							
4,958	-	1,448	-	-	3,510	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
66,113	-	30,293	-	-	35,820	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
276	-	-	-	-	-	-	276
יתרה ממוצעת של קרנות							
7,738	20	-	5,793	472	7	61	1,385
נאמנות וקרנות השתלמות							
36,241	236	-	14,760	785	-	-	20,460
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול							
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010							
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010							

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר ירד ב-151 מיליון ש"ח, כ-2.0% ירידה בהשוואה לסוף שנת 2010, וסך פיקדונות הציבור ירדו כ-2.2 מיליארד ש"ח, כ-6.0%, בחלקו כתוצאה מייסוף השקל ביחס לדולר.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר הבנקאות הפרטית הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 105 מיליון ש"ח לעומת 52 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 53 מיליון ש"ח, 102%. העלייה ברווח נובעת בעיקר מעלייה של ההכנסות בסך 16 מיליון ש"ח, 3.7% בגין ירידה בהפסדי אשראי בסך 29 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מביטול הפרשה לחוב בפעילות חו"ל, וקיטון בהוצאות התפעוליות בסך 26 מיליון ש"ח, בעיקר מפעילות בחו"ל. עיקר השיפור בפעילות המגזר בארץ וכן בלאומי בריטניה.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 27.4%.

דוח הדירקטוריון

6. ניהול פיננסי - שוקי הון

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	
2010	2011	2010	2011
במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות מימון :			
(26)	59	(457)	(168)
(18)	280	266	378
הכנסות תפעוליות ואחרות:			
246	161	137	79
2	16	1	9
204	516	(53)	298
5	(1)	12	(24)
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
465	699	307	326
20	19	13	12
(286)	(201)	(385)	(16)
(108)	(96)	(197)	(39)
(178)	(105)	(188)	23
202	30	117	72
2	(8)	(3)	(7)
26	(83)	(74)	88
182	-	182	-
208	(83)	108	88

ההפסד במגזר ניהול פיננסי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 83 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 208 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה מוסברת בעיקר מהגורמים שלהלן:

א. גידול בהוצאות תפעוליות ואחרות בסך 233 מיליון ש"ח. הגידול נובע מגידול בהוצאות תפעוליות שלא הועמסו על מגזרי הפעילות האחרים. בעיקר גידול בהתחייבויות לפנסיה ופיצויים עקב הירידה ברווחי הקופות לפיצויים ותגמולים בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. השפעה נטו קיטון של 165 מיליון ש"ח.

ב. קיטון בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות בסך 172 מיליון ש"ח.

ג. השיפור בתרומה של השלוחות בחו"ל קיזז חלקית את ההשפעות השליליות הני"ל.

חברות כלולות (ריאליות) - (מוצג במגזר ניהול פיננסי)

כולל את תוצאות הפעילות של הקבוצה בהשקעות ריאליות.

סך כל ההשקעות של קבוצת לאומי בחברות כלולות מסתכם ב-30 ביוני 2011 ב-2,159 מיליון ש"ח לעומת 1,924 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010. הירידה נובעת בעיקר ממכירת מניות חברת פז.

דוח הדירקטוריון

השקעות במניות של חברות כלולות (טבלה 13 (ב) באזל 2):

דרישות הלימות הון		שווי שוק		שווי במאזן		שם החברה
		(במיליוני ש"ח)		(במיליוני ש"ח)		
31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	שינוי ב-%	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011
147	142	5,953	5,116	(3.7)	1,635	1,575
26	53	-	-	+	289	584
173	195	5,953	5,116	12.2	1,924	2,159

* כולל את ההשקעה בסופר פארם בסך 189 מיליון ש"ח.

תרומת החברות הכלולות לרווח הקבוצה במחצית הראשונה של 2011 הסתכמה ברווח של 30 מיליון ש"ח לעומת רווח של 202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תרומת החברות לרווח הנקי של הקבוצה (במיליוני ש"ח):

לששת החודשים שהסתיימו ב-30 ביוני		
% השינוי	2010	2011
-	162	17
-	29	-
18.2	11	13
(85.1)	202	30

* ההשקעה נמכרה ביוני 2010.

אבגול תעשיות 1953 בע"מ

ביום 29 ביוני 2011 חתמה לאומי פרטנרס בע"מ (חברה בבעלות מלאה של הבנק) (להלן: "לאומי פרטנרס") על הסכם עם פטרוכימיים השקעות (2006) בע"מ, יהושע גולדוסר, מיוזיק-נאט בע"מ, אחאי בונה, אחאי בונה אחזקות בע"מ, אברהם זילברפלד ואבזיל אחזקות בע"מ (להלן: "המוכרים") לרכישה מהמוכרים סך של 34,253,163 מניות רגילות של אבגול תעשיות 1953 בע"מ (להלן: "החברה"), המהוות כ-11.26% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה (בדילול מלא) וכן אופציות לרכישת 25,317,555 מניות רגילות של החברה (להלן: "האופציות"), המהוות נכון למועד זה כ-8.32% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה (בדילול מלא) בתמורה לסך של כ-110 מיליון ש"ח (להלן: "ההסכם"). האופציות ניתנות למימוש במשך תקופה של 3 שנים ממועד חתימת ההסכם תמורת מחיר מימוש של 3.25 ש"ח למניה בניכוי דיבידנד. ההסכם כולל זכויות מקובלות להגנת ההשקעה של לאומי פרטנרס. העסקה על פי ההסכם הושלמה ביום 29 ביוני 2011.

דוח הדירקטוריון

החזקות בתאגידי החזקה ריאליים (קונגלומרט)

החזקות הבנק בתאגידיים ריאליים כפופה למגבלות הקבועות בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות"). חוק הבנקאות קובע, בין היתר, בסעיף 24 לחוק, כי תאגיד בנקאי רשאי להחזיק יותר מ-1% באמצעי שליטה בקונגלומרט אחד בלבד (תאגיד שהונו עולה על כ-2,000 מיליון ש"ח, והפועל ביותר משלושה ענפי משק). הבנק מחזיק בקונגלומרט - החברה לישראל.

7. אחרים – במגזר זה כלולה הפעילות שלא הוקצתה למגזרים האחרים.

מגזר זה כולל את הפעילויות האחרות של הקבוצה, אשר כל אחת מהן איננה מגיעה עד כדי מגזר בר רווח על פי הוראות בנק ישראל. פעילות זו כוללת בעיקר חלק של פעילות חברות, אשר אינן משויכות למגזרים אחרים. במחצית הראשונה של 2011 הסתכם ההפסד במגזר האחר בסך 39 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט השינויים העיקריים במיליוני ש"ח:

לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני		
שינוי בסכום	2010	2011
רווח בלתי רגיל	4	3
מפעולות רגילות בבנק	11	9
חברות אחרות בארץ	9	10
חברות בחו"ל	3	9
התאמות מסים (1)	(3)	(70)
סך הכל	24	(39)

(1) הפרשי מס בין חישובי המס במגזרים למס האפקטיבי בדוח המאוחד.

דוח הדירקטוריון

פעילויות במוצרים

א. פעילות בשוק ההון - פעילות הקבוצה בשוק ההון כוללת את פעילות ייעוץ ההשקעות, לרבות ייעוץ בקרנות השתלמות וייעוץ פנסיוני, את התיווך בשוק ניירות הערך והמכשירים הפיננסיים, לרבות פעילות הנעשית באמצעות חדרי עסקות מטבע חוץ, וניירות ערך ישראלים וזרים, שירותי ברוקרי ומשמורת (custody) ושירותים בנקאיים ופיננסיים לגופים הפעילים בשוק ההון. חברה בת של לאומי פרטנרס בע"מ עוסקת בחיתום והפצת הנפקות ציבוריות ופרטיות.

להלן נתוני הפעילות בשוק ההון כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים:

משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול	
					פיננסי ואחרים	פעילות סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון	1	1	-	-	-	4
הכנסות תפעוליות ואחרות	126	7	5	10	39	249
סך כל ההכנסות	127	8	5	10	39	253
הוצאות תפעוליות ואחרות	76	4	2	8	13	159
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	51	4	3	2	26	94
רווח נקי (הפסד)	34	2	2	2	18	66

משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול	
					פיננסי ואחרים	פעילות סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון	-	1	-	-	-	2
הכנסות תפעוליות ואחרות	133	7	7	14	37	269
סך כל ההכנסות	133	8	7	14	37	271
הוצאות תפעוליות ואחרות	60	2	2	12	13	129
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	73	6	5	2	24	142
רווח נקי	46	4	3	1	16	92

משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול	
					פיננסי ואחרים	פעילות סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון	1	1	-	1	-	5
הכנסות תפעוליות ואחרות	268	14	10	21	82	532
סך כל ההכנסות	269	15	10	22	82	537
הוצאות תפעוליות ואחרות	167	7	5	15	29	327
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	102	8	5	7	53	210
רווח נקי	67	5	3	5	36	144

דוח הדירקטוריון

משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול		סך הכל
					פיננסי ואחרים	פעילות חו"ל	
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2010							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	1	1	-	-	-	1	3
הכנסות תפעוליות ואחרות	13	14	27	76	60	71	529
סך כל ההכנסות	14	14	27	76	61	71	532
הוצאות תפעוליות ואחרות	4	4	19	27	19	57	259
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	10	10	8	49	42	14	273
רווח נקי	7	6	5	33	28	11	180

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס בפעילות שוק ההון הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 144 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-180 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. כרטיסי אשראי - לאומי קארד

פעילות זו כוללת בעיקר את פעילות הנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות פרטיים וסליקת שוברים עבור בתי עסק.

הפעילות העיקרית בכרטיסי אשראי מבוצעת על ידי חברת הבת לאומי קארד העוסקת בהנפקה וסליקת כרטיסי אשראי ופיתוח פתרונות תשלום.

לאומי קארד סיימה את המחצית הראשונה של 2011 ברווח נקי של 87 מיליון ש"ח לעומת 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במחצית הראשונה של 2011 גדל היקף הפעילות של מחזיקי כרטיסי לאומי קארד ב-8.8% לעומת הפעילות בתקופה המקבילה אשתקד. מספר הכרטיסים התקינים במחצית הראשונה של 2011 גדל בכ-3.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בקשר עם החלטת בית הדין להגבלים עסקיים ראה באור 6 ו' בדוח הכספי.

להלן נתוני הפעילות בכרטיסי אשראי כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים:

משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול		סך הכל
					פיננסי ואחרים	פעילות חו"ל	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	5	5	5	3	-	-	59
הכנסות תפעוליות ואחרות	15	20	20	5	-	-	214
סך כל ההכנסות	20	20	25	8	-	-	273
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(1)	(1)	(1)	-	-	-	4
הוצאות תפעוליות ואחרות	11	11	17	7	1	1	184
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	10	10	9	1	(1)	(1)	85
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(8)	(1)	(1)	(1)	-	-	(11)
רווח נקי (הפסד)	7	6	7	(1)	(1)	(1)	51

דוח הדירקטוריון

משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	סך הכל	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון	4	4	2	-	48	
הכנסות תפעוליות ואחרות	11	13	5	-	197	
סך כל ההכנסות	15	17	7	-	245	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	1	1	1	-	8	
הוצאות תפעוליות ואחרות	11	16	7	1	171	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	3	-	(1)	(1)	66	
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	-	-	-	-	(7)	
רווח נקי (הפסד)	2	-	(1)	(1)	38	

משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	סך הכל	
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון	9	9	4	-	111	
הכנסות תפעוליות ואחרות	28	40	12	-	418	
סך כל ההכנסות	37	49	16	-	529	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(1)	(1)	-	-	9	
הוצאות תפעוליות ואחרות	23	34	13	1	370	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	15	16	3	(1)	150	
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(1)	(2)	(1)	-	(18)	
רווח נקי (הפסד)	10	11	1	(1)	91	

משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	סך הכל	
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעולות מימון	8	9	4	-	98	
הכנסות תפעוליות ואחרות	21	25	10	-	392	
סך כל ההכנסות	29	34	14	-	490	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	1	2	1	-	14	
הוצאות תפעוליות ואחרות	22	32	12	1	341	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	6	-	1	(1)	135	
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	-	-	-	-	(14)	
רווח נקי (הפסד)	4	-	1	(1)	82	

הרווח הנקי מפעולות רגילות בפעילות כרטיסי אשראי הסתכם במחצית הראשונה של 2011 ב-91 מיליון ש"ח בהשוואה ל-82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 11% הנובעת בעיקר מעלייה בהכנסות בסך 39 מיליון ש"ח ומירידה בהוצאות תפעוליות בסך 29 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

ג. נדל"ן

סך הכל	פעילות חו"ל	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
307	38	3	56	161	49	רווח מפעולות מימון
53	3	2	8	27	13	הכנסות תפעוליות ואחרות
360	41	5	64	188	62	סך כל ההכנסות
102	21	1	3	85	(8)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
94	14	2	17	35	26	הוצאות תפעוליות ואחרות
164	6	2	44	68	44	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
107	3	2	29	45	28	רווח נקי
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
379	35	1	56	243	44	רווח מפעולות מימון
37	4	-	5	18	10	הכנסות תפעוליות ואחרות
416	39	1	61	261	54	סך כל ההכנסות
121	9	-	24	79	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
82	14	1	16	27	24	הוצאות תפעוליות ואחרות
213	16	-	21	155	21	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
140	11	-	14	101	14	רווח נקי
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2011						
במיליוני ש"ח						
624	71	6	115	330	102	רווח מפעולות מימון
108	5	4	16	57	26	הכנסות תפעוליות ואחרות
732	76	10	131	387	128	סך כל ההכנסות
45	22	2	25	1	(5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
184	26	4	35	69	50	הוצאות תפעוליות ואחרות
503	28	4	71	317	83	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
328	16	3	47	208	54	רווח נקי
לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 2010						
במיליוני ש"ח						
694	67	3	107	424	93	רווח מפעולות מימון
77	7	2	13	33	22	הכנסות תפעוליות ואחרות
771	74	5	120	457	115	סך כל ההכנסות
222	11	-	27	175	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
176	30	3	34	60	49	הוצאות תפעוליות ואחרות
373	33	2	59	222	57	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
243	22	1	39	144	37	רווח נקי

מרכזי הרווח בקבוצה

להלן פרטים על תרומת מרכזי הרווח העיקריים בקבוצה לרווח הנקי מפעולות רגילות:

למחצית הראשונה של		למחצית הראשונה של			
שינוי	2011 (2)	שינוי	2010 (1)	2011 (1)	
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח		
34.7	* 499	38.9	* 471	654	הבנק
5.6	* 354	5.6	* 354	374	חברות מאוחדות בארץ (3)
71.4	28	17.9	56	66	חברות מאוחדות בחו"ל (4)
-	165	-	165	21	חברות כלולות (3)
6.6	1,046	6.6	1,046	1,115	הרווח הנקי מפעולות רגילות
					רווח השלוחות בחו"ל, במונחים
21.8	20.6	21.8	20.6	25.1	נומינליים (מיליון דולר) (5)

* הוצג מחדש ראה לעיל בעמוד 24.

- (1) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס.
- (2) לפי הדוחות הכספיים, (לא כולל התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק).
- (3) חברות כלולות של חברות בארץ נכללו בנתוני חברות מאוחדות בארץ.
- (4) לאחר התאמות מסוימות לכללי החשבונאות בארץ.
- (5) כפי שדווח על ידי השלוחות בחו"ל כולל סניפי חו"ל וזכויות המיעוט.

להלן השינויים העיקריים בתרומת מרכזי הרווח (לאחר התאמות מתרגום):

- הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות בבנק נובע מגידול ברווח המימוני ומירידה בהוצאות להפסדי אשראי שקוזזו חלקית מגידול בהוצאות התפעוליות. עיקרי ההסברים לשינויים הנ"ל מובאים בעמודים 40-27 במסגרת הדיון בתוצאות הקבוצה והנובעים בעיקר מתוצאות הבנק.
- הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות של חברות מאוחדות בארץ נובע בעיקר, מעלייה ברווחי בנק לאומי למשכנתאות, בנק ערבי, לאומי קארד ולאומי ליסינג והשקעות שקוזזו חלקית מירידה ברווח של לאומי פרטנרס ולאומי החזקות ריאליות.
- הגידול ברווח של חברות בנות בחו"ל נובע מעלייה ברווחי השלוחות וכן מהפרשי שער שליליים נמוכים בגין ההשקעות בחו"ל לעומת הפרשי שער שליליים גבוהים שהיו בתקופה המקבילה אשתקד.
- הקיטון ברווח של חברות כלולות נובע מקיטון ברווח של החברה לישראל.

הרווחים מפעולות רגילות בשלוחות בחו"ל במונחים נומינליים כפי שפורסמו על ידן (כולל סניפי הבנק בחו"ל וחלק המיעוט) בתרגום נוחות לדולר ארה"ב הסתכמו בכ-25.1 מיליון דולר, עלייה של 3.9 מיליון דולר לעומת התקופה המקבילה אשתקד. תרומת השלוחות בחו"ל בשקלים ובהתאמות מסוימות לכללי חשבונאות בארץ, הסתכמה ברווח של 48 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ללא השפעת הפרשי שער בגין מקורות המימון, נטו, הסתכם הרווח של השלוחות בחו"ל ב-66 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10 מיליון ש"ח. במחצית הראשונה של 2011 היו הפרשי שער שליליים בגין ההשקעות בחו"ל והסתכמו ב-28 מיליון ש"ח לעומת הפרשי שער שליליים שהסתכמו בסך 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כללי

קבוצת בנק לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, בנק למשכנתאות, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים הפועלים בפעילות לא בנקאית בתחומי הביטוח, התשתית והנדל"ן.

חברות מאוחדות בארץ

השקעות הבנק בחברות המאוחדות בארץ מסתכמות ב-30 ביוני 2011 ב 7,022 מיליון ש"ח, לעומת 7,123 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010. התרומה לרווח הנקי מפעולות רגילות במחצית הראשונה של שנת 2011 היתה בסך כ-374 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 5.6%.

להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה:

	תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (1)	
	2011	2010	2011	2010
	לתקופה שהסתיימה ב-30 ביוני			
	במיליוני ש"ח		שיעור השינוי	
	%	%		
לאומי למשכנתאות	8.8	6.9	113.0	84.2
בנק ערבי ישראלי	30.7	21.6	47.9	33.0
לאומי קארד	18.8	17.6	69.6	57.4
לאומי פרטנרס (2)	36.0	68.7	90.4	132.2
לאומי ניירות ערך (לשעבר פסגות אופק)	4.2	7.7	1.0	2.9
לאומי החזקות ריאליות	2.8	77.4	12.2	203.8
לאומי לסינג והשקעות	4.4	2.1	19.9	9.3
אחרות	4.5	2.9	20.3	13.6
סך כל החברות המאוחדות בארץ	10.9	17.4	374.3	536.4

- (1) הרווח (ההפסד) המוצג הינו לפי חלק הקבוצה בתוצאות.
 (2) כולל הרווח ו/או ההפסד של החברות הכלולות של לאומי פרטנרס.

חברות מאוחדות בחו"ל

השקעות הבנק בחברות מאוחדות בחו"ל מסתכמות ב-30 ביוני 2011 בסך 4,052 מיליון ש"ח לעומת 3,986 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010.

התרומה של החברות המאוחדות בחו"ל לרווח הנקי המדווח מפעולות רגילות של הקבוצה במחצית הראשונה של 2011, לאחר קיזוז התאמות מתרגום, הסתכמה ברווח בסך של 66 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כמפורט להלן:

למחצית הראשונה		
2011	2010	
במיליוני ש"ח		
76	65	רווח השלוחות בשקלים (חלק הקבוצה) מפעולות רגילות
(28)	(37)	הפרשי שער בגין ההשקעה
48	28	סך הכל
18	28	הפרשי שער בגין עלות מקורות המימון נטו, לאחר מס
66	56	סה"כ תרומת השלוחות (לאחר קיזוז השפעת הפרשי שער בגין מקורות המימון נטו)

דוח הדירקטוריון

להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בחו"ל לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (*)	
לתקופה שהסתיימה ב-30 ביוני			
שיעור השינוי	2010	2011	2010
%	במיליוני ש"ח		%
-	52.2	(8.6)	4.4
לאומי ארה"ב (B.L.C)			-
+	17.9	42.7	6.0
לאומי בריטניה			14.5
+	6.3	25.1	2.2
לאומי שוויץ			7.5
+	3.4	10.4	6.7
לאומי לוקסמבורג			19.3
+	4.4	8.0	9.5
לאומי רי			21.8
+	(28.4)	(10.6)	-
לאומי רומניה			-
-	(0.5)	(2.0)	-
אחרות			-
17.5	55.3	65.0	2.6
סך כל החברות המאוחדות בחו"ל			3.2

(*) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס בסך 18 מיליון ש"ח (28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010). להלן חלק מהסכומים שקוזזו:

לאומי ארה"ב (57.7) מיליון ש"ח ב-2011 לעומת 41.5 מיליון ש"ח ב-2010.

לאומי בריטניה (2.4) מיליון ש"ח ב-2011 לעומת 18.3) מיליון ש"ח ב-2010.

לאומי שוויץ 31.8 מיליון ש"ח ב-2011 לעומת 7.8) מיליון ש"ח ב-2010.

לאומי רומניה 9.3 מיליון ש"ח ב-2011 לעומת 35.5) מיליון ש"ח ב-2010.

הגידול בתרומה לרווח נובעת בעיקר מהשפעת הייסוף בשער השקל לעומת הדולר ופיחות לעומת רוב המטבעות. השפעת הפרשי השער היתה בהקטנת הרווח בסך 28 מיליון ש"ח לפני מס במחצית הראשונה של השנה לעומת הקטנה גדולה יותר של הרווח לפני מס בסך 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המימון נטו לאחר מס שנגרמו בבנק וקוזזו חלק מהפרשי שער אלה הסתכמו בכ-18 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של השנה לעומת הכנסה בסך של 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט הרווח הנקי (הפסד) של השלוחות בחו"ל כפי שדווח על ידן:

לשישה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני	
השינוי	2010
%	במיליונים
(27.3)	8.8
בנק לאומי ארה"ב (BLC) - דולר	6.4
2.5	9.5
מזה: בנק לאומי ארה"ב - דולר	9.7
66.7	4.8
בנק לאומי בריטניה - ליש"ט	8.0
(21.4)	4.2
בנק לאומי שוויץ - פר"ש	3.3
5.9	1.7
בנק לאומי לוקסמבורג - אירו	1.8
+	1.1
לאומי רי - דולר	2.3
-	(8.0)
רומניה - רון	(11.7)
13.9	20.8
סה"כ בתרגום לדולר	23.7

* 1 רון = 1.1672 ש"ח.

דוח הדירקטוריון

הרווח הנומינלי של החברות המאוחדות בחו"ל כפי שדווח על ידן הסתכם במחצית הראשונה של 2011 בסך 23.7 מיליון דולר לעומת 20.8 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 13.9%.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

השקעות הקבוצה בחברות כלולות מסתכמות ב-30 ביוני 2011 בסך 2,159 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,924 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010.

התרומה לרווח הנקי במחצית הראשונה של שנת 2011 היתה רווח של 30 מיליון ש"ח לעומת רווח של 202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מהירידה ברווחי החברה לישראל וכן ממכירת מניות חברת פז חברת נפט בע"מ ביוני 2010.

**פעילות חוץ
בנקאית של חברות
כלולות**

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הכספי לשנת 2010 (עמודים 253-202) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי שלעיל.

1. כללי

בחודשים האחרונים, ובפרט ביולי-אוגוסט, חלה עליה בסביבת הסיכון לנוכח משבר החובות של מדינות באירופה, הורדת הדירוג של ארה"ב, המחאה החברתית בישראל והמצב הגיאופוליטי באזור. כל אלה פעלו להגדלת התנודתיות בשווקים הפיננסיים בעולם ובישראל ולהערכות כי הצמיחה העולמית תתמתן.

קבוצת לאומי מוכנה לעמידה בתרחישים בדרגות חומרה שונות, בהיבט הניזילות ובהיבט ההון. בתקופה האחרונה פעלה ההנהלה לצמצום חלק מהחשיפות. כמו כן, עודכנו ההערכות בדבר ההשפעה שעלולה להיות לתרחישים בדרגות חומרה שונות על הבנק והקבוצה במטרה לוודא כי אלה עומדים במגבלות תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון.

הנהלת הבנק מקיימת באופן שוטף דיונים בחשיפות העוללות לנבוע מהמצב בשווקים ומבצעת מעקב צמוד אחר הלקוחות הרגישים למצב בשוק ההון ואחר המצב הגיאופוליטי. ההערכה הנוכחית של הנהלת הבנק הינה כי לא קיימות חשיפות אשראי היוצרות סיכון מהותי לבנק.

מינוי "מנהל סיכונים ראשי" וגיבוש מבנה פונקצית ניהול הסיכונים

לאחר פרסום הנוסח הסופי והמחייב של חוזר המפקח על הבנקים, מינה הבנק מנהלת סיכונים ראשית, והעביר למפקח על הבנקים בסוף 2010 את מבנה פונקצית ניהול הסיכונים שגובשה, ואת הפעילויות והסמכויות שבתחום אחריותה. לפרטים ראה פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם בדוח הכספי לשנת 2010 עמוד 202.

במהלך הרבעון השני הועברה האחריות על ניהול הסיכונים הקבוצתי בסיכונים אשראי, שוק ותפעול, לידי מנהלת הסיכונים הראשית. וועדות ניהול הסיכונים החלו לפעול במתכונתן החדשה בראשותה.

תאבון הסיכון של הבנק

תאבון הסיכון משקף את רמת החשיפה לסיכון שהקבוצה מוכנה לשאת על מנת להשיג את יעדיה העסקיים ואת התשואה לבעלי המניות. תאבון הסיכון שהוגדר על-ידי דירקטוריון לאומי כולל הצהרות איכותיות המנחות את פעילות הקבוצה והאסטרטגיה שלה והגדרות כמותיות המתייחסות לכמה מימדים: התשואה להון שהבנק שואף להשיג לאורך זמן, יחסי ההון שהבנק יחזיק בזמני עסקים רגילים ובעת התממשות תרחישי קיצון, הפסדים שהבנק נכון לספוג בתרחישים ברמות חומרה שונות, ויחסים פיננסיים שונים – ביניהם יחסי ניזילות, מינוף פיננסי ועוד. תאבון הסיכון מאושר על ידי ההנהלה והדירקטוריון אחת לשנה והוא משקף את שמרנותה של קבוצת לאומי ואת מטרתה להיות קבוצה עם רווחיות יציבה והגבוהה במערכת הבנקאית לאורך זמן.

בק"ע שינויים בסביבה המקרו כלכלית בחודשים יולי-אוגוסט 2011 ראה להלן בעמודים 17-11.

2. סיכונים שוק וניזילות

האסטרטגיה בניהול סיכונים השוק והניזילות

התוצאות העסקיות, השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, ההון, תזרימי המזומנים וערך הבנק חשובים לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשיערי החליפין, במדד המחירים, במחירי ניירות ערך בארץ ובח"ל ובמדדים כלכליים נוספים.

דוח הדירקטוריון

מדיניות ניהול סיכונים השוק נועדה מחד, לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והנזקים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים והגבלתם, וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק. כל זאת בהתחשב בהיקף הפעילות, במגבלות ובעלויות של פעולות החיסוי, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם, בהנחיות ובדרישות של בנק ישראל, ובהתפתחויות החלות בעולם בנושא המדידות ושיטות הניהול של הסיכונים והתאמתן לצרכי הקבוצה והבנק.

הבנק מנהל באופן דינאמי את החשיפות לסיכונים שוק.

מדיניות ניהול סיכונים השוק כוללת קביעת מגבלות על החשיפות הפיננסיות. מגבלות אלו נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים. מערכת המגבלות תוחמת את השפעת החשיפה על הערך הנוכחי הכלכלי, הרווח החשבונאי ומצב הנוזלות, לשינויים בלתי צפויים בגורמי הסיכון השונים כגון שיעורי הריבית, המדד, שערי חליפין, וכיו"ב.

ניהול סיכונים השוק ברמת הקבוצה מבוצע ברמה הכוללת הן את התיק הבנקאי והן את התיק המסחרי כאחד. יחד עם זאת, לבנק מגבלות ספציפיות לתיקים המסחריים ולכל אחת מחברות הבנות.

המגבלות ברמת הדירקטוריון הותאמו לתאבון הסיכון של הבנק לאור היעדים לשנת 2011, ובמטרה לנהל באופן יעיל את ההון והכריות הנדרשות לפי באזל 2 כנגד סיכונים שוק. המגבלות שנקבעו ברמת הקבוצה כוללות את כל חברות הבנות בארץ ובחו"ל. חברות הבנות בחו"ל קובעות מדיניות לניהול סיכונים שוק בתיאום עם הבנק בארץ כאשר מסגרות החשיפה לסיכונים שוק נקבעות במתכונת אחידה שנקבעה על ידי הבנק ומאושרות על ידי מנהל סיכונים השוק של הבנק.

הבנק מיישם את הוראת המפקח על הבנקים, נוהל בנקאי תקין מס' 339, בנושא ניהול סיכונים השוק של הקבוצה. ההוראה קובעת עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים והפיקוח על סיכונים אלה.

המידע על מצב החשיפות מתקבל מהחברות הבנות אחת לחודש או לפי דרישה, ומובא בחשבון בניהול הכולל של החשיפות בקבוצה.

להלן דרישות ההון בגין סיכונים השוק נדבך 1 בלבד* (טבלה 10 באזל 2):

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
			במיליוני ש"ח
			דרישות ההון בגין
		561	סיכונים ריבית
742	533		
		50	סיכון מחירי מניות
20	24		
		101	סיכון שער חליפין
97	84		
		79	אופציות
100	53		
959	694	791	סך דרישת ההון בגין סיכונים שוק

* לפי הגישה הסטנדרטית בנוסף מחושבות כריות הון בגין נדבך 2.

3. הסיכונים העיקריים בסיכונים השוק:

3.1 החשיפה בסיס

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שהשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד, מוגדרת כחשיפת בסיס. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה.

דוח הדירקטוריון

ההון החשוף ברמת הבנק כולל את ההון ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות, למעט ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר ממומנות ממקורות במטבע חוץ ולכן אינן מנוכות מההון. ברמת הקבוצה, ההון החשוף כולל את ההון ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות כלולות.

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק היא לנהל באופן מבוקר את הסיכונים הנובעים מחשיפת הבסיס במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון ולקבוע באופן שוטף ועדכני את מידת החשיפה בכל מגזר הצמדה בהתאם לתחזיות הכלכליות על התפתחות שוקי ההון והכספים וכן השינויים במחירים - אינפלציה והמחירים היחסיים הצפויים במגזרים השונים.

מגבלות החשיפה שאושרו על ידי הדירקטוריון, נקבעות על פי שיקולי תשואה צפויה וסיכון ומחולקות בין: חדרי המסחר, ALM וחברות הבנות. פוזיציות ה-ALM וחדרי המסחר מנוהלות באופן שוטף ויומיומי, כאשר יש להן מגבלות נוספות ברמת הסיכון, המכשיר וסוג הפעילות.

לצורך הניהול והדיווח השוטף מבוצעים שינויים מסוימים המביאים בחשבון את הגישה הכלכלית של הבנק לסיכונים בסיס, בשונה מהגישה החשבונאית.

הבנק נוקט גישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס. בהתאם לכך, לא נצמדים באופן מוחלט לסייג החשבונאי כמוצג בביאור של נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, כי אם מבצעים התאמות תוך התחשבות במהות הכלכלית. הבנק, מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר העקביות שנוצרת לעיתים במטרה לגדר את ההשפעות על הרווח החשבונאי המדווח.

מצב החשיפה בבסיס, המחושב בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, מוצג בביאור 5 לדוחות הכספיים.

חברות הבנות בחו"ל ובארץ שומרות בדרך כלל על איזון מטבעי בין הנכסים לבין ההתחייבויות, וההון הפנוי שלהן מושקע במטבע המקומי. חברות אלו מנהלות חשיפות בסיס בהיקפים נמוכים, על בסיס המדיניות המעוגנת בהחלטות הדירקטוריונים, ובתאום עם הבנק בארץ.

להלן החשיפה הכלכלית בפועל ברמת הקבוצה, ובהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון. הנתונים מוצגים במונחים של אחוז מההון החשוף:

החשיפה בפועל (%)		המגבלות המאושרות	
31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	עודף או (גרעון) מקסימליים
8.6	3.4	3.7	לא צמוד (45%-45%)
8.2	(3.4)	(3.8)	צמוד מדד (30%-30%)
0.4	-	0.1	מטבע חוץ* (15%-15%)

* בנוסף לבנק ולחברות הבנות מגבלות על החשיפה המרבית בכל מטבע ומטבע.

במהלך המחצית הראשונה של 2011 העודף המדדי הממוצע עמד על כ-6.9% מההון החשוף. שיעור זה נע במהלך התקופה בין 16.7% ל-3.9% למגזר המט"ח והצמוד מט"ח נותר הון בשיעור נמוך יחסית, ולכן ההשפעה של שינוי בשערי החליפין על הרווח לפני מס אינה מהותית.

לשינויים בשער החליפין השפעה על שיעור המס האפקטיבי הואיל והפרשי שער בגין ההשקעות בחו"ל אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון, ומכאן חוסר הסימטריה בגין הפרשי השער. בכפוף לשיעורי השינויים בשערי

דוח הדירקטוריון

החליפין של המטבעות השונים ביחס לשקל ובהתחשב בהיקף ההשקעות בחו"ל עשויה להיות לכך השפעה מהותית על ההפרשה למס. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל.

כנגד ההכנסות הצפויות במטבע חוץ נטו בוצעה בראשית 2011 פעולת חיסוי להגנה בפני שינויים בשערי החליפין במטבעות השונים.

במחצית הראשונה של 2011, עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים ליום 30 ביוני 2011. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על הון הבנק וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים:

דולר	אירו	ליש"ט	פרי"ש	יין	
במיליוני ש"ח					
(6)	12	14	11	12	עלייה של 5% בשע"ח
(22)	21	25	14	(5)	עלייה של 10% בשע"ח
-	(26)	(9)	(13)	(19)	ירידה של 5% בשע"ח
(4)	(38)	(17)	(19)	(34)	ירידה של 10% בשע"ח

3.2. החשיפה לריבית

החשיפה לסיכון בגין השינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפירעון ו/או מועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות, המוקדם מביניהם, בכל אחד מהמגזרים. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים להתחייבויות בתקופות עתידיות, ומתבצעת השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון בכל מגזר. בנוסף בכל מגזר, נמדדת החשיפה לשינויים בריבית אשר מתייחסת לשחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי¹ ושל הרווח החשבונאי השנתי כתוצאה משינוי עקומי התשואות בכל אחד מהמגזרים.

נכון ל-30 ביוני 2011, החשיפה של השווי הכלכלי במגזר הצמוד למדד הייתה לירידת ריבית. במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הינם בריבית קבועה ולטווחים בינוניים וארוכים. החשיפה נובעת ברובה מכתבי התחייבויות נדחים (המשמשים כהון משני ברמת הקבוצה) אשר הונפקו לתקופות ארוכות.

במגזר השקלי הלא צמוד החשיפה של השווי הכלכלי הייתה לעליית ריבית. במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הינם לטווח קצר או בריבית משתנה. החשיפות לטווח בינוני וארוך נובעות מתיק ניירות הערך ומתיק הנגזרים החוף-מאזני.

במגזר המט"ח, החשיפה נמוכה יותר שכן עיקר הפעילות היא בריבית משתנה.

החשיפה לשינוי בלתי צפוי בשיעור של 1% בריבית לכל התקופות נמדדת בכל אחד מהמגזרים בנפרד וגם לכל המגזרים ביחד.

- השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי - ההפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים השקליים בתשואות אג"ח ממשלתיות ואת התזרימים המטחיים בליבור.

¹ השווי הכלכלי של ההון מוגדר כהפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים השקליים בעקום אשראי תשואות אג"ח שיקליות ואת התזרימים המטחיים בליבור.

דוח הדירקטוריון

- השחיקה הפוטנציאלית של הרווח החשבונאי השנתי – ההפרש בשווי העסקות המשוערות במחירי שוק (מכשירים נגזרים ותיקים מסחריים), כתוצאה משינוי הריבית וכן פריטים מאזניים (הלוואות ופיקדונות) הנפרעים במהלך השנה והממוחזרים מחדש בריביות החדשות.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. להלן הנחות העיקריות:

- במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי שבירות ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון. האומדן נגזר מהתנהגות הלקוחות בעבר.
- על פי הניסיון שנצבר קיימת יתרת זכות בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית, בסכום יציב לאורך זמן. לכן לצורך מדידה וניהול החשיפה בריבית, מדיניות הבנק היא להתייחס לחלק מיתרות העו"ש שאינם נושאים ריבית כהתחייבות ארוכה. מדי תקופה נבחן השינוי ביתרת העו"ש שאינם נושאים ריבית, על מנת לקבל החלטה כיצד לפרוס אותם.
- לאומי למשכנתאות - ניהול החשיפות מביא בחשבון הנחות ביחס לפרעונות מוקדמים של הלוואות. ההנחות לגבי ההלוואות הצמודות למדד בריבית קבועה, מסתמכות על מודל סטטיסטי לחיזוי הפרעונות המוקדמים. מודל סטטיסטי זה נבחן באופן שוטף. במקביל החל לאומי למשכנתאות בפיתוח מודל פירעונות כולל לכל מגזרי ההצמדה. פיתוח המודל צפוי להסתיים בסוף שנת 2011 והוא ייטמע במערכות לאומי למשכנתאות במהלך 2012.

3.2.1. החשיפה לריבית ועמידה במגבלות

להלן מצב החשיפה לשינויי הריבית ברמת הקבוצה המחושב על פי כללים חשבונאיים. במחצית הראשונה של 2011 הקבוצה עמדה בכל מגבלות החשיפה לריבית שקבע הדירקטוריון. נתונים מפורטים על החשיפה בריבית ראה להלן בתוספת ב' בסקירת ההנהלה.

31 בדצמבר 2010		30 ביוני 2011			
מט"ח וצמוד	לא מט"ח	מט"ח וצמוד	לא מט"ח	מט"ח וצמוד	לא מט"ח
משך חיים ממוצע (מח"מ) בשנים:					
0.75	3.14	0.76	0.56	3.16	0.82
0.68	3.56	0.68	0.54	3.22	0.77
0.07	(0.42)	0.08	0.02	(0.06)	0.05
1.71	0.60	0.60	1.50	0.49	0.62

(1) כולל עסקאות עתידיות ואופציות, ובהסתמכות על נתוני השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

בחישוב מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי פרעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון, בהתאם למודל האומדן את הפרעונות המוקדמים הצפויים על סמך התנהגות החוסכים. מח"מ סך ההתחייבויות על פי התזרים המקורי של תוכניות החיסכון גבוה יותר ומגיע ל-3.23 שנים, ופער שיעור התשואה הפנימי (להלן - שת"פ), מסתכם ב-0.64%.

בנתונים המוצגים לעיל מובאים בחשבון פרעונות מוקדמים של הלוואות משכנתא מדדיות, בהתאם למודל סטטיסטי האומדן את הפרעונות הצפויים על סמך התנהגות הלוויים בעבר. מח"מ הנכסים לסוף התקופה המדווחת על פי התזרים המקורי שאינם מביא בחשבון פרעונות מוקדמים גבוה יותר ומגיע ל-3.54 שנים, ופער השת"פ מסתכם בכ-0.64%.

בתוספת ב' בסקירת ההנהלה מוצגות יתרות העו"ש לפי הוראות בנק ישראל בפיקדונות עם דרישה עד חודש. לעומת זאת, לצורך החשיפה לריבית, נפרס שיעור מסוים מיתרות העו"ש בשקלים ובמט"ח לתקופות פרעון של עד עשר שנים. זאת בהתאם למודל התנהגות שהנחות הבסיס שלו מתעדכנות באופן שוטף. בהתחשב בהנחות אלה מח"מ ההתחייבויות הינו גבוה יותר ומגיע

דוח הדירקטוריון

בשקלים לא צמודים ל-0.83 שנים ובמט"ח ל-0.58 שנים, וההפרש בשת"פ מגיע ל-2.11% ול-2.06% בהתאמה.

סיכון הריבית מנוהל בהתבסס על הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. במטרה להגביל את סיכוני הריבית אישרו דירקטוריון הבנק והדירקטוריונים של חברות הבנות בארץ ובח"ל, מגבלות על השחיקה הפוטנציאלית המרבית של השווי הכלכלי ושל הרווח החשבונאי כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקומי הריבית.

להלן תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית ברמת הקבוצה (לפני מס ובמיליוני ש"ח):*

השחיקה הפוטנציאלית ברווח השנתי**		השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי		השפעת שינוי מקביל של 1% בעקום התשואות
31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
114	247	665	770	בפועל
500	500	1,100	1,100	המגבלה

* בכיוון הגורם נזק לבנק.
** השחיקה המרבית ברווח השנתי.

במהלך המחצית הראשונה של 2011 השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי נעה בין 817 מיליון ש"ח ל-727 מיליון ש"ח וברוח השנתי נעה בין 247 מיליון ש"ח ל-97 מיליון ש"ח.

במהלך המחצית הראשונה של 2011 עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה לריבית שקבע הדירקטוריון.

בנוסף, מתקיים מעקב ודיווח על החשיפה הפוטנציאלית לשינויים בלתי צפויים בריבית, הנובעים מהתחייבות הבנק לתשלום פנסיה ופיצויים לעובדים פעילים שטרם פרו.

להלן השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לפני השפעת השינויים בריבית, נכון ל-30 ביוני 2011, במיליוני ש"ח:

מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי		מטבע ישראלי			נכסים פיננסיים
אחרים	צמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד מדד	לא צמוד	
13,054	16,961	51,517	61,493	170,367	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
59,255	47,294	245,737	4,177	194,272	נזורים וחוץ מאזניים
9,674	19,334	72,124	51,181	143,018	התחייבויות פיננסיות
63,281	44,798	228,658	12,292	203,543	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
(646)	123	(3,528)	2,197	18,078	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

דוח הדירקטוריון

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת השינויים בריבית ל-30 ביוני 2011, במיליוני ש"ח (טבלה 14 באזל 2):

מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי					
צמוד מט"ח			מטבע ישראלי		
אחרים	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	השינוי בשיעורי הריבית
(663)	129	(3,516)	2,567	17,692	גידול מיידי מקביל של 1%
(648)	124	(3,527)	2,234	18,039	גידול מיידי מקביל של 0.1%
(628)	113	(3,518)	1,785	18,493	קיטון מיידי מקביל של 1%

4. הערך הנתון לסיכון (VAR) Value at Risk

הבנק מנהל את החשיפה לסיכונים השוק באמצעים שונים, כמפורט לעיל, וכן על ידי מודל הסתברותי - מודל ה-VAR בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון הנמדד על ידי ה-VAR מתייחס לנזק הפוטנציאלי מהחזקת כל הפוזיציות המאזניות והחוץ מאזניות, ובכלל זה הפוזיציות של התיקים למסחר, החשופות לסיכונים השוק.

ה-VAR מודד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי כתוצאה משינויים אפשריים במחירי השוק. בפועל הוא מודד את הירידה הצפויה בערך הנוכחי של הנכסים פחות ההתחייבויות בתמהיל הנתון של מבנה התיק, ברמת בטחון נתונה, לתקופה עתידית נתונה, על פי התפלגות סטטיסטית נתונה. חישוב ה-VAR נעשה אחת לחודש ברמת הקבוצה ובתדירות גבוהה יותר ברמת הבנק ועל התיק השקלי למסחר.

חישובי ה-VAR והמגבלות במונחי VAR הינם בשיטה הפרמטרית, ברמת ביטחון של 99%, ולתקופה של החזקת הפוזיציות למשך שבועיים. למודל ה-VAR מספר חולשות. המודל מניח כי המבנה הסטטיסטי של השינויים במחירים (או בריביות) הנצפים בשוק ההון נותן אינדיקציה להתנהגות עתידית של מחירים (או ריביות) אלו. במודל ה-VAR הפרמטרי בו אנו משתמשים קיימת גם הנחה של פונקציות התפלגות רב נורמלית של השינוי בגורמי הסיכון. מדד זה, מהגדרתו מתעלם מהפסדים העלולים להתרחש מעבר לרמת המובהקות (זנב ההתפלגות) הנקובה. המענה ניתן על ידי התבוננות גם בתרחישי קיצון.

על מנת לבחון את תקפות מודל ה-VAR, הבנק מבצע בדיעבד בחינות ברמה יומית (backtesting) על השינוי בפועל של השווי הכלכלי של הבנק בהשוואה לאומדן השינוי כפי שנגזר ממודל ה-VAR. הבחינות שבוצעו עד כה מאשרות את תקפות המודל. כאמור, ה-VAR בבנק נמדד לתקופה של שבועיים ובהסתברות של 99%. הליך ה-backtesting בוחן לאחר תקופה של שבועיים את השינוי התיאורטי בערך הבנק בהנחה כי הפוזיציות לא משתנות והשינויים הם רק במחירי השוק.

במהלך 2011 בוצעו התאמות שונות בשיטת החישוב והבחינה בדיעבד בהתאם לסטנדרט באזל 2.

להלן אומדן ה-VAR ברמת הקבוצה במיליוני ש"ח:

VaR התיקים המשוערכים			VaR השווי הכלכלי		
31 בדצמבר	30 ביוני*	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני*	30 ביוני
2010	2010	2011	2010	2010	2011
43	87	48	183	222	130
400	400	400	600	600	500

* בהתאם לשיטת החישוב הקודמת.

במהלך המחצית הראשונה של 2011 ה-VAR על השווי הכלכלי נע בין 183 מיליון ש"ח לבין 130 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

במחצית הראשונה של 2011 עמדה הקבוצה בכל מגבלות ה-VAR שקבע הדירקטוריון.

5. סיכון הנזילות

"נזילות" מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות כרוכה באי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.

בהתאם להוראת בנק ישראל הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ. מטרת מדיניות זו לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכה והגבלה של ההפסדים שיכולים לבוע מהחשיפה לסיכונים נזילות. עקרונות מדיניות הבנק בתחום ניהול הנזילות אומצו על ידי השלוחות בחו"ל.

האחריות לניהול סיכונים הנזילות בשלוחות חו"ל מוטלת על השלוחות עצמן, תוך התייעצות, תיאום ותמיכה מקצועית של האגף לניהול נכסים והתחייבויות בארץ. בכל אחת משלוחות הבנק בחו"ל מאושרת מדיניות ניהול הנזילות על ידי הדירקטוריון המקומי. מדיניות ניהול הסיכונים של שלוחות חו"ל נקבעת בהתאם למדיניות הקבוצתית ובכפוף להוראות הרגולציה המקומית בכל שלוחה. במסגרת מדיניות זו נקבעות מגבלות, והעמידה במגבלות נבחנת במסגרת הוועדות לניהול סיכונים השוק והנזילות הן בשלוחות חו"ל והן בחברות בארץ.

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות ואחר מדדי סיכון הנזילות. הסיכון מנוהל באמצעות מודל פנימי שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחישים שונים. התרחישים מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל ומצבי קיצון הנוגעים לבנק ולכלל המערכת.

בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות. העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שקיימים יותר נכסים נזילים (דוגמת מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל, תיק אג"ח הניתן למימוש ואשראי החוזי להיפרע) ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות.

שיעור השינוי ביתרת הפיקדונות והאשראי עבור כל תקופת פירעון, בתרחישים שונים, נקבע על פי פרמטרים שונים בהתאם לרמת החומרה של התרחיש. על בסיס שיקול הדעת של הגורמים העסקיים, הנעזרים בנתונים היסטוריים, מוגדרות פונקציות התנהגותיות המביאות בחשבון פרמטרים כגון גודל ומהות הפיקדון לפיהן מחושבים התזרימים הצפויים.

יצוין, כי תרחישי הלחץ חמורים יותר מכל מה שהתנסה בו הבנק בעבר, ולכן הנחות תרחישים אלו בהכרח מבוססות על שיקול הדעת של הגורמים המקצועיים הבכירים בבנק יותר מאשר על נתונים היסטוריים.

במסגרת ההיערכות למצב קיצון גובשה בלאומי תוכנית מגירה הכוללת את האסטרטגיה לניהול משבר נזילות תוך מינוי צוות ניהולי האחראי לטיפול במשבר ולהגדרת התהליכים והצעדים להתמודדות עם המשבר.

בנוסף למודל שתואר לעיל, לאומי מפעיל מערכת מדדים נוספת להתרעה מוקדמת על התפתחויות חריגות ובלתי צפויות בסיכון הנזילות, כלהלן:

- במסגרת הניהול השוטף של הנזילות במט"י ובמט"ח מתבצעת תחזית למצב הנזילות היומית וזאת באמצעות מערכות המידע הקיימות בבנק. בסוף כל יום עסקים נבחן הפער בין הנזילות החזויה לבין הנזילות בפועל. התפלגות הפער משמשת לעדכון המודל ולשיפור איכות חיזוי מצב הנזילות.

דוח הדירקטוריון

- במגזר המט"ח מתבצע גם מעקב אחר שיעור הנכסים הארוכים הממומנים מהתחייבויות קצרות, יחס "ארוך-קצר". יחס זה מותאם מעת לעת בהתאם לנסיבות בשוק.
- במגזרים המט"י והמט"ח, נבחנות המגמות במצב הנזילות (יומי, חודשי וכו') על פני טווח מתמשך, במטרה לעקוב אחר התפתחויות בפיקדונות הציבור, באשראי לציבור ובנזילות ככלל וכן מדידה של סיכון המרווח.

5.1 מצב הנזילות ועמידה במגבלות

בהתאם למתחייב מהוראת בנק ישראל מספר 342, אישר הדירקטוריון את מדיניות ניהול סיכון הנזילות וקבע מגבלות כלהלן: יחס הנזילות צריך להיות גבוה מ-1 ופער הנזילות צריך להיות גבוה מאפס, בכל אחד מהתרחישים בטווח תכנון של יום, שבוע וחודש.

להלן פער הנזילות ויחס הנזילות במט"י ובמט"ח בכל אחד מארבעת סוגי התרחישים שהוגדרו, לתקופת פרעון של חודש נכון ליום 30 ביוני 2011 (ללא השקה בין המגזרים)*:

תרחיש/תקופה	במט"י לחודש		במט"ח לחודש	
	הפער	היחס	הפער	היחס
רגיל	38.2	12.2	15.2	3.5
סטטיסטי	32.4	4.5	11.4	2.2
לחץ בלאומי	18.6	1.5	16.7	1.8
לחץ מערכת	22.2	1.8	21.2	2.5

* לאומי מניח כי במצבי קיצון מגזר המט"ח יכול לסייע במידה ויש בו עודפי נזילות למגזר המט"י ולהיפך.

המדידה לעיל מתייחסת לבנק בלבד וכוללת קו גיבוי ללאומי רומניה בסך של 50 מיליון דולר וללאומי בריטניה בסך של עד 120 מיליון פאונד ולאומי למשכנתאות 300 מיליון ש"ח.

במחצית הראשונה של 2011 עמד הבנק במגבלות הנזילות שנקבעו.

5.2 טיוטת בנק ישראל לתיקון הוראה 342 בנושא ניהול סיכונים נזילות

במאי 2011, פרסם בנק ישראל טיוטה לתיקון הוראה 342 בנושא ניהול סיכון נזילות. הטיטה מהווה אבן דרך באימוץ הוראות הרגולציה הבינלאומית בנושא הנזילות, שהתפתחו על רקע המשבר בשנים 2008 ו-2009. מטרת עדכון ההוראה, הינה להתחיל ולאמץ באופן הדרגתי את הנחיות באזל 3 לניהול סיכונים הנזילות ובמרכזן הגדרת יחסים מינימאליים בין הנכסים הנזילים לבין ההתחייבויות אשר מוערך כי יתמשו תוך פרק זמן מוגדר. בפרט, מדובר בהגדרת יחס נזילות מזערי לתקופה של חודש (LCR - Liquidity Coverage Ratio) ובהגדרת יחס מימון יציב לתקופה של שנה (NSFR - Net Stable Funding Ratio).

הבנק בוחן את השלכותיה של טיוטת ההוראה ואת אופן ההיערכות הנדרש לצורך יישומה.

6. סיכון אשראי

פירוט החשיפה והתייחסות לניהול סיכונים האשראי ראה בדוח השנתי לשנת 2010 עמודים 208-223.

אחת לשנה מעודכן ומאושר מסמך מדיניות האשראי של הבנק בדירקטוריון. המסמך מתווה מדיניות לפעילות הבנק בארץ, למעט בתחומים מסוימים בהם המדיניות הינה ברמת קבוצת לאומי כולה. מדיניות האשראי של הבנק מהווה נדבך מרכזי בניהול האשראי ונבנית על בסיס תאבון הסיכון של קבוצת לאומי בתחום האשראי.

דוח הדירקטוריון

העקרונות המרכזיים של מסמך מדיניות האשראי מועברים לידיעת חברות הבנות בארץ ובח"ל. המסמך מהווה קו מנחה לגבי מדיניות האשראי הנהוגה אצלן. כל אחת מחברות הבנות מגדירה מדיניות אשראי עצמאית המאושרת על ידי הגורמים המוסמכים אצלה ומועברת לידיעת הנהלתה.

במהלך הרבעון השני אושרה לראשונה מדיניות האשראי הקבוצתית לאשראי המסחרי, המתווה מדיניות אשראי מסחרי לבנק לאומי בישראל ולשלוחות הבנק בארה"ב, באנגליה וברומניה. המסמך הינו "מסמך על" שיהווה מסגרת לבנק ולשלוחותיו.

מדיניות האשראי של הבנק מתבססת על פיזור הסיכונים וניהולם המבוקר. הדבר בא לביטוי בביזור תיק האשראי של הבנק בין ענפי המשק השונים ועל פני מספר רב של לווים. כממלא תפקיד מרכזי במימון המשק הישראלי, נוקט הבנק באסטרטגיה של מעורבות במגזרי הפעילות העיקריים במשק, ומעמיד אשראי למגזרים היצרניים והמסחריים לסוגיהם השונים, למגזר הציבורי לגווניו, ללוים פרטיים ולמשקי בית.

ניהול תיק האשראי בבנק מחייב, בין היתר, קיום הערכה כמותית של רמת הסיכון של הלוים. ליישום מטרה זו נבנים בבנק מודלים ומערכות ממוכנות לתמיכה בתהליך בחינת רמת הסיכון של הלווה, תוחלת ההפסד והתמורה הנדרשת בגין סיכונים אלו.

הבנק נמצא במהלך להקמת מערכת מתקדמת לניהול תיק האשראי שמטרתה לשדרג את יכולותיו לשלוט בסיכונים, ובמיוחד בסיכוני ריכוזיות שונים, לנהל מגבלות על גורמי הסיכון בתחום האשראי, לכוון את הפעילות במטרה לשפר את יחסי התשואה לסיכון וכן לאפשר תמחור נכון יותר של סיכוני האשראי.

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק בישראל, נקבעו עקרונות וכללים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי של הבנק, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. עקרונות וכללים אלה מתייחסים הן ללקוח הבודד וקבוצות לווים והן לרמה של ענפי המשק ומגזרי פעילות.

דירקטוריון הבנק מאשר את מדיניות האשראי של הבנק ואת המגבלות הוולונטריות, ובכלל זה את המגבלות לענפי המשק.

כפי שפורט בדוח השנתי לשנת 2010, במסגרת השינויים במבנה ניהול הסיכונים בלאומי והקמת החטיבה לניהול סיכונים, מונתה מנהלת סיכוני אשראי ראשית הכפופה למנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. החטיבה לניהול סיכונים מובילה את ניהול הסיכונים ברמת התיק ובכלל זאת, הערכת פרופיל סיכון של תיק האשראי הכולל ולפי תתי סיכונים בצורה צופה פני עתיד, גיבוש מדיניות הסיכון, פיתוח ושדרוג מודלים לניהול ותמחור סיכוני אשראי והערכת הסיכון בתוכנית העבודה של החטיבות העסקיות. החטיבות העסקיות תמשכנה להוביל את ניהול ובקרת הסיכונים ברמת העסקה הבודדת והפרויקט הספציפי מתוך קרבתן ללקוח ולשטח, ובשותפות של החטיבה לניהול סיכונים בזמן אמת, בעיקר בעסקות ובפרויקטים הגדולים ברמת הבנק.

הפרשה להפסדי אשראי וסווג חובות בעייתיים-

כחלק מהאמצעים שמפעיל הבנק לניהול סיכוני האשראי, קיימת מתודולוגיה לאיתור וזיהוי חובות בעייתיים, והבנק מיישמה בכל קווי העסקים. המתודולוגיה כוללת תהליך עבודה רבעוני מובנה, שבמסגרתו נערכת סריקה יסודית של תיק האשראי, תוך שימוש במספר קריטריונים המהווים התראה מוקדמת להפיכתו של חוב לבעייתי. תהליך הסריקה מסתיים בריכוז רשימה דינמית של לקוחות בעלי רגישות מיוחדת המהווה את הבסיס לאיתור החובות הבעייתיים של הבנק.

בחטיבה העסקית, המטפלת בלקוחות הגדולים של הבנק, וכן בחטיבה לבנקאות מסחרית המטפלת בחברות העסקיות הבינוניות, מתבצעים, בנוסף, תהליכי בקרת אשראי רבעוניים, בהם

דוח הדירקטוריון

נבחנים גם לווים שדירוג הסיכון שלהם טוב יותר מזה המחייב הכללה באוכלוסיית הלקוחות המוגדרים כבעלי רגישות מיוחדת כנ"ל. אחת לרביע מתקיים דיון בוועדת חובות מסופקים של הבנק בראשות המנכ"ל הראשי, בהפרשות הנדרשות לרביע וכן בהמלצות לסיווג חובות בעייתיים. כמו כן, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, מתקיימים בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון דיונים בהפרשות להפסדי אשראי ובסיווג חובות בעייתיים.

תהליך הבקרה והדיונים בהפרשות ובסיווג חובות בעייתיים המתקיימים בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון, מסתיים בקבלת החלטות סופיות על סיווג או ביצוע הפרשה ודיווח למערכות הממוכנות ולחטיבת החשבונאות.

כפי שפורט בדוח השנתי לשנת 2010, החל מיום 1 בינואר 2011 פועל הבנק על פי ההוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ההוראה מתאימה את כללי הדיווח החלים על התאגידים הבנקאיים בישראל בנושא זה לאלו החלים על בנקים בארה"ב והיא מבוססת, בין היתר, על תקני החשבונאות המקובלים בארה"ב והוראות הרשות לניירות ערך בארה"ב המתייחסות לבנקים.

דגשים בניהול סיכוני אשראי

לנוכח אי הוודאות ביחס להתפתחויות הצפויות במגזר הנדל"ן ולאור היקפו של המימון המועמד למגזר זה בתיק האשראי של הבנק, ננקטת גישה זהירה ומעקב צמוד באשר לחשיפה לתחום זה.

הבנק פועל באופן שוטף לזיהוי לווים ומגזרי אוכלוסיות רגישים ומקיים באופן שוטף מעקב הדוק אחר השפעת השחיקה והחשיפות שנוצרו אצל הלווים הרלוונטיים.

הבנק מבצע בתדירות שוטפת בדיקה ועדכון דירוג הסיכון והתאמתו למצב הלווה, תוך שימת דגש על לקוחות החשופים לענפי משק מסוימים בארץ ובעולם וכן בזיקה לאזורים גיאוגרפיים שהושפעו במיוחד. כמו כן הבנק ממשיך ופועל לאיתור ולתיקון ליקויים במסמכי אשראי וביטחונות.

לצורך ניהול תיק האשראי של הבנק כמכלול, פועל **בחטיבה לניהול סיכונים ענף ניהול תיק האשראי**, במטרה ליצור שקיפות במבנה תיק האשראי בהתאם לרמות ולגורמי הסיכון של התיק, לקבוע מגבלות פנימיות על תיק האשראי בחתכים שונים (דוגמת מגבלות על ענפי משק) ולבחון ההשפעה של עסקאות גדולות חדשות על מבנה וסיכון תיק האשראי. הענף עוסק בבניית כלים להערכת ביצועי תיק האשראי של הבנק במונחי תשואה מול סיכון, גיבוש המלצות למבנה תיק האשראי הרצוי וכן המלצה על ביצוע עסקות/ פעולות לשיפור מבנה וסיכון התיק. זאת, במטרה לאפשר ניהול אקטיבי של תיק האשראי, שיביא לשיפור בסדרי העדיפויות בהקצאת ההון.

דוח הדירקטוריון

להלן נתונים מסוימים בקשר עם חשיפות וסיכוני אשראי:

1. החשיפה והניהול של סיכוני האשראי לציבור

חשיפות סיכון אשראי לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (טבלה 4 (ב) - באזל 2):

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
חשיפות סיכון אשראי ברוטו ממוצעות			חשיפות סיכון אשראי ברוטו			סוג חשיפת אשראי
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
252,255	249,537	268,079	252,759	258,344	276,458	אשראי
42,935	42,352	37,703	45,448	39,550	30,071	אג"ח
12,966	12,803	13,531	12,868	12,400	14,317	אחרים
ערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות			ערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות			
104,158	98,877	110,130	107,258	108,678	113,388	
עסקאות במכשירים פיננסיים נזורים			עסקאות במכשירים פיננסיים נזורים			
12,194	10,408	13,948	13,852	13,168	13,888	
424,508	413,977	443,391	432,185	432,140	448,122	סך הכל

סיכון אשראי בהתאם לגישה הסטנדרטית (טבלה 5 - באזל 2):*

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו על פי משקל הסיכון, תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי, לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין בטחונות מוכרים.

סכום החשיפה לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

30 ביוני 2011										
חשיפת אשראי	ניכוי	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח										
49,525	-	-	-	41	-	292	-	2,940	46,252	חובות של ריבונותיות
6,301	-	-	7	-	-	3,228	-	3,066	-	חובות של ישויות סקטור ציבורי
26,113	-	-	5	503	-	3,681	-	21,924	-	חובות של תאגידים בנקאיים
199,856	-	-	4,337	190,822	-	4,086	-	611	-	חובות של תאגידים
19,698	-	-	711	18,987	-	-	-	-	-	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
52,789	-	-	125	156	52,508	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
17,588	-	-	86	313	17,189	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
60,768	-	-	175	3,691	17,784	-	39,118	-	-	משכנתאות לדירור
1,167	54	-	-	84	-	143	-	886	-	איגוח
14,317	-	-	386	11,742	-	-	-	-	2,189	נכסים אחרים
448,122	54	-	5,832	226,339	87,481	11,430	39,118	29,427	48,441	סך הכל

דוח הדירקטוריון

סכום החשיפה לאחר קיזוז הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

30 ביוני 2011										
חשיפת	ניכוי	מאהון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
אשראי	אשראי	ברוטו (1)								
במיליוני ש"ח										
חובות של ריבונות		49,526	-	-	41	-	292	-	2,941	46,252
חובות של ישויות										
סקטור ציבורי		6,299	-	-	7	-	3,227	-	3,065	-
חובות של תאגידים										
בנקאיים		26,113	-	-	5	502	-	3,681	-	21,925
חובות של תאגידים		197,197	-	-	4,236	188,264	-	4,086	-	611
חובות בבטחון נדל"ן										
מסחרי		19,453	-	-	673	18,780	-	-	-	-
חשיפות קמעונאיות										
ליחידים		52,337	-	-	122	95	52,120	-	-	-
הלוואות לעסקים										
קטנים		17,237	-	-	84	130	17,023	-	-	-
משכנתאות לדיור		60,207	-	-	164	3,274	17,734	-	39,035	-
איגוח		1,167	54	-	-	84	-	143	-	886
נכסים אחרים		14,317	-	-	386	11,742	-	-	-	2,189
סך הכל		443,853	54	-	5,677	222,912	86,877	11,429	39,035	29,428

סכום החשיפה לאחר קיזוז הוצאות בגין הפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי **

30 ביוני 2011										
חשיפת	ניכוי	מאהון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
אשראי	אשראי	ברוטו (1)								
במיליוני ש"ח										
חובות של ריבונות		51,601	-	-	41	-	292	-	3,009	48,259
חובות של ישויות										
סקטור ציבורי		4,290	-	-	7	-	3,225	-	1,058	-
חובות של תאגידים										
בנקאיים		26,376	-	-	5	452	-	3,853	-	22,066
חובות של תאגידים		186,443	-	-	4,130	177,626	-	4,076	-	611
חובות בבטחון נדל"ן										
מסחרי		18,730	-	-	673	18,057	-	-	-	-
חשיפות קמעונאיות										
ליחידים		49,916	-	-	119	94	49,703	-	-	-
הלוואות לעסקים										
קטנים		15,320	-	-	83	128	15,109	-	-	-
משכנתאות לדיור		60,090	-	-	164	3,262	17,632	-	39,032	-
איגוח		1,167	54	-	-	84	-	143	-	886
נכסים אחרים		14,317	-	-	386	11,742	-	-	-	2,189
סך הכל		428,250	54	-	5,567	211,486	82,444	11,589	39,032	27,630

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות באול 2 (לדוגמה שקלול מסגרות לא מנוצלות).

* ראה פירוט בטבלאות (ב) ו-4(ד) שלהלן.

** הפחתה בסיכון האשראי מבטאת סיווג של משקל הסיכון הסופי בין השעורים השונים.

דוח הדירקטוריון

סכום החשיפה לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

30 ביוני 2010													
חשיפת	ניכוי	אשראי	מההון	ברוטו (1)	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	350%	
במיליוני ש"ח													
חובות של ריבונות	49,862	3,088	-	107	-	614	-	-	-	-	-	-	53,671
חובות של ישויות	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סקטור ציבורי	-	5,338	-	3,397	-	6	-	7	-	-	-	-	8,748
חובות של תאגידים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
בנקאיים	-	15,024	-	18,141	-	445	-	31	-	-	-	-	33,641
חובות של תאגידים	-	113	-	2,525	-	173,182	-	6,086	-	-	-	-	181,906
חובות בבטחון נדל"ן	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
מסחרי	-	-	-	-	-	17,762	-	1,422	-	-	-	-	19,184
חשיפות קמעונאיות	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ליחידים	-	-	-	-	-	49,855	-	57	-	-	1,120	-	51,032
הלוואות לעסקים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
קטנים	-	-	-	-	-	15,824	-	225	-	816	-	-	16,865
משכנתאות לדיור	-	-	-	-	-	15,537	-	1,039	-	214	-	-	53,556
איגוח	-	655	-	233	-	161	-	51	-	37	-	-	1,137
נכסים אחרים	2,222	-	-	-	-	9,834	-	344	-	-	-	-	12,400
סך הכל	52,084	24,218	36,766	24,403	81,216	203,325	10,040	51	37	432,140			

סכום החשיפה לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי **

30 ביוני 2010													
חשיפת	ניכוי	אשראי	מההון	ברוטו (1)	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	350%	
במיליוני ש"ח													
חובות של ריבונות	53,029	3,088	-	107	-	614	-	-	-	-	-	-	56,838
חובות של ישויות	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סקטור ציבורי	-	2,174	-	3,386	-	6	-	7	-	-	-	-	5,573
חובות של תאגידים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
בנקאיים	-	15,240	-	19,025	-	445	-	31	-	-	-	-	34,741
חובות של תאגידים	-	113	-	2,524	-	163,299	-	5,596	-	-	-	-	171,532
חובות בבטחון נדל"ן	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
מסחרי	-	-	-	-	-	16,733	-	1,413	-	-	-	-	18,146
חשיפות קמעונאיות	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ליחידים	-	-	-	-	-	47,912	-	57	-	-	1,051	-	49,020
הלוואות לעסקים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
קטנים	-	-	-	-	-	14,385	-	222	-	724	-	-	15,331
משכנתאות לדיור	-	-	-	-	-	15,464	-	1,025	-	213	-	-	53,465
איגוח	-	655	-	233	-	161	-	51	-	37	-	-	1,137
נכסים אחרים	2,222	-	-	-	-	9,834	-	344	-	-	-	-	12,400
סך הכל	55,251	21,270	36,763	25,275	77,761	192,396	9,379	51	37	418,183			

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה שקלול מסגרות לא מנוצלות).

* ראה פירוט בטבלאות 4(ב) ו-4(ד) שלהלן.

** הפחתה בסיכון האשראי מבטאת סיווג של משקל הסיכון הסופי בין השעורים השונים.

דוח הדירקטוריון

סכום החשיפה לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

31 בדצמבר 2010											
חשיפת	ניכוי	אשראי	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
ברוטו (1)	מההון										במיליוני ש"ח
51,196	-	-	-	-	184	-	231	-	2,805	47,976	חובות של ריבונותיות
											חובות של ישויות
6,808	-	-	20	-	-	-	3,307	-	3,481	-	סקטור ציבורי
											חובות של תאגידים
24,633	-	-	11	554	-	-	3,973	-	20,095	-	בנקאיים
189,133	-	-	9,514	172,485	-	-	6,286	-	848	-	חובות של תאגידים
											חובות בבטחון נדל"ן
19,916	-	-	1,036	18,880	-	-	-	-	-	-	מסחרי
											חשיפות קמעונאיות
52,313	-	-	905	124	51,284	-	-	-	-	-	ליחידים
											הלוואות לעסקים
16,245	-	-	664	115	15,466	-	-	-	-	-	קטנים
58,136	-	-	210	1,920	17,749	-	-	38,257	-	-	משכנתאות לדיור
937	214	-	-	111	-	110	-	502	-	-	איגוח
12,868	-	-	368	10,402	-	-	-	-	-	2,098	נכסים אחרים
432,185	214	-	12,728	204,775	84,499	13,907	38,257	27,731	50,074	-	סך הכל

סכום החשיפה לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי **

31 בדצמבר 2010											
חשיפת	ניכוי	אשראי	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
ברוטו	מההון										במיליוני ש"ח
53,501	-	-	-	-	184	-	230	-	2,816	50,271	חובות של ריבונותיות
											חובות של ישויות
4,534	-	-	20	-	-	-	3,299	-	1,215	-	סקטור ציבורי
											חובות של תאגידים
24,936	-	-	11	554	-	-	4,087	-	20,284	-	בנקאיים
178,146	-	-	9,058	161,954	-	-	6,286	-	848	-	חובות של תאגידים
											חובות בבטחון נדל"ן
18,815	-	-	1,021	17,794	-	-	-	-	-	-	מסחרי
											חשיפות קמעונאיות
49,573	-	-	832	124	48,617	-	-	-	-	-	ליחידים
											הלוואות לעסקים
14,500	-	-	585	113	13,802	-	-	-	-	-	קטנים
58,009	-	-	207	1,910	17,642	-	-	38,250	-	-	משכנתאות לדיור
937	214	-	-	111	-	110	-	502	-	-	איגוח
12,868	-	-	368	10,402	-	-	-	-	-	2,098	נכסים אחרים
415,819	214	-	12,102	193,146	80,061	14,012	38,250	25,665	52,369	-	סך הכל

דוח הדירקטוריון

חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים (טבלה 4 (ד) באזל 2):

30 ביוני 2011						
אשראי	אג"ח	אחרים	אחרות	נגזרים	עסקאות	
					במכשירים	ערביות והתחייבויות פיננסיים
סך הכל	במיליוני ש"ח					
32,933	14,601	-	1,906	85	49,525	חובות של ריבונות
3,082	3,090	-	129	-	6,301	חובות של ישויות סקטור ציבורי
11,346	6,103	-	1,911	6,753	26,113	חובות של תאגידים בנקאיים
115,045	5,110	-	72,694	7,007	199,856	חובות של תאגידים
18,509	-	-	1,189	-	19,698	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
26,441	-	-	26,305	43	52,789	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,660	-	-	3,928	-	17,588	הלוואות לעסקים קטנים
55,442	-	-	5,326	-	60,768	משכנתאות לדיוור
-	1,167	-	-	-	1,167	איגוח
-	-	14,317	-	-	14,317	נכסים אחרים
276,458	30,071	14,317	113,388	13,888	448,122	סך הכל בגין סיכון אשראי

30 ביוני 2010						
אשראי	אג"ח	אחרים	אחרות	נגזרים	עסקאות	
					במכשירים	ערביות והתחייבויות פיננסיים
סך הכל	במיליוני ש"ח					
31,248	20,939	-	1,484	-	53,671	חובות של ריבונות
3,142	5,464	-	142	-	8,748	חובות של ישויות סקטור ציבורי
14,821	10,520	-	1,787	6,513	33,641	חובות של תאגידים בנקאיים
106,964	1,490	-	66,797	6,655	181,906	חובות של תאגידים
17,394	-	-	1,790	-	19,184	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
24,889	-	-	26,143	-	51,032	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,023	-	-	3,842	-	16,865	הלוואות לעסקים קטנים
46,863	-	-	6,693	-	53,556	משכנתאות לדיוור
-	1,137	-	-	-	1,137	איגוח
-	-	12,400	-	-	12,400	נכסים אחרים
258,344	39,550	12,400	108,678	13,168	432,140	סך הכל בגין סיכון אשראי

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010

עסקאות					
במכשירים		ערבויות		אשראי	
פיננסיים		והתחייבויות		אג"ח	
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי
במיליוני ש"ח					
51,196	-	2,462	-	28,655	20,079
6,808	-	126	-	3,507	3,175
24,633	7,502	1,687	-	6,725	8,719
189,133	6,303	65,364	-	5,624	111,842
19,916	-	1,510	-	-	18,406
52,313	47	25,635	-	-	26,631
16,245	-	3,608	-	-	12,637
58,136	-	6,866	-	-	51,270
937	-	-	-	937	-
12,868	-	-	12,868	-	-
432,185	13,852	107,258	12,868	45,448	252,759

פיצול התיק לפי תקופה לפרעון ולפי סוגי חשיפת אשראי עיקריים (טבלה 4 (ה) באזל 2):

30 ביוני 2011

עסקאות					
במכשירים		ערבויות		אשראי	
פיננסיים		והתחייבויות		אג"ח	
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי
במיליוני ש"ח					
232,561	5,762	69,038	2,563	6,550	148,648
103,481	1,836	29,858	649	12,602	58,536
100,036	3,937	14,492	1,914	10,919	68,774
12,044	2,353	-	9,191	-	500
448,122	13,888	113,388	14,317	30,071	276,458

30 ביוני 2010

עסקאות					
במכשירים		ערבויות		אשראי	
פיננסיים		והתחייבויות		אג"ח	
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי
במיליוני ש"ח					
225,372	6,562	70,664	1,640	7,979	138,527
103,313	2,745	24,615	707	15,111	60,135
94,255	3,314	13,399	1,418	16,460	59,664
9,200	547	-	8,635	-	18
432,140	13,168	108,678	12,400	39,550	258,344

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010						
סך הכל	עסקאות במכשירים פיננסיים		ערבויות והתחייבויות		אג"ח	אשראי
	נגזרים	אחרות	אחרים	אחרות		
במיליוני ש"ח						
216,579	6,877	61,944	1,450	18,526	127,782	עד שנה
108,653	2,040	30,091	618	14,763	61,141	מעל שנה ועד חמש שנים
96,267	3,714	15,223	1,355	12,159	63,816	מעל חמש שנים
10,686	1,221	-	9,445	-	20	פריטים לא כספיים
432,185	13,852	107,258	12,868	45,448	252,759	סך הכל

הפחתת סיכון אשראי (טבלה 7 באזל 2):

30 ביוני 2011						
סך החשיפה	סך החשיפה		חשיפת אשראי		אשראי ברוטו	חשיפת
	שמכוסה	סה"כ	ברוטו לאחר	שמכוסה		
חשיפת	חשיפת	חשיפת	חשיפת	חשיפת	חשיפת	חשיפת
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו	נטו
במיליוני ש"ח						
51,601	(1)	2,076	-	49,526	49,525	חובות של ריבונות
4,290	(1)	-	(2,008)	6,299	6,301	חובות של ישויות סקטור ציבורי
26,376	-	313	(50)	26,113	26,113	חובות של תאגידים בנקאיים
186,443	(10,467)	-	(287)	197,197	199,856	חובות של תאגידים
18,730	(693)	-	(30)	19,453	19,698	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
49,916	(2,419)	-	(2)	52,337	52,789	חשיפות קמעונאיות ליחידים
15,320	(1,905)	-	(12)	17,237	17,588	הלוואות לעסקים קטנים
60,090	(117)	-	-	60,207	60,768	משכנתאות לדירור
1,167	-	-	-	1,167	1,167	איגוח
14,317	-	-	-	14,317	14,317	נכסים אחרים
428,250	(15,603)	2,389	(2,389)	443,853	448,122	סך הכל

דוח הדירקטוריון

30 ביוני 2010					
סך החשיפה		סך החשיפה			
חשיפת	שמכוסה	סה"כ	שמכוסה ע"י	חשיפת	
אשראי	בביטחון פיננסי	סכומים	ערביות	אשראי	
נטו	כשיר	שנוספו	שנגרעו	ברוטו	
במיליוני ש"ח					
56,838	-	3,167	-	53,671	חובות של ריבונות
5,573	(11)	-	(3,164)	8,748	חובות של ישויות סקטור ציבורי
34,741	-	1,100	-	33,641	חובות של תאגידים בנקאיים
171,532	(9,309)	-	(1,065)	181,906	חובות של תאגידים
18,146	(1,038)	-	-	19,184	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
49,020	(2,008)	-	(4)	51,032	חשיפות קמעונאיות ליחידים
15,331	(1,501)	-	(33)	16,865	הלוואות לעסקים קטנים
53,465	(90)	-	(1)	53,556	משכנתאות לדיור
1,137	-	-	-	1,137	איגוח
12,400	-	-	-	12,400	נכסים אחרים
418,183	(13,957)	4,267	(4,267)	432,140	סך הכל

31 בדצמבר 2010					
סך החשיפה		סך החשיפה			
חשיפת	שמכוסה	סה"כ	שמכוסה ע"י	חשיפת	
אשראי	בביטחון פיננסי	סכומים	ערביות	אשראי	
נטו	כשיר	שנוספו	שנגרעו	ברוטו	
במיליוני ש"ח					
53,501	-	2,305	-	51,196	חובות של ריבונות
4,534	(8)	-	(2,266)	6,808	חובות של ישויות סקטור ציבורי
24,936	-	303	-	24,633	חובות של תאגידים בנקאיים
178,146	(10,674)	-	(313)	189,133	חובות של תאגידים
18,815	(1,099)	-	(2)	19,916	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
49,573	(2,737)	-	(3)	52,313	חשיפות קמעונאיות ליחידים
14,500	(1,723)	-	(22)	16,245	הלוואות לעסקים קטנים
58,009	(125)	-	(2)	58,136	משכנתאות לדיור
937	-	-	-	937	איגוח
12,868	-	-	-	12,868	נכסים אחרים
415,819	(16,366)	2,608	(2,608)	432,185	סך הכל

דוח הדירקטוריון

להלן יתרות סיכון אשראי של צד נגדי (טבלה 8 באזל 2):

30 ביוני 2011					
חשיפות אשראי נטו של נגזרים	ביטחון כשיר	הטבות קיצוז	שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים	יתרת ערך נקוב	
במיליוני ש"ח					
4,028	-	-	4,028	209,141	חוזי ריבית
7,254	-	-	7,254	209,584	חוזי מטבע חוץ
2,353	-	-	2,353	26,639	חוזים בגין מניות
253	-	-	253	1,903	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	1,482	עסקאות בנגזרי אשראי
13,888	-	-	13,888	448,749	סך הכל

30 ביוני 2010					
חשיפות אשראי נטו של נגזרים	ביטחון כשיר	הטבות קיצוז	שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים	יתרת ערך נקוב	
במיליוני ש"ח					
4,601	-	-	4,601	166,560	חוזי ריבית
7,163	-	-	7,163	193,801	חוזי מטבע חוץ
1,067	-	-	1,067	11,054	חוזים בגין מניות
337	-	-	337	2,666	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	1,163	עסקאות בנגזרי אשראי
13,168	-	-	13,168	375,244	סך הכל

31 בדצמבר 2010					
חשיפות אשראי נטו של נגזרים	ביטחון כשיר	הטבות קיצוז	שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים	יתרת ערך נקוב	
במיליוני ש"ח					
4,039	-	-	4,039	172,027	חוזי ריבית
7,534	-	-	7,534	227,274	חוזי מטבע חוץ
2,044	-	-	2,044	14,739	חוזים בגין מניות
235	-	-	235	1,530	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	2,334	עסקאות בנגזרי אשראי
13,852	-	-	13,852	417,904	סך הכל

דוח הדירקטוריון

2. חשיפת אשראי בגין שווי הוגן של נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (מוצג בנכסים אחרים ליום 30 ביוני 2011):

סך הכל	ללא דרוג	BB+ עד B-	BBB עד BBB-	A -	A	A+	AAA עד AA-	בנקים זרים
במיליוני ש"ח								
1,330	3	-	-	-	64	6	1,257	בגוש האירו (1)
716	5	-	5	-	113	11	582	באנגליה (2)
808	69	-	-	-	4	51	684	בארה"ב
165	2	-	-	-	27	-	136	אחר
3,019	79	-	5	-	208	68	2,659	סה"כ בנקים זרים
860	5	-	-	226	468	125	36	בנקים בישראל (3)
לקוחות עיסקיים לפי ענפי משק								
2,314	שירותים פיננסיים (4)							
909	תעשייה (5)							
121	בינוי ונדל"ן							
23	תחבורה ואחסנה							
118	מסחר							
123	חשמל ומים							
19	שרותים עיסקיים							
27	אנשים פרטיים							
18	תקשורת ושירותי מחשב							
29	אחרים							
3,701	סך כל לקוחות עסקיים							
184	אחרים *							
7,764	סך כל חשיפה							

* עיסקאות הפוכות שבוצעו על ידי הלקוחות וקוזזו לצורך סיכון לפי ענפי משק.

(1) סכום זה כולל עסקאות ב-5 מדינות.

(2) סכום זה כולל עסקאות עם 10 בנקים.

(3) סכום זה כולל עסקאות עם 12 בנקים, כולל בנק מרכזי.

(4) סכום זה כולל עסקאות עם 340 לקוחות, כאשר הלקוח עם הסכום הגבוה ביותר הינו בסך 425 מיליון ש"ח.

(5) סכום זה כולל עסקאות עם 274 לקוחות כאשר הלקוח עם הסכום הגבוה ביותר הינו 600 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

3. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים (1):

ליום 30 ביוני 2011				
סיכון אשראי מאזני (2) ערך (3)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי (4)	חשיפת אשראי נוכחית	דרוג אשראי חיצוני (5)	
9,646	539	13,550	AAA עד AA-	
1,983	90	6,620	A+ עד A-	
70	2	590	BBB+ עד BBB-	
15	93	102	BB+ עד B-	
-	-	16	נמוך מ-B	
1,137	163	1,558	ללא דירוג	
12,851	887	22,436	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים	
8	-	313	יתרות חובות בעייתיים	

ליום 31 בדצמבר 2010				
סיכון אשראי מאזני (2) ערך (3)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי (4)	חשיפת אשראי נוכחית	דרוג אשראי חיצוני (5)	
8,504	591	13,812	AAA עד AA-	
2,191	120	8,049	A+ עד A-	
16	1	333	BBB+ עד BBB-	
190	18	287	BB+ עד B-	
-	-	-	נמוך מ-B	
948	86	1,121	ללא דירוג	
11,849	816	23,602	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים	
6	-	6	יתרות חובות בעייתיים	

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. (שווי הוגן של נגזרים).
- (3) כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ביוני 2011 בשווי הוגן של 2,417 מיליון ש"ח ובדצמבר 2010 2,000 מיליון ש"ח.
- (4) בעיקר ערבויות, התחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (5) החל משנת 2010 הבנק משתמש בדרוג של סוכנות Moody's בלבד לדרוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי.

הערות:

- א. חשיפת האשראי מוצגת לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- ב. חשיפת האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בבאור ניירות ערך).
- ג. חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים. ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
- ד. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפת האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה ביאור 7 בדוח הכספי.

דוח הדירקטוריון

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

החשיפות לבנקים במדינות מתחלקות כדלהלן: בארה"ב 39%; ; אירופה (גרמניה, צרפת, שווייץ, ספרד ומדינות בנלוקס) 29%; בריטניה 20%; ומדינות אחרות 12%.

החשיפה כוללת פיקדונות בבנקים הזרים, כ-93% מהם לתקופות קצרות עד שבוע ואגרות חוב, בדרך כלל לתקופה של עד 5 שנים. על רקע המשבר בשווקים הפיננסיים והחלשות איתנותם של בנקים, מנהל הבנק מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם. במהלך השנים 2009 ו-2010 צומצמה משמעותית רשימת הבנקים שבהם הבנק ושלוחותיו בחו"ל מפקידים את יתרות הנזילות במט"ח וכן הוקטן היקף החשיפה מולם.

דירקטוריון הבנק קבע חשיפה מקסימאלית לכל בנק על פי חוזקו והיקף ההון שלו במטרה להימנע מריכוזיות יתר.

פרטים נוספים על ההשקעה בניירות ערך בעיקר באגרות חוב של בנקים זרים מובאים בעמוד 47.

ניהול החשיפה וקווי אשראי למוסדות פיננסיים זרים מביא בחשבון בין היתר:

- גודלם כפי שהוא משתקף בין היתר בהונם.
- עוצמתם, כפי שמשקפת מיחסי הלימות ההון (בפרט ההון הראשוני).
- הערכת השוק כפי שמשקפת בשווי השוק של מניותיהם ובסיכון כפי שנאמד בעזרת נגזרי האשראי (CDS) שלהם.
- הדירוג הפנימי כפי שמחושב ביחידה בלתי תלויה בגורם העסקי.
- הדירוג על פי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות.
- חוסנה הפיננסי של המדינה בה נמצא מרכז פעילותו של הבנק.
- שיקולים נוספים, כגון מידת הגיבוי, ובכלל זה השקעה ישירה בהון הבנקים על ידי ממשלות, לצורך הבטחת האיתנות של אותם בנקים ובנקים אחרים במדינותיהן.
- מדיניות ניהול החשיפה למוסדות פיננסיים זרים כוללת בין היתר, מגבלות על סכומי החשיפה ברמת בנק ומדינה.

4. חשיפה למדינות זרות*:

החשיפה למדינות זרות לפי סיכון סופי מתחלקת בין אזורים גיאוגרפיים ומדינות כאשר עיקר החשיפה הוא למדינות במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למדינות הינה החשיפה בגין לקוחות הפועלים באותן מדינות. (טבלה 4 (ג) באזל 2):

דוח הדירקטוריון

30 ביוני 2011			
סיכון אשכנזי	סיכון אשכנזי	סיכון אשכנזי	
סך הכל סיכון אשכנזי כולל	חוץ מאזני	מאזני	
			במיליוני ש"ח
33,460	10,233	23,227	ארצות הברית
17,414	9,255	8,159	בריטניה
7,857	3,595	4,262	צרפת
3,647	1,792	1,855	שוויץ
7,154	3,847	3,307	גרמניה
2,227	564	1,663	בלגיה
794	19	775	איטליה
13,551	1,928	11,623	אחרות
86,104	31,233	54,871	סך הכל

31 בדצמבר 2010			
סיכון אשכנזי	סיכון אשכנזי	סיכון אשכנזי	
סך הכל סיכון אשכנזי כולל	חוץ מאזני	מאזני	
			במיליוני ש"ח
35,420	11,743	23,677	ארצות הברית
16,371	7,782	8,589	בריטניה
6,992	3,226	3,766	צרפת
9,054	4,835	4,219	גרמניה
4,321	2,314	2,007	שוויץ
15,669	2,850	12,819	אחרות
87,827	32,750	55,077	סך הכל

* בקשר לחשיפה למדינות זרות ראה גם בתוספת ד'.

להלן החשיפה למדינות לפי דרוג האשכנזי של המדינות כפי הדירוג של הבנק העולמי, ליום 30 ביוני 2011 במיליוני ש"ח.

מזה סיכון						
דרוג	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	אחוז החשיפה מסך הכל	אשכנזי מסחרי בעייתי
מדינות OECD עם הכנסה גבוהה	51,192	30,338	81,530	94.7%	1,482	
מדינות עם הכנסה גבוהה	1,418	421	1,839	2.1%	-	
מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה	2,065	422	2,487	2.9%	512	
מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה	181	52	233	0.3%	1	
מדינות עם הכנסה נמוכה	15	-	15	0.0%	-	
סך הכל	54,871	31,233	86,104	100.0%	1,995	

סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשכנזי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 1,449 מיליון ש"ח ומתייחס ל-12 מדינות.

הגדרת המדינות הינו בהתאם להכנסה הלאומית לנפש כדלהלן:

הכנסה גבוהה - מעל \$ 12,276 לנפש.

הכנסה בינונית גבוהה - מ-\$ 3,976 עד \$ 12,275 לנפש.

הכנסה בינונית נמוכה - מ-\$ 1,006 עד \$ 3,975 לנפש.

הכנסה נמוכה - עד \$ 1,005 לנפש.

דוח הדירקטוריון

להלן שמות המדינות העיקריות בכל אחת מהקטגוריות:

- א. מדינות OECD ביניהן: ארה"ב, איטליה, אוסטרליה, אוסטרליה, אירלנד, בלגיה, קנדה, צ'כיה, דנמרק, פינלנד, ישראל, הונגריה, צרפת, בריטניה, יפן, ספרד, שוויץ, לוקסמבורג, סלובניה, הולנד, שבדיה, פולין, גרמניה וקוריאה.
- ב. מדינות עם הכנסה גבוהה: קפריסין, הונג קונג, מונקו, סינגפור, איי קיימן וקרוואטיה.
- ג. מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה: ארגנטינה, ברזיל, בולגריה, צ'ילה, מקסיקו, פנמה, רומניה, רוסיה, דרום אפריקה, טורקיה, ונצואלה, אורוגוואי, קולומביה, פרו.
- ד. מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה: סין, אקוודור, מצרים, הודו, ירדן, פרגואי, פיליפינים, תאילנד, אוקראינה.
- ה. מדינות עם הכנסה נמוכה: חלק גדול ממדינות אפריקה, האיטי, נפאל.

חשיפה כוללת למדינות זרות מסוימות:

30 ביוני 2011					שם המדינה
סך הכל	אחר	פיקדונות בבנקים	אשראי		
			אג"ח	לציבור	
במיליוני ש"ח					
64	1	-	57	6	אירלנד
11	1	-	-	10	יוון
517	37	18	453	9	ספרד
-	-	-	-	-	פורטוגל
592	39	18	510	25	סך הכל

רוב החשיפה לספרד הינה לבנק סנטנדר שרוב הכנסותיו מקורן מחוץ לספרד.

7. סיכונים תפעוליים ומשפטיים

במסגרת החטיבה לניהול סיכונים הוקם אגף לניהול סיכונים תפעוליים, שיהיה אחראי לתכנון, תחזוקה ופיתוח מתמשך של מסגרת ניהול הסיכון התפעולי בקבוצה.

ניהול הסיכונים התפעוליים מתבצע על ידי שלושה קווי הגנה:

- היחידות העסקיות – הנהלות ועובדי קווי העסקים (risk owners) - אחראיות לזיהוי ולניהול הסיכונים בתחומי פעילותן. בכל חטיבה מונתה פונקציה, שמובילה את תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, ואחראית על בניה ושימור מסגרת הפעולה בחטיבתה.
- אגף ניהול סיכונים תפעוליים - פונקציה בלתי תלויה לניהול הסיכון התפעולי בחטיבה לניהול סיכונים
- בקרות

ניהול הסיכונים התפעוליים מפוקח ומבוקר על ידי הדירקטוריון וההנהלה, לרבות באמצעות הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון. ההנהלה אחראית לניהול הסיכונים ופועלת לעשות זאת לרבות על ידי ועדת סיכונים עליונה (המורכבת מכל חברי ההנהלה), וועדת סיכונים תפעוליים עליונה בראשות מנהלת הסיכונים הראשית. כמו כן מתקיים פרום קבוע של מנהלי הסיכונים התפעוליים של החטיבות, להפקת לקחים מאירועי כשל ולהרחבת הידע בנושאי סיכונים תפעוליים, וכן מתקיימים פורומים אד הוק לליבון נושאים הקשורים בסיכונים ספציפיים וגיבוש דרכים מיטביות להפחתתם.

דוח הדירקטוריון

בחברות הבנות בארץ ובחו"ל הסיכונים התפעוליים מפוקחים ומבוקרים על ידי הדירקטוריונים והנהלות ובאמצעות הוועדות לניהול סיכונים בכל אחת מהחברות הבנות מתקיימים פרומים קבועים להפקת לקחים מאירועי כשל וליבון נושאים הקשורים בסיכונים ספציפיים המיוחדים לכל אחת מהחברות.

פרטים בקשר לסיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ראה בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 243-239.

8. תרחישי קיצון

השווקים העולמיים והמקומיים נתונים מעת לעת לזעזועים חדים. ה- VAR ומודלים סטטיסטיים אחרים, אינם מספקים מידע מהימן על הפסדים שעלולים להתרחש בתנאי שוק קיצוניים. הכלי העיקרי להתמודדות עם מגבלות אלו, לצורך ניהול נאות של סיכונים, הינו ביצוע תרחישי קיצון. אלה מקיפים את גורמי הסיכון המהותיים להם חשוף הבנק, ומהווים חלק מהליך ה- ICAAP שמתואר בעמוד 260 בדוח השנתי.

מבחני הקיצון בלאומי מנוהלים במסגרת וועדת מבחני קיצון בראשות מנהלת הסיכונים הראשית. הוועדה אחראית להגדרה תקופתית של התרחישים, עדכונם וטיפול במשמעויות שעולות מן התרחישים לצורך ניהול הסיכונים. הוועדה מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובעת הצורך בתדירות גבוהה יותר. סט תרחישי הקיצון כולל התייחסות להיבטי סיכוני שוק, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים וכן תרחישים המשלבים את סוגי הסיכון. בישיבות הוועדה נבחנים ומתעדכנים התרחישים לפי ההתפתחויות והערכות השונות.

הוועדה מורכבת מנציגי החטיבות השונות, המתמחים בניהול סיכונים שונים ומייצגים גם את הפן העסקי. במידת הצורך, הוועדה מסתייעת בחוות דעת של מומחים נוספים לצורך הערכת סיכונים ספציפיים, שאינם נמצאים בתחום המומחיות הישירה של חברי הוועדה.

כדי להבטיח את עמידת הבנק כעסק חי, אשר ממשיך לנהל את עסקיו גם בהתממשות תרחישי קיצון חמורים אך סבירים, הבנק מוודא כי יחס הלימות ההון המזערי לא יהיה נמוך מהמינימום הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (כיום 9%) באף נקודת זמן במהלך תרחיש קיצון. כמו כן, מוודא הבנק את עמידתו גם ביחסים אחרים, מחמירים יותר, שהוגדרו כחלק מתאבון הסיכון של הקבוצה.

דרישות אלו מתקיימות עבור כל תרחישי הקיצון שנבחנים בקבוצה, ובפרט התרחיש החמור ביותר, הכולל הרעה משמעותית במדדים הריאליים והפיננסיים, עלייה ניכרת בהפרשות לחובות מסופקים, קריסת בנק זר אליו הקבוצה חשופה באופן מהותי וקריסת קבוצת לוויים (כהגדרתה בהוראה 311 ניהול בנקאי תקין), תוך "התייבשות" שוק האג"ח המקומי והגלובלי.

טבלת גורמי הסיכון

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוח השנתי ל - 2010 בעמוד 246.

דוח הדירקטוריון

מצב ההצמדה, ומצב הנזילות

מצב ההצמדה

להלן תמצית מצב מאזני ההצמדה, כפי שעולה מבאור 5 לדוח הכספי:

להלן מצב מאזני ההצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2010			ליום 30 ביוני 2011			
לא צמוד	צמוד מדד	מטבע חוץ (2)	לא צמוד	צמוד מדד	מטבע חוץ (2)	
מיליוני ש"ח						
105,567	59,655	170,963	105,664	59,990	176,658	סך הנכסים (1)
108,469	58,803	153,778	109,844	60,707	157,743	סך התחייבויות (1)
(3) (2,902)	852	17,185	(3) (4,180)	(717)	18,915	סך החשיפה במגזר

(1) כולל עסקות עתידיות ואופציות.

(2) כולל צמוד מטבע חוץ.

(3) הפוזיציה ב-SHORT במט"ח נובעת בעיקר מעסקת חיסוי בגין ההשקעות בחברות בנות בחו"ל, וכן בגין חיסוי הרווחים העתידיים במטבע חוץ.

לצורך הניהול והדיווח השוטף מבוצעים שינויים מסוימים המביאים בחשבון את הגישה הכלכלית של הבנק לסיכונים בסיסיים, בשונה מהגישה החשבונאית. החשיפה בסיסיים המחושבת עפ"י הגישה הכלכלית מפורטת בפרק "חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק

היקף יתרות המערכת הבנקאית (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) בבנק ישראל לסוף יוני 2011 עמד על כ-124 מיליארד ש"ח, לעומת כ-100 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010.

במחצית הראשונה של 2011, קטנו אחזקות המק"מ בידי הציבור בכ-12 מיליארד ש"ח לרמה של כ-123 מיליארד ש"ח בסוף יוני 2011. בנוסף, פדיון אג"ח נטו בתקופה זו הסתכם בכ-10.5 מיליארד ש"ח. רכישות המט"ח של בנק ישראל מהמערכת הסתכמו במחצית הראשונה בכ-4 מיליארד דולר.

היקף יתרות המערכת הבנקאית (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) בבנק ישראל עמד ברביע השני של השנה על כ-119 מיליארד ש"ח בממוצע, לעומת ממוצע של כ-101 מיליארד ש"ח ברביע הראשון של שנת 2011.

ברביע השני של שנת 2011, קטנו החזקות המק"מ בידי הציבור בכ-7 מיליארד ש"ח. בנוסף, פדיון אג"ח נטו בתקופה זו הסתכם בכ-8.4 מיליארד ש"ח. רכישות המט"ח של בנק ישראל מהמערכת הסתכמו ברביע השני בכ-2 מיליארד דולר.

היקף היתרות של לאומי בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) לסוף יוני 2011 עמד על כ-30 מיליארד ש"ח, לעומת כ-17 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010.

היקף היתרות של לאומי בבנק ישראל ברביע השני של השנה עמד בממוצע על כ-26 מיליארד ש"ח לעומת ממוצע של כ-18 מיליארד ש"ח ברביע הראשון של שנת 2011.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק ממשיך להצביע על נזילות גבוהה. זאת, כתוצאה ממדיניות מכוונת לגיוס מקורות יציבים ומגוונים, תוך דגש על גיוס פיקדונות ממספר גדול של לקוחות לטווחי זמן שונים ובכלל זה לתקופות ארוכות.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו ואחר מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק בהתאם להוראת בנק ישראל. ההנחות השונות העומדות בסיס המודל נבחנות ומתעדכנות באופן שוטף, בהתאם להתפתחויות שחלות בפרמטרים הרלבנטיים העיקריים.

דוח הדירקטוריון

בסוף יוני 2011 יתרת המזומנים ופיקדונות בבנקים הסתכמה בכ-87 מיליארדי ש"ח, גידול של 18.6 מיליארד ש"ח, 27.3%, מזה מופקדים בבלמ"ש כ-41 מיליארד ש"ח.

כמו כן, לבנק תיק ניירות ערך בהיקף של כ-33 מיליארד ש"ח, המושקע בעיקר באגרות חוב ממשלתיות בארץ, אגרות חוב ממשלתיות בחו"ל, ואג"ח של בנקים בחו"ל.

כ-37% מהנכסים מופקדים בבנקים נטו ו/או מושקעים בניירות ערך, בשיעור דומה ל-31 בדצמבר 2010.

בסוף יוני 2011 יתרת האשראי לציבור הסתכמה בכ-144.6 מיליארדי ש"ח, גידול של 1.1 מיליארד ש"ח, 0.8%. העלייה נרשמה בעיקר במגזר השקלי הלא צמוד. בהיקף האשראי לציבור שניתן על ידי בלמ"ש חל גידול בסך כ-3.0 מיליארד ש"ח, מזה עלייה של 1.3 מיליארד ש"ח באשראי על בסיס פריים. סך האשראי לציבור בבלמ"ש, על בסיס פריים, מסתכם ב-30 ביוני 2011 ב-22.0 מיליארד ש"ח.

בסוף יוני 2011 יתרת פיקדונות הציבור, כולל כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון, הסתכמה בכ-242.6 מיליארדי ש"ח, גידול של 2.9 מיליארד ש"ח, 1.2%. במגזרים השקליים נרשמה עלייה בסך 1.8 מיליארד ש"ח, 1.1%, ועלייה בסך של 0.7 מיליארד ש"ח, 1.0%, במגזר המט"ח.

במהלך התקופה הנסקרת ירד היקף הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בבנק בכ-5.2 מיליארד ש"ח. בניכוי השפעת הירידה בשווי השוק, נרשמה צבירה חיובית בסך כ-12.4 מיליארד ש"ח בנכסים האלה של הלקוחות.

הוראות באזל

נתוני הדוחות הכספיים של לאומי, חישוב נכסי הסיכון ויחס הלימות ההון ל-30 ביוני 2011 מחושבים ומוצגים בהתאם להנחיות הנדרשות על פי כללי הגישה הסטנדרטית בבאזל 2. יחס הלימות ההון בגובה 13.96%, אשר לאומי מציג ל-30 ביוני 2011 מכסה על פי הערכות הקבוצה את ההון הנדרש בגין הנדבך הראשון והנדבך השני, כולל תרחישי הקיצון שמשמשים את הקבוצה בהערכתיה הפנימיות.

קבוצת לאומי מיישמת את הנדרש על פי ההוראות תוך מספר זגשים:

1. הגברת הממשל התאגידי, הבקרה הפנימית, הביקורת והציות.
2. יישום והפעלת שינויים ארגוניים ותהליכים נדרשים בתחום ניהול סיכונים האשראי, שוק ותפעולי.
3. מיסוד, הטמעה ויישום של תהליך ה-ICAAP ככלי מרכזי לתכנון ההון ותוכנית העבודה.
4. ביצוע סגמנטציה בקווי העסקים בהתאם לפעילויות העסקיות וקביעת הקצאת הון נדרשת מכל אחד מקווי העסקים.
5. שינוי ושדרוג מדיניות ותהליכים בארגון, תוך שיתוף פעולה עסקי בין קווי העסקים וסנכרון בין הפעילויות השונות.
6. יצירת קשר ברור בין פרופיל הסיכון ואיכות ניהול הסיכונים בקבוצה לבין תיאבון הסיכון, האסטרטגיה העסקית ודרישות ההון.
7. שינוי החשיבה והתרבות העסקית למעבר לניהול אפקטיבי של תיק האשראי, לתמחור סיכונים ומדידת ביצועים מותאמי סיכון ברמת הבנק וקווי העסקים.
8. שדרוג הפעילות של מנהלי מוצרים ופעילויות להגברת הניהול והמעקב אחר הסיכונים במוצרים אלו.
9. איסוף נתונים והקמת מאגרי מידע הדרושים לאמידת משתני הסיכון בכל פעילות, ושילוב מאגרי מידע אלו למערכת אינטגרטיבית תוך סנכרון בין המערכות השונות ובסיסי המידע.
10. רכישה ושדרוג של מערכות ניהול סיכונים וחישובי הון, וקישורן למערכות קיימות. מערכות אלה משדרגות ומשפרות באופן ניכר את יכולת הבנק לניהול סיכונים אפקטיבי וממוקד סיכון.
11. תיקוף המודלים לאמידת הסיכונים ולתמחור עסקאות.
12. סקירה ומיפוי של סיכונים תפעוליים כחלק מתכנית ליישום הגישה הסטנדרטית גם בסיכונים התפעוליים (חלוקת ההכנסות לפי 8 קווי עסקים בבאזל 2).
13. שיפור החוסן של הבנק כתוצאה מאימוץ, פיתוח וגיבוש מתודולוגיות מתקדמות לזיהוי והערכת סיכונים.
14. שיפור הרווחיות כתוצאה מהעלאת איכות ניהול הסיכונים ומדידת הרווחיות בקווי העסקים גם על פי מודלים של תשואה מותאמת לסיכון (Return On Risk - RORAC) Adjusted Capital ו-(Economic Value Added) - EVA.

תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

התהליך בקבוצה מתחלק לשני רכיבים מרכזיים:

1. הערכת הלימות ההון של הקבוצה ובחינת יכולת הנשיאה בהפסדים בהתאם לתיאבון הסיכון ופרופיל הסיכון. בהערכת הלימות ההון הקבוצה מתחשבת בתוכניות האסטרטגיות ובצרכי ההון העתידיים, כפי שהם באים לידי ביטוי בתוכנית התלת שנתית, אל מול התחזיות הכלכליות.

דוח הדירקטוריון

במסגרת בחינת יכולת הנשיאה בסיכון, הקבוצה בוחנת את יכולת העמידה שלה בתרחישי קיצון מסוגים שונים המכסים את כלל הסיכונים המהותיים שהקבוצה חשופה אליהם ובדרגות חומרה שונות כגון משבר ענפי, מיתון קל ומיתון חריף. תרחישי הקיצון מפותחים ומוצגים בוועדת היגוי ייעודית לנושא. תוצאות הדיונים מוצגות בפני הדירקטוריון וההנהלה במסגרת וועדות הסיכונים.

2. סקירה שנתית של ניהול הסיכונים בקבוצה, בחינת עמידת ניהול הסיכונים בסטנדרטים הנדרשים בהוראות באזל 2, איתור החוזקות והחולשות ובניית תוכניות עבודה לשיפור ועדכון תהליכי ניהול הסיכונים, בין היתר גם לאור סקירות כלכליות ועדכון תחזיות כלכליות. הערכת תהליכי ניהול הסיכונים קשורה באופן הדוק להערכת הלימות ההון, כאשר הקצאות ההון נעשות בהתאם לחומרת הסיכונים ואיכות ניהולם.

תוצרי התהליך מרוכזים רשמית במסמך ה-ICAAP אשר הוגש למפקח על הבנקים בסוף חודש מאי 2011. על בסיס מסמך זה מתקיים דיאלוג מול המפקח על הבנקים למטרת אישור הלימות ההון שקבע הבנק כיעד על פי כללי באזל 2. תהליך זה נבחן על ידי המפקח על הבנקים כחלק מ"תהליך הסקירה הפיקוחי" (Supervisory Review Process - SRP).

על פי דרישת המפקח על הבנקים, הגיש הבנק את דוח ה-ICAAP לשנת 2010 במאי 2011.

להלן מספר דגשים להשלמה בהערכות הקבוצה ב-2011:

1. נדבך 1 -

נדרשת השלמת הטיפול במספר נושאים בגישה הסטנדרטית כגון:

- השלמות מיכוניות
- שימוש בכלל ניירות ערך המשועבדים הכשירים כביטחון מפחית סיכון (לאחר ההכרה באגרות חוב ממשלתיות כביטחון מפחית סיכון),
- המשך טיוב נתונים, שימוש בנתוני חברות דירוג מקומיות להערכת סיכונים וכו'.

נדבך 2 -

- העמקת השימוש בתרחישי קיצון בצד העסקי.
- המשך סנכרון מערכות המידע החדשות שהוכנסו ב-2010.

2. העמקה והרחבה של יישום עקרונות הממשל התאגידי.

3. שדרוג המתודולוגיה להקצאת ההון ליחידות העסקיות, ומדידת ביצועים מותאמי סיכון בקווי העסקים.

4. העמקת הטיפול המועדף לניהול סיכונים בשלוחות חו"ל בהיבטי ייעוץ, תמיכה ובקרה, תוך התאמה למדיניות ניהול הסיכונים הקבוצתית.

באזל 3 - מגמות ומידע צופה פני עתיד

בחודש דצמבר 2010 פורסמו על ידי ה-BIS (Bank for International Settlements) הוראות באזל 3. הוראות אלו נסמכות על הוראות באזל 2, אינן מחליפות אותן ובאות לעדכן מספר היבטים כפי שנוסחו מלקחי המשבר הפיננסי האחרון.

מטרת ההוראות המוצעות על ידי ה-BIS היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר, זאת נוכח לקחי המשבר של 2008, תוך הכנסת שיפורים בתחום ניהול הסיכונים ובדגש על:

- שיפור איכות ההון.
- שיפור יחסי הנזילות וקביעת סטנדרטים אחידים למדידת הנזילות.
- העצמת הפיקוח - קביעת כלים טובים יותר להתאמת דרישות ההון לכל בנק לפי פרופיל הסיכון שלו.
- הורדת התלות של דרישות ההון במצב הכלכלי.
- הגברת השקיפות של שיטות ניהול הסיכונים.

דוח הדירקטוריון

להלן מספר דגשים מתוך הוראות באזל 3:

1. הגדרת יחס הון מזערי נדרש גבוה יותר להון הליבה (כולל כריות הון) להון רובד 1 ולסך כל מרכיבי ההון*. הבנקים יידרשו לעמוד ביחסים אלו בהדרגה עד 2019.

יחס הון כולל	יחס הון רובד 1	יחס הון ליבה	כאחוז מנכסי הסיכון יחס הון מזערי נדרש
8.0%	6.0%	4.5%	
2.5%	2.5%	2.5%	כרית שימור ההון
10.5%	8.5%	7.0%	יחס הון מזערי + שימור ההון
		0%-2.5%	כרית אנטי-מחזוריות

* הפיקוח על הבנקים בישראל הציג למערכת הבנקאית דרישה ליחס הון ליבה של 7.5% בתוקף מ-31 בדצמבר 2010.

ב-25 ביוני 2011 פרסם ה-BIS המלצה להעלאת מרכיב הון הליבה בבנקים גדולים בעלי חשיבות סיסטמית גלובלית ב-1-2.5% נוספים, עד לשיעורים אשר ינועו בטווח של 5.5%-8.9%.

2. התמקדות בחיזוק רכיבי הון הליבה שהוא המרכיב האיקונומי ביותר מבין רכיבי בסיס ההון של הבנק.

3. מכשירי ההון בהון רובד 1 ובהון רובד 2 יידרשו להיות בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בעת חדלות פירעון.

4. בוטלה ההבחנה בין הון רובד 2 עליון לרובד 2 תחתון ובוטל רובד 3.

5. נקבעה כרית הון חדשה לשימור ההון (capital conservation buffer) - שמטרתה לוודא שמירת הון מספיק, אשר ישמש לספיגת הפסדים בעתות משבר. כרית שימור ההון הוגדרה בגובה 2.5% מנכסי הסיכון המשוקללים, ומכילה רכיבי הון ליבה. הכרית נבנית כנדבך מעבר ליחס הון הליבה הנדרש בגובה 4.5%. כאשר הלימות הבנק נמצאת בטווח הביטחון של כרית שימור ההון יש להגביל חלוקת עודפי רווחים, רכישה עצמית של מניות, או תשלום בונוס ולא את פעילותו העסקית של הבנק.

6. נקבעה כרית הון חדשה בגין "אנטי-מחזוריות" (countercyclical buffer) בגובה של 0% - 2.5%. רשות הפיקוח בכל מדינה תחליט מתי מתחילה להיווצר "בועת אשראי" ופוטנציאל להפסדים משמעותיים ותוודא שקיים במערכת הון מספיק בכדי לספוג את אותם הפסדים. המשמעות היא שרשויות הפיקוח המקומיות תוכלנה למתן את הגידול באשראי באמצעות שליטה בגובה כרית ההון הנדרשת מהמערכת הבנקאית.

7. נקבעה מגבלה חדשה כתוספת ליחס הלימות ההון שייקרא "יחס המינוף" - (leverage ratio). אחד המרכיבים המרכזיים שאפיינו את המשבר הפיננסי האחרון היה המינוף המשמעותי בנכסים מאזניים וחוץ-מאזניים במערכת הבנקאית. בשיאו של המשבר, הסקטור הבנקאי נאלץ לצמצם משמעותית את המינוף שלו באופן שהעצים את ההשפעה השלילית על מחירי הנכסים, שחק את רמות ההון וגרם להתכווצות האשראי במשק. לאור זאת, נקבע יחס מינוף שאינו נגזר מנכסי הסיכון. יחס זה יהווה תוספת ליחסי הלימות ההון הקיימים.

8. נקבעו הסדרי מעבר הדרגתיים ליישום ההוראה בהדרגה מ-2013 עד 2019.

9. יחסי הנזילות - נוספו שני יחסי נזילות חדשים אשר שמים דגש על היכולת לנהל סיכוני נזילות בטווח הבינוני והארוך. זאת לאחר שבמשבר האחרון פרק הזמן בו לא ניתן היה לגייס הון, או למכור בשווקים נכסים מסוימים היה ארוך יחסית:

1. יחס כיסוי נזילות לטווח קצר 30 יום (liquidity coverage ratio) - LCR.

2. יחס מימון יציב נטו - (בחישוב המחודש) (net stable funding ratio) - NSFR.

הפירוט המלא בנושא הנזילות מופיע במסמך נפרד של ה-BIS מדצמבר 2010.

דוח הדירקטוריון

קבוצת לאומי החלה ללמוד את השפעת ההמלצות הני"ל, אם וכאשר תיושמה בישראל, על יחסי הלימות ההון והנזילות הנדרשים ממנה. הקבוצה גם החלה לסקור את הפערים שעלולים להיווצר כתוצאה מיישום המלצות אלו.

בנוסף, פורסמו בתקופה האחרונה מסמכים נוספים של ה-BIS בנושאי ממשל תאגידי ובנושאי תגמול.

דוח הדירקטוריון ודוח הכספי לשנת 2010 וכן בדוח זה הורחבו ו/או הוספו נתונים מסויימים הנדרשים על פי נדבך 3 של באזל 2 כפי הוראות הפיקוח על הבנקים, כמפורט להלן:

הנושא	דוח דירקטוריון		דוח כספי	
	טבלה	ל-30 ביוני 2011	לשנת 2010	ל-30 ביוני 2011
כללי	1	-	עמוד 12	-
מבנה ההון (איכותי וכמותי)	2	עמוד 7	עמוד 27	באור 4
הלימות ההון (איכותי וכמותי)	3	עמוד 8	עמוד 29	-
חשיפות סיכון והערכתו - גילוי איכותי כללי	-	-	עמודים 202-204	-
סיכון אשראי גילוי איכותי	4	עמודים 108-124	עמודים 208-219	-
חשיפות סיכון אשראי לפי סוגי אשראי עיקריים	4 (ב)	עמוד 111	עמוד 204	-
חשיפות לפי איזור גאוגרפי למדינות זרות	4 (ג)	עמודים 122-124	עמוד 252	תוספת ד'
חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי וסוגי אשראי עיקריים	4 (ד)	עמוד 115	עמוד 212	-
חשיפות אשראי לפי תקופה לפרעון	4 (ה)	עמוד 116	עמוד 213	-
חשיפת סיכון אשראי בעייתי והפרשות לחומ"ס לפי ענפי משק	4 (ו)	-	-	תוספת ה'
סכום הלוואות פגומות והפרשות לפי אזור גיאוגרפי	4 (ז)	-	-	תוספת ו'
תנועה ביתרות ההפרשה להפסדי אשראי	4 (ח)	-	-	באור 3 ד' באור 4 ג'
חשיפות אשראי לפי משקל סיכון	5	עמודים 111-114	עמוד 205	-
הפחתת סיכון אשראי (איכותי וכמותי)	7	עמודים 117-118	עמודים 218-221	-
חשיפות אשראי בנגזרים של צד נגדי (איכותי וכמותי)	8	עמוד 119	עמודים 221-222	-
איגוח (איכותי וכמותי)	9 (ו)	עמוד 55	עמודים 119-120	באור 2
סיכון שוק (איכותי וכמותי)	9 (ז)	עמוד 56	עמודים 119-120	באור 3
סיכון תפעולי - גילוי איכותי	10	עמודים 101-106	עמודים 224-238	-
סיכון תפעולי - גילוי איכותי	12	עמוד 124	עמודים 239-243	-
השקעה במניות (איכותי וכמותי)	13 (ב)	עמוד 58	עמודים 123-124	-
השקעות במניות של חברות כלולות	13 (ב)	עמוד 90	עמודים 173-174	-
סיכון ריבית	14	עמודים 103-106	עמודים 227-231	תוספת ב' תוספת ד'

הליכים משפטיים

1. הליכים אזרחיים

1.1. הבנק צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגד לקוחות הבנק, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך עסקיו הרגיל.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים לכל התביעות.

עילות התביעות נגד הבנק שונות ומגוונות וביניהן נמנות טענות בדבר אי ביצוע הוראות או אי ביצוען במועד, בקשות לאישור עיקול, שהטילו צדדים שלישיים על נכסי חייבים, המוחזקים, לטענתם, בידי הבנק, טענות על חיובי ריבית שלא בהתאם לשיעורי הריבית שסוכמו בין הבנק לבין הלקוח, שיעורי ריבית, החורגים מהמותר על פי החוק, טעויות במועדי חיוב וזיכוי חשבונות בשל שיקים שנמשכו עליהם, טענות בקשר עם חיובי עמלות, טענות בנושאים הקשורים לניירות-ערך, יחסי עבודה, משיכת שיקים ללא כיסוי ואי כיבוד שיקים.

פירוט לגבי תביעות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו נגד הבנק ראה בבאור 6 לדוחות הכספיים.

תביעות שסכומן עולה על שיעור של 1% מההון של הבנק ליום 30 ביוני 2011, כ-232 מיליון ש"ח, פורטו בבאור 6 לדוחות הכספיים.

1.2. במסגרת נקיטת אמצעים לגביית חובות במהלך עסקיו הרגיל נוקט הבנק, בין השאר, בהליכים משפטיים שונים נגד חייבים וערבים ובהליכים למימוש בטוחות. בדוחות הכספיים נכללו הפרשות להפסדי אשראי שבוצעו על ידי הבנק על יסוד הערכת מכלול הסיכונים הכרוכים באשראי למגזרי המשק השונים ובהתחשב בהיקף המידע על החייב/הערב הנוגע בדבר איתנותו הפיננסית והבטוחות שניתנו לבנק להבטחת פרעון החוב.

2. הליכים אחרים

ביום 26 באפריל 2009 התקבלה בבנק קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43(א1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה בין הבנק לבין בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברות מידע הנוגע לעמלות, וזאת מראשית שנות ה-90 ועד תחילת חקירת הרשות בענין, בחודש נובמבר 2004. המדובר בקביעה אזרחית המהווה ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי. הבנק הגיש ערר על קביעה זו. ביום 22 בפברואר 2011, הוגשה תגובת הממונה לערר. בעקבות הסכמת הצדדים, הועברו הערר ועררים נוספים שהגישו בנקים אחרים להליך גישור לאחר שבית הדין להגבלים עסקיים ביקש מן הצדדים לשקול לעשות כן. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הקביעה.

לפרטים נוספים בנושא התחייבויות תלויות ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

ד. נושאים נוספים

לאומי למען הקהילה

לאומי למען הקהילה - מעורבות חברתית

מעורבות לאומי בקהילה נמשכת בשנת 2011 בתחומים העיקריים בהם מתמקדת הקבוצה: חינוך, תרבות, ילדים ונוער ובריאות.

סיום שנת הלימודים תשע"א

עם סיום שנת הלימודים תשע"א התקיימו אירועי סיום בפרויקטים בהם שותפה ומעורבת עמותת "לאומי אחריי":

- "נוער מוביל שינוי" - כמדי שנה, התקיים בהר הרצל אירוע, בו ציינה התנועה סיומה של שנת פעילות ענפה, בין היתר במסגרת שותפותה עם "לאומי אחריי" – בקבוצות הכנה לצה"ל, מרכזי הכנה לבגרות וקבוצות לנוער אתיופי למען שילובו המיטבי בחברה. 3,500 מחנכי התנועה - נערות ונערים מאוכלוסיות היעד הגיעו לאירוע בתום מסע אלונקות לילי מפרך ולאחר שבוע מרוכז של התנדבות בקהילה.
- ארגון "מעשה" - בשתי השפות עברית וערבית, התקיים בכפר הנוער בן שמון, לציון סוף שנת התנדבות של 600 בני נוער ממגוון האוכלוסיות הקיימות במדינה (ערבים ויהודים, דתיים וחילוניים, יוצאי אתיופיה וקווקז, נוער מישובים מוחלשים ומחוזקים). ארגון מעשה מפעיל מסגרות התנדבות מקצועיות ברחבי הארץ לצעירים בגילאי 18-21.
- ציון סיום שנת הלימודים במרכזי לאומי אחרי לבגרות ליוצאי אתיופיה בשיתוף אוניברסיטת תל אביב, בנוכחות משתתפי התוכנית ובני משפחותיהם. במסגרת התוכנית סטודנטים של אוניברסיטת תל אביב מעניקים סיוע לצעירים יוצאי אתיופיה ומכינים אותם במסגרת מרכזי לימוד לקראת בחינות הבגרות, תוך חשיפתם לאקדמיה.
- תוכנית סטרייב - במסגרת שיתוף הפעולה עם תוכנית סטרייב, ארבעה מבוגרי התוכנית מתחילים לעבוד בלאומי (באמצעות חברת כ"א). מטרת התוכנית היא להכשיר צעירים לעצמאות כלכלית ולתחושת מסוגלות עצמית גבוהה באמצעות פיתוח קריירה, מתוך חזון ליצור מוביליות חברתית.

יזמים צעירים

- לקראת סוף חודש יוני התקיימה בירושלים, במעמד ראש העיר מר ניר ברקת, התחרות הארצית של ארגון יזמים צעירים ישראל, בה נבחרה קבוצת בני הנוער שייצגה את ישראל בתחרות האירופאית שהתקיימה בחודש אוגוסט, בנורבגיה.
- התחרות הארצית מסמנת את סופה של שנת הלימודים הנוכחית של יזמים צעירים במהלכה לקחו חלק בפעילות כ- 4,000 בני נוער מכל שכבות האוכלוסיה ומכל המגזרים.

לאומי בשביל האמנות – תערוכת "במרחק השחור"

במרכז המבקרים, בית מני לאומי, מוצגת החל ממאי תערוכה ייחודית ממוזיאון אשדוד, "במרחק השחור" – יצירות של לאה ניקל, כלת פרס ישראל, וחן שיש, מהאמניות הצעירות המובילות בישראל.

בתערוכה מוצגות יצירות שמשלבות בין שתי האמניות, כאשר המוטיב המרכזי שלהן הוא הצבע השחור.

סיכום היקף התרומות והחסויות של לאומי ברבעון

במחצית הראשונה של שנת 2011 תרמה קבוצת לאומי והעניקה חסויות למטרות חברתיות וקהילתיות בהיקף של כ- 14.6 מיליון שקלים, מתוכם סך התרומות הוא כ-10.0 מיליון שקלים.

דוח הדירקטוריון

3. פעילויות הבקרה - Control Activities : במסגרת מרכיב זה נבחנות, הבקרות הרלוונטיות בכל אחד מהסיכונים שזוהו בשלב הערכת הסיכון.
 4. תקשורת ומידע - Information & Communication : במסגרת מרכיב זה בודקים כי המידע הנדרש לפעילות הבנק הינו זמין וכי קיים מנגנון אשר מעבד את המידע הנקלט ומעבירו לגורמים המתאימים בבנק.
 5. פיקוח ומעקב - Monitoring : במסגרת מרכיב זה בוחנים, את קיומו של מנגנון, אשר בודק מעקב אחר תיקון ליקויים. פיקוח נאות עשוי להתבטא בבחינה תקופתית של מערך הבקרה הפנימית, יישום מתמיד של הזדמנויות לשיפורים, התייחסות ההנהלה להמלצות הבקרה הפנימית של רואי החשבון החיצוניים והגורמים הפנימיים, הסתגלות מהירה להנחיות רגולטוריות חדשות וכיו"ב.
- הבנק פועל ליישום שוטף של ההוראה בקבוצת לאומי בשיתוף יועצים שנשכרו לביצוע הפרויקט.

בהתאם לאישור הדירקטוריון נערכו בחודשים האחרונים הקידומים הבאים בבנק :

מבנה ארגוני ומינוריים

1. לאחר פרישתו (עקב הגיעו לגיל פרישה) של המשנה הבכיר למנכ"ל, מר זאב נהרי, מונתה גבי רקפת רוסק – עמינח למשנה בכיר למנכ"ל וממלאת מקום המנכ"ל הראשי בהיעדרה.
2. לדרג משנה למנכ"ל קודמו, חברי ההנהלה הבאים : מר צבי איצקוביץ - ראש החטיבה לבנקאות פרטית ובין לאומית. מר ברוך לדרמן - ראש החטיבה הבנקאית, מר יצחק מלאך - ראש חטיבת תפעול מנהלה, פרופ' דני צידון - ראש החטיבה לשוקי הון.
- לדרג סמנכ"ל בכיר קודמו, חברי ההנהלה הבאים : מר גדעון אלטמן - ראש החטיבה לבנקאות מסחרית, מר קובי הבר - ראש החטיבה לכספים ולכלכלה, מר דני כהן - ראש החטיבה משאבי אנוש ומר מנחם שוורץ - ראש חטיבת החשבונאות.
3. עו"ד נעמי זנדהאוז, היועצת המשפטית הראשית, מונתה לחברת ההנהלה של הבנק.
4. לאומי ארה"ב – מר איתן רף היה יו"ר דירקטוריון לאומי ארה"ב עד דצמבר 2010. ביום 30 ביוני 2011 נבחר מר סטיב לוין ליו"ר הדירקטוריון.
5. לאומי לוקסמבורג – מר גיל קרני התמנה למנכ"ל לאומי לוקסמבורג החל מיום 16 באוגוסט 2011.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011 ועד מועד פרסום הדוח, התרחשו השינויים הבאים בהרכב הדירקטוריון:

באסיפה הכללית המיוחדת של הבנק שהתקיימה ביום 28 בדצמבר 2010, נבחרה פרופ' גבריאלה שלו כדירקטור חיצוני לדירקטוריון הבנק בהתאם לסעיף 239 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. פרופ' שלו נבחרה לתקופה של שלוש שנים החל מתאריך 1 בפברואר 2011, וזאת במקומו של פרופ' ישראל גלעד אשר סיים שתי כהונות של שלוש שנים כל אחת, כדירקטור חיצוני בבנק. אישור הפיקוח על הבנקים של בנק ישראל על העדר התנגדותו לכהונתה של פרופ' שלו התקבל בתאריך 12 בינואר 2011.

באסיפה הכללית השנתית של הבנק שהתקיימה ביום 24 במאי 2011, נבחרה מחדש עו"ד מרים (מירי) כץ כדירקטור בבנק וכן נבחרו מר דוד אבנר ומר עמוס ספיר לכהונה כדירקטורים חדשים בבנק. כמו כן, נבחרה גב' ציפורה סמט כדירקטור חיצוני חדש בבנק לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, לתקופה של שלוש שנים. הדירקטורים החדשים נבחרו במקומם של מר רמי אברהם גוזמן, עו"ד יעקב משעל ומר צבי קורן אשר פרשו לפי התור.

המפקח על הבנקים אישר כי אין לו התנגדות למינויים כדירקטורים של כל המועמדים שנבחרו באסיפה כאמור. בעקבות כך, ביום 25.7.2011 החלה כהונתם של ה"ה צפורה סמט ודוד אבנר, וכהונתו של מר עמוס ספיר תחל ביום 31.10.2011, מועד סיום תקופת הצינון בה הוא מחויב כדירקטור חיצוני על פי הוראה 301 בנוהל בנקאי תקין.

הדירקטוריון הביע תודותיו לה"ה ישראל גלעד, רמי אברהם גוזמן, יעקב משעל וצבי קורן אשר תרמו רבות לקידום עיסקי הבנק ולהשבחתו.

לפרטים בנוגע לאסיפה הכללית השנתית של הבנק ובחירת מועמדים לכהונה כדירקטורים כאמור, ראה עמוד 5 לעיל.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 30 באוגוסט 2011, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2011 ולתקופה שנסתיימה באותו תאריך.

בתקופת ינואר- יוני 2011 התקיימו 27 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו- 75 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובח"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

30 באוגוסט 2011

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) כסומים מדווחים

תוספת א'

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת (ב)	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת (ב)
נגזרים	נגזרים	מימון	(במיליוני ש"ח)	נגזרים	נגזרים	מימון	(במיליוני ש"ח)
(באחוזים)	(באחוזים)			(באחוזים)	(באחוזים)		
מטבע ישראלי לא צמוד							
	3.58	1,402	158,755	4.71	1,942	167,743	נכסים (ג) (ד)
		207	48,511		23	65,412	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
3.14		1,609	207,266	3.41		1,965	סך כל הנכסים
(1.32)		(436)	133,072	(2.27)		(789)	התחייבויות (ד)
		(202)	52,836			(10)	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(1.38)		(638)	185,908	(1.54)		(799)	סך כל ההתחייבויות
1.76	2.26			1.87	2.44		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
	9.27	1,316	58,704	8.74	1,295	61,202	נכסים (ג) (ד)
		(4)	3,132		(10)	3,214	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
8.76		1,312	61,836	8.22		1,285	סך כל הנכסים
(9.48)		(1,103)	48,172	(9.02)		(1,028)	התחייבויות (ד)
		(273)	10,667			(49)	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(9.69)		(1,376)	58,839	(7.58)		(1,077)	סך כל ההתחייבויות
(0.93)	(0.21)			0.64	(0.28)		פער הריבית
מטבע חוץ:							
(לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
	12.28	2,522	85,841	(1.42)	(294)	82,526	נכסים (ג) (ד) (ט)
			881		-	389	השפעת נגזרים: (ה)
		-	881			-	נגזרים מגדרים
		2,201	127,478		(1,812)	139,052	נגזרים משובצים ו-ALM
9.12		4,723	214,200	(3.74)		(2,106)	סך כל הנכסים
(9.68)		(2,361)	101,055	4.95		1,240	התחייבויות (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
		2	819		-	390	נגזרים מגדרים (ט)
		(2,173)	116,879		1,168	129,164	נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
(8.55)		(4,532)	218,753	4.16		2,408	סך כל ההתחייבויות
0.57	2.60			0.42	3.53		פער הריבית

הערות ראה בעמוד 139 להלן.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א)

סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות		שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
כולל	ללא	הכנסות (הוצאות)	יתרה	כולל	ללא	הכנסות (הוצאות)	יתרה
השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	מימון (ב)	ממוצעת (ב)	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	מימון (ב)	ממוצעת (ב)
(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)
7.09	5,240	303,300		3.83	2,943	311,471	סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו) השפעת נגזרים: (ה)
	-	881		-		389	נגזרים מגדרים
	2,404	179,121		(1,799)		207,678	נגזרים משובצים ו-ALM
6.48	7,644	483,302		0.88	1,144	519,538	סך כל הנכסים
(5.64)	(3,900)	282,299		(0.81)	(577)	285,436	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד) השפעת נגזרים: (ה)
	2	819		-		390	נגזרים מגדרים
	(2,648)	180,382		1,109		209,446	נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
(5.77)	(6,546)	463,500		0.43	532	495,272	סך כל ההתחייבויות
0.71	1.45			1.31	3.02		פער הריבית
	74			66			בגין אופציות
	(3)			(14)			בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו)
	474			211			עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)
	(4)			12			הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
	1,639			1,951			רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
	(196)			(73)			הוצאות בגין הפסדי אשראי
	1,443			1,878			רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
		303,300				311,471	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)
		6,733				8,357	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)
		4,286				3,820	נכסים כספיים אחרים (ד)
		(866)				(5,313)	הפרשה להפסדי אשראי (ט)
		313,453				318,335	סך כל הנכסים הכספיים
		282,299				285,436	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)
		8,021				10,218	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)
		8,817				8,402	התחייבויות כספיות אחרות (ד)
		299,137				304,056	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		14,316				14,279	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		9,012				9,492	נכסים לא כספיים
		532				927	התחייבויות לא כספיות
		22,796				22,844	סך כל האמצעים ההוניים

הערות ראה בעמוד 139 להלן.

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

הערות:

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיסי נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (ג) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה כלהלן:
- במגזר מטבע ישראלי לא צמוד לתקופה של שלושה ושישה חודשים סך של (178) מיליוני ש"ח ו-(178) מיליוני ש"ח בהתאמה (30 ביוני 2010 - 3 מיליוני ש"ח ו-9 מיליוני ש"ח בהתאמה).
- במגזר מטבע ישראלי צמוד למדד לתקופה של שלושה ושישה חודשים סך של 73 מיליוני ש"ח ו-178 מיליוני ש"ח בהתאמה (30 ביוני 2010 - 262 מיליוני ש"ח ו-210 מיליוני ש"ח בהתאמה).
- במגזר מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח) לתקופה של שלושה ושישה חודשים סך של 23 מיליוני ש"ח ו-(26) מיליוני ש"ח בהתאמה (30 ביוני 2010 - (27) מיליוני ש"ח ו-(104) מיליוני ש"ח בהתאמה).
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (ו) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של הרווחים (ההפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה, במגזרים השונים, לתקופה של שלושה ושישה חודשים סך של (82) מיליוני ש"ח ו-(26) מיליוני ש"ח בהתאמה (30 ביוני 2010 - 238 מיליוני ש"ח ו-115 מיליוני ש"ח בהתאמה).
- (ז) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- (ח) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (ט) סווג מחדש.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) מטבע חוץ: נומינלי ב-\$ ארה"ב

תוספת א' (המשך)

שלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות		שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות	
כולל	ללא	הכנסות (הוצאות)	יתרה	כולל	ללא	הכנסות (הוצאות)	יתרה
השפעת ממוצעת נגזרים	השפעת נגזרים	מימון (ב)	ממוצעת (ב)	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	מימון (ב)	ממוצעת (ב)
		(באחוזים)	(במיליוני \$)			(באחוזים)	(במיליוני \$)
מטבע חוץ: פעילות מקומית (לרבות מטבע ישראלי)							
צמוד למטבע חוץ							
	2.15	75	14,052	2.29	81	14,272	נכסים (ג) (ד) (ו)
							השפעת נגזרים: (ה)
		(1)	235		-	112	נגזרים מגדרים
		(34)	33,966		(5)	39,817	נגזרים משובצים ו-ALM
0.34		40	48,253	0.56	76	54,201	סך כל הנכסים
	(0.51)	(24)	19,195	(0.76)	(38)	20,166	התחייבויות (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
		1	219		-	112	נגזרים מגדרים (ו)
		(11)	31,139		(12)	36,958	נגזרים משובצים ו-ALM
(0.28)		(34)	50,553	(0.35)	(50)	57,236	סך כל ההתחייבויות
0.06	1.64			0.21	1.53		פער הריבית
מטבע חוץ: פעילות חו"ל, שלוחות שהן זרוע ארוכה							
	3.43	76	8,935	3.13	73	9,427	נכסים (ג) (ד)
		3	51		(1)	56	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
3.54		79	8,986	3.07	72	9,483	סך כל הנכסים
	(0.90)	(18)	7,848	(0.80)	(16)	8,066	התחייבויות (ד)
		-	49		(25)	51	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
(0.91)		(18)	7,897	(2.04)	(41)	8,117	סך כל ההתחייבויות
2.63	2.53			1.03	2.33		פער הריבית
סך הכל							
	2.65	151	22,987	2.62	154	23,699	נכסים כספיים במט"ח שהניבו הכנסות מימון (ג) (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
		(1)	235		-	112	נגזרים מגדרים
		(31)	34,017		(6)	39,873	נגזרים משובצים ו-ALM
0.83		119	57,239	0.93	148	63,684	סך הכל הנכסים
	(0.62)	(42)	27,043	(0.77)	(54)	28,232	התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו הוצאות מימון (ד)
							השפעת נגזרים: (ה)
		1	219		-	112	נגזרים מגדרים
		(11)	31,188		(37)	37,009	נגזרים משובצים ו-ALM
(0.36)		(52)	58,450	(0.56)	(91)	65,353	סך כל ההתחייבויות
0.47	2.03			0.37	1.85		פער הריבית

(א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזנית של מכשירים נגזרים).

(ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות בבנק ובחברות מאוחדות בארץ, ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(ג) ליתרה הממוצעת של הנכסים בפעילות מקומית ובפעילות חו"ל נוכחה, (נוספה) היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה בסך 10 מיליון דולר ארה"ב (30 ביוני 2010 - 7 מיליון דולר ארה"ב).

(ד) למעט מכשירים נגזרים.

(ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

(ו) סווג מחדש.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) שכומים מדווחים

תוספת א'

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)			שיעור הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	השפעת	השפעת	(הוצאות)	(ב) מימון	ממוצעת (ב) מימון
נגזרים	נגזרים	ממוצעת (ב) מימון	נגזרים	נגזרים	ממוצעת (ב) מימון	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)
	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)		(באחוזים)			
מטבע ישראלי לא צמוד							
	3.42	2,661	156,796	4.45	3,647	165,733	נכסים (ג) (ה)
		240	45,039		84	68,859	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
2.90		2,901	201,835	3.21	3,731	234,592	סך כל הנכסים
(1.12)		(734)	131,291	(1.94)	(1,349)	139,625	התחייבויות (ה)
		(223)	50,066		(203)	71,527	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
(1.06)		(957)	181,357	(1.48)	(1,552)	211,152	סך כל ההתחייבויות
1.84	2.30			1.73	2.51		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
	4.64	1,360	59,238	7.95	2,366	60,699	נכסים (ג) (ה)
		(13)	3,108		56	3,025	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
4.37		1,347	62,346	7.75	2,422	63,724	סך כל הנכסים
(4.83)		(1,150)	48,222	(8.08)	(1,871)	47,254	התחייבויות (ה)
		(275)	10,794		(156)	10,689	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
(4.89)		(1,425)	59,016	(7.12)	(2,027)	57,943	סך כל ההתחייבויות
(0.52)	(0.19)			0.63	(0.13)		פער הריבית
מטבע חוץ:							
(לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
	(1.04)	(460)	87,986	0.21	90	84,199	נכסים (ג) (ה) (ט)
							השפעת נגזרים: (ה)
		(2)	1,011		-	407	נגזרים מגדרים
		(379)	132,647		(1,308)	142,144	נגזרים משובצים ו-ALM
(0.76)		(841)	221,644	(1.07)	(1,218)	226,750	סך כל הנכסים
2.59		1,357	104,063	2.70	1,346	99,112	התחייבויות (ה)
							השפעת נגזרים: (ה)
		4	936		-	415	נגזרים מגדרים (ט)
		98	121,174		705	133,359	נגזרים משובצים ו-ALM
1.29		1,459	226,173	1.75	2,051	232,886	סך כל ההתחייבויות
0.53	1.55			0.68	2.91		פער הריבית

הערות ראה בעמוד 139 לעיל.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א)

סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

לשישה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני								
2010				2011				
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת (ב) מימון	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת (ב) מימון	
נגזרים	נגזרים		(במיליוני ש"ח)	נגזרים	נגזרים		(במיליוני ש"ח)	
				(באחוזים)				
	2.36	3,561	304,020		3.97	6,103	310,631	סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ה) (ו)
								השפעת נגזרים:
		(2)	1,011			-	407	נגזרים מגדרים
		(152)	180,794			(1,168)	214,028	נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
1.41		3,407	485,825	1.89		4,935	525,066	סך כל הנכסים
	(0.37)	(527)	283,576		(1.31)	(1,874)	285,991	סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד) (ה)
								השפעת נגזרים:
		4	936			-	415	נגזרים מגדרים
		(400)	182,034			346	215,575	נגזרים משובצים ו-ALM
	(0.40)	(923)	466,546	(0.61)		(1,528)	501,981	סך כל ההתחייבויות
1.01	1.99			1.28	2.66			פער הריבית
		68				74		בגין אופציות
								בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) (ה)
		21				7		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)
		877				390		הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
		(4)				12		רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
		3,446				3,890		הוצאות בגין הפסדי אשראי
		(326)				29		רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
		3,120				3,919		
		304,020				310,631		נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)
		6,633				8,196		נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)
		3,773				4,296		נכסים כספיים אחרים (ד)
		(881)				(5,410)		הפרשה להפסדי אשראי (ט)
		313,545				317,713		סך כל הנכסים הכספיים
		283,576				285,991		התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד)
		7,775				9,760		התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)
		8,187				7,768		התחייבויות כספיות אחרות (ד)
		299,538				303,519		סך כל ההתחייבויות הכספיות
		14,007				14,194		סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		8,852				9,276		נכסים לא כספיים
		428				763		התחייבויות לא כספיות
		22,431				22,707		סך כל האמצעים ההוניים

הערות ראה בעמוד 139 לעיל.

סקירת הנהלה

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (על בסיס מאוחד)

סכומים מדווחים

תוספת ב'

30 ביוני 2011						
מעל חודש	מעל שלושה חודשים	מעל ששה חודשים	מעל שנה	מעל שלושה חודשים	מעל ששה חודשים	מעל חודש
עד דרישה	עד שלושה חודשים	עד ששה חודשים	עד שנה	עד שלושה חודשים	עד ששה חודשים	עד חודש
עד חודש	עד שלושה חודשים	עד ששה חודשים	עד שנה	עד שלושה חודשים	עד ששה חודשים	עד חודש
(במיליוני ש"ח)						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
141,202	5,215	11,504	5,066	1,687	4,393	462
נכסים פיננסיים (א)						
40,818	56,130	45,113	18,530	9,328	16,108	204
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
2,141	1,480	3,594	773	5	11	37
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
184,161	62,825	60,211	24,369	11,020	20,512	703
סה"כ שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
121,595	5,938	6,425	7,297	697	1,058	-
התחייבויות פיננסיות (א)						
51,229	59,803	39,267	19,763	9,935	14,390	270
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
2,325	1,858	3,803	788	8	17	57
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	30	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
175,149	67,599	49,525	27,848	10,640	15,465	327
סה"כ שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
9,012	(4,774)	10,686	(3,479)	380	5,047	376
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
9,012	4,238	14,924	11,445	11,825	16,872	17,248
החשיפה המצטברת במגזר						
מטבע ישראלי צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
3,188	4,635	15,323	16,819	10,908	8,834	1,565
נכסים פיננסיים (א)						
497	444	577	679	234	1,113	633
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
3,685	5,079	15,900	17,498	11,142	9,947	2,198
סה"כ שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,846	1,512	12,199	10,973	11,858	11,304	1,294
התחייבויות פיננסיות (א)						
342	912	5,149	3,166	2,038	541	56
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	88	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,188	2,424	17,436	14,139	13,896	11,845	1,350
סה"כ שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,497	2,655	(1,536)	3,359	(2,754)	(1,898)	848
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
1,497	4,152	2,616	5,975	3,221	1,323	2,171
החשיפה המצטברת במגזר						

(א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פרעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות. כולל יתרות שזמן פרעונן עבר בסך 1,013 מיליון ש"ח.

(ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(ג) כולל פריטים לא כספיים המוצגים בטור "ללא תקופת פרעון".

(ד) המח"מ נמדד מ 0.05 שנים.

הערות כלליות:

- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציינים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי שמנכה אותם לשווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה באור 18 ד. בדוח הכספי השנתי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%). בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.

סקירת הנהלה

2010 ביוני 30			2010 בדצמבר 31							
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	ללא	מעל
חיים	תשואה	שווי	חיים	תשואה	שווי	חיים	תשואה	שווי	תקופת	עשרים
ממוצע	פנימי	הוגן	ממוצע	פנימי	הוגן	ממוצע	פנימי	הוגן	פירעון	שנה
אפקטיבי (ב)			אפקטיבי (ב)			אפקטיבי (ב)				
(שנים)	(באחוזים)		(שנים)	(באחוזים)		(שנים)	(באחוזים)			
0.25	3.40	160,586	0.43	4.27	164,964	0.43	5.03	170,367	836	2
1.12	-	143,555	1.09	-	178,211	1.22	-	186,231	-	-
-	-	7,212	-	-	7,578	-	-	8,041	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.65	3.40	311,353	0.76	4.27	350,753	0.82	5.03	364,639	836	2
0.29	2.56	135,080	0.28	3.67	140,887	0.27	4.41	143,018	8	-
1.08	-	148,617	1.04	-	182,032	1.17	-	194,657	-	-
-	-	8,580	-	-	10,367	-	-	8,856	-	-
0.50	-	67	0.50	-	89	0.50	-	30	-	-
0.69	2.56	292,344	0.68	3.67	333,375	0.77	4.41	346,561	8	-
										2
										17,250
2.96	3.00	60,460	3.20	2.83	62,174	3.08	3.28	61,493	78	143
1.93	-	3,036	1.89	-	2,704	4.38	-	4,177	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.91	3.00	63,496	3.14	2.83	64,878	3.16	3.28	65,670	78	143
3.79	1.82	53,322	3.83	2.23	51,636	3.57	2.79	51,181	-	195
2.27	-	10,287	2.13	-	9,685	1.75	-	12,204	-	-
-	-	7	-	-	8	-	-	-	-	-
0.50	-	77	0.50	-	83	-	-	88	-	-
3.54	1.82	63,693	3.56	2.23	61,412	3.22	2.79	63,473	-	195
										(52)
										2,119

סקירת הנהלה

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (על בסיס מאוחד)

סכומים מדווחים

תוספת ב' (המשך)

30 ביוני 2011						
מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
(במיליוני ש"ח)						
מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
112	2,040	5,029	6,140	8,444	15,812	43,829
נכסים פיננסיים (א)						
113	7,886	3,112	34,212	60,510	42,070	61,636
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
1,451	14,787	34,526	50,990	29,343	4,659	6,711
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,676	24,713	42,667	91,342	98,297	62,541	112,176
סה"כ שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
40	318	536	2,933	20,135	18,072	59,098
התחייבויות פיננסיות (א)						
101	9,519	5,946	35,346	61,826	34,325	47,737
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
1,260	14,753	34,510	50,904	29,174	4,296	6,752
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	-	-	8	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,401	24,590	40,992	89,183	111,143	56,693	113,587
סה"כ שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
275	123	1,675	2,159	(12,846)	5,848	(1,411)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
(4,177)	(4,452)	(4,575)	(6,250)	(8,409)	4,437	(1,411)
החשיפה המצטברת במגזר						
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,139	15,267	17,624	28,025	35,271	25,662	188,219
נכסים פיננסיים (א) (ג)						
950	25,107	12,674	53,421	106,200	98,644	102,951
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
1,488	14,798	34,531	51,763	32,937	6,139	8,852
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
4,577	55,172	64,829	133,209	174,408	130,445	300,022
סה"כ שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,334	12,680	13,091	21,203	38,759	25,522	182,539
התחייבויות פיננסיות (א) (ג)						
427	24,450	17,919	58,275	106,242	95,040	99,308
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
1,317	14,770	34,518	51,692	32,977	6,154	9,077
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)						
-	-	-	-	126	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
3,078	51,900	65,528	131,170	178,104	126,716	290,924
סה"כ שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,499	3,272	(699)	2,039	(3,696)	3,729	9,098
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
15,242	13,743	10,471	11,170	9,131	12,827	9,098
החשיפה המצטברת במגזר						

סקירת הנהלה

2010 ביוני 30			2010 בדצמבר 31							
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	ללא	מעל	
חיים	תשואה	שווי	חיים	תשואה	שווי	חיים	תשואה	תקופת	עשרים	
ממוצע (ב)	פנימי	הוגן	ממוצע (ב)	פנימי	הוגן	ממוצע (ב)	פנימי	פירעון	שנה	
(שנים)	(באחוזים)		(שנים)	(באחוזים)		(שנים)	(באחוזים)			
0.64	3.38	90,087	0.70	3.14	84,043	0.72	3.11	81,532	117	9
0.66	-	152,987	0.93	-	198,480	0.88	-	209,819	148	132
-	-	37,981	-	-	44,194	-	-	142,467	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.56	3.38	281,055	0.75	3.14	326,717	0.56	3.11	433,818	265	141
0.31	1.52	106,557	0.30	1.43	99,253	0.30	1.61	101,132	-	-
0.80	-	141,964	1.03	-	189,015	1.06	-	195,080	148	132
-	-	36,539	-	-	41,357	-	-	141,649	-	-
0.50	-	83	0.50	-	72	0.50	-	8	-	-
0.51	1.52	285,143	0.68	1.43	329,697	0.54	1.61	437,869	148	132
										9
										(4,168)
0.89	3.14	313,879	1.06	3.23	314,357	1.03	3.69	317,762	5,401	154
0.89	-	300,125	1.02	-	380,616	1.07	-	401,054	975	132
-	-	45,193	-	-	51,772	-	-	150,508	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.83	3.14	659,197	0.96	3.23	746,745	0.87	3.69	869,324	6,376	286
0.93	1.89	295,003	0.92	2.36	291,824	0.85	2.90	296,198	875	195
0.99	-	301,387	1.06	-	381,924	1.14	-	402,740	947	132
-	-	45,126	-	-	51,732	-	-	150,505	-	-
0.50	-	341	0.50	-	367	0.08	-	256	130	-
0.89	1.89	641,857	0.93	2.36	725,847	0.84	2.90	849,699	1,952	327
										(41)
										15,201

סקירת הנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים

תוספת ג'

30 ביוני 2011								
הפסדי אשראי (4)		סיכון אשראי לציבור						
יתרת	בסיכון אשראי לציבור נכלל:							
ההפרשה	מחיקות	הוצאות	אשראי	סיכון	סיכון אשראי	סיכון	סיכון	
להפסדי	חשבונאיות	בגין הפסדי	לציבור	אשראי	אשראי	חוץ	אשראי	
אשראי	נטו	אשראי	פגום (*)	בעייתי (*)	כולל (*)	מאזני (*) (2)	מאזני (*) (1)	
(במיליוני ש"ח)								
בגין פעילות לווים בישראל								
(53)	-	(13)	70	110	2,119	349	1,770	חקלאות
(566)	157	(119)	886	1,421	37,626	14,622	23,004	תעשייה
(1,330)	308	98	2,549	4,559	68,057	28,347	39,710	בינוי ונדל"ן (7)
(8)	-	3	1	53	1,710	388	1,322	חשמל ומים
(350)	38	(14)	555	1,138	22,232	4,180	18,052	מסחר
(174)	(1)	(53)	884	1,091	3,921	331	3,590	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(83)	24	5	139	211	5,314	1,034	4,280	תחבורה ואחסנה
(81)	38	(2)	133	177	8,001	3,397	4,604	תקשורת ושרותי מחשב
(189)	229	40	472	669	29,765	13,278	16,487	שרותים פיננסיים
(102)	(30)	10	53	96	6,532	1,767	4,765	שרותים עסקיים ואחרים
(19)	1	(8)	42	183	7,070	1,017	6,053	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(557)	30	(13)	22	974	56,431	1,973	54,458	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
(432)	17	-	72	345	53,474	26,584	26,890	אנשים פרטיים - אחר
(3,944)	811	(66)	5,878	11,027	302,252	97,267	204,985	סה"כ בגין פעילות לווים בישראל
(755)	235	37	1,340	2,197	57,964	15,289	42,675	בגין פעילות לווים בחו"ל
(4,699)	1,046	(29)	7,218	13,224	360,216	112,556	247,660	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
(42)	29	(27)	69	119	3,722	680	3,042	תנועות ההתיישבות (5)
(2)	-	-	1	21	3,219	119	3,100	רשויות מקומיות (6)

- (1) אשראי לציבור בסך 200,486 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו-32,184 מיליון ש"ח בגין פעילות חו"ל, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 1,508 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו-9,781 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 2,991 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו-710 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידיים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
- (6) לרבות תאגידיים בשליטתם.
- (7) כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 806 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,874 מיליון ש"ח.

(*) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

סקירת הנהלה

30 ביוני 2010				
סיכון	סיכון	סיכון	ההוצאה	יתרות
אשראי	אשראי	אשראי	התקופתית בגין	חובות
מאזני (1)	חוץ מאזני (2)	כולל לציבור	הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	בעייתיים (3)
(במיליוני ש"ח)				
בגין פעילות לווים בישראל				
1,774	345	2,119	-	128
חקלאות				
21,578	14,005	35,583	(9)	1,863
תעשייה				
37,178	22,329	59,507	56	6,491
בינוי ונדל"ן (6) (7)				
1,163	455	1,618	-	8
חשמל ומים				
14,853	3,596	18,449	66	1,335
מסחר				
3,487	289	3,776	(8)	1,552
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל				
3,887	1,028	4,915	(22)	848
תחבורה ואחסנה				
4,982	2,022	7,004	(9)	286
תקשורת ושרותי מחשב				
14,519	12,237	26,756	30	596
שרותים פיננסיים				
4,191	1,819	6,010	1	420
שרותים עסקיים ואחרים				
5,935	960	6,895	-	235
שרותים ציבוריים וקהילתיים				
47,416	2,939	50,355	(18)	716
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור (7)				
23,913	26,010	49,923	74	988
אנשים פרטיים - אחר				
184,876	88,034	272,910	161	15,466
בגין פעילות לווים בחו"ל (8)				
45,085	18,392	63,477	242	3,174
סך הכל				
229,961	106,426	336,387	403	18,640
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:				
2,916	995	3,911	4	788
תנועות ההתיישבות (4)				
3,112	121	3,233	-	62
רשויות מקומיות (5)				

- (1) אשראי לציבור בסך 180,332 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 32,822 מיליון ש"ח בגין פעילות חו"ל, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 1,014 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 11,714 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 3,530 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 549 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל.
 - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 - (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות של חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
 - (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
 - (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
 - (6) כולל הלוואות לדיור וסיכון אשראי חוץ מאזני, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 676 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,330 מיליון ש"ח.
 - (7) סווג מחדש.
 - (8) הוצג מחדש – אגרות חוב של חברות החזקה בנקאיות בחו"ל הוצגו בעבר כאגרות חוב של בנקים.
- סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים

תוספת ג' (המשך)

31 בדצמבר 2010				
סיכון	סיכון	סיכון	ההוצאה	יתרות
אשראי	אשראי	אשראי	התקופתית בגין	חובות
מאזני (1)	מאזני (2)	לציבור	הפרשה ספציפית	לחובות מסופקים
(בעייתיים (3))				
(במיליוני ש"ח)				
בגין פעילות לווים בישראל				
1,729	324	2,053	(2)	177
חקלאות				
21,440	13,243	34,683	(51)	1,691
תעשייה				
38,144	24,649	62,793	212	5,454
בינוי ונדל"ן (6) (7)				
1,257	505	1,762	1	6
חשמל ומים				
15,571	3,761	19,332	85	1,228
מסחר				
3,441	309	3,750	(34)	1,456
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל				
3,958	1,161	5,119	(61)	642
תחבורה ואחסנה				
4,836	1,857	6,693	(54)	172
תקשורת ושרותי מחשב				
16,842	12,049	28,891	(62)	632
שרותים פיננסיים				
4,747	1,702	6,449	12	453
שרותים עסקיים ואחרים				
6,065	1,110	7,175	11	235
שרותים ציבוריים וקהילתיים				
50,980	2,553	53,533	(51)	654
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר (7)				
26,111	25,589	51,700	206	837
אנשים פרטיים - אחר				
195,121	88,812	283,933	212	13,637
בגין פעילות לווים בחו"ל (8)				
44,887	14,268	59,155	509	2,480
סך הכל				
240,008	103,080	343,088	721	16,117
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:				
2,804	633	3,437	(95)	192
תנועות ההתיישבות (4)				
3,154	119	3,273	-	73
רשויות מקומיות (5)				

- (1) אשראי לציבור בסך 190,651 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 33,975 מיליון ש"ח בגין פעילות חו"ל, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 1,367 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 10,290 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 3,103 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 622 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות של חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידיים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
- (5) לרבות תאגידיים בשליטתם.
- (6) כולל הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 853 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,625 מיליון ש"ח.
- (7) סווג מחדש.
- (8) הוצג מחדש – אגרות חוב של חברות החזקה בנקאיות בחו"ל הוצגו בעבר כאגרות חוב של בנקים.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה

חשיפות למדינות זרות סכומים מדווחים

תוספת ד' (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם.

30 יוני 2010						
חשיפה מאזנית						
חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						
חשיפה מאזנית נטו	חשיפה לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים (א)	לבנקים (במיליוני ש"ח)	המדינה
10,378	8,651	19,029	(ג) 8,709	(ג) 6,535	221	ארצות הברית
3,302	1,849	5,151	(ג) 1,221	(ג) 4,170	31	בריטניה
-	-	-	558	2,057	-	צרפת
1,257	682	1,939	562	419	-	שווייץ
-	-	-	1,143	3,894	-	גרמניה
811	1,019	1,830	6,253	7,827	142	אחרות (ג)
15,748	12,201	27,949	18,446	24,902	394	סך כל החשיפה למדינות זרות
759	1,018	1,777	1,219	302	127	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	50	630	-	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

חשיפה מאזנית			חשיפה חוץ מאזנית			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			סך כל החשיפה המאזנית			
תקופת פרעון	עד שנה	מעל שנה	סך החשיפה מזה סיכון אשראי חוץ מאזני	סך החשיפה החוץ מאזנית	יתרת חובות בעייתיים (ב)	יתרת חובות
(במיליוני ש"ח)						
9,270	6,195	-	11,621	848	25,843	ארצות הברית
2,256	3,166	4	8,353	462	8,724	בריטניה
1,145	1,470	-	2,710	12	2,615	צרפת
550	431	-	1,779	(ג) 118	2,238	שווייץ
1,293	3,744	-	4,021	-	5,037	גרמניה
5,213	9,009	-	3,608	266	15,033	אחרות (ג)
19,727	24,015	4	32,092	1,706	59,490	סך כל החשיפה למדינות זרות
305	1,343	-	1,106	154	2,407	סך כל החשיפה למדינות LDC
423	257	-	59	4	680	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

(א) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(ב) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים.

לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(ג) הוצג מחדש.

סקירת הנהלה

חשיפות למדינות זרות סכומים מדווחים

תוספת ד' (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם.

31 בדצמבר 2010						
חשיפה מאזנית						
חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית לפני			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית	ניכוי בגין	ניכוי התחייבויות	מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות (א)
נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	התחייבויות מקומיות	התחייבויות מקומיות	מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות (א)
(במיליוני ש"ח)						
9,449	7,212	16,661	11,288	2,485	455	ארצות הברית
3,670	1,832	5,502	1,439	3,462	18	בריטניה
-	-	-	560	2,022	1,184	צרפת
771	495	1,266	886	350	-	שווייץ
-	-	-	1,237	2,734	248	גרמניה
738	970	1,708	5,400	6,076	605	אחרות
14,628	10,509	25,137	20,810	17,129	2,510	סך כל החשיפה למדינות זרות
689	969	1,658	1,186	154	103	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	40	447	-	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)
חשיפה מאזנית						
חשיפה חוץ מאזנית			חשיפה מאזנית			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
תקופת פרעון			מזה סיכון	סך החשיפה	יתרת	חובות
מקומיות			אשראי חוץ	החוץ	חובות	בעייתיים (ב)
מקומיות			מאזני בעייתי	מאזנית	בעייתיים (ב)	מאזנית
(במיליוני ש"ח)						
המדינה						
8,037	6,191	-	11,743	782	23,677	ארצות הברית
2,478	2,441	-	7,782	395	8,589	בריטניה
2,509	1,257	-	3,226	14	3,766	צרפת
481	755	-	2,314	147 (ג)	2,007	שווייץ
1,511	2,708	-	4,835	1	4,219	גרמניה
5,570	6,511	-	2,850	237	12,819	אחרות
20,586	19,863	-	32,750	1,576	55,077	סך כל החשיפה למדינות זרות
326	1,117	-	688	168	2,132	סך כל החשיפה למדינות LDC
387	100	-	65	3	487	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

(א) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(ב) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים.

לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(ג) הוצג מחדש.

חשיפות למדינות זרות סכומים מדווחים

תוספת ד' (המשך)

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים חשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי כדלקמן:

- היתרה המאזנית של חוב תטופל כסכום החשיפה למדינת התושבות החוקית של החייב הנושא בסיכון הסופי לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- יתרה מאזנית של השקעה במניות תטופל כסכום החשיפה למדינת התושבות של מנפיק הנייר.
- סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג כחשיפה חוץ מאזנית למדינת התושבות של הצד הנגדי לעיסקה כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה.

התייחסות לביטחונות בהיבט של קביעת הסיכון הסופי תהיה כדלהלן:

- ערבויות צד ג' – בהתאם למדינת התושבות של הערב.
- ניירות הערך – מדינת התושבות הינה של מנפיק נייר הערך.
- הובהר בהוראה כי נדל"ן ויתרות חייבים אינם מהווים ביטחון לצורך קביעת סיכון סופי.
- לצורך קביעת הסיכון הסופי נלקחו ביטחונות ספציפיים בלבד.

חלק ב' – סכום החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות שסך החשיפה לכ"א מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון העצמי - לפי הנמוך: מסתכם ל-2,520 מיליון ש"ח, מיוחס למדינת הולנד.

(ליום 30 ביוני 2010 החשיפה הסתכמה ל-4,832 מיליוני ש"ח, ויוחסה לבלגיה והולנד, וליום 31 בדצמבר 2010 סך החשיפה הסתכמה ל-4,165 מיליוני ש"ח, ויוחסה להולנד ובלגיה).

חלק ג' - סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 1,449 מיליון ש"ח ומתייחס ל-12 מדינות.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני גליה מאור מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן : "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 30 ביוני 2011 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן :
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 באוגוסט 2011

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני מנחם שוורץ מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרביע שהסתיים ביום 30 ביוני 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

30 באוגוסט 2011

מנחם שוורץ
סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
וראש חטיבת החשבונאות

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ**מבוא**

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") וחברות הבנות שלו, הכולל את המאזן התמציתי ביניים מאוחד ליום 30 ביוני 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים, לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של חברות מאוחדות אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-1.5% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 ביוני 2011, ורווחיהן מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולים בדוחות רווח והפסד המאוחדים מהווים כ-5.6% וכ-4.5% מכלל הרווח המאוחד מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי החשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין לנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב:

1. לאמור בביאור 6. סעיפים 2 ו-4 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר תביעות נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות.
 2. לאמור בביאור 6. בדבר תביעות הקשורות בחברה כלולה ותלות בקבלת שירותים מחברות תשתית ומספקי גז טבעי.
 3. לאמור בביאור 6. בדבר קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים.
- הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה, אם בכלל, ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות, אם לאו.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

דוחות כספיים

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2011 סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		ביאור
				(במיליוני ש"ח)
נכסים				
30,052	47,180	45,566		מזומנים ופיקדונות בבנקים
55,791	51,211	40,146	2	ניירות ערך
1,190	725	1,330		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
234,255	222,806	232,670	3	אשראי לציבור (א)
(10,274)	(10,353)	(4,322)	3	הפרשה להפסדי אשראי (א)
223,981	212,453	228,348		אשראי לציבור, נטו
379	396	352		אשראי לממשלות
1,924	1,720	2,159		השקעות בחברות כלולות
3,638	3,564	3,627		בניינים וציוד
45	117	45		מוניטין (א)
8,716	8,303	7,764	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים (א)
2,606	2,757	3,719		נכסים אחרים (א) (ב)
328,322	328,426	333,056		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
249,584	251,677	252,704		פקדונות הציבור
2,691	3,288	5,362		פקדונות מבנקים
660	909	443		פקדונות מממשלות
1,006	740	791		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,939	26,846	27,034		אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
9,985	9,498	9,447	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (א)
13,846	12,040	14,098		התחייבויות אחרות (א) (ב)
304,711	304,998	309,879		סך כל ההתחייבויות
318	292	333		זכויות שאינן מקנות שליטה
23,293	23,136	22,844	4	הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (ב)
23,611	23,428	23,177		סך כל ההון
328,322	328,426	333,056		סך כל ההתחייבויות וההון

(א) נתוני השוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת. מספרי השוואה בגין אשראי לציבור וההפרשה להפסדי אשראי לא הוצגו מחדש בעקבות יישום ההוראות החדשות ואינם ברי השוואה לנתונים השוטפים.

(ב) הוצג מחדש ראה באור 1 ב.4. להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם שוורץ
סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
ראש חטיבת החשבונאות

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 30 באוגוסט 2011

דוחות כספיים

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד – סכומים מדווחים לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011

לשלושה חודשים שנסתיימו לשישה חודשים שנסתיימו לשנה שנסתיימה					
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		ביום 31 בדצמבר	
2011	2010	2011	2010	2010	2010
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
ביאור (במיליוני ש"ח)			ביאור (במיליוני ש"ח)		
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי	9	1,951	1,639	3,446	7,433
אשראי					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	3	73	196	326	584
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין		1,878	1,443	3,120	6,849
הפסדי אשראי					
הכנסות תפעוליות ואחרות					
עמלות תפעוליות		906	917	1,821	3,710
רווחים מהשקעות במניות, נטו	10	38	100	174	216
הכנסות אחרות		22	22	43	185
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות		966	1,039	2,038	4,111
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות (ב)		1,272	1,199	2,409	4,676
אחזקה ופחת בניינים וציוד		432	391	771	1,591
הפחתת מוניטין (א)		-	4	8	80
הוצאות אחרות (א)		374	350	663	1,604
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		2,078	1,944	3,851	7,951
רווח מפעולות רגילות לפני מסים		766	538	1,307	3,009
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות (ב)		259	136	448	1,239
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים		507	402	859	1,770
חלק הקבוצה ברווחים מפעולות					
רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס		72	117	202	420
רווח נקי מפעולות רגילות					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		579	519	1,061	2,190
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		(18)	(12)	(15)	(39)
המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי		561	507	1,046	2,151
רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		2	182	186	183
רווח נקי לתקופה					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		581	701	1,247	2,373
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		(18)	(12)	(15)	(39)
המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי		563	689	1,232	2,334
(בש"ח)					
רווח בסיסי ומדולל למניה					
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי		0.38	0.34	0.71	1.46
המניות התאגיד הבנקאי (ב)					
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים המיוחס		-	0.13	0.13	0.12
לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי					
סך הכל		0.38	0.47	0.84	1.58

א. נתוני השוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

ב. הוצג מחדש ראה באור 1 ב.4. להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
קרנות הון				
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום		סך כל הון המניות וקרנות ההון
		מבוסס מניות ואחרות (א)	המניות	
(במיליוני ש"ח)				
7,059	1,129	10	8,198	יתרה ליום 31 במרס 2011 (ד)
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	14	14	הטבה בשל עסקאות מבוסס מניות
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו וסווגו לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
-	-	-	-	שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה
7,059	1,129	24	8,212	יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)				
קרנות הון				
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום		סך כל הון המניות וקרנות ההון
		מבוסס מניות ואחרות (א)	המניות	
(במיליוני ש"ח)				
7,059	972	197	8,228	יתרה ליום 31 במרס 2010 (ד)
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
-	-	(30)	(30)	הטבה לעובדים - השפעת המס
-	157	(157)	-	שחרור מניות מחסימה
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו וסווגו לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
-	-	-	-	שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה
7,059	1,129	10	8,198	יתרה לסוף התקופה (ד)

ראה הערות בעמוד 164.
הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			
					קרנות בגין כלולות	התאמות מתרגום (ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
22,802	314	22,488	(1)	-	14,130	41	(132)	252
581	18	563	-	-	563	-	-	-
14	-	14	-	-	-	-	-	-
(125)	-	(125)	-	-	-	-	-	(125)
(66)	-	(66)	-	-	-	-	-	(66)
13	-	13	-	-	-	-	-	13
(43)	-	(43)	(43)	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-
23,177	333	22,844	(44)	-	14,693	41	(132)	74

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			
					קרנות בגין כלולות	התאמות מתרגום (ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
22,598	285	22,313	(371)	-	14,323	-	(504)	637
701	12	689	-	-	689	-	-	-
-	-	-	-	500	(500)	-	-	-
(30)	-	(30)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
(251)	(3)	(248)	-	-	-	-	-	(248)
(65)	-	(65)	-	-	-	-	-	(65)
64	-	64	-	-	-	-	-	64
44	-	44	-	-	-	-	44	-
369	-	369	369	-	-	-	-	-
(2)	(2)	-	-	-	-	-	-	-
23,428	292	23,136	(2)	500	14,512	-	(460)	388

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון (המשך) לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 סכומים מדווחים

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
קרנות הון				
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות (א)	סך כל הון המניות וקרנות ההון	
(במיליוני ש"ח)				
7,059	1,129	10	8,198	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר) (ד)
-	-	-	-	התאמת יתרות פתיחה בגין מעבר לחובות פגומים ו IFRS (ב) (ג)
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
-	-	14	14	הטבה לעובדים בשל עסקאות מבוסס מניות
-	-	-	-	התאמות בגין חברות כלולות נטו
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו וסווגו
-	-	-	-	לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
-	-	-	-	שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה
7,059	1,129	24	8,212	יתרה לסוף התקופה

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)				
קרנות הון				
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות (א)	סך כל הון המניות וקרנות ההון	
(במיליוני ש"ח)				
7,059	972	197	8,228	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר) (ד)
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
-	-	(30)	(30)	הטבה לעובדים - השפעת המס
-	157	(157)	-	שחרור מניות מחסימה
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו וסווגו
-	-	-	-	לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	התאמות בגין חברות כלולות
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
-	-	-	-	שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה
7,059	1,129	10	8,198	יתרה לסוף התקופה (ד)

ראה הערות בעמוד 164.
הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
			הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים שנצברו	קרנות בגין כלולות	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן מתרגום (ב)	
23,611	318	23,293	(1)	-	15,063	25	(460)	468
(723)	(14)	(709)	-	-	(1,090)	-	381	-
1,146	28	1,118	-	-	1,118	-	-	-
(400)	-	(400)	-	-	(400)	-	-	-
14	-	14	-	-	-	-	-	-
(35)	-	(35)	-	-	2	16	(53)	-
(365)	-	(365)	-	-	-	-	-	(365)
(150)	-	(150)	-	-	-	-	-	(150)
121	-	121	-	-	-	-	-	121
(43)	-	(43)	(43)	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-
23,177	333	22,844	(44)	-	14,693	41	(132)	74

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
			הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים שנצברו	קרנות בגין כלולות	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן מתרגום (ב)	
21,814	282	21,532	(377)	-	13,846	-	(474)	309
1,247	15	1,232	-	-	1,232	-	-	-
-	-	-	-	500	(500)	-	-	-
(30)	-	(30)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
285	(3)	288	-	-	-	-	-	288
(128)	-	(128)	-	-	-	-	-	(128)
(81)	-	(81)	-	-	-	-	-	(81)
(52)	-	(52)	-	-	(66)	14	-	-
375	-	375	375	-	-	-	-	-
(2)	(2)	-	-	-	-	-	-	-
23,428	292	23,136	(2)	500	14,512	-	(460)	388

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון (המשך) סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)				
קרנות הון				
סך כל הון המניות וקרנות ההון	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות (א)	פרמיה	הון מניות	(במיליוני ש"ח)
8,228	197	972	7,059	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר) (ד)
-	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון (ד)
-	(157)	157	-	פקיעת כתבי אופציה
(30)	(30)	-	-	הטבה לעובדים - השפעת המס
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
-	-	-	-	דיבידנד מוצע
-	-	-	-	התאמות בגין חברות כלולות נטו
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו ו/ או נזקפו לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
-	-	-	-	שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה
8,198	10	1,129	7,059	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (ד)

- (א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות בחו"ל, שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק. בשנת 2011 הועברו התאמות מתרגום לעודפים שנצברו עקב המעבר לדיווח לפי IAS21 בסך 381 מיליוני ש"ח.
- (ג) כולל 721 מיליוני ש"ח בגין מעבר ליישום הוראות חובות פגומים (1,319 מיליון ש"ח ברוטו). ראה גם באור ד3. להלן.
- (ד) הוצג מחדש. לפרטים נוספים ראה ביאור 4.ב1. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן מתרגום (ב)	התאמות בגין הצגת
					קרנות בגין כלולות	התאמות	עודפים שנצברו		
21,814	282	21,532	(377)	-	13,846	-	(474)	309	
2,373	39	2,334	-	-	2,334	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
(30)	-	(30)	-	-	-	-	-	-	
(500)	-	(500)	-	-	(500)	-	-	-	
(500)	-	(500)	-	-	(500)	-	-	-	
(78)	-	(78)	-	-	(117)	25	14	-	
538	-	538	-	-	-	-	-	538	
(303)	-	(303)	-	-	-	-	-	(303)	
(76)	-	(76)	-	-	-	-	-	(76)	
376	-	376	376	-	-	-	-	-	
(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	-	
23,611	318	23,293	(1)	-	15,063	25	(460)	468	

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו לשישה חודשים שנסתיימו לשנה שנסתיימה				
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		ביום 31 בדצמבר
2011	2010	2011	2010	2010
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
(במיליוני ש"ח)				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
581	701	1,146	1,247	2,373
רווח נקי לתקופה (ב) (ג)				
ההתאמות הדרושות להצגת המזומנים מפעולות:				
(23)	(76)	19	(159)	(348)
חלק הקבוצה בהפסדים (רווחים) בלתי מחולקים של חברות כלולות (א)				
13	-	13	-	-
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות				
191	157	358	313	638
פחת על בניינים וציוד				
-	4	-	8	80
הפחתות				
73	196	(29)	326	584
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
6	-	6	2	14
הפרשה לירידת ערך של נכסים שהועברו לבעלות הקבוצה				
(67)	(69)	(152)	(134)	(310)
רווח נטו, ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה				
(31)	(114)	19	(186)	(148)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר				
-	-	-	-	(2)
רווח מקבלת ניירות ערך ללא תמורה				
-	(182)	-	(182)	(181)
רווח ממימוש השקעות בחברות כלולות לאחר מס				
(2)	1	1	(4)	(2)
הפסדים (רווחים), נטו, ממכירת בניינים וציוד לאחר מס				
-	4	-	5	6
הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה				
1	-	2	1	1
הפרשה לירידת ערך מניות זמינות למכירה				
-	-	(4)	-	-
קיטון בהפרשה לירידת ערך רכוש קבוע				
(69)	10	(14)	(113)	(68)
מסים נדחים - נטו (ג)				
188	124	393	235	234
גידול בעודף עתודות על יעודות לפיצויי פרישה ולפנסיה (ג)				
1	(1)	1	1	3
אחר, נטו				
862	755	1,759	1,360	2,874
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת				

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

(ב) נתוני ההשוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

(ג) הוצג מחדש ראה באור 4.ב1. להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשלושה חודשים שנסתיימו לשישה חודשים שנסתיימו לשנה שנסתיימה				
ביום 30 בדצמבר		ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני
2010	2010	2011	2010	2011
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(במיליוני ש"ח)
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים				
1,330	891	549	651	(17)
(77)	(77)	-	(24)	-
226	226	-	48	-
(30,511)	(9,838)	(8,159)	(7,133)	(3,541)
16,038	8,129	19,835	3,403	9,374
14,668	8,211	4,057	5,255	692
1,355	165	185	(245)	402
(19,242)	(8,145)	(6,365)	(5,085)	(3,362)
28	11	27	11	5
(14)	(6)	(109)	(3)	(107)
765	766	-	766	-
(719)	(329)	(367)	(168)	(152)
(446)	19	(140)	(87)	738
24	15	6	1	4
8	-	3	-	3
2	-	1	-	1
(2,238)	(1,825)	953	(2,285)	655
812	542	(616)	295	(575)
(17,991)	(1,245)	9,860	(4,600)	4,120
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון				
(834)	1,259	3,120	7,098	4,446
(1,094)	(497)	2,671	128	1,548
(52)	197	(217)	231	(278)
4,075	2,300	-	-	-
(2,834)	(772)	(379)	(280)	(236)
(3)	(2)	-	(2)	-
1,252	(214)	974	(287)	243
733	467	(215)	565	(742)
2,440	1,910	(567)	2,190	(773)
(500)	-	(900)	-	(400)
376	375	-	369	-
-	-	(43)	-	(43)
3,559	5,023	4,444	10,012	3,765
(11,558)	5,138	16,063	6,167	8,747
40,255	40,255	28,697	39,226	36,013
28,697	45,393	44,760	45,393	44,760

(א) נתוני ההשוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

(ב) הוצג מחדש ראה באור 4.1 ב.1. להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך) לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 סכומים מדווחים

נספח א' – פעולות שלא במזומנים:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011

(1) במשך התקופה הועברו ניירות ערך בסך 29 מיליוני ש"ח מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב סיום השאלת ניירות ערך.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010

(1) במשך התקופה הועברו ניירות ערך בסך 71 מיליוני ש"ח מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב סיום השאלת ניירות ערך.

(2) במשך התקופה הועברו נכסים מאשראי לציבור לנכסים אחרים בסך 2 מיליוני ש"ח בגין אשראים שסולקו.

(3) במשך התקופה נרכש רכוש קבוע כנגד התחייבויות לספקים בסך 12 מיליוני ש"ח.

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011

(1) במשך התקופה הועברו ניירות ערך בסך 768 מיליוני ש"ח מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב סיום השאלת ניירות ערך.

(2) במשך התקופה הועברו נכסים מאשראי לציבור לנכסים אחרים בסך 3 מיליוני ש"ח בגין אשראים שסולקו.

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010

(1) במשך התקופה הועברו ניירות ערך בסך 29 מיליוני ש"ח מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב סיום השאלת ניירות ערך.

(2) במשך התקופה הועברו נכסים מאשראי לציבור לנכסים אחרים בסך 2 מיליוני ש"ח בגין אשראים שסולקו.

(3) במשך התקופה נרכש רכוש קבוע כנגד התחייבויות לספקים בסך 6 מיליוני ש"ח.

לשנת 2010

(1) דיבידנד מוצע בסך 500 מיליוני ש"ח (שולם ב 27 בינואר 2011).

(2) במשך השנה הועברו ניירות ערך בסך 651 מיליוני ש"ח מהתיק הזמין למכירה לאשראי לציבור עקב השאלת ניירות ערך.

(3) במשך השנה הועברו נכסים מאשראי לציבור לנכסים אחרים בסך 16 מיליוני ש"ח בגין אשראים שסולקו.

(4) במשך השנה נרכש רכוש קבוע כנגד התחייבויות לספקים בסך 26 מיליוני ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 30 ביוני 2011 ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי. הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2010, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

- הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון להוראות בנושאי טיפול בחובות בעייתיים.
 - תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו.
 - מדידת שווי הוגן - תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC820-10) וחלופת שווי הוגן תקן חשבונאות אמריקאי FAS 159 (ASC825-10).
 - הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.
- בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה' להלן) סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית מאזן מאוחד:

מוניטין בסך של 117 מיליוני ש"ח ושל 45 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 ביוני 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת סעיף נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 30 ביוני 2011 בשורה נפרדת.

נכסים בגין מכשירים נגזרים בסך של 8,303 מיליוני ש"ח ושל 8,716 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 ביוני 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 30 ביוני 2011 בשורה נפרדת.

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסך של 9,498 מיליוני ש"ח ושל 9,985 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 ביוני 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת התחייבויות אחרות, הוצגו במאזן ליום 30 ביוני 2011 בשורה נפרדת.

נתוני אשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 סווגו מחדש כדי להתאים להצגה בסכום ברוטו החל מיום 1 בינואר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:

הוצאות בגין הפחתת מוניטין בסך של 4 מיליוני ש"ח ושל 8 מיליוני ש"ח סווגו מחדש מהוצאות אחרות והוצגו בשורה נפרדת לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010, בהתאמה. כמו כן, סכום של 80 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010.

דוחות כספיים

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה בהתייחס לדוח השנתי :

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים.

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ- 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות :

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כולל, אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לממשלה וכו'.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות עליהם חלים כללי המדידה והכרה להפרשה לירידת ערך של ההוראה מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה.

יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.

הפרשה להפסדי אשראי :

הבנק נדרש להחזיק הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני. ההפרשות להפסדי אשראי כוללות:

- הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - ההפרשה מבוצעת על סמך מדידת ירידת הערך של החוב בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה). הצורך בהפרשה הפרטנית נבחן לגבי כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1.0 מיליון ש"ח או יותר וכל חוב אחר שזוהה לצורך בחינה פרטנית על ידי הבנק. בחלק מחברות הבנות שמאוחדות הבחינה נעשית בסכומים נמוכים יותר. הפרשה פרטנית מחושבת לגבי כל חוב ששווה פגום (ראה להלן).

- הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מיושמת עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. מדידת הפסדי האשראי, בגין האשראי המאזני ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, מבוצעת בהתבסס על אומדן של שיעורי הפסדי אשראי מהעבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

לשנים 2011-2012 ניתנה הוראת שעה (להלן: "תקופת המעבר"), המכילה מודל פשוט יותר לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. על פי הוראת השעה, שיעורי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ייקבעו בתקופת המעבר בהתבסס על טווח שיעורי ההפרשות ההיסטוריים לחובות מסופקים בשנים 2008-2010 בפילוח לפי ענפי משק. וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ- 1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

סווג חובות:

הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני, כלהלן:

- חוב פגום - אשראי שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים בגינו, לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, וההפרשה להפסדי אשראי בגינו נמדדת במסלול של הפרשה פרטנית. יש להחיל את הסיווג הנ"ל, גם על אשראי המצוי בפיגור מעל 90 יום, על חובות שאורגנו מחדש ועל יתרת חשבונות עובר ושב הנמצאים בחריגה, שהוגדרו כחובות בעייתיים בפיגור. חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.
- סיכון אשראי נחות - מוגדר כאשראי מוגן באופן לא מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הבטחון ששועבד, ומאופיין בכך שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

הכרה בהכנסה:

בגין החובות הפגומים, למעט חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, אין לרשום הכנסות ריבית (לא כולל הפרשי הצמדה למדד והפרשי שער למט"ח על הקרן). כמו כן, יש לבטל הכנסות שהוכרו אך טרם נגבו בגין תקופות קודמות למועד הפגימה. לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק ממשיך לצבור הכנסות ריבית.

מחיקה חשבונאית:

- הבנק מוחק חשבונאית כל חוב שנחשב כבלתי ניתן לגביה או חוב שבגינו ניהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח.
- הבנק מוחק חשבונאית באופן מיידי כנגד הפרשה להפסדי אשראי כל חלק של חוב העודף על שווי הביטחונות אשר מזוהה כאינו בר גבייה.
- הבנק אינו דוחה מחיקה חשבונאית של חוב שנערכו בגינו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי. בדרך כלל יש למחוק בתום שנתיים.
- הבנק מוחק חובות בעייתיים שההפרשה בגינם נמדדת על בסיס הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי כאשר תקופת הפיגור עולה על 150 יום.

ההוראות מיושמות החל מ 1 בינואר 2011 בדרך של מכאן ולהבא.

במועד היישום לראשונה הבנק נדרש בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית.
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור.
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו למועד יישום ההוראה וטרם נגבו בפועל בגין כל חוב אשר עומד במועד זה בתנאים המתאימים.
- ההפרשים שנוצרו במועד היישום לראשונה של ההנחיות החדשות, בין יתרת ההפרשות להפסדי אשראי, על פי ההנחיות הקיימות, לבין יתרתן המחושבת על פי ההנחיות החדשות, נזקפו לסעיף העודפים בהון העצמי.

דוחות כספיים

● במטרה להתאים את ההגדרות והמונחים הכלולים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", למונחים שנכללו בהוראות החדשות, שונה החל מיום 1 בינואר 2011 המונח "חובות בעייתיים" למונח "סיכון אשראי בסיווג שלילי וסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת", וכן הוא יכול שלושה סוגי חובות כאמור: "חובות פגומים", "חובות נחותים" ו-"חובות בהשגחה מיוחדת".

ההפרשה הנוספת משמשת רק כסמן לגבי הפרשה הקבוצתית כך שבמידה וסך כל ההפרשה הקבוצתית נמוכה מההפרשה הנוספת והכללית יש לבצע את ההפרשה לפי הגבוה מבין שני החישובים.

שיעורי ההפרשה הנוספת שיחולו על הסוגים השונים של החובות הבעייתיים יהיו כדלקמן:

● סיכון אשראי "בהשגחה מיוחדת" - 1%.

● סיכון אשראי "נחות" - 2%.

● סיכון אשראי "פגום" - 4%.

השפעת היישום לראשונה בסך כ- 1,319 מיליוני ש"ח לפני מס וכ- 721 מיליוני ש"ח לאחר מס נקפו כהקטנת יתרת העודפים ליום 1 בינואר 2011.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS):

החל מ-1 בינואר 2011 הבנק מיישם את תקני הדיווח הכספי בינלאומיים, בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, כפי שנכללו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים כמפורט להלן:

הנושא	תקן דיווח
מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות	IAS 8
השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ	IAS21
רווח למניה	IAS33
תשלום מבוסס מניות	IFRS2
דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות	IAS29
דיווח כספי לתקופות ביניים	IAS34
צירופי עסקים	IFRS3 (2008)
דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים	IAS27 (2008)
השקעות בחברות כלולות	IAS28
ירידת ערך נכסים	IAS36
חכירות	IAS17
רכוש קבוע	IAS16
נדל"ן להשקעה	IAS40
נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו	IFRS5
אירועים לאחר תאריך המאזן	IAS10
הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי	IAS20
זכויות בעסקאות משותפות	IAS31
נכסים בלתי מוחשיים	IAS38

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל אומצו בהתאם לעקרונות הבאים (למעט אם נקבע אחרת על ידי המפקח על הבנקים):

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;

דוחות כספיים

- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
 - במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
 - במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
 - במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.
- הבנק מיישם את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים והפרשנויות המתייחסות אליהם המפורטים לעיל, החל מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי אשר אומץ מבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי, כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם נדרש על פי התקן הספציפי.

(1) השלכות האימוץ לראשונה של תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסקים על הדוחות הכספיים אינן מהותיות.

צירופי עסקים (IFRS 3) (2008), דוחות כספיים מאוחדים (IAS 27), השקעות בחברות כלולות (IAS 28)

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים הקבוצה אימצה את ההקלה שנקבעה ב- IFRS 1, אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים. בהתאם לכך הקבוצה לא מיישמת את IFRS 3 (2008) למפרע לגבי צירופי עסקים, רכישות של חברות כלולות, רכישות של חברות תחת שליטה משותפת ורכישות של זכויות מיעוט שהתרחשו לפני 1 בינואר 2011. לפיכך, עבור רכישות אשר אירעו לפני 1 בינואר 2011 המוניטין שהוכר ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

החל מ-1 בינואר 2011, הקבוצה מכירה במוניטין למועד הרכישה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה, לרבות סכומים שהוכרו בגין זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכשת, וכן השווי ההוגן למועד הרכישה של זכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על ידי הרוכשת, בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו. כולל התחייבות תלויה שניטלה בצירוף עסקים אם קיימת מחויבות בהווה שנובעת מאירועי העבר ושוויה ההוגן ניתן למדידה באופן מהימן.

עלויות עסקה אשר מתהוות כתוצאה של עסקת צירוף עסקים נזקפות מיידית לרווח והפסד.

במידה והקבוצה מבצעת רכישה במחיר הזדמנותי (רכישה שבמסגרתה נוצר מוניטין שלילי), היא מכירה ברווח שנוצר כתוצאה מכך בדוח רווח והפסד במועד הרכישה, זאת לאחר שבוצעה בדיקה נוספת של הייחוס לנכסים ולהתחייבויות של הישות הנרכשת.

לא קיימת השפעה מהותית כתוצאה מיישום לראשונה של התקנים הנ"ל.

IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק ושלוחותיו לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינו הפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים

דוחות כספיים

ברוח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום למטבע הפעילות של מכשירים פיננסיים הוניים לא כספיים המסווגים כזמינים למכירה, התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ, הלוואות לפעילות חוץ המהוות חלק מההשקעה נטו בפעילות החוץ, או גידורי תזרים מזומנים, אשר מוכרים ברווח כולל אחר. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין ששרר במועד העסקה.

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2011, מועד אימוץ IAS 21, השפעות השינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ, ומוצגים בהון בקרן התאמות מתרגום של פעילויות חוץ (להלן: "התאמות מתרגום").

כאשר פעילות חוץ הינה חברה בת שאינה בבעלות מלאה של הקבוצה, החלק היחסי של הפרשי השער בגין פעילות החוץ מוקצה לזכויות שאינן מקנות שליטה.

בעת מימוש של פעילות חוץ המביא לאובדן שליטה, השפעה מהותית או שליטה משותפת, הסכום המצטבר בקרן התאמות מתרגום שנובע מפעילות החוץ מסווג מחדש לרווח והפסד כחלק מהרווח או ההפסד מהמימוש.

בעת ירידה בשיעור ההחזקה של הקבוצה בחברה בת שכוללת פעילות חוץ, תוך שימור השליטה בחברה הבת, חלק יחסי של הסכום המצטבר של הפרשי השער שהוכרו ברווח הכולל האחר מיוחס מחדש לזכויות שאינן מקנות שליטה.

כאשר הקבוצה מממשת חלק מהשקעה שהינה חברה כלולה או ישות בשליטה משותפת הכוללת פעילות חוץ, תוך שימור השפעה מהותית או שליטה משותפת, החלק היחסי של הסכום המצטבר של הפרשי השער מסווג מחדש לרווח והפסד.

כאשר סילוק של הלוואות שנתקבלו או שהועמדו לפעילות חוץ אינו מתוכנן ואינו צפוי בעתיד הנראה לעין, רווחים והפסדים מהפרשי שער הנובעים מפריטים כספיים אלה נכללים כחלק מההשקעה נטו בפעילות החוץ, מוכרים ברווח כולל אחר ומוצגים בהון כחלק מקרן התאמות מתרגום.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים לפני מועד אימוץ IFRS, שלוחה בנקאית בחו"ל של תאגיד בנקאי סווגה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי. בהתאם ל-IFRS, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על התאגיד הבנקאי לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים ומסולקים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) והמטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים.
- המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, החומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה).
- גורמים נוספים היכולים לספק ראייה למטבע הפעילות של הישות, כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת.
- יחסייה של השלוחה עם התאגיד הבנקאי – אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקאות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של התאגיד הבנקאי והם זמינים בנקל להעברה אליה ואם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על ידי התאגיד הבנקאי.

דוחות כספיים

בהתבסס על בחינה של קריטריונים אלו, נקבע כי מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות מסוימות אינו זהה לשקל. עם זאת, שינוי הסיווג של שלוחה בנקאית בחו"ל כשלוחה שמטבע הפעילות שלה שונה משקל דורש קבלת הנחיה מקדמית ממנהל יחידת הדיווח הכספי בפקוח על הבנקים. עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור ממשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל כבפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה לשקל.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן היישום לראשונה, התקן מיושם מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, קרן הון בחובה מהפרשי תרגום בסך 381 מיליוני ש"ח, שנצברה עד שנת 1994 בגין שלוחות בנקאיות בחו"ל שסווגו בעבר כיחידות אוטונומיות, סווגה ביום המעבר ליתרת העודפים.

IAS 17, חכירות

חכירות, לרבות חכירות של קרקעות ממינהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים בהן נושאת הקבוצה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המיינמאליים העתידיים. תשלומים עתידיים למימוש אופציה להארכת תקופת החכירה מול מנהל מקרקעי ישראל אינם מוכרים כחלק מהנכס וההתחייבות המתייחסת, ככל שסכומם נגזר משווי ההוגן של הקרקע במועדי החידוש העתידיים של הסכם החכירה. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הקבוצה הנכס מופחת לאורך תקופת החכירה וההתחייבויות נמדד בעלות מופחת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. השפעת היישום באה לידי ביטוי בהפחתת קרקעות לאורך תקופת החכירה בסך של כ-23 מיליוני ש"ח.

IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.

עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של חומרים ושירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן באופן ישיר לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר יוכרו כהוצאה עם התהוותן.

הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי התוכנה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בבנק (כגון: תוכנות בתהליך פיתוח) אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלה נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או למוותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

מוניטין אשר הוכר במסגרת צירוף עסקים נמדד בתקופות עוקבות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו ואינו מופחת באופן שיטתי. מדידת ירידת ערך נבחנת לפחות פעם בשנה.

ליישום לראשונה לא היתה השפעה מהותית.

3. מדידת שווי הוגן - תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC820-10) להלן "FAS 157" וחלופת שווי הוגן תקן אמריקאי FAS 159 (ASC825-10) להלן "FAS 159"

FAS 157 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כסכום אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.

נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים משיטות ההערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.

נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם לא נצפים.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנוזלות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

יישום הכללים שנקבעו ב-FAS157 מחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן החליף את ההנחות האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one gains) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה.

FAS 157 דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי וסיכונים אחרים במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן.

שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן ייבחנו בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחר (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שישמשו בחישוב השווי ההוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן, נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות המעבר הני"ל ובהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, הבנק מבצע את חישוב ההתאמה כאמור על בסיס קבוצתי, תוך שימוש במדד לאיכות האשראי לפי קבוצות של צדדים נגדיים דומים, למשל בהתבסס על דירוגים פנימיים.

FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע למדידות שווי הוגן. במסגרת שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן נדרש לכלול גילויים נוספים כגון גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. כמו כן, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. הגילויים החדשים נדרשים על בסיס רבעוני. דרישות הגילוי כאמור נכללו בדוחות כספיים אלה. עם זאת, לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי הני"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

דוחות כספיים

FAS 159 מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, הובהר על ידי הפיקוח על הבנקים כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהפיקוח על הבנקים.

לאימוץ התקנים הני"ל לא היתה השפעה מהותית.

4. הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים:

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. ביום 23 במאי 2011 פירסם הפיקוח על הבנקים הבהרה לפיו נדחה היישום לראשונה של ההנחיה הני"ל ל-1 באפריל 2011.

ההנחיה קובעת בין היתר, כי תאגיד בנקאי הצופה כי ישלם לעובדיו, בעת עזיבתם, הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את מספר העובדים הצפויים לעזוב ואת ההטבות שהבנק צופה כי יידרש לשלם בגין הטבות שמעבר לתנאים החוזיים, בפרישה מוקדמת של עובדים. כתוצאה מההנחיה הני"ל, שונה הצפי של מספר העובדים שיפרשו בפרישה מוקדמת, במודלים האקטואריים עליהם הבנק מתבסס לצורך חישוב ההתחייבויות שלו בגין פרישה מוקדמת של עובדים ומענקי יובל, וכן נלקחו בחשבון ההטבות מעבר לתנאים החוזיים.

הבנק יישם לראשונה בדוחות הכספיים לרביע השני של 2011 את ההנחיה הני"ל. ליום 30 ביוני 2011 הוצגו מחדש כל תקופות הדיווח ויתרות הפתיחה תוקנו בהתאם. ההשפעה המצטברת של יישום ההנחיה על יתרת העודפים בהון העצמי ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה בסך 549 מיליון ש"ח ברוטו, ו-390 מיליון ש"ח נטו. מזה סך של 16 מיליון ש"ח ברווח והפסד למחצית הראשונה של השנה. השינוי בהפרשות הני"ל נרשם כהצגה מחדש של יתרת העודפים ל-31 בדצמבר 2008, והחל מאותו תאריך נרשמו ההשפעות לרווח והפסד של כל תקופה וזאת על ידי הצגה מחדש של הוצאות השכר, הפרשה למיסים והרווח הנקי.

דוחות כספיים

להלן פירוט הסכומים שהשתנו כתוצאה מיישום ההוראה הנ"ל: (מיליוני ש"ח)

שם הסעיף		לשלושה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2010		לשישה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2010	
		היתרה לפני הצגה מחדש	היתרה לפני הצגה מחדש	היתרה לאחר הצגה מחדש	היתרה לאחר הצגה מחדש
הוצאות שכר		1,239	2,375	2,409	34
הוצאות מסים		125	458	448	(10)
רווח נקי		660	1,256	1,232	(24)
רווח בסיסי למניה		0.44	0.47	0.84	(0.02)
נכסים אחרים		2,612	2,612	2,757	145
התחייבויות אחרות		11,541	11,541	12,040	499
הון עצמי		23,490	23,490	23,136	(354)
יחס הלימות ההון לנכסי סיכון		14.78%	14.65%	14.65%	(0.13%)

שם הסעיף		לשנה שנסתיימה ב-31 בדצמבר 2010	
		היתרה לפני הצגה מחדש	היתרה לפני הצגה מחדש
הוצאות שכר		4,615	4,676
הוצאות מסים		1,256	1,239
רווח נקי		2,378	2,334
רווח בסיסי למניה		1.61	1.58
נכסים אחרים		2,454	2,606
התחייבויות אחרות		13,320	13,846
הון עצמי		23,667	23,293
יחס הלימות ההון לנכסי סיכון		15.10%	14.96%

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנוקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחלופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; ו-(3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב על ידי המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידיים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי

דוחות כספיים

המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
 - בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
 - בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את הכללים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.
- למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.
2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
- בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:
 - IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;
 - IAS 12, מסים על ההכנסה;
 - IAS 19, הטבות עובד;
 - IAS 23, עלויות אשראי;
 - IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.
 - בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.
3. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה.

זוחות כספיים

הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק יידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיכוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתית.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף לתקופות הדיווח המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי ייושמו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה ייושם על ידי תאגידיים בנקאיים החל ממועד תחולתו כמפורט לעיל, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

4. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).

על פי העדכון, נדרש לשנות את האופן שבו מוערך קיום שליטה אפקטיבית בידי מעביר בעסקאות רכש חוזר. הערכת קיום שליטה אפקטיבית תתמקד בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא יובא בחשבון (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הני"ל. קריטריונים נוספים לבחינת קיום השליטה האפקטיבית לא שונו על ידי ה-ASU. קריטריונים אלה מצביעים כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;

- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה;

- וההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

העדכון יחול לגבי התקופות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2011 (כלומר החל מ-1 בינואר 2012) ויישם באופן של מכאן ולהבא לגבי עסקאות חדשות ועסקאות קיימות ששונו החל מתחילת התקופה הרבעונית או השנתית הראשונה שלאחר מועד כניסתו לתוקף. לא יתאפשר יישום מוקדם.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)				
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:				
אגרות חוב ומלוות-				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון -				
ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)				
2. ניירות ערך זמינים למכירה:				
אגרות חוב ומלוות-				
11,378	11,457	74	(153)	11,378
1,903	1,907	4	(8)	1,903
15,460	15,525	180	(245)	15,460
28,741	28,889	258	(406)	28,741
מניות וקרנות נאמנות:				
2,934	2,617	461	(144)	2,934
31,675	31,506	719	(550) (ג)	31,675
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				
ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)				
3. ניירות ערך למסחר:				
אגרות חוב ומלוות-				
5,402	5,417	24	(39)	5,402
104	104	-	-	104
2,387	2,392	21	(26)	2,387
7,893	7,913	45	(65)	7,893
מניות וקרנות נאמנות:				
578	939	2	(363)	578
8,471	8,852	47 (ד)	(428) (ד)	8,471
40,146	40,358	766	(978)	40,146
סך כל ניירות הערך למסחר				
סך כל ניירות הערך				

הערות ראה בעמוד 184.

ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)				
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:				
אגרות חוב ומלוות-				
של הממשלה	148	6	-	154
של ממשלות זרות	510	18	-	528
של חברות אחרות	45	-	-	45
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	703	24	-	727
ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)				
2. ניירות ערך זמינים למכירה:				
אגרות חוב ומלוות-				
של הממשלה	19,355	319	(1)	19,673
של ממשלות זרות	340	6	(1)	345
של חברות אחרות	18,217	379	(490)	18,106
	37,912	704	(492)	38,124
מניות וקרנות נאמנות:				
של חברות אחרות (ב)	2,063	480	(62)	2,481
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	40,605	1,184	(554)	40,605
ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	מומשו מהתאמות מומשו מהתאמות	הפסדים	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)				
3. ניירות ערך למסחר:				
אגרות חוב ומלוות-				
של הממשלה	7,124	135	-	7,259
של ממשלות זרות	459	-	-	459
של חברות אחרות	1,959	31	(39)	1,951
	9,542	166	(39)	9,669
מניות וקרנות נאמנות:				
של חברות אחרות (ב)	586	-	(352)	234
סך כל ניירות הערך למסחר	10,128	166	(391)	9,903
סך כל ניירות הערך	51,211	1,374	(945)	51,235

הערות ראה בעמוד 184.

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) כולל 1,272 מיליוני ש"ח בגין מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות (31 בדצמבר 2010 - 1,289 מיליוני ש"ח וב-30 ביוני 2010 - 1,225 מיליוני ש"ח).
- (ג) בגין ניירות ערך זמינים למכירה, רווח כולל אחר - רווחים (הפסדים) שטרם מומשו כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" למעט ניירות ערך שיועדו כגידורים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- ניירות ערך שהושאלו בסך 442 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2010 - 1,211 מיליוני ש"ח וב-30 ביוני 2010 - 531 מיליוני ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.
- בעקבות האירועים בשוקי ההון בעולם ובארץ חלה ירידת ערך של ההשקעות בניירות ערך (אגרות חוב ומניות) בארץ ובחו"ל. הירידה בשווי התיק הזמין למכירה מאז סוף יוני 2011 ועד 22 באוגוסט 2011 הסתכמה בסך 320 מיליון ש"ח. (מזה ירידת ערך בשווי מניות בסך 206 מיליוני ש"ח).

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	רווחים	הפסדים
(במיליוני ש"ח)				
1. אגרות חוב זמינות למכירה				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות				
(Pass-through securities)				
1,600	1,555	(2)	47	1,600
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA				
180	172	-	8	180
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
1,780	1,727	(2)	55	1,780
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או				
1,185	1,178	(3)	10	1,185
GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
448	457	(10)	1	448
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
1,633	1,635	(13)	11	1,633
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
37	37	-	-	37
חייבים בגין כרטיסי אשראי				
2	3	(1)	-	2
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
5	5	-	-	5
אשראי אחר לאנשים פרטיים				
654	667	(27)	14	654
אגרות חוב מסוג CLO				
15	15	-	-	15
אגרות חוב מסוג CDO				
3	2	-	1	3
אגרות חוב מסוג SCDO				
3	3	-	-	3
אחרים				
719	732	(28)	15	719
סך הכל				
4,132	4,094	(43)	81	4,132
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים זמינות למכירה				

* סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מהתאמות ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים

סכומים מדווחים

ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	
		לשווי הוגן *	לשווי הוגן *	שווי הוגן
(במיליוני ש"ח)				
2. אגרות חוב למסחר				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass-through securities)				
9	9	-	-	9
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC				
6	6	-	-	6
ניירות ערך אחרים				
15	15	-	-	15
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
32	32	-	-	32
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
8	11	(3)	-	8
40	43	(3)	-	40
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
27	27	-	-	27
חייבים בגין כרטיסי אשראי				
3	3	-	-	3
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
161	160	-	1	161
אשראי לרכישת רכב				
5	5	-	-	5
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				
1	6	(5)	-	1
אגרות חוב מסוג CDO				
12	13	(1)	-	12
אחרים				
209	214	(6)	1	209
סך הכל				
264	272	(9)	1	264
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים למסחר				

* רווחים (הפסדים) אלה נזקפו לרווח והפסד.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	רווחים	הפסדים
(במיליוני ש"ח)				
1. אגרות חוב זמינות למכירה				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות				
(Pass-through securities)				
2,257	2,181	-	76	-
418	399	-	19	-
2,675	2,580	-	95	-
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או				
2,224	2,189	(3)	38	-
182	210	(29)	1	-
2,406	2,399	(32)	39	-
ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
2	4	(2)	-	-
8	8	-	-	-
7	7	-	-	-
845	729	(35)	151	-
25	25	-	-	-
66	55	-	11	-
4	4	-	-	-
957	832	(37)	162	-
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
אשראי לרכישת רכב				
אשראי אחר לאנשים פרטיים				
אגרות חוב מסוג CLO				
אגרות חוב מסוג CDO				
אגרות חוב מסוג SCDO				
אחרים				
סך הכל				
6,038	5,811	(69)	296	-
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים זמינות למכירה				

* סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מהתאמות ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים

סכומים מדווחים

ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)					
הפסדים		רווחים שטרם		הערך במאזן	עלות מופחתת
שוי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן *	שטרם מומשו	מומשו		
(במיליוני ש"ח)					
2. אגרות חוב למסחר					
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות					
(Pass-through securities)					
1	-	-	1	1	ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC
1	-	-	1	1	סך הכל
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)					
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או					
36	-	1	35	36	GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה
44	(9)	-	53	44	שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות
80	(9)	1	88	80	סך הכל
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
4	(2)	-	6	4	קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים
-	-	-	-	-	אשראי לרכישת רכב
3	-	-	3	3	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
3	(4)	-	7	3	אגרות חוב מסוג CDO
3	(1)	-	4	3	אחרים
13	(7)	-	20	13	סך הכל
94	(16)	1	109	94	סך כל אגרות החוב מגובי נכסים למסחר

* רווחים (הפסדים) אלה נזקפו לרווח והפסד.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים

סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
הערך	עלות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר* שווי	הערך	עלות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר* שווי
במאזן	מופחתת	רווחים	הפסדים	הוגן	הוגן
(במיליוני ש"ח)					
1. אגרות חוב זמינות למכירה					
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות					
(Pass-through securities)					
1,734	1,707	38	(11)	1,734	1,734
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA					
247	237	10	-	247	247
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC					
1,981	1,944	48	(11)	1,981	1,981
סך הכל					
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)					
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או					
1,424	1,421	14	(11)	1,424	1,424
GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה					
37	49	-	(12)	37	37
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות					
1,461	1,470	14	(23)	1,461	1,461
סך הכל					
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
38	38	-	-	38	38
חייבים בגין כרטיסי אשראי					
2	3	-	(1)	2	2
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים					
4	4	-	-	4	4
אשראי לרכישת רכב					
6	6	-	-	6	6
אשראי אחר לאנשים פרטיים					
760	686	102	(28)	760	760
אגרות חוב מסוג CLO					
28	28	-	-	28	28
אגרות חוב מסוג CDO					
57	45	12	-	57	57
אגרות חוב מסוג SCDO					
4	5	-	(1)	4	4
אחרים					
899	815	114	(30)	899	899
סך הכל					
4,341	4,229	176	(64)	4,341	4,341
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים זמינות למכירה					

* סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מהתאמות ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(במיליוני ש"ח)				
2. אגרות חוב למסחר				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות				
(Pass-through securities)				
10	10	-	-	10
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC				
7	7	-	-	7
ניירות ערך אחרים				
17	17	-	-	17
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או				
27	26	1	-	27
GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
11	13	-	(2)	11
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
38	39	1	(2)	38
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
3	3	-	-	3
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
148	149	-	(1)	148
אשראי לרכישת רכב				
5	5	-	-	5
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				
-	-	-	-	-
אגרות חוב מסוג CDO				
2	3	-	(1)	2
אחרים				
158	160	-	(2)	158
סך הכל				
213	216	1	(4)	213
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים למסחר				

* רווחים (הפסדים) אלה נזקפו לרווח והפסד.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים סכומים מדווחים

ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים	שטרם מומשו	הפסדים	שטרם מומשו	הפסדים	שטרם מומשו	
מהתאמות	שווי הוגן	מהתאמות	שווי הוגן	מהתאמות	שווי הוגן	
(במיליוני ש"ח)						
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה						
מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן						
	219	-	-	(2)	219	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
	636	(10)	169	(3)	467	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO, REMIC ו-STRIPPED MBS)
	575	(21)	360	(7)	215	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
	1,430	(31)	529	(12)	901	סך הכל

ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים	שטרם מומשו	הפסדים	שטרם מומשו	הפסדים	שטרם מומשו	
מהתאמות	שווי הוגן	מהתאמות	שווי הוגן	מהתאמות	שווי הוגן	
(במיליוני ש"ח)						
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה						
מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן						
	599	(32)	530	-	69	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO, REMIC ו-STRIPPED MBS)
	447	(37)	445	-	2	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
	1,046	(69)	975	-	71	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים	שטרם מומשו	הפסדים	שטרם מומשו	הפסדים	שטרם מומשו	
מהתאמות	שווי הוגן	מהתאמות	שווי הוגן	מהתאמות	שווי הוגן	
(במיליוני ש"ח)						
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה						
מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן						
	227	-	-	(11)	227	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
	545	(12)	200	(11)	345	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO, REMIC ו-STRIPPED MBS)
	460	(30)	419	-	41	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
	1,232	(42)	619	(22)	613	סך הכל

- הפסדים הנמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי סכומים מדווחים

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את ההוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה בהתאם לדרישות הדיווח החדשות. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך ההשוואה, מוצגים גם להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ל-31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה היתה מיושמת לראשונה ליום זה. ראה גם סעיף ד' להלן.

א. יתרת אשראי לציבור

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי		
	אשראי	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח			
116,315	3,197	119,512	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני *
112,033	1,125	113,158	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי **
228,348	4,322	232,670	סך הכל אשראי לציבור
835	4	839	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי		
	אשראי	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח			
103,054	4,126	107,180	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני *
119,821	1,252	121,073	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי **
222,875	5,378	228,253	סך הכל אשראי לציבור
459	3	462	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

(א) הוצג מחדש, ראה הערה בעמוד 197.

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

** אשראי שהפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)			
הפרשה להפסדי		יתרת חוב רשומה	
יתרת חוב נטו	אשראי	אשראי	יתרת חוב נטו
במיליוני ש"ח			
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:			
4,993	2,219	7,212	אשראי לציבור פגום *
12	-	12	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר **
196	3	199	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים **
111,114	975	112,089	אשראי לציבור אחר שאינו פגום **
111,322	978	112,300	סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום
116,315	3,197	119,512	סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
הפרשה להפסדי		יתרת חוב רשומה	
יתרת חוב נטו	אשראי	אשראי	יתרת חוב נטו
במיליוני ש"ח			
5,704	3,233	8,937	אשראי לציבור פגום *
-	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר **
1,208	17	1,225	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים **
96,142	876	97,018	אשראי לציבור אחר שאינו פגום **
97,350	893	98,243	סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום
103,054	4,126	107,180	סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

(א) הוצג מחדש.

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)
מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2011	
במיליוני ש"ח		
5,894	5,431	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
3,043	1,781	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8,937	7,212	סך הכל אשראי פגום
8,189	6,420	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
748	792	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הבטחון
8,937	7,212	סך הכל אשראי פגום

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)

הפרשה להפסדי		
יתרת חוב נטו	אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		
4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:		
629	111	740
שאינו צובר הכנסות ריבית		
110	1	111
צובר הכנסות ריבית		
739	112	851
סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)		

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)

הפרשה להפסדי		
יתרת חוב נטו	אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		
אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:		
283	7	290
שאינו צובר הכנסות ריבית		
42	1	43
צובר הכנסות ריבית		
325	8	333
סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)		

30 ביוני 2011

(בלתי מבוקר)		
במיליוני ש"ח		
5.		
8,074		יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
40	*	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום *
1,013		סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
39		* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:
1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור:

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)								
עומק פיגור								
							בפיגור של	
							30 יום עד	
							90 יום	
בפיגור של יותר מ-90 ימים								
יתרות בגין	מעל 3	מעל 6	מעל 15	מעל 30	מעל 33	מעל 33	מעל 33	
הלוואות	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	
בפיגור	עד 3	עד 6	עד 15	עד 30	עד 33	עד 33	עד 33	
סך הכל	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	
במיליוני ש"ח								
252	15	228	198	11	12	7	9	סכום הפיגור
94	1	93	92	1	-	-	-	מזה : יתרות ההפרשה לריבית (1)
1,681	353	598	227	47	128	196	730	יתרת חוב רשומה
399	147	252	212	23	17	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)
1,282	206	346	15	24	111	196	730	יתרת חוב נטו

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)								
עומק פיגור								
							בפיגור של	
							30 יום עד	
							90 יום	
בפיגור של יותר מ-90 ימים								
יתרות בגין	מעל 3	מעל 6	מעל 15	מעל 30	מעל 33	מעל 33	מעל 33	
הלוואות	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	
בפיגור	עד 3	עד 6	עד 15	עד 30	עד 33	עד 33	עד 33	
סך הכל	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים	
במיליוני ש"ח								
275	16	250	214	13	16	7	9	סכום הפיגור
101	1	100	98	1	1	-	-	מזה : יתרות ההפרשה לריבית (1)
1,788	379	667	245	63	147	212	742	יתרת חוב רשומה
450	177	273	225	29	19	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)
1,338	202	394	20	34	128	212	742	יתרת חוב נטו

(1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

(2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

(א) הוצג מחדש.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

- ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:
2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)			
הפרשה להפסדי		יתרת חוב רשומה	
יתרת חוב נטו	אשראי	אשראי	יתרת חוב נטו
במיליוני ש"ח			
5	1	6	אשראי לציבור פגום
543	38	581	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
357	7	364	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
109,846	680	110,526	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
110,751	726	111,477	סך הכל אשראי לציבור שלא נבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
הפרשה להפסדי		יתרת חוב רשומה	
יתרת חוב נטו	אשראי	אשראי	יתרת חוב נטו
במיליוני ש"ח			
4	2	6	אשראי לציבור פגום
36	27	63	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
881	13	894	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
117,562	760	118,322	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
118,483	802	119,285	סך הכל אשראי לציבור שלא נבדק על בסיס פרטני

(א) הוצג מחדש.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

על בסיס קבוצתי *				
על בסיס פרטני	לפי עומק פיגור	אחר	סה"כ	
במיליוני ש"ח				
9,321	450	770	10,541	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2010
(5,835)	-	(5)	(5,840)	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1.1.2011 (א)
(107)	-	1,181	1,074	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (נזקפו להון העצמי) (א) (ב)
3,379	450	1,946	5,775	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011
(37)	(21)	29	(29)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1,104)	(30)	(2)	(1,136)	מחיקות חשבונאיות
90	-	-	90	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1,014)	(30)	(2)	(1,046)	מחיקות חשבונאיות, נטו
2,328	399	1,973	4,700	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 ביוני 2011				
2,219	399	1,704	4,322	בגין אשראי לציבור
2	-	-	2	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
107	-	269	376	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010				
3,233	450	1,695	5,378	בגין אשראי לציבור
1	-	-	1	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
145	-	251	396	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

- (א) מחיקות חשבונאיות נטו ושינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.
- (ב) הנתונים הוצגו מחדש לעומת נתוני ה"פרופורמה" שפורסמו בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2010 השינוי בסך 239 מיליוני ש"ח (לפני השפעת מס) נובע בעיקר מהוראות הפיקוח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור והשגחה מיוחדת בגין חובות פרטיים ואומדנים אחרים וכן שינוי סיווג הפרשות בגין ריבית לקרן.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

על בסיס קבוצתי *				
סה"כ	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני	במילוני ש"ח
5,315	1,917	418	2,980	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011
73	56	(7)	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(742)	-	(12)	(730)	מחיקות חשבונאיות
54	-	-	54	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(688)	-	(12)	(676)	מחיקות חשבונאיות, נטו
4,700	1,973	399	2,328	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011

זוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ה. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור			
אחרת			פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים (*)		הלוואות לדיור	
סך הכל	פרטני	קבוצתי	לפי עומק הפיגור (2)	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (*)	יתרת חוב רשומה (3)
במיליוני ש"ח						
558	8	151	399	975	249	55,451
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (1)						
13	11	2	-	41	11	1,313
הלוואות לדיור אחרות						
571	19	153	399	1,016	260	56,764
סך הכל						

ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר)						
חובות בעייתיים						
הפרשה ספציפית						
		לפי עומק הפיגור	מזה: סכום בפיגור	יתרת חוב מאזנית	אשראי	
סך הכל	אחרת	הפיגור	בפיגור	מאזנית	אשראי	
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את ההפרשה לפי עומק הפיגור						
368	-	368	149	470	29,572	
הלוואות "גדולות"						
121	-	121	131	103	11,766	
הלוואות אחרות						
43	8	35	22	177	8,178	
יתרת ההפרשה לסוף התקופה						
532	8	524	302	750	49,516	

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור			
אחרת			פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים (*)		הלוואות לדיור	
סך הכל	פרטני	קבוצתי	לפי עומק הפיגור (2)	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (*)	יתרת חוב רשומה (3)
במיליוני ש"ח						
592	-	142	450	1,046	266	50,704
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (1) (**)						
-	-	-	-	-	-	-
הלוואות לדיור אחרות						
592	-	142	450	1,046	266	50,704
סך הכל						

- (1) מזה: הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 7,337 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 2010 6,909 מיליוני ש"ח).
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 106 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 2010 114 מיליוני ש"ח).
 (3) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 41,362 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 2010 38,703 מיליוני ש"ח).
 (4) היתרה אינה כוללת אשראי בגין קבוצות רכישה המוצגות בסעיף בינוי ונדל"ן בסך של 767 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 2010 793 מיליוני ש"ח).

(*) כולל ריבית על סכום הפיגור.

(**) סווג מחדש.

דוחות כספיים

באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(במיליוני ש"ח)
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
22,897	22,310	22,828	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,716	16,644	16,031	הון רובד 2, לאחר ניכויים
-	-	-	הון רובד 3
40,613	38,954	38,859	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
239,900	237,356	248,961	סיכון אשראי
10,653	7,708	8,793	סיכונים שוק
20,904	20,914	20,696	סיכון תפעולי
271,457	265,978	278,450	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון (%)			
8.43% (ב)	8.39% (ב)	8.20%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.96% (ב)	14.65% (ב)	13.96%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
ב. חברות בנות משמעותיות			
בנק לאומי למשכנתאות			
9.27% (ב)	9.88% (ב)	8.73%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.92% (ב)	14.84% (ב)	13.11%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק ערבי ישראלי			
9.90% (ב)	11.13% (ב)	10.09%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.61% (ב)	16.18% (ב)	14.52%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
לאומי קארד בע"מ			
14.40%	13.90%	14.30%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.40%	13.90%	14.30%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק לאומי ארה"ב (א)			
10.72%	11.16%	10.67%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.52%	14.33%	13.53%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.00%	10.00%	10.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים

(א) השלוחה בארה"ב אינה מחויבת לחשב יחס הלימות ההון בהתאם לבאזל 2 לפיכך היחסים המוצגים הינם לפי באזל 1.
(ב) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר 'חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי, בנושא זכויות עובדים', ראה ביאור 1 (ב) (4).

דוחות כספיים

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע ישראל			מטבע חוץ (א)		
		צמוד למדד			פריטים		
		המחירים			במטבעות שאינם		
		לא צמוד לצרכן			סך הכל		
		(במיליוני ש"ח)					
		בדולרים של	בארו	ארה"ב	אחרים	כספיים (ב)	
נכסים							
מזומנים ופיקדונות בבנקים	33,608	335	6,945	2,931	1,725	22	45,566
ניירות ערך	9,056	7,427	11,215	7,405	1,531	3,512	40,146
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,330	-	-	-	-	-	1,330
אשראי לציבור, נטו	127,138	51,819	32,197	6,944	9,771	479	228,348
אשראי לממשלות	-	260	92	-	-	-	352
השקעות בחברות כלולות	5	-	-	-	-	2,154	2,159
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,627	3,627
נכסים בגין מכשירים נגזרים	3,565	141	2,335	378	518	827	7,764
נכסים אחרים	1,956	8	931	26	66	777	3,764
סך כל הנכסים	176,658	59,990	53,715	17,684	13,611	11,398	333,056
התחייבויות							
פיקדונות הציבור	129,339	26,080	68,673	19,223	8,858	531	252,704
פיקדונות מבנקים	2,201	236	2,299	277	349	-	5,362
פיקדונות מממשלות	39	224	170	10	-	-	443
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר	527	-	264	-	-	-	791
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	4,785	21,421	828	-	-	-	27,034
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	3,566	1,200	2,516	607	759	799	9,447
התחייבויות אחרות	8,046	4,578	416	33	116	909	14,098
סך כל ההתחייבויות	148,503	53,739	75,166	20,150	10,082	2,239	309,879
הפרש	28,155	6,251	(21,451)	(2,466)	3,529	9,159	23,177
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(8,428)	(6,968)	17,424	2,290	(4,318)	-	-
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	(489)	-	62	177	250	-	-
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	(323)	-	326	125	(128)	-	-
סך הכל כללי	18,915	(717)	(3,639)	126	(667)	9,159	23,177
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)	(125)	-	(493)	260	358	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(753)	-	1,679	(210)	(716)	-	-

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.
(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

דוחות כספיים

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך) ליום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע ישראל			מטבע חוץ (א)		
		צמוד למדד			פריטים		
		המחירים			במטבעות שאינם		
		לא צמוד לצרכן			סך הכל		
		אר"ב			סכפיים (ג)		
		בארז			אחרים		
		בדולרים של			פריטים		
		אר"ב			סך הכל		
		במיליוני ש"ח					
נכסים							
מזומנים ופיקדונות בבנקים	30,801	392	8,710	4,615	2,660	2	47,180
ניירות ערך	18,188	7,979	14,441	6,790	1,098	2,715	51,211
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	725	-	-	-	-	-	725
אשראי לציבור, נטו (ב)	111,548	49,546	35,852	5,722	9,769	16	212,453
אשראי לממשלות	-	253	143	-	-	-	396
השקעות בחברות כלולות	8	-	-	-	-	1,712	1,720
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,564	3,564
נכסים בגין מכשירים נגזרים	2,537	17	3,524	140	1,541	544	8,303
נכסים אחרים (ד)	1,348	119	756	42	48	561	2,874
סך כל הנכסים	165,155	58,306	63,426	17,309	15,116	9,114	328,426
התחייבויות							
פיקדונות הציבור	122,136	26,114	73,565	20,641	9,177	44	251,677
פיקדונות מבנקים	1,903	317	695	236	137	-	3,288
פיקדונות מממשלות	46	385	470	8	-	-	909
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר	624	-	116	-	-	-	740
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	4,223	21,470	1,153	-	-	-	26,846
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	2,568	1,126	3,305	333	1,647	519	9,498
התחייבויות אחרות (ד)	7,383	3,604	410	35	95	513	12,040
סך כל ההתחייבויות	138,883	53,016	79,714	21,253	11,056	1,076	304,998
הפרש	26,272	5,290	(16,288)	(3,944)	4,060	8,038	23,428
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(5,082)	(6,141)	12,333	4,203	(5,313)	-	-
אופציות בכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)	(373)	-	481	(680)	572	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)	(1,033)	(8)	701	308	32	-	-
סך הכל כללי	19,784	(859)	(2,773)	(113)	(649)	8,038	23,428
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
אופציות בכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(416)	-	580	(959)	795	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(2,827)	(18)	1,759	402	684	-	-

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ד) הוצג מחדש ראה באור 1 לעיל.

דוחות כספיים

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך) ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע חוץ (א)			מטבע ישראלי		
		פריטים			צמוד למדד		
		במטבעות	בדולרים של		המחירים		
סך הכל	שאינם כספיים (ג)	אחרים	בארו	ארה"ב	לצרכן	לא צמוד	(במיליוני ש"ח)
נכסים							
30,052	5	1,882	2,854	5,694	373	19,244	מזומנים ופיקדונות בבנקים
55,791	3,136	1,174	8,130	12,531	7,336	23,484	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או נרכשו
1,190	-	-	-	-	-	1,190	במסגרת הסכמי מכר חוזר
223,981	15	9,801	5,629	35,809	51,632	121,095	אשראי לציבור, נטו (ב)
379	-	-	-	117	262	-	אשראי לממשלות
1,924	1,918	-	-	-	-	6	השקעות בחברות כלולות
3,638	3,638	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
8,716	1,221	492	267	2,236	12	4,488	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,651	328	37	30	760	40	1,456	נכסים אחרים (ד)
328,322	10,261	13,386	16,910	57,147	59,655	170,963	סך כל הנכסים
התחייבויות							
249,584	48	9,080	18,790	68,334	25,999	127,333	פיקדונות הציבור
2,691	-	421	155	833	302	980	פיקדונות מבנקים
660	-	-	11	266	328	55	פיקדונות מממשלות
							ניירות ערך שהושאלו או נמכרו
1,006	-	-	-	244	-	762	במסגרת הסכמי מכר חוזר
							אגרות חוב, שטרי התחייבות
26,939	-	-	-	948	21,159	4,832	וכתבי התחייבות נדחים
9,985	1,192	626	440	2,281	1,127	4,319	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,846	545	141	23	406	4,014	8,717	התחייבויות אחרות (ד)
304,711	1,785	10,268	19,419	73,312	52,929	146,998	סך כל ההתחייבויות
23,611	8,476	3,118	(2,509)	(16,165)	6,726	23,965	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :							
-	-	(5,470)	2,176	13,252	(5,866)	(4,092)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	1,123	477	13	(8)	(1,605)	אופציות בכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)
-	-	355	47	681	-	(1,083)	אופציות מחוץ לכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)
23,611	8,476	(874)	191	(2,219)	852	17,185	סך הכל כללי
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים :							
-	-	1,810	737	9	(16)	(2,540)	אופציות בכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)
-	-	163	382	3,294	-	(3,839)	אופציות מחוץ לכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ד) הוצג מחדש ראה באור 1 לעיל.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010	30 ביוני 2010	30 ביוני 2011	
יתרה לאחר הפרשה	יתרה לאחר הפרשה	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר)	יתרות החוזים (בלתי מבוקר)
במיליוני ש"ח			
א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים			
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה			
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:			
2,101	2,358	7	2,398
אשראי תעודות			
6,192	5,958	52	6,551
ערבויות להבטחת אשראי			
11,348	10,263	22	12,393
ערבויות לרוכשי דירות			
14,327	14,807	179	14,813
ערבויות והתחייבויות אחרות			
18,999	19,150	23	20,138
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו			
13,586	14,408	28	13,709
מסגרת חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו			
20,340	24,769	52	23,087
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן (א)			
9,428	8,506	13	10,850
התחייבויות להוצאת ערבויות			
4,110	3,264	-	3,996
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו			
3,969	3,477	-	3,001
אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית בלאומי למשכנתאות			
(א) מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני אגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 209 מיליוני ש"ח, (30 ביוני 2010 - 388 מיליוני ש"ח, 31 בדצמבר 2010 - 213 מיליוני ש"ח). המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי אגוח.			
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות			
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים, ציוד וכלי רכב			
וכן דמי אחזקה בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות			
194	161	178	
בשנה הראשונה			
156	147	162	
בשנה השניה			
123	125	125	
בשנה השלישית			
98	98	107	
בשנה הרביעית			
67	68	70	
בשנה החמישית			
199	199	252	
מעל 5 שנים			
837	798	894	
סך הכל			
204	332	548	
(2) התחייבויות לרכישת ניירות ערך			
272	289	195	
(3) התחייבויות להשקעה בבניינים, בציוד ובאחרים			
-	6	-	
(4) התחייבויות לחיתום ניירות ערך			
(5) פיקדונות עתידיים:			
עיסקאות עם מפקידים לקבלת פיקדונות גדולים במועדים עתידיים ובשיעורי ריבית קבועים שנקבעו מראש במועד ההתקשרות			
פירוט סכומי הפיקדונות העתידיים ומועדי ההפקדה כפי שנקבעו בתנאי העיסקאות:			
17	17	17	
בשנה הראשונה			
17	17	17	
בשנה השניה			
17	17	17	
בשנה השלישית			
17	17	12	
בשנה הרביעית			
12	12	9	
בשנה החמישית			
3	9	-	
שנה שישית ואילך			
83	89	72	
סך הכל פיקדונות עתידיים			

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסויימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-147 מיליון ש"ח.

1. להלן פירוט של תובענות שהסכום הנטען בהן הוא מהותי:

א. בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, נגד הבנק ונגד בנק הפועלים ובנק דיסקונט. הסך הנטען של התביעה הייצוגית שמבוקש אישורה הוא 7 מיליארד ש"ח כאשר בגוף הבקשה נטען כי הנזק לקבוצה הנטענת נאמד ב-10 מיליארד ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקשת, הבנקים המשיבים גבו מלקוחותיהם ריבית בגין אשראי שקלי לא צמוד, עמלת הקצאת אשראי ודמי ניהול קבועים בחשבונות חח"ד בשיעורים ובסכומים זהים וזאת כתוצאה מתיאום מחירים והסדר כובל האסור על פי חוק ההגבלים העסקיים. הסעד הנתבע על-ידי המבקשת הוא השבה של גביית היתר הנטענת ללקוחות המשיבים שנטלו אשראי שקלי לא צמוד או "הפחתה רטרואקטיבית" של שיעורי הריבית והעמלות האמורות שהבנקים המשיבים גבו בעשר השנים האחרונות. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 21 בינואר 2008 קיבל בית המשפט המחוזי בת"א, את הבקשה ואישר את ניהול התביעה כתביעה ייצוגית. הבנק הגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בית המשפט העליון בהחלטה מיום 29 במאי 2008, קבע כי על היועץ המשפטי לממשלה להגיש עמדתו בכתב לגבי הבקשה. היועץ המשפטי לממשלה הודיע לבית המשפט העליון על התייצבותו בהליך בקשות רשות הערעור שהוגשו מטעם הבנקים ויגיש את עמדתו בכתב. ביום 31 בינואר 2010 החליט בית המשפט המחוזי בתל אביב לעכב את ההליכים בתובענה עד למתן החלטה בבקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון. ביום 27 במאי 2010 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו אשר תמציתה הינה כי החלטת בית המשפט המחוזי אינה יכולה לעמוד כפי שהיא מאחר ואין בזהות מחירים בין בנקים, כשלעצמה, כדי לבסס אפשרות סבירה לקיומו של הסדר כובל וכי יש לדעתו להשיב העניין לבית המשפט המחוזי לשם השלמת בירור ומתן החלטה חדשה. בית המשפט העליון קבע כי הדיון בבקשת רשות הערעור יתקיים בפני הרכב של שבעה שופטים. ביום 14 באפריל 2011 נתן בית המשפט העליון החלטה לפיה על הצדדים להגיש לבית המשפט את התייחסותם להשלכות קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26 באפריל 2009, שכותרתה "הסדרים כובלים בין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע בנוגע לעמלות" וכן כי על התובעת להודיע האם יש בידה ראיות נוספות בשאלה האם נערך תיאום ריביות בין הבנקים.

ב. ביום 23 בנובמבר 2006 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק הפועלים בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ. המבקשים טוענים כי הבנקים גובים בגין אשראי למגזר משקי הבית ריבית בשיעור גבוה בהרבה מזה הנגבה מן המגזר המסחרי והמגזר העיסקי וזאת למרות שהסיכון במתן אשראי למגזר משקי הבית נמוך משמעותית מהסיכון של מגזרים אלה וכי שיעור ריבית מופרז זה נובע מניצול של כוח המיקוח הנמוך של משקי הבית ושל כוחם המונופוליסטי של המשיבים. המבקשים טוענים כי מדובר בהפרה של חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, האוסר על בעל מונופולין לנצל לרעה את מעמדו בשוק וכי קיים חשד ממשי שהעדר התחרות בין המשיבים, בכל הנוגע למגזר משקי הבית, הינו פרי הסדר כובל בין הצדדים.

כן טוענים המבקשים כי שיעור הריבית נקבע תוך הטעיית הצרכנים לגבי המחיר המקובל לשירות אשראי למגזר משקי הבית, בניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981.

לטענת המבקשים הנזק שנגרם להם ולחברי הקבוצה הינו תוצאת המכפלה של (1) הפער בין שיעור הריבית שנגבה בפועל לבין שיעור הריבית ההוגן, שהיה נקבע להלוואות למגזר משקי הבית בשוק

זוחות כספיים

תחרותי (2) סכומי האשראי שכל אחד מן המבקשים וחברי הקבוצה נטלו בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

הנוק הנטען על ידם הינו 5.6 מיליארד ש"ח על פי שיטה אחת ו-5.2 מיליארד ש"ח לפי שיטה שניה. סכום הנוק הנאמד המיוחס ללקוחות הבנק הינו לפחות 1.6 מיליארד ש"ח. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. בית המשפט המחוזי קיבל את הבקשה לעיכוב הליכים שהגיש הבנק והורה על עיכוב ההליכים בתביעה זו, עד למתן החלטת בית המשפט העליון בבקשת הרשות לערער שהגיש הבנק על ההחלטה לאשר את התביעה המתוארת בסעיף א' לעיל, כייצוגית. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערער שהגישו המבקשים על החלטת בית המשפט המחוזי לעכב את ההליכים בתביעה כאמור לעיל.

ג. ביום 3 בינואר 2008 הוגשו לבית משפט השלום בתל-אביב-יפו 260 תביעות זהות, נגד הבנק ונגד כונסי הנכסים שמונו על ידי בית המשפט. סכומה של כל תביעה נע בין הסך של כ-787,000 ש"ח לסך של כ-1,350,000 ש"ח. על פי החלטת בית המשפט אוחד הדיון בכל התביעות הנ"ל, והם יידונו כתביעה אחת. הסכום הכולל של התביעות הינו כ-276 מיליון ש"ח. התובעים הינם רוכשי דירות נופש בפרויקט מלון נופית באילת. לטענת התובעים הבנק וכונסי הנכסים התרשלו בהשגחה על הפרוייקט ונמנעו מלממן את דמי השמירה וכתוצאה מכך נגרמו לתובעים נזקים גדולים לרבות ירידת ערך הדירות. תביעות אלו מצטרפות ל-5 תביעות נוספות שהוגשו נגד הבנק באותה עילה ומתבררות בנפרד. סכומן הכולל של כל התביעות בקשר לפרויקט זה מסתכם בסך של כ-288.6 מיליון ש"ח. ביום 10 באוגוסט 2009, דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את אחת מהתביעות הנוספות שהוגשו נגד הבנק, אשר הוגשה בנפרד על ידי 3 רוכשים וזהה ל-260 התביעות הנ"ל, התובעים הגישו ערעור על פסק הדין. בית המשפט הורה על עיכוב ההליכים בתביעות עד למתן פסק דין בערעור שהוגש על פסק הדין הנ"ל. ביום 17 ביוני 2010 נדחה הערעור ובעקבות זאת הגיש הבנק בקשה לדחיית 260 התביעות הנ"ל. ביום 20 ביוני 2010 נתן בית המשפט החלטה לפיה יש מקום למחיקת התביעות ובקש את תגובת הצדדים. התובעים הודיעו לבית המשפט על רצונם בהמשך ההליך. טרם ניתנה החלטה.

ד. ביום 1 באפריל 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק, נגד בנקים נוספים ונגד גופים שרכשו מן הבנקים את השליטה במנהלי קרנות נאמנות בקשה לאישור תובענה ייצוגית. סכום התביעה הנטען כנגד הבנק מוערך על-ידי המבקשים בכ-131 מיליון ש"ח.

המבקשים, לטענתם, החזיקו ומחזיקים ביחידות בקרנות נאמנות, שנוהלו על-ידי מנהלי קרנות בשליטת הבנק. לטענת המבקשים, החל משנת 2004 גבה הבנק ממנהלי קרנות בשליטתו עמלות ברוקראז' עבור ביצוע עסקאות בניירות ערך ובמט"ח בשיעור גבוה מזה שגבה מגופים אחרים ובכך, פעל שלא כדין.

לטענתם, אמנם במהלך שנת 2006 מכר הבנק את אחזקותיו במנהלי הקרנות לצדדים שלישיים אך ממשיך לספק אותם שירותים לקרנות הנאמנות תמורת עמלות גבוהות אף יותר משנגבו קודם למכירת השליטה. מהמשך אספקת השירותים כאמור, מתבקשת המסקנה, כי הבנק ורוכשי השליטה במנהלי הקרנות סיכמו כי תמורת הפחתת המחיר ששולם עבור מנהל קרנות הנאמנות ימשיך הבנק לספק את שירותי המסחר שסיפק קודם למכירה, תמורת העמלות הגבוהות שנגבו עד למכירה, דבר המרוקן מתוכן, לטענתם, את מכירת השליטה במנהלי הקרנות.

המבקשים טוענים כי נגרם להם וליתר מחזיקי היחידות בקרנות, שהיו או שהינן בשליטת הבנק, נזק המשקף את הקיטון בשווי היחידות בקרנות הנאמנות עקב גביית היתר הנוטענת. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

ה. ביום 26 ביוני 2007 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסכום של 200 מיליון ש"ח. לטענת התובע, הבנק גובה מלקוחותיו עמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך גבוהה מהמוסכם. לטענת התובע, בכל פעם שהוא ביצע מכירה חלקית בהיקף נמוך של מניה מסוימת, שהעמלה בגינה לא הגיעה לסכום עמלת המינימום, גבה ממנו הבנק את עמלת המינימום ובנוסף, את עמלת דמי הניהול הנגבית בסוף הרבעון, כשהסכום המצטבר של שני הסכומים, גבוה מדמי הניהול המקסימאליים המוסכמים, אותם היה על הבנק לגבות. לטענת התובע, היה על הבנק להפחית מהסכום הכולל של דמי הניהול את עמלת המינימום שגבה בעת המכירה החלקית. התובע טוען עוד, כי מסמכי הבנק והודעותיו אינם משקפים את סכומי עמלת דמי הניהול הנגבים בפועל במהלך הרבעון. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

זוחות כספיים

1. ביום 25 בספטמבר 2007 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית בסכום של כ-435 מיליון ש"ח הכוללת 8 עילות תביעה שונות. לאחר החלטת בית המשפט לפיה על התובע לבחור עילת תביעה אחת והשאר תמחקנה מהבקשה, הודיעו המבקשים לבית המשפט כי בחרו בעילה המבוססת על הטענה לפיה הבנק מחייב את לקוחותיו בדמי ניהול ניירות ערך, בעת מכירת נייר ערך במהלך רבעון כלשהו, ואינו מפחית סכום זה מסכום דמי הניהול המינימליים שהבנק מחייב את אותו לקוח בגין אותו רבעון. הסכום שייחסו המבקשים לעילה זו בבקשה מסתכם בכ-30 מיליון ש"ח. ביום 12 ביוני 2011 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.
2. ביום 6 במאי 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. לטענת התובעת הבנק מחייב חשבונות לקוחות בהוצאות משפטיות, בגין טיפול בחובותיהם, מבלי לקבל אישור ערכאה שיפוטית, ובניגוד להוראות המפקח על הבנקים – "הוראות ניהול בנקאי תקין - חיוב לקוחות בשכר טרחה של עורך דין". כמו כן, כאשר הבנק מחייב את חשבונות לקוחותיו בהוצאות משפטיות (הן אלה שאושרו על ידי ערכאה שיפוטית, והן אלה שלא), גובה הבנק בגין הוצאות אלה ריבית בשיעור הריבית החלה בחשבון (במקרים רבים, ריבית פיגורים) ולא ריבית והפרשי הצמדה, כפי שרשאי הבנק לגבות, בהתאם לחוק פסיקת רבית והצמדה, תשכ"א - 1961. הסעד המבוקש הינו השבת הסכומים אשר גבה הבנק ביתר ללא נקיבת סכום, אך נטען, כי "מדובר בסכומי עתק", וכי התובענה מוגשת בשם כל לקוחות הבנק אשר חשבונם חויב בגין הוצאות משפטיות, במהלך שבע השנים שלפני הגשת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 18 באוקטובר 2009, אישר בית המשפט המחוזי את התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 15 בנובמבר 2009 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ביצוע החלטתו לאשר את התביעה כייצוגית, וזאת עד להחלטת בית המשפט העליון בערעור הבנק. ביום 18 בנובמבר 2009 הגיש הבנק לבית המשפט העליון בקשה לרשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי לאשר את התביעה כייצוגית. בהחלטה מיום 1 בדצמבר 2009 החליט בית המשפט העליון כי הבקשה לרשות ערעור מצריכה תשובה, והורה לתובעת על הגשת תשובתה לבקשה לרשות ערעור. תשובת התובעת הוגשה ביום 14 בינואר 2010. טרם ניתנה החלטה בבקשה לרשות ערעור גופה. ההליכים בבית המשפט המחוזי מעוכבים עד להכרעה בבקשת הרשות לערער. ביום 27 ביולי 2011 נמחקה בבית המשפט העליון בקשת הבנק למתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי לאשר את התביעה כייצוגית.
- ח. ביום 28 בספטמבר 2008 הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה כייצוגית בסך 672 מיליון ש"ח נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ובנק אוצר החייל. על פי הנתען, הבנק גובה בהסתר עמלה בלתי חוקית מלקוחות העוסקים במסחר רציף באופציות על מדד ת"א 25 (זכות לרכוש או למכור את סל המניות המרכיב את מדד ת"א 25 במועד ובמחיר נתון). הבנקים מנצלים את העובדה שהסכומים עוברים מהבורסה לאוחזי האופציות דרכם, וגוזרים מהתשלום עמלת מימוש בסך 0.5% הנגבית מתוך התקבול שמקבל הלקוח שהינו בעל אופציה פוקעת המזכה בתשלום. חישוב הסכום המגיע למחזיק האופציה אינו פשוט בגלל שמדד הפקיעה אינו סכום מדויק ואינו מתפרסם בפרסום רשמי, ולכן הלקוח לא יודע בדיוק איזה סכום הגיע לו ולא יכול לדעת שמהסכום שהגיע עבורו נוכחה עמלה. עילת התביעה מתבססת על כך שהבנקים לא פרסמו כי הם גובים עמלת מימוש, לא כללו עמלה זו במסגרת ההתקשרויות עם הלקוחות ויצרו מצג שווא בפני הלקוחות לפיו העמלה היחידה שהם גובים הינה עמלת מכירה וקניה. אמנם הבנקים מפרטים את העמלה שנגבתה בהודעה נפרדת שהם שולחים בשלבים מאוחרים יותר לביצוע הפעולות, אך לטענת התובעים לקוחות מסוגם אינם עוקבים אחרי הודעות אלו ואינם יודעים לנתחם. הקבוצה שהוגדרה הינה לקוחות שהתקשרו עם מנהלי תיקים בקשר עם מסחר באופציות על מדד ת"א 25. לטענת התובעים הם השתמשו בהגדרה מצמצמת של קבוצת הלקוחות על מנת לטעון שקל יותר להסתיר מקבוצה זו את חיובי העמלות (יחסית ללקוחות שסוחרים שלא באמצעות מנהלי תיקים). הסעד הנדרש – נזק משותף של כלל לקוחות הבנקים בגין סכומי עמלות המימוש שנגבו במהלך שבע השנים האחרונות. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.
- ט. ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, "קהל" ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ ("קהל") והממונה על שוק ההון והביטוח (כנתבע פורמלי). לטענת המבקש, בהתאם לחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, העבירה קה"ל, בהוראת הבנקים, את השליטה בנכסי קופות הגמל שהיו בשליטת קה"ל ל"חברה מנהלת

דוחות כספיים

אחרת" וכי הבנקים נטלו וניכסו לעצמם שלא כדין, כביכול, את כספי התמורה שהתקבלו על ידם מהחברה המנהלת האחרת, עבור "העברת השליטה בנכסי קופות הגמל, ניהולם והנאמנות עליהם" מאחר וחברה מנהלת, ובעל השליטה בחברה מנהלת, אינם רשאים לקבל טובת הנאה כלשהי, במישרין או בעקיפין, בקשר עם ניהול קופת גמל, מלבד הוצאות ודמי ניהול. נטען כי כספי התמורה שהתקבלו בגין העברת השליטה כאמור בקופות הגמל, הינם פירות שנכסי קופות הגמל הצמיחו, ומקורם בזכויות העמיתים הנובעות מנכסים אלה, לכן, זהו רווח השייך לעמיתים בקופות הגמל ולא למי מהנתבעים. נטען כי התמורה שהתקבלה על ידי הבנקים מסתכמת בסכום של כ-260 מיליון ש"ח, כאשר חלקו של בנק לאומי בסכום זה מסתכם בסך של 149.5 מיליון ש"ח. המבקש מבסס את עילת התביעה בין היתר, על הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק השליחות וחוק הנאמנות. הקבוצה בשמה מתבקש אישור התביעה כייצוגית, הינה: כלל העמיתים בכל קופות הגמל, שהנכסים שלהן נשלטו ונוהלו ע"י כל אחד מהמנהלים הנאמנים (ככל הנראה מדובר בקה"ל), שהיו בבעלותו ו/או בשליטתו של הבנק הנתבע, והועברו לחליפיהם. המבקש צירף את הממונה על שוק ההון והביטוח לכתב התביעה ולבקשה לאישור, מאחר ולטענת המבקש, הממונה מופקד, על הרישוי, הפיקוח והביצוע של הוראות חוק קופות הגמל ולכן מן הראוי שהוא ישמיע עמדתו מן הבחינה העניינית והציבורית ומאחר ויהיה בכך, כדי לסייע לליבון והכרעה בשאלות הכרוכות בתובענה הייצוגית. ביום 30 ביוני 2009 קבע בית המשפט כי קה"ל צורפה בטעות כמשיבה ודחה את הבקשה כנגדה. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 11 במרס 2010 הודיע היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי לא יתייצב בהליכים בתיק זה. ביום 27 במרץ 2011, נתן בית המשפט פסק דין הקובע כי התמורה עבור מכירת השליטה והניהול בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות שייכת במלואה לחברות המנהלות ולבנקים ודחה את התביעה. בקשת המבקש לעיכוב ביצוע פסק הדין ביחס להוצאות שנפסקו לטובתם – נדחתה. ביום 19 במאי 2011 הגיש המבקש בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי שדחתה את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. ביום 21 ביוני 2011 הגיש המבקש בקשה להחלפת מערערים, ובמקביל, בקשה לסילוק הערעור בכפוף לויתור הבנקים על ההוצאות שנפסקו לטובתם.

ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישור תביעה כייצוגית נגד הבנק, לאומי גמל בע"מ והממונה על שוק ההון והביטוח (כנתבע פורמלי). לטענת המבקש, בהתאם לחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, העבירה לאומי-גמל, בהוראת הבנק, את השליטה בנכסי קופות הגמל שהיו בשליטה ל"חברות מנהלות אחרות". לטענת המבקש, הבנק נטל וניכס לעצמו שלא כדין, כביכול, את כספי התמורה שהתקבלו על ידו מהחברות המנהלות האחרות, עבור "העברת השליטה והניהול של נכסי קופות הגמל והנאמנות עליהם" מאחר ולטענת המבקש, חברה מנהלת, וכן בעל השליטה בחברה מנהלת, אינם רשאים לקבל טובת הנאה כלשהי, במישרין או בעקיפין, בקשר עם ניהול קופת גמל, מלבד הוצאות ודמי ניהול. נטען כי התמורה שהתקבלה בגין העברת השליטה כאמור בקופות הגמל הינה פירות שנכסי קופות הגמל הצמיחו, ומקורה בזכויות העמיתים הנובעות מנכסים אלה, לכן, זהו רווח השייך לעמיתים בקופות הגמל ולא למי מהנתבעים. הסכום הנתבע מסתכם בכ-1.0016 מיליארד ש"ח המהווה לטענת המבקש את סכום התמורה שקבל הבנק מהמכירה. המבקש מבסס את התביעה בין היתר, על הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק השליחות וחוק הנאמנות. הקבוצה בשמה מתבקש אישור התביעה כייצוגית, הינה: כלל העמיתים בכל קופות הגמל, שהנכסים שלהן נשלטו ונוהלו על ידי כל אחד מהמנהלים הנאמנים (ככל הנראה מדובר בלאומי גמל), שהיו בבעלותו ו/או בשליטתו של הבנק הנתבע, והועברו לחליפיהם. המבקש צירף את הממונה על שוק ההון והביטוח לכתב התביעה ולבקשה לאישור, מאחר ולטענת המבקש, הממונה מופקד, על הרישוי, הפיקוח והביצוע של הוראות חוק קופות הגמל ולכן מן הראוי שהוא ישמיע עמדתו מן הבחינה העניינית והציבורית ומאחר ויהיה בכך, כדי לסייע לליבון והכרעה בשאלות הכרוכות בתובענה הייצוגית. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כייצוגית. ביום 11 במרס 2010 הודיע היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי לא יתייצב בהליכים בתיק זה. ביום 27 במרץ 2011, נתן בית המשפט פסק דין הקובע כי התמורה עבור מכירת השליטה והניהול בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות שייכת במלואה לחברות המנהלות ולבנקים ודחה את התביעה. בקשת המבקש לעיכוב ביצוע פסק הדין ביחס להוצאות שנפסקו לטובתם – נדחתה. ביום 19 במאי 2011 הגיש המבקש בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי שדחתה את הבקשה לאישור

זוחות כספיים

התביעה כייצוגית. ביום 21 ביוני 2011 הגיש המבקש בקשה להחלפת מערערים, ובמקביל, בקשה לסילוק הערעור בכפוף לויתור הבנקים על ההוצאות שנפסקו לטובתם.

יא. ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק, לאומי פינא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ, פסגות מנהלי קרנות נאמנות – לאומי בע"מ, קסלמן וקסלמן חברה לנאמנות (1971) בע"מ והרשות לניירות ערך (כנתבע פורמלי). לטענת המבקש, בהתאם לחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, העביר כל מנהל את השליטה והניהול בקרנות הנאמנות שבבעלותו ל"חברות מנהלות אחרות" והבנק נטל וניכס לעצמו שלא כדין, כביכול, את כספי התמורה שהתקבלו על ידו מהחברות המנהלות האחרות, עבור "העברת השליטה בנכסי קרנות הנאמנות וניהולם". לטענת המבקש, חברה מנהלת, נאמן, ובעל השליטה בחברה מנהלת, אינם רשאים לקבל טובת הנאה כלשהי, בקשר עם ניהול קרנות נאמנות, מלבד הוצאות ודמי ניהול ולכן נטען כי כספי התמורה שהתקבלו בגין העברת השליטה כאמור בקופות הנאמנות הינם פירות שנכסי קרנות הנאמנות הצמיחו, ומקורם בזכויות הנובעות מנכסים אלה, לכן, זהו רווח השייך לקרנות ולבעלי היחידות בהן ולא למי מהנתבעים. לטענת המבקש, התמורה שהתקבלה על ידי הבנק מסתכמת בסכום של כ-1.885 מיליארד ש"ח, וזהו הסכום אותו תובע המבקש עבור חברי הקבוצה. המבקש מבסס את התביעה בין היתר, על הפרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק השליחות וחוק הנאמנות. הקבוצה בשמה מתבקש אישור התביעה כייצוגית, הינה: כלל בעלי היחידות בכל קרנות הנאמנות, שהנכסים שלהן נשלטו ונוהלו ע"י המנהלים שבשליטת הבנק, והועברו לחליפיהם. המבקש צירף את הרשות לניירות ערך לכתב התביעה ולבקשה לאישור, מאחר ולטענת המבקש, הרשות מופקדת, כך נטען, על הרישוי, הפיקוח והביצוע של הוראות חוק השקעות ולכן מן הראוי שהיא תשמיע את עמדתה מן הבחינה העניינית והציבורית ומאחר ויהיה בכך, כדי לסייע לליבון והכרעה בשאלות הכרוכות בתובענה הייצוגית. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 11 במרס 2010 הודיע היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי לא יתייצב בהליכים בתיק זה. ביום 27 במרס 2011, נתן בית המשפט פסק דין הקובע כי התמורה עבור מכירת השליטה והניהול בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות שייכת במלואה לחברות המנהלות ולבנקים ודחה את התביעה. בקשת המבקש לעיכוב ביצוע פסק הדין ביחס להוצאות שנפסקו לטובתם – נדחתה. ביום 19 במאי 2011 הגיש המבקש בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי שדחתה את הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. ביום 21 ביוני 2011 הגיש המבקש בקשה להחלפת מערערים, ובמקביל, בקשה לסילוק הערעור בכפוף לויתור הבנקים על ההוצאות שנפסקו לטובתם.

יב. ביום 29 באוקטובר 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה למתן צווים הצהרתיים הקובעים, בין היתר, כי שבעת הבנקים המשיבים, (הבנק, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק הבינלאומי, בנק המזרחי, בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק איגוד), אינם זכאים לחייב את המבקשים בהפרשים בגין ריבית "הפרה", כהגדרתה בתובענה, וכי יש להפחית את סכום הפרשי ריבית ההפרה, מסך של 841 מיליון ש"ח לסך של 37 מיליון ש"ח. לחלופין, מבקשים לקבוע, כי הבנקים זכאים לחייב את המבקשות בהפרשים בגין ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א – 1961 בלבד, וזאת ביחס לחוב המבקשות שהצטבר שהחל מיום 12 במאי 2003 ואילך. טענת המבקשות בין היתר הינה כי "ריבית ההפרה" אינה אלא "פיצוי מוסכם", כמשמעות מונח זה בסעיף 15(א) לחוק החוזים (תרופות), תשל"א – 1970, אשר בית המשפט רשאי להפחיתו "אם מצא שהפיצויים נקבעו ללא כל יחס סביר לנזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת החוזה כתוצאה מסתברת של ההפרה"; כי הפחתת הפרשי ריבית ההפרה מתחייבת גם מפרשנות הסכם ההלוואה בהתאם לאומד דעת הצדדים; כי חיוב המבקשות בריבית הפרה תהווה אכיפה בלתי צודקת של הסכם ההלוואה; כי עמידת הבנקים על חיוב המבקשות בריבית הפרה מהווה חוסר תום לב; וכי גבייתה על ידי הבנקים של ריבית ההפרה תהווה עשיית עושר ולא במשפט על ידם. אין בתובענה שיוך כספי לחלקו של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית ההפרה, אך פורטו אחוזי ההשתתפות של הבנקים במימון, כשחלקו של הבנק הינו על פי הנטען, 24%. ביום 11 בפברואר 2010 הוגשה תביעה כספית על סך של 829,529,867 ש"ח, חלף התביעה לצווים ההצהרתיים שנמחקה.

יג. ביום 26 בנובמבר 2008, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית כנגד הבנק, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק איגוד לישראל בע"מ ובנק מזרחי טפחות בע"מ, התביעה מבוססת על נזקים נטענים, בסך של כ-68,125,000 ש"ח (על פי תחשיבי התובע), אשר

זוחות כספיים

נגרמו לכל לקוחות הבנקים אשר נוכה מס במקור מרווחיהם מריבית בגין אגרות חוב ו/או מדיבידנד בגין מניות, וזאת מיום 1 בינואר 2003 ועד ליום הגשת התביעה. על פי הנתען, ניכו הבנקים מס ביתר, עת ניכו את שיעור המס במקור, עובר לגביית העמלות מן התשואה המתקבלת. לשיטת התובע, היה על הבנקים להפחית העמלות מן ההכנסה נשוא ניכוי המס במקור, ורק לאחר מכן לבצע הניכוי במקור. התובע מבסס טענתו על סעיף 17 לפקודת מס הכנסה, בסווגו את העמלות כהוצאה בייצור הכנסה בשנת המס, שיש להביאן בחשבון במסגרת חישוב ההכנסה החייבת. לטענת התובע, בעשותם כאמור, הפרו הבנקים את חובות הזהירות, הנאמנות והגילוי הנאות כלפי הקבוצה, החלות עליהם לפי חוק הבנקאות, חוק הגנת הצרכן ופקודת הנוזיקין וכן את חובת תום הלב החלה עליהם. כן נטען, כי הבנקים גרמו לקבוצה נזק וחסרון כיס וכי התנהגותם עולה כדי רשלנות, הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט.

יד. ביום 3 במאי 2010 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסכום נטען של כ-209 מיליון ש"ח, נכון למועד הגשת התובענה. הבקשה כוללת גם סעדים נוספים שאינם כספיים. המבקש מעוניין לייצג כל מחזיק אג"ח של חפציבה חופים בע"מ ("חפציבה חופים") ערב הפסקת המסחר בהן בתחילת חודש אוגוסט 2007. המבקש טוען כי במהלך השנים 2006-2007, בסמוך לסוף כל רבעון, העמיד הבנק לחברה בבעלותו המלאה של מר בועז יונה הלוואות בסכומים של עשרות מיליוני ש"ח. לטענת המבקש, כספים אלה הועברו מיידית לחשבונה של חפציבה חופים, כך שכיסו לרע משיכות כספים של מר יונה מחפציבה חופים, אולם בתחילתו של כל רבעון עוקב נמשכו הכספים מקופת חפציבה חופים, הועברו לחשבונות פרטיים של מר יונה ומשם הושבו לבנק. המבקש טוען כי מטרת הפעולות הכספיות הנ"ל היתה עיוות הדוחות הכספיים של חפציבה חופים, כך שהוצגו לציבור מצגי שווא רגועים בנוגע למצבה האמיתי של חפציבה חופים. המבקש טוען, כי כתוצאה משיתוף הפעולה של הבנק וממצגי השווא שהוצגו לציבור נמחקו בסופו של דבר השקעות המחזיקים באגרות החוב של חפציבה חופים. לטענתו, ממחזיקי האג"ח הוסתרו אותות המשבר בחברה שיכול והיו משכנעים אותם למכור את אחזקותיהם מיד; ומאלה שהצטרפו במהלך יצירת מצגי השווא הנטענים, נמנע המידע החיוני שהיה מונע מהם להשקיע באגרות החוב של חפציבה חופים. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

2. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה.

א. ביום 30 ביוני 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד הבנק וכן כנגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנקים"). התביעה מתייחסת לעמלות הנגבות על ידי הבנקים עבור שירותי בנקאות שונים המסופקים על ידם ללקוחותיהם הפרטיים (עמלות "תפעוליות" להבדיל מעמלות בגין הקצאת, העמדת וטיפול באשראי, שאינן חלק מהתביעה). נטען כי בין הבנקים הושגו הסכמות לגבי העלאת או הפחתת מחירי העמלות וקיים חשש שאף הושגו הסכמות בדבר יצירת עמלות חדשות. נטען כי בעשותם כך, קיימו הבנקים הגבל עסקי בלתי חוקי לעניין שיעורי העמלות שהם גובים מלקוחותיהם, ניצלו לרעה את כוחם המונופוליסטי (בהיותם, לפי הטענה, "קבוצת ריכוז") והתעשרו שלא כדין על חשבון לקוחותיהם. בבקשה נטען כי בשל ההסדרים הכובלים האמורים, שילמו לקוחות הבנקים עבור העמלות מחיר בלתי הוגן הגבוה מהמחיר אשר היה משולם אלמלא קיומו של הקרטל אשר מנע תחרות חופשית. חישוב הסכום הנתבע מוצג כנגזר מהכנסות הבנקים מעמלות ששולמו על ידי משקי הבית ואלו הנובעות מבנקאות פרטית. נטען, כהערכה, כי מחצית מההכנסות הללו נגבות תוך תיאום מחירים בעקבות הסדרים כובלים, ואלמלא תיאומי המחירים בין הבנקים, היו העמלות נמוכות יותר בצורה משמעותית ולפחות בשיעור של 25%. לפיכך, בהתאם להנחות שונות שצוינו בבקשה, הוערך סכום הנזק המצרפי בסך של 3.5 מיליארד ש"ח, כאשר בכותרת הבקשה צוין כי סכום התביעה הינו 3 מיליארד ש"ח. לא נערך יחוס ספציפי של סכום הנזק הנתבע מכל אחד מהבנקים, אולם צוין בבקשה כי חלקו היחסי של הבנק מנתח הפעילות הבנקאית בישראל מוערך בכ-30%. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 1 ביוני 2009 הגישו המבקשים לבית המשפט בקשה לצרף את קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26 באפריל 2009, לפיה התקיימו הסדרים כובלים בין הבנקים (לאומי, פועלים, דיסקונט, מזרחי והבינלאומי) שעניינם העברת מידע בנושא עמלות, כראייה במסגרת הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. הבנקים המשיבים התנגדו לכך וביום 6 באוקטובר 2009 החליט בית המשפט כי הדיון בבקשה לצירוף קביעת הממונה מתייתר לאור החלטתו לאחד את הדיון בתובענה עם

זוחות כספיים

תובענה מאוחרת יותר (ראו תיאורה בסעיף ב להלן) אליה ממילא צורפה קביעת הממונה. ביום 29 בנובמבר 2009 החליט בית המשפט לעכב את ההליכים בתובענה למשך שנתיים ימים (בכפוף להוראות שנקבעו באותה החלטה) וזאת לאור כוונת המשיבים בבקשה לאישור להגיש לבית הדין להגבלים עסקיים ערר על קביעת הממונה. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ב. ביום 27 באפריל 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי. הבקשה מתבססת על קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26 באפריל 2009. לטענת המבקשים, בהתאם לקביעה, הבנקים ערכו הסדרים כובלים לחילופי מידע ביחס לעמלות, אשר פגעו בתחרות ביניהם וגרמו נזק לחברי הקבוצה שייצוגה מתבקש, ואשר מצא את ביטויו בתשלום עמלות ביתר. המבקשים מעמידים את סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים על 1 מיליארד ש"ח, תוך שהם מדגישים כי מדובר בהערכה בלבד ושומרים על זכותם לתקן את סכום התביעה בהמשך. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים ולא הובהרה די הצורך שאלת דרישת הפרשי הצמדה וריבית. לטענת המבקשים, עומדת להם עילת תביעה בשל קיומם של ההסדרים הכובלים האמורים בין הבנקים, אשר עלולים לפגוע ואף פגעו בתחרות. הסדרים אלה נופלים, כך נטען, הן לגדרו של סעיף 2(א) לחוק ההגבלים העסקיים והן לגדרו של סעיף 2(ב)1 לחוק ההגבלים העסקיים. ההליכים בבקשה לאישור עוכבו לשנתיים ימים, כאמור בהחלטה מיום 29 בנובמבר 2009 המתוארת בסעיף א לעיל. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ג. ביום 27 במרס 2011, הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. טענת התובעים הינה כי הבנק העמיד מסגרות אשראי חד צדדיות וגבה בגינן עמלות וכן גבה ריבית מעבר לריבית הקבועה למדרג הגבוה באותה מסגרת מאושרת, וזאת חרף ההוראה המפורשת של המפקח על הבנקים בהוראה 325 להוראות ניהול בנקאי תקין, האוסרת זאת. עוד טוענים התובעים כי התובענה ראויה להידון כתובענה ייצוגית וכי הנזק המצרפי מיום כניסתה לתוקף של הוראה מס' 325 האמורה, מוערך על ידם בסכום של כ- 90 מיליון ש"ח. לפיכך הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הייצוגית הינם, ראשית, ליתן פס"ד הצהרתי לפיו אסור לבנק לגבות ריבית חריגה או עמלה, בשום צורה ואופן, בגין העמדת אשראי באופן חד צדדי ללקוח בעל הסכם מסגרת אשראי מאושרת, ושנית, להורות לבנק להשיב למבקשת ולקבוצה את הסכומים אשר שולמו על ידם לבנק עבור עמלה בגין ריבית חריגה ואשראי חד צדדי ו/או אשראי זמני. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ד. ביום 13 ביולי 2011 הוגשה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "שב"א") וכנגד בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבקשה לאישור"). שב"א הינה חברת שירותים משותפת בבעלות הבנקים הנזכרים לעיל, אשר בין יתר עילויותיה מפעילה רשת עצמאית של מכשירי בנק אוטומטיים למשיכת מזומנים (ATM). בבסיס הבקשה לאישור עומדת טענה, שלפיה בעת משיכת מזומנים ממכשיר בנק אוטומטי המופעל על-ידי שב"א, לא ניתן למשתמש גילוי נאות על כך שנוסף על העמלה שגובה שב"א בגין פעולת המשיכה, הוא יחויב על-ידי הבנק שבו מתנהל חשבונו בעמלה נוספת בגין ביצוע "פעולה בערוץ ישיר" (או עמלת רישום פעולה). כלפי הבנקים המשיבים טוענים המבקשים כי הם אחראים לכל מחדליה של שב"א מתוקף היותם בעלי מניות ובעלי השליטה בה. בנוסף, נטען בבקשה כי הבנקים אינם רשאים לגבות מלקוחותיהם עמלה נוספת, לאחר שחויבו כבר בגין פעולת המשיכה על-ידי שב"א. בכך לפי הנטען, גובים הבנקים מלקוחותיהם עמלה בכפל.

המבקשים משתיתים את עילתם, בנוסף לכך, על טענה חוזית, וטוענים כי בעת הסכמתו של המשתמש למשיכת המזומנים מן המכשיר של שב"א נרקם חוזה מחייב בין המשתמש לבין שב"א ולבין הבנקים המשיבים, אשר לפיו בתמורה לפעולת המשיכה יחויב המשתמש אך ורק בסכום העמלה המופיע על צג המכשיר. לטענתם, העובדה שהבנקים המשיבים גובים עמלה נוספת עולה כדי הפרה של חוזה זה. בנוסף נטען, כי גביית עמלה על-ידי הבנק, מקום בו נגבית עמלה על-ידי שב"א, מנוגדת לכללי

זוחות כספיים

הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008, שכן הכללים מתירים לגבות עמלה אחת ולא שתיים.

סכום התביעה הייצוגית הכולל הנטען, על-פי הערכות המבקשים, הינו 153,300,000 ₪ (בגין גביית עמלה בשבע השנים האחרונות) בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. לא צוינה חלוקה בין הנתבעים. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

3. להלן פירוט של תובענות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות בסכומים מהותיים שהוגשו נגד חברות בנות של הבנק (להלן - חברות הבנות). לדעת הנהלת הבנק, ובהסתמך על דעת הנהלת כל אחת מחברות הבנות, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של חברות הבנות באשר לסיכויי הליכים אלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתביעות כאמור:

א. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 21 ביוני 2000 בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן: "בלמ"ש") על סמך חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981, תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 וחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א – 1981. סכום התביעה, שמתבקש אישורה כתביעה ייצוגית, מוערך על-ידי המבקשים בכ-100 מיליון ש"ח.

המבקשים אשר נטלו הלוואה מבלמ"ש, טוענים לגבי שווי מבנים לצורכי ביטוח נכס במסגרת נטילת הלוואות מבלמ"ש. לטענת המבקשים נעשית על ידי בלמ"ש או מטעמו הערכת שווי מופרזת של המבנה, דבר הגורם לתשלום יתר של פרמיה על-ידי לקוחות בלמ"ש. המבקשים טוענים כי כך נעשה גם במקרה שלהם. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, הדיון בתביעה מעוכב עד אשר יוכרעו הערעורים בענין הנסקר בסעיף 4.א להלן. בקשה שהוגשה על ידי המבקשים לביטול עיכוב ההליכים בתיק, נדחתה על ידי בית המשפט, אשר קבע כי עיכוב ההליכים בתובענה בעינו עומד.

ב. ביום 2 בדצמבר 2006 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כנגד בלמ"ש וכנגד מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל") בקשה לאישור תובענה ייצוגית בקשר לתשלומי תגמולי ביטוח חיים חלקיים. סכום התביעה הייצוגית המשוער הוא, לטענת המבקשת, 150 מיליון ש"ח.

המבקשת ובן זוגה המנוח נטלו הלוואה מבלמ"ש. על פי הנטען בבקשה: לווים הנוטלים הלוואה מבלמ"ש יכלו להצטרף להסדר ביטוח חיים ללווים, שבו המבטחת היא מגדל; על לווים שהצטרפו לביטוח חיים כאמור נמנים לווים שקיבלו כאשר אירע מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח חלקיים בשיעור נמוך הן מסכום הביטוח והן מיתרת הלוואה; בניגוד לתשלום שבוצע בפועל, הבנק ומגדל הבטיחו לשלם למבוטחים-לווים כאמור "תגמולי ביטוח בשיעור יתרת הלוואה העומדת לפירעון או בשיעור סכום הביטוח (הנמוך מביניהם)" – כך לטענת המבקשת. ביום 18 בינואר 2009 נתן ביהמ"ש החלטה המורה על קיום ההליכים הקבועים בחוק לשם אישור הסכם פשרה שנחתם בין הצדדים ובכלל זה בצוע מספר פעולות לצורך בדיקת אישור ההסדר ומינוי בודק. הצדדים הגיעו להסדר פשרה בתיק ובתאריך 7 בספטמבר 2010 אישר בית המשפט המחוזי בתל – אביב את ההסדר, בשינויים מסוימים. ביום 28 אוקטובר 2010 הוגש על ידי ב"כ המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על אישור הסדר הפשרה, במסגרתו התבקש בית המשפט העליון לאשר את ההסדר כפי שהוא, ללא השינויים בעניין שכר הטרחה לב"כ המבקשת והגמול המיוחד למבקשת שעליהם הורה בית המשפט המחוזי. בהתאם להחלטת בית-המשפט מיום 9 בינואר 2011, ייושם בשלב ראשון חלקו החלוט של ההסדר, אשר לא יושפע מתוצאות הערעור, ובהתאם לתוצאות הערעור יושלמו ויבוצעו לפי הצורך החלקים הנותרים. החלק מתוך סכום הפשרה אשר עשוי להיות מושפע מתוצאות הערעור יופקד בינתיים בנאמנות אצל ב"כ המבקשת.

ג. ביום 5 באפריל 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד סטנדרד & פורס מעלות בע"מ, מטבעות עולם בע"מ, החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ, ערן פוקס, רוני בירם, יעקב הרפז ואקסלנס השקעות בע"מ. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים עומד על כ-84 מיליון ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקש, מעלות כשלה בדירוג האג"ח שהונפק על ידי מטבעות עולם, בכך שהורידה את דרוג האג"ח מדירוג AAA לדירוג D רק לאחר אירוע חדלות הפירעון של קבוצת ליהמן, למרות המידע אודות הקשיים של קבוצת ליהמן שפורסמו קודם לכן וכי מעלות יצרה מצג שגוי ומטעה בפני מחזיקי האג"ח כאילו אין שינוי במידת הסיכון של האג"ח ו/או כאילו

ההתדרדרות במצבה של קבוצת ליהמן אינה נוגעת למידת הסיכון של האג"ח. כנגד מטבעות עולם נטען, כי היה עליה לדווח למחזיקי האג"ח אודות הגופים הפיננסיים המגבים ומתכונת הקצאת חלוקת סיכונים ה Notes ביניהם. בנוסף נטען, כי היה על מטבעות עולם לדווח למחזיקי האג"ח אודות ההשלכות של ההתדרדרות העסקית של קבוצת ליהמן על סיכויי הפירעון של האג"ח, ועל הימצאותו של בנק ליהמן בסיכון עסקי מהותי. עוד נטען, כי מטבעות עולם נמנעה מלפרסם דו"חות מיידים אודות עניינים אלו שלא על פי דין וכתוצאה מכך נגרמו למחזיקי האג"ח נזקים אדירים. אקסלנס הינה בעלת המניות והשליטה במטבעות עולם. כלפי החברה לנאמנות, ששימשה כנאמן למחזיקי האג"ח שהונפק על ידי מטבעות עולם, טוען המבקש כי לא עשתה כל שביכולתה כדי להבטיח קיום התחייבויות מטבעות עולם כלפי מחזיקי האג"ח כפי שנקבע בתשקיף, כי היה עליה לבקש ממטבעות עולם ליידע את ציבור מחזיקי האג"ח בדבר זהות הגופים הפיננסיים עימם התקשרה מטבעות עולם בעסקה לרכישת ה Notes ואת מתכונת חלוקת הסיכונים ביניהם, וכי היה עליה לדרוש ממטבעות עולם מידע על ההשלכות של מצב קבוצת ליהמן על דירוג האג"ח ו/או על יכולתה של מטבעות עולם לפרוע את האג"ח. עוד טוען המבקש, כי משנודע לחברה לנאמנות על הקשיים שפקדו את בנק ליהמן, היה על החברה לנאמנות לדרוש ממטבעות עולם להחליף את ה Notes ב Notes מגופים פיננסיים אחרים, על מנת לצמצם את היקפי הנזק שנגרם למחזיקי האג"ח. בית המשפט החליט כי תביעה זו תשולב בבקשה לאישור תביעה ייצוגית מוקדמת יותר שהוגשה ביחס להנפקת אותן אגרות חוב. הוגשה תגובת החברה לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

ד. ביום 23 ביוני 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד סטנדרד & פורס מעלות בע"מ, קשת אגרות חוב בע"מ ("קשת"), חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ ("החברה לנאמנות"), אהרון בירם, ערן פוקס, מוטי מערבי, רמי אורדן, אקסלנס נשואה חיתום (1993) בע"מ ואקספרט פיננסיים בע"מ. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים עומד על כ-220 מיליון ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקש, מעלות כשלה בדירוג האג"ח שהונפק על ידי קשת, בכך שהורידה את דרוג האג"ח מדירוג AA+ לדירוג D רק לאחר אירוע חדלות הפירעון של קבוצת ליהמן, למרות המידע אודות הקשיים של קבוצת ליהמן שפורסמו קודם לכן וכי מעלות יצרה מצג שגוי ומטעה בפני מחזיקי האג"ח כאילו אין שינוי במידת הסיכון של האג"ח ו/או כאילו ההתדרדרות במצבה של קבוצת ליהמן אינה נוגעת למידת הסיכון של האג"ח. כנגד קשת נטען, כי היה עליה לדווח למחזיקי האג"ח אודות ההשלכות של ההתדרדרות העסקית של קבוצת ליהמן על סיכויי הפירעון של האג"ח, ועל הימצאותו חברה מקבוצת ליהמן ("בנק ליהמן") בסיכון עסקי מהותי. עוד נטען, כי היה על קשת לפרסם דיווח מייד אודות תלותה המוחלטת בתקבולים מה Notes המגבים את האג"ח והסכנה הממשית לביצוע התשלום על ידה בגין האג"ח. בנוסף נטען, כי קשת התרשלה עד כדי מעילה באמון בכך שלא נקטה בפעולות למניעת כשל התשלום לבעלי האג"ח לרבות: פעילות להחלפת ה Notes המגבים את האג"ח; פניה למעלות בדרישה לעדכן ו/או להתאים ו/או לשנות את דירוג האג"ח. עוד נטען כי קשת כשלה בכך שלא עשתה ביטוח פיקדונות וכן בכך שהנפיקה אג"ח המגובות במלואן בנכסי בנק אחד בלבד. בנוסף נטען כי קשת הקטינה באופן ממשי את מסת נכסיה באמצעות שינוי מהותי בהסכם השירותים בינה לבין אקסלנס השקעות (אשר שולטת באקסלנס נשואה). אקסלנס נשואה חיתום (1993) בע"מ וחברת אקספרט פיננסיים בע"מ הן הבעלות בחלקים שווים של קשת. כלפי החברה לנאמנות, ששימשה כנאמן למחזיקי האג"ח שהונפק על ידי קשת, טוען המבקש כי לא עשתה כל שביכולתה כדי להבטיח קיום התחייבויות קשת כלפי מחזיקי האג"ח כפי שנקבע בתשקיף, כי היה עליה לבקש מקשת ליידע את ציבור מחזיקי האג"ח אודות השלכות ההידרדרות במצבו של בנק ליהמן על דירוג האג"ח ו/או על יכולת קשת לפרוע את אגרות החוב בהגיע מועד פירעון. עוד טוען המבקש, כי משנודע לחברה לנאמנות על הקשיים שפקדו את בנק ליהמן, היה על החברה לנאמנות לדרוש מקשת להחליף את ה Notes ב Notes מגופים פיננסיים אחרים, על מנת לצמצם את היקפי הנזק שנגרם למחזיקי האג"ח. בנוסף נטען כי היה על החברה לנאמנות לפנות אל קשת בבקשה כי זו תערוך ביטוח פיקדונות, לשם הבטחת כספי הציבור אשר הושקעו, הלכה למעשה, בבנק ליהמן. בקשה זו נמחקה ותוכנה והצדדים לה שולבו בבקשה לאישור תובענה ייצוגית. אחרת על סך 286 מיליון ש"ח שהוגשה בקשר עם האג"ח הני"ל (החברה לנאמנות לא היתה צד לבקשה האחרת בנוסחה המקורי, טרם השילוב בין שתי הבקשות). הוגשה תגובת החברה לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

4. כמו-כן תלויות ועומדות נגד חברות הבנות, תובענות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת כל אחת מחברות הבנות, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של חברות הבנות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה:
- א. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 17 ביולי 1997 בקשה לאשר הגשת תובענה ייצוגית על סך של למעלה ממיליארד ש"ח, כנגד בנק לאומי למשכנתאות (להלן "בלמ"ש) ביחד עם בנקים למשכנתאות נוספים בקשר עם גביית עמלות ביטוחי חיים וביטוחי מבנה של לווים. כל אחד מן המבקשים נטל הלוואה מאחד מן הבנקים למשכנתאות המשיבים. לטענת המבקשים, במסגרת נטילת הלוואה הם צורפו לביטוח חיים או ביטוח נכס שנערכו באמצעות הבנקים המשיבים. לטענתם, חלק מדמי הביטוח הגיע לידי הבנקים המשיבים וזאת שלא כדין.
- ביום 17 בנובמבר 1997 ניתנה החלטתו של בית המשפט כי לא ניתן לדון בתובענה שהוגשה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העיסוקיים, תשמ"ח-1988. לפיכך, מחק בית המשפט את התביעה הכספית על הסף.
- עם זאת קבע בית המשפט כי ניתן לדון בעתירה במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, רק בעתירה לסעד הצהרתי ביחס לעילות שנוצרו קודם ליום 10 במאי 1996. בית המשפט קבע כי העילות שניתן יהיה לדון בהן במסגרת זו הינן "בנושא הסדר הכובל וסוגית הביטוחים השונים".
- על החלטה זו תלויים ועומדים בבית המשפט העליון ערעורים מטעם בלמ"ש, כל אחד מהבנקים למשכנתאות הנתבעים האחרים והתובעים. בהתאם להחלטה של בית המשפט העליון ביצועה של החלטת בית המשפט המחוזי עוכב. לפיכך התביעה לא תתברר עד למתן החלטה על ידי בית המשפט העליון לגבי הערעורים.
- ביום 1 בספטמבר 2005 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בו נקבע, בתמצית, כי על אף שניתן לעשות שימוש באמצעים פרשניים על מנת להפוך את תקנה 29 לכלי להגשת תביעות ייצוגיות הרי שלעת הזו אין זה ראוי לעשות כן. זאת, בעיקר בשם לב להליכי חקיקה תלויים ועומדים בתחום התובענות הייצוגיות. ביום 12 במרס 2006 אכן פורסם חוק תובענות ייצוגיות. ביום 25 בספטמבר 2008 אישר ביהמ"ש את הסתלקות אחד המבקשים מהתביעה. הבקשה לצרף מבקש חלף זה שהסתלק תלויה ועומדת בבית המשפט.
- בימים אלה התגבש הסדר גישור בין הצדדים, לפיו ישלמו כל הבנקים המשיבים בבקשה סכום כולל של 17 מיליון ש"ח כתרומה למטרות ציבוריות נבחרות, וסכום כולל נוסף של 3 מיליון ש"ח כגמול וכשכר טרחה למבקשים ולבאי כוחם, ובכך יסתיימו כל ההליכים המשפטיים בתיק. חלקו של בלמ"ש בתשלום עומד על 27.601%.
- הסדר הגישור הוגש לאישורו של בית המשפט. ביום 12 ביולי 2011 ניתנה על-ידי בית המשפט החלטה, ובמסגרתה ניתנו גם הוראות שונות, ביחס לבקשה לאישור הסדר הגישור ואופן יישומו. בית המשפט הוסיף וקבע כי יש להמתין עתה להתייחסות הצדדים לנקודות מסוימות שנדונו בהחלטה, בדבר מהות המטרות הציבוריות להן תיועד התרומה. בלמ"ש ביצע הפרשה בסכום המכסה את חלקו לפי ההסדר האמור.
- לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכויי הערעורים וזאת ככל שיהיה צורך לדון בערעורים אלה.
- ב. ביום 19 באוגוסט 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד בלמ"ש ועמה נוסח כתב תובענה ייצוגית בקשר לצירוף "לווה נוסף" בחלק מההלוואות שמעמיד בלמ"ש. סכום התביעה הייצוגית המשוער הוא, לטענת המבקשים, מעל 5 מיליון ש"ח.
- המבקשים טוענים כי במסגרת הלוואה שנטלו דרש בלמ"ש צירופו של "לווה נוסף". לטענתם, הלווה הנוסף אינו לווה כלל אלא פיקציה ולמעשה מדובר בערב להלוואה. לטענת המבקשים, אילו האדם

שצורף כ"לווה נוסף" אכן היה מצורף כערב להלוואה לא היה הוא נדרש לערוך ביטוח חיים בקשר להלוואה, כפי שנדרש לעשות בפועל.

המבקשים עותרים לאישור תובענה ייצוגית בשם כל אלו שהוגדרו כ"לווים נוספים" על-ידי בלמ"ש, שאינם בעלי זכויות בנכס שמושכן ואשר במסגרת הלוואה נדרשו לערוך ביטוח חיים ושילמו דמי ביטוח בגינם, במישרין או באמצעות הלווים העיקריים, בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

המבקשים דורשים השבה של דמי ביטוח ששולמו כאמור וכן צו המורה לבלמ"ש לבטל את דרישת עריכת ביטוח חיים ושעבודו ביחס ללווים הנוספים חברי הקבוצה.

בהסכמת התובע הייצוגי, הוסכם שהמועד להגשת תגובת הבנק לבקשה יידחה עד לאחר קבלת פסק דין אחר שדן בסוגיה דומה. פסק הדין טרם ניתן. (להלן: "עניין בדווי"). ביום 7 ביוני 2010 ניתן פסק הדין בעניין בדווי הנ"ל, במסגרתו התקבל הערעור שהגיש הבנק ובוטל פסק דינו של בית משפט השלום, לרבות קביעותיו כנגד מעמד הלווה הנוסף. לבנק נמסר כי, המבקשים יחליטו אם לחזור בהם מהבקשה לאישור אם לאו רק לאחר שיוברר להם אם תוגש השגה על פסק הדין בעניין בדווי. השגה כאמור לא הוגשה, אך ביום 11 באוקטובר 2010 ניתן בבית המשפט המחוזי בתל אביב פסק דין בהליך נגד בנק מזרחי טפחות בע"מ ("עניין קדמון"), בו נדונה הסוגיה של "לווה נוסף". בעקבות פסק הדין בעניין קדמון, שנסיבותיו ותוצאתו שונים מפסק הדין בעניין בדווי, המבקשים עומדים על המשך ההליכים בבקשה לאישור. הוגשה תגובת בלמ"ש לבקשה לאישור התביעה כייצוגית. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, בשלב מוקדם זה של ההליך, לא ניתן להעריך את סיכוייו.

ד. החברה לישראל בע"מ

1. כנגד חברות מוחזקות מסוימות של החברה לישראל בע"מ הוגשו תביעות משפטיות בטענה כי נזקי גוף ורכוש, שנגרמו לתובעים, נובעים מזיהום הקישון, אשר לטענת התובעים לחברות המוחזקות הנ"ל היה חלק בו וכן כנגד חברה מאוחדת מתקיימים הליכים משפטיים, חוקקו חוקים והוצאו צווים הנוגעים לפעילות חברה זו.

הנהלות החברות הנ"ל, בהתבסס על חוות דעתם של יועציהן המשפטיים אינן יכולות להעריך את סכום החשיפה בגין התביעות והנושאים הנ"ל, אם בכלל, ולכן לא נכללו כל הפרשות בנדון בדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלה.

2. לצורך קיום פעילות של חברה מאוחדת של החברה לישראל, תלויה החברה המאוחדת בקבלת שירותים מחברות תשתית ומספקי גז טבעי.

להרחבה בעניין נושאים אלה, ראה הדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ ליום 30 ביוני 2011.

ה. ביום 26 באפריל 2009 התקבלה בבנק קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה בין הבנק לבין בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברות מידע הנוגע לעמלות, וזאת מראשית שנות ה-90 ועד תחילת חקירת הרשות בענין, בחודש נובמבר 2004. המדובר בקביעה אזרחית המהווה ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי. הבנק הגיש ערר על קביעה זו. ביום 22 בפברואר 2011, הוגשה תגובת הממונה לערר. בעקבות הסכמת הצדדים, הועברו הערר ועררים נוספים שהגישו בנקים אחרים להליך גישור לאחר שבית הדין להגבלים עסקיים ביקש מן הצדדים לשקול לעשות כן. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הקביעה.

1. בהמשך לתאור המפורט בבאור 18 (יא) (2) לדוח שנתי 2010, ביום 23 במאי 2011 הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים חוות דעתו של הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים. שיעור העמלה הצולבת כפי שחושב בחוות הדעת נמוך מזה שנוהג כיום על פי ההסדר שהוגש לאישורו של בית הדין. בעקבות הגשת חוות הדעת צפויים להתקיים בבית הדין דיונים במסגרתם ייחקר הכלכלן הראשי בחקירות נגדיות על חוות דעתו לצורך בדיקת החישוב שבוצע בחוות הדעת וההנחות שהונחו על ידו לצורך החישוב האמור, כשבהמשך יידרש בית הדין לקבוע את השיעור הראוי של העמלה הצולבת ובעקבותיה לקבוע אם לאשר את ההסדר שהוגש לבית הדין לאישור כאמור לעיל אם לאו. במסגרת חוות הדעת האמורה ציין הכלכלן הראשי כי כל הפחתה בעמלה ראוי שתהיה הדרגתית כדי לאפשר לחברות כרטיסי האשראי לבצע הערכות והתאמות למצב החדש. מבקשי האישור חולקים על חלק מהקביעות וההנחות שבחוות הדעת האמורה והם הגישו לבית הדין בקשה להגשת חוות דעת נגדיות. טרם התקבלה החלטת בית הדין בבקשה זו.

דוחות כספיים

ביום 20 ביולי 2011 הגישו מבקשי האישור לבית הדין בקשה להארכת תוקפו של ההיתר הזמני שניתן להסדר וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2011. הממונה נתנה המלצתה להארכת תוקפו של ההיתר הזמני ובלבד ששיעור העמלה הצולבת הממוצעת ירד לשיעור של 0.785% וזאת כבר ביום 1 בנובמבר 2011 במקום ביום 1 ביולי 2012, כפי שנקבע מלכתחילה בהסדר. שיעור העמלה הצולבת הממוצעת עומד נכון למועד פרסום דוחות אלה על 0.975%.

ביום 7 באוגוסט 2011 ניתנה החלטת בית הדין על פיה הוארך תוקף ההיתר הזמני שניתן למבקשת עד ליום 31 בדצמבר 2011 ובלבד ששיעור העמלה הצולבת הממוצעת לא יעלה על 0.875% החל מיום 1 בנובמבר 2011.

ההסדר האמור צפוי להשפיע באופן מהותי הן על ההכנסות של לאומיקארד כמנפיקה והן על הוצאותיה כסולקת בשנים הבאות.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

א. היקף הפעילות

30 ביוני 2011				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד אחר	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	-	-
Forward חוזי				
-	-	-	3,056	-
Swaps				
-	-	-	3,056	-
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	2,890	-
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
888	326	14	16,654	-
Futures חוזי				
928	18	135,758	7,860	9,924
Forward חוזי				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
-	15,103	6,286	-	-
אופציות שנכתבו				
58	15,103	6,102	-	-
אופציות שנקנו				
204	5,628	31,528	24,328	15
חוזי אופציה אחרים				
126	5,412	29,769	21,876	-
אופציות שנכתבו				
91	5,780	20,553	148,802	969
אופציות שנקנו				
2,295	47,370	230,010	219,520	10,908
Swaps				
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	76,404	-
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
Swaps				
-	-	-	-	-
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
741	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
741	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
-	-	17,201	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
1,482	-	17,201	-	-
סך הכל				
3,777	47,370	247,211	222,576	10,908
סך הכל כללי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

30 ביוני 2011				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	16	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	55	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
60	843	4,195	2,604	36
שווי הוגן ברוטו חיובי				
67	813	5,457	2,947	155
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ד) נגזרי אשראי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
10	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
4	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

30 ביוני 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד אחר	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	11	-	-
חוזי Forward				
-	-	-	1,693	-
Swaps				
-	-	11	1,693	-
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	1,401	-
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
900	327	-	10,795	-
חוזי Futures				
1,542	-	119,541	10,700	7,942
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
28	8,890	4,353	-	-
אופציות שנכתבו				
34	8,890	4,376	1	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים				
177	1,327	36,682	15,256	20
אופציות שנכתבו				
190	1,588	35,925	10,566	230
אופציות שנקנו				
-	250	17,462	123,471	1,160
Swaps				
2,871	21,272	218,339	170,789	9,352
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	63,848	-
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
Swaps				
-	-	-	-	-
סך הכל				
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
1,163	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
-	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
-	-	16,487	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
1,163	-	16,487	-	-
סך הכל				
4,034	21,272	234,837	172,482	9,352
סך הכל כללי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

30 ביוני 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	שקל-מדד
(במיליוני ש"ח)				
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	20	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	44	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
74	548	4,041	3,558	62
שווי הוגן ברוטו חיובי				
67	551	4,338	4,171	343
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ד) נגזרי אשראי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
29	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (מבוקר)

31 בדצמבר 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	שקל-מדד
(במיליוני ש"ח)				
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	2,563	-
Swaps				
-	-	-	2,563	-
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	2,354	-
ב) נגזרים ALM (1)(2)				
756	499	-	14,594	-
Futures חוזי				
276	-	155,524	9,010	7,160
Forward חוזי				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
9	8,908	5,104	-	-
אופציות שנכתבו				
11	8,908	5,031	-	-
אופציות שנקנו				
19	4,914	34,802	17,584	15
חוזי אופציה אחרים				
23	4,920	33,896	16,610	-
אופציות שנכתבו				
646	412	18,533	121,111	980
אופציות שנקנו				
1,740	28,561	252,890	178,909	8,155
Swaps				
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	61,573	-
ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
Swaps				
-	-	-	-	-
סך הכל				
ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
1,593	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
741	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
-	-	14,108	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
2,334	-	14,108	-	-
סך הכל				
4,074	28,561	266,998	181,472	8,155
סך הכל כללי				

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (מבוקר)

31 בדצמבר 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	32	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	43	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
80	1,223	4,439	2,895	42
שווי הוגן ברוטו חיובי				
82	1,221	5,373	2,973	336
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	1	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ד) נגזרי אשראי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
4	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
13	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
1	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך) סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 ביוני 2011					
ממשלות					
דילרים / וبنקים					
בורסות	בנקים	ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך הכל
(בלתי מבוקר)					
(במיליוני ש"ח)					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים					
159	3,850	359	29	3,367	7,764
ממכשירים נגזרים (1)(2)					
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין					
1,822	24,341	2,900	108	11,799	40,970
מכשירים נגזרים (3)					
1,981	28,191	3,259	137	15,166	48,734
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
30 ביוני 2010					
ממשלות					
דילרים / וبنקים					
בורסות	בנקים	ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך הכל
(בלתי מבוקר)					
(במיליוני ש"ח)					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים					
283	3,929	237	-	3,854	8,303
ממכשירים נגזרים (1)(2)					
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין					
1,126	22,320	1,728	-	10,222	35,396
מכשירים נגזרים (3)					
1,409	26,249	1,965	-	14,076	43,699
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
31 בדצמבר 2010					
ממשלות					
דילרים / וبنקים					
בורסות	בנקים	ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך הכל
(מבוקר)					
(במיליוני ש"ח)					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים					
280	4,864	373	-	3,200	8,717
ממכשירים נגזרים (1)(2)					
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין					
1,182	25,081	1,776	-	10,596	38,635
מכשירים נגזרים (3)					
1,462	29,945	2,149	-	13,796	47,352
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					

- (1) לא מבוצעים קיזוזים בהתאם להסדרי התחשבות נטו.
- (2) מתוך זה יתרה מאזניות של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 7,764 מיליוני ש"ח (30- ביוני 2010 – 8,303 מיליוני ש"ח, 31 בדצמבר 2010 - 8,717 מיליוני ש"ח).
- (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

ג. פירוט מועדי פרעון – סכום נקוב

30 ביוני 2011					
עד	מעל שלושה חודשים	מעל שנה	מעל	סך הכל	
שלושה חודשים	ועד	ועד	חמש שנים	סך הכל	
					(בלתי מבוקר)
					(במיליוני ש"ח)
					חוזי ריבית:
2,065	5,239	3,050	554	10,908	שקל - מדד
24,569	37,842	75,173	84,992	222,576	אחר
143,725	81,766	8,761	12,959	247,211	חוזי מטבע חוץ
42,675	3,701	994	-	47,370	חוזים בגין מניות
3,013	436	328	-	3,777	חוזי סחורות ואחרים
216,047	128,984	88,306	98,505	531,842	סך הכל
165,452	128,049	87,931	60,545	441,977	סך הכל ביוני 2010 (בלתי מבוקר)
214,509	126,973	72,371	75,407	489,260	סך הכל בדצמבר 2010 (מבוקר)

דוחות כספיים

באור 8 – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)		30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)		הערך במאזן		הערך במאזן		
שווי הוגן	סך הכל	(ב)	(א)	שווי הוגן	סך הכל	(ב)	(א)	(במיליוני ש"ח)
נכסים פיננסיים								
30,035	30,052	21,606	8,446	45,530	45,566	36,766	8,800	מזומנים ופיקדונות בבנקים
55,791	55,791	-	55,791	40,146	40,146	-	40,146	ניירות ערך
1,190	1,190	-	1,190	1,330	1,330	-	1,330	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
226,263	223,981	201,080	22,901	229,155	228,348	206,873	21,475	אשראי לציבור, נטו
409	379	363	16	375	352	352	-	אשראי לממשלות
8,716	8,716	-	8,716	7,764	7,764	-	7,764	נכסים בגין מכשירים נגזרים
670	670	-	670	1,226	1,226	3	1,223	נכסים פיננסיים אחרים
323,074	320,779	223,049	97,730	325,526	324,732	243,994	80,738	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות								
251,210	249,584	186,181	63,403	253,768	252,704	188,730	63,974	פיקדונות הציבור
2,692	2,691	1,300	1,391	5,332	5,362	2,262	3,100	פיקדונות מבנקים
688	660	435	225	471	443	403	40	פיקדונות מממשלות
1,010	1,006	244	762	794	791	257	534	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,117	26,939	26,939	-	28,551	27,034	27,034	-	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
9,985	9,985	-	9,985	9,447	9,447	-	9,447	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,107	7,132	4,328	2,804	7,282	7,315	5,605	1,710	התחייבויות פיננסיות אחרות
301,809	297,997	219,427	78,570	305,645	303,096	224,291	78,805	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
367	367	-	367	256	256	-	256	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

(א) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן היא אומדן לשווי הוגן - מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק.

(ב) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי ההוגן לצורך הגילויי בבאור זה.

דוחות כספיים

באור 8 א – פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה סכומים מדווחים

30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
	מחירים	נתונים נצפים	נתונים לא	
	מצוטטים	משמעותיים	נצפים	השפעת
	בשוק פעיל	אחרים	משמעותיים	הסכמי
	(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	קיוז
	יתרת מאזנית			
	(במיליוני ש"ח)			
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
11,378	9,619	1,759	-	-
אגרות- חוב ממשלת ישראל				
1,903	455	1,437	11	-
אגרות- חוב ממשלות זרות				
11,328	2,230	8,879	219	-
אגרות- חוב חברות אחרות				
4,132	331	3,111	690	-
אגרות- חוב מגובי נכסים				
1,730	1,730	-	-	-
מניות זמינות למכירה				
30,471	14,365	15,186	920	-
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר:				
7,893	5,990	1,903	-	-
אג"ח למסחר				
508	508	-	-	-
מניות למסחר				
8,401	6,498	1,903	-	-
סה"כ ניירות ערך למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
2,657	261	2,359	37	-
חוזי ריבית אחרים				
4,194	271	3,734	189	-
חוזי מטבע- חוץ				
843	286	548	9	-
חוזי מניות				
70	3	62	5	-
חוזי סחורות ואחרים				
7,764	821	6,703	240	-
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים				
2,867	2,867	-	-	-
אחרים				
49,503	24,551	23,792	1,160	-
סך כל הנכסים				
התחייבויות:				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
3,158	263	2,574	321	-
חוזי ריבית אחרים				
5,436	271	4,273	892	-
חוזי מטבע- חוץ				
782	293	482	7	-
חוזי מניות				
71	3	63	5	-
חוזי סחורות ואחרים				
9,447	830	7,392	1,225	-
סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
2,622	2,413	209	-	-
אחרים				
12,069	3,243	7,601	1,225	-
סך כל ההתחייבויות				

דוחות כספיים

באור 8 ב- שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2011					
שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3					
רווחים (הפסדים)					
שווי	סה"כ רווחים	רכישות	שווי	שטרם מומשו	רווחים (הפסדים)
הוגן	(הפסדים)	הנפקות	העברות אל הוגן	בגין מכשירים	המוחזקים ליום
לתחילת	שמומשו	וסילוקים	רמה 3	ליום	המוחזקים ליום
התקופה	ושטרם מומשו	נטו	או ממנה	30 ביוני 2011	30 ביוני 2011
(במיליוני ש"ח)					
נכסים:					
אגרות חוב זמינות למכירה :					
-	-	-	-	-	-
11	-	-	11	(1)	של הממשלה
220	1	(2)	219	-	של ממשלות זרות
826	6	(142)	690	(6)	של חברות אחרות
1,057	7	(144)	920	(7)	מגובי נכסים
229	(37)	46	240	54	סה"כ אגרות חוב זמינות למכירה
1,286	(30)	(98)	1,160	47	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					סך כל הנכסים
התחייבויות:					
1,263	(74)	36	1,225	(18)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,263	(74)	36	1,225	(18)	סך כל ההתחייבויות

דוחות כספיים

באור 8 ב- שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך) סכומים מדווחים

לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)					
שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3					
רווחים (הפסדים)	שווי	שווי	רכישות	סה"כ רווחים (הפסדים)	שווי
שטרם מומשו	הוגן	העברות אל הוגן	הנפקות	שטרם מומשו	הוגן
המוחזקים ליום	ליום	רמה 3	וסילוקים	שטרם מומשו	לתחילת
30 ביוני 2011	30 ביוני 2011	או ממנה	נטו	שטרם מומשו	השנה
(במיליוני ש"ח)					
נכסים:					
אגרות חוב זמינות למכירה:					
-	-	-	-	-	-
(1)	11	-	(6)	-	17
18	219	-	(3)	18	204
28	690	-	(202)	36	856
45	920	-	(211)	54	1,077
125	240	2	64	39	135
170	1,160	2	(147)	93	1,212
התחייבויות:					
(96)	1,225	-	62	61	1,102
(96)	1,225	-	62	61	1,102

- (א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- (ב) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- (ג) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ד) כולל ריבית והפרשי שער חיוביים (שליליים) בגין אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) בסך של כ- 1 מיליון ש"ח לשלשה חודשים שהסתיימו ביוני 2011 וכ – (5) מיליוני ש"ח לשישה חודשים שהסתיימו ביוני 2011 (30 ביוני 2010 - 156 מיליון ש"ח ו- 161 מיליוני ש"ח בהתאמה).
- (ה) לרבות הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.
- (ו) סווג מחדש.

דוחות כספיים

באור 10 - רווחים מהשקעות במניות, נטו (א) סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשישה חודשים שנתיים		לשלושה חודשים שנתיים		
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
2010	2011	2010	2011	
(במיליוני ש"ח)		(במיליוני ש"ח)		
45	30	37	21	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(13)	(22)	(3)	(20)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה (ב)
5	4	3	2	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
137	56	63	35	דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר
174	68	100	38	סה"כ מהשקעות במניות

(א) כולל קרנות נאמנות.

(ב) לרבות הפרשות לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)							
	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
סך הכל	מגזר	בנקאות	ניהול	מגזר	מגזר	עסקים	מגזר
מאוחד	אחר	פיננסי	פרטית	מסחרי	עסקי	קטנים	משקי בית
(במיליוני ש"ח)							
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
מחיצוניים -	418	288	869	573	(29)	(168)	-
בינמגזרי -	232	(58)	(477)	(208)	128	378	5
סך הכל	650	230	392	365	99	210	5
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
מחיצוניים -	418	127	113	107	111	79	11
בינמגזרי -	56	(13)	(30)	(10)	3	9	(15)
סך הכל	474	114	83	97	114	88	(4)
סך כל ההכנסות	1,124	344	475	462	213	298	1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	24	7	34	56	(24)	(24)	-
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	2
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	85	88	185	87	45	88	(15)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקר) (א)							
	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
סך הכל	מגזר	בנקאות	ניהול	מגזר	מגזר	עסקים	מגזר
מאוחד	אחר	פיננסי	פרטית	מסחרי	עסקי	קטנים	משקי בית
(במיליוני ש"ח)							
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
מחיצוניים -	384	268	998	456	(10)	(457)	-
בינמגזרי -	173	(48)	(428)	(79)	115	266	1
סך הכל	557	220	570	377	105	(191)	1
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
מחיצוניים -	433	116	109	104	108	137	32
בינמגזרי -	60	(14)	(30)	(11)	3	1	(9)
סך הכל	493	102	79	93	111	138	23
סך כל ההכנסות	1,050	322	649	470	216	(53)	24
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	37	37	45	64	3	12	(2)
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	-	-	-	-	-	182	-
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	63	54	289	96	22	108	57

(א) סווג מחדש.

דוחות כספיים

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)
 סכומים מדווחים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)							
	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
סך הכל	מגזר	ניהול	בנקאות	מגזר	עסקים	עסקים	מגזר
מאוחד	אחר	פיננסי	פרטית	מסחרי	עסקי	קטנים	בית
(במיליוני ש"ח)							
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
7,433	11	1,550	(50)	1,721	1,689	1,064	1,448
-	(9)	(1,187)	457	(251)	379	(158)	769
7,433	2	363	407	1,470	2,068	906	2,217
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
4,111	270	280	451	431	454	493	1,732
-	(34)	3	10	(38)	(122)	(56)	237
4,111	236	283	461	393	332	437	1,969
11,544	238	646	868	1,863	2,400	1,343	4,186
584	(4)	(6)	8	341	(71)	147	169
רווח מפעולות							
183	6	177	-	-	-	-	-
בלתי רגילות לאחר מיסים							
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של							
2,334	94	219	87	303	1,198	256	177
התאגיד הבנקאי							

בחודש ספטמבר 2008 בעקבות קריסת קבוצת בנק ההשקעות ליהמן ברדר'ס ("בנק ההשקעות"), לא הוחזר לבנק סכום של כ- 100 מיליון דולר בגין מכירת נייר ערך שהונפק על ידי חברה מקבוצת בנק ההשקעות ("נייר הערך"). ביום 17 באוגוסט 2011 התקבלה החלטה של בית המשפט לפשיטת רגל בארה"ב בהסכמת הצדדים למחיקת ההליכים המשפטיים שהתנהלו כנגד הבנק בארה"ב על ידי הנאמן של Lehman Brothers Inc. ("LBI") וזאת כתגובה להליכים המשפטיים שנקט הבנק בישראל למיצוי זכויותיו המשפטיות להשבת הכספים המגיעים לו.

הסכמת הנאמן של LBI למחיקת ההליכים כנגד הבנק וכנגד בנק ישראלי נוסף, נבעה מכך שהבנק הסכים למחיקת העיקול אשר הוטל על ידו על כספים בישראל. הסכמת הבנק להסרת העיקול נובעת משורה של הסדרים אליהם הגיע הבנק עם חברות בקבוצת בנק ההשקעות ובכללם: הסתיימו ההליכים המשפטיים בישראל בין הבנק לבין (Europe) Lehman Brothers International ("LBIE"); ויסגרו ההליכים בישראל כנגד Lehman Brothers Holdings ("LBHI") ו-Lehman Brothers Securities N.V.

הסרת ההליכים המשפטיים בישראל, נבעה מכך שהבנק הגיע להסדר עם הנאמן על נכסי LBIE, לפיו יותר לו לממש את כל העיקולים שהוטלו על זכויות LBIE בישראל ולהמשיך ולהחזיק בידו את נייר הערך. הבנק מימש את העיקולים הנ"ל ומכר את נייר הערך, והכל בסך כולל של כ-210 מיליון ש"ח.

בגין ההסדרים האמורים ירשום הבנק ברביע השלישי של 2011 רווח של כ-130 מיליון ש"ח (לפני מס).

רכישת בנק ספדיה

בתאריך 10 בפברואר 2011 נחתם הסכם (להלן: "הסכם הרכישה") בין בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "לאומי" במישרין או באמצעות חברה שבשליטתו), לבין Edmundo, Helena S. Safdié Levy, Island Tower Foundation, ו-G.R.S. Participations S.a.r.l., בעליהם של Bank Safdié SA בשוויץ (להלן: "הבנק הנרכש"), לפיו ירכוש לאומי במישרין או באמצעות חברה שבשליטתו, את מלוא הון המניות בבנק הנרכש, בכפוף לקיום תנאים מתלים המפורטים בהסכם.

על פי הסכם הרכישה, סכום התמורה הבסיסי לפני התאמות יתבסס על ערך נכסי נקי (Net Asset Value) של הבנק הנרכש, בתוספת פרמיה על הנכסים שבניהולו של הבנק הנרכש ביום סגירת העסקה, ויותאם בכפוף לביצוע בדיקת נאותות. התמורה מוערכת בכ-177 מליון פרנק שוויצרי, על בסיס הנכסים שבניהולו של הבנק הנרכש נכון לסוף דצמבר 2010. סכום התמורה הסופי יותאם גם בהתאם לשינויים בנכסים המנוהלים במשך תקופה של 24 חודשים מיום השלמת העסקה וזאת בהתאם לנוסחאות שהוסכמו בין הצדדים, וקביעת הסכם הרכישה.

העסקה, על פי הסכם הרכישה, כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים המפורטים בהסכם הרכישה, ובכלל זה אישורים רגולטורים מהמפקח על הבנקים בישראל והפיקוח על הבנקים בשוויץ (FINMA) ומכירת השלוחה של הבנק הנרכש בברזיל לבעלים (המוכרים). התנאים המתלים צפויים להתקיים בתוך תקופה של עד תשעה חודשים מחתימת הסכם הרכישה. הסכם הרכישה כולל גם הסכמות ביחס לניהול הבנק הנרכש בתקופת הביניים שבין החתימה לבין השלמת העסקה, לצורך שמירה על עסקי הבנק הנרכש.

לאומי מתעתד למזג את הפעילות של הבנק הנרכש עם פעילותו של בנק לאומי (שוויץ) ובכך להגדיל באופן משמעותי את היקף הפעילות של בנק לאומי (שוויץ).

תנובה

ביום 2 במרס 2011 חתם הבנק על הסכם עם חברת מ.ב.ש.ת בע"מ ("מבטח"), לרכישת כ-13.5% (בדילול מלא) מהון המניות המונפק והנפרע של אפ.מש.תנ בע"מ ("החברה") בתמורה לסך של כ-388.5 מיליון ש"ח. החברה מחזיקה (בעקיפין) בכ-76.7331% ממכלול הזכויות בקבוצת תנובה.

ביום 20 ביוני 2011 פקע תקופו של הסכם הרכישה וזאת לאור אי התקיימות התנאים המתלים להשלמת העסקה.

ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת

ביום 31 בדצמבר 2010 הושלמה העסקה בה התקשרה לאומי פרטנרס בע"מ להשקעה (כשותף מוגבל) בשותפות מוגבלת, ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת ("השותפות"), אשר רכשה 50% בדרך ארץ הייוויז (1997) בע"מ, ("דרך ארץ") (הזכיון של פרויקט כביש האגרה הידוע ככביש חוצה ישראל (כביש 6)). סכום ההשקעה הנ"ל של לאומי פרטנרס עמד על כ-127 מיליון ש"ח, וכן התחייבה לאומי פרטנרס להוסיף ולהשקיע כספים אם וכאשר ימומשו הערבויות הבנקאיות שהוצאו למדינה בקשר להסכם הזכיון בכביש 6 ("ההתחייבות בגין הערבויות").

בתחילת אוגוסט 2011 רכשה קרן תשתיות ישראל II (אי.אי.אף. 2011) שותפות מוגבלת מכל השותפים בשותפות (למעט קרן תשתיות ישראל) זכויות בסכום כולל של 50 מיליון ש"ח, כך שלאחר רכישה זו מחזיקה לאומי פרטנרס ב-17.82% מהזכויות בשותפות, וסכום ההתחייבות בגין הערבויות של לאומי פרטנרס עומד על כ-62 מיליון ש"ח.

בנוסף, ביום 10 באוגוסט 2011 חתמה לאומי פרטנרס על הסכם להשקעה נוספת בשותפות בסך של כ-187 מיליון ש"ח ("ההשקעה הנוספת"). ההשקעה הנוספת נועדה לאפשר לשותפות להשקיע בדרך ארץ לצורך מימוש זכות הסרוב של דרך ארץ כלפי המדינה, לרכישת תעודות השתתפות ברווחים, תעודות השתתפות בחוב נחות ותעודות השתתפות בחוב מוזאנין ("תעודות ההשתתפות"), שהמדינה זכאית להקצאתן מכוח הסכם אופציה בינה ובין דרך ארץ. דרך ארץ הודיעה למדינה ביום 14 באוגוסט 2011 על מימוש זכות הסירוב הראשונה וביום 29 באוגוסט 2011 הודיעה המדינה לדרך ארץ כי הודעת המימוש של זכות הסירוב הראשונה אינה עומדת בתנאי הודעת ההצעה, הסכם האופציות עם המדינה והוראות הדין ולפיכך המדינה רואה את דרך ארץ כאילו לא הודיעה על מימוש זכות הסירוב הראשונה לרכישת תעודות ההשתתפות ברווחים. דרך ארץ הודיעה כי היא דוחה את טענות המדינה ובוחנת את האפשרויות העומדות בפניה.

בכפוף להשקעה הנוספת ולמימוש זכות הסירוב הראשונה, תחזיק לאומי פרטנרס בקשר עם תעודות ההשתתפות - בכ-13.41% מהזכויות בשותפות, ושיעור חלקה של לאומי פרטנרס בזכויות לרווחים מהשותפות (בגין כלל החזקותיה בשותפות, לרבות בקשר עם תעודות ההשתתפות), יעמוד על כ-14.9%.

הנפקת מניות לעובדים

ביום 17 במאי 2011 רכשו עובדי הבנק, בהתאם ובכפוף להסדרים ולתנאים המפורטים במתאר שפורסם ביום 6 באפריל 2011, 6,339,730 מניות (מזה למנכ"ל הראשי 13,009 מניות) המוחזקות על ידי מדינת ישראל והמהוות 0.43% מהונו המונפק והנפרע של הבנק כפי שהוא במועד פרסום המתאר. ביום 24 במאי 2011 האסיפה הכללית של הבנק אישרה הצעת ליו"ר דירקטוריון הבנק, וכן מתן הלוואה על ידי הבנק לרכישת המניות. ביום 30 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי ביום 29 במאי 2011 הושלמה מכירת המניות ליו"ר הדירקטוריון.

מחיר המניה לצורך ההצעה למשתתפים על פי המתאר היה 13.20825 ש"ח למניה נכון ליום 19 בינואר 2011, כשמחיר למניה זה, צמוד למדד המחירים לצרכן לפי שיטת מדד אחרון ידוע כאשר המדד הבסיסי היה מדד חודש דצמבר 2010 שפורסם ביום 14 בינואר 2011.

מחיר המניה בפועל היה 13.3002797 ש"ח (מחיר המניה של המניות שנרכשו על ידי יו"ר הדירקטוריון היה 13.37813 ש"ח).

חלוקת המניות בין המשתתפים וקביעת מספר המניות שהוצעו לכל משתתף נערכה באופן יחסי למשכורת המהווה בסיס להפרשות סוציאליות עבור אותם משתתפים עבור חודש ינואר 2011 והכל בהתאם לקבוע במתאר. יו"ר הדירקטוריון (כאמור לעיל) והמנכ"ל הראשי של הבנק נכללו בין המשתתפים.

המניות תהיינה חסומות לתקופה של 4 שנים מהמועד הקובע (כהגדרתו במתאר), ותופקדנה בנאמנות בידי נאמן.

בנוסף, ועדת הביקורת והדירקטוריון אשרו מתן הלוואות למשתתפים לרכישת המניות המוצעות במתאר.

שווי ההטבה לעובדים וליו"ר הדירקטוריון בגין הרכישה הנ"ל, אשר נערך על ידי מעריך חיצוני, כולל מספר מרכיבים ובסך הכול מסתכם בכ-16 מיליון ש"ח (כולל מס שכר וביטוח לאומי). סכום זה נזקף ברביע השני של השנה כהוצאת שכר. בקרן ההון נרשמה הטבה בסך 14 מיליון ש"ח.

למימון רכישת המניות, הבנק העמיד הלוואות לעובדים שבחרו בכך בסך כ-43 מיליון ש"ח, שפרעו בתשלום אחד בתום תקופת החסימה של המניות. מזה הלוואות בסך 12 מיליון ש"ח צמודות למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית בשיעור של 1.55% והלוואות בסך 31 מיליון ש"ח לא צמודות על בסיס הפריים מינוס 0.75% ההלוואות אינן בתנאי non-recourse. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים סכום ההלוואות הופחת מהון הבנק.

חלוקת דיבידנד

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 בנובמבר 2010 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 500 מיליון ש"ח (ובסך הכל 1.0 מיליארד ש"ח כולל ה-500 מיליון ש"ח דלעיל). סך כל הדיבידנד בסך 1.0 מיליארד ש"ח המהווה 53.8% מהרווח לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010. הדיבידנד הנוסף בסך של כ-34 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 27 בינואר 2011, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית המיוחדת של הבנק, שהתקיימה ביום 28 בדצמבר 2010.

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 במרס 2011 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 400 מיליון ש"ח, וזאת בנוסף לדיבידנד במזומן בסך 1.0 מיליארד ש"ח, אשר חולק על ידי הבנק בשתי מנות שוות בסך 500 מיליון ש"ח כל אחד כאמור לעיל. הדיבידנד הנוסף היווה שיעור של כ-17% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010, כאשר סך כל הדיבידנד המחולק בגין שנת 2010, 1.4 מיליארד ש"ח, מהווה כ-59% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010. הדיבידנד בסך של כ-27 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 28 ביוני 2011, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית השנתית של הבנק שהתקיימה ביום 24 במאי 2011.